

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים רבעוניים

ליום 31 במרץ 2021

תוכן העניינים הראשי

10	דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
18	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
48	סקירת הסיכונים
76	מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים
78	הצהרות לגבי גילוי בתמצית הדוחות הכספיים
80	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
81	תמצית הדוחות הכספיים
177	ממשל תאגידי, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו
184	נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים
188	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בתמצית הדוחות הרבעוניים

בנק מזרחי טפחות

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

10	פתח דבר
10	מידע צופה פני עתיד
11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק
14	סיכונים עיקריים
14	יעדים ואסטרטגיה עסקית
15	התפתחויות במבנה ההון
15	התפתחויות במקורות המימון
16	התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית
17	התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל
17	התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית
17	נושאים נוספים
18	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
18	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
18	אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק
18	הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק
21	סיכונים מובילים ומתפתחים
21	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
21	שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים
22	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
22	ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר
27	ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
27	נכסים והתחייבויות
32	הון, הלימות הון ומינוף
36	פעילות חוץ מאזנית אחרת
36	מידע כספי לפי סגרי פעילות
46	חברות מוחזקות עיקריות
48	סקירת הסיכונים
48	התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם
50	הערכת גורמי הסיכון
51	סיכון אשראי
70	סיכון תפעולי
72	סיכון שוק וריבית
74	סיכון נזילות ומימון
75	סיכונים אחרים
75	סיכון ציות ורגולציה
75	סיכון חוצה גבולות
75	סיכון הלבנת הון ומימון טרור
76	סיכון מוניטין
76	סיכון אסטרטגי-עסקי
76	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים
76	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים
77	בקרות ונהלים

רשימת טבלאות (לוחות) הנכללים במסגרת הדוח התמציתי של הדירקטוריון והנהלה

11	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
13	מאזן - סעיפים עיקריים יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)
19	פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם
20	השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים)
20	השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים)
20	השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים)
22	ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת
23	פירוט סך הכנסות המימון לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
23	היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
23	פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)
23	על בסיס יתרות ממוצעות, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים
24	פירוט התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי
24	פירוט הוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה
25	נתוני Cost-Income Ratio
26	התפתחות תשואת רווחי הקבוצה על ההון, יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות ויחס המינוף בתום הרבעון
26	נתוני הרווח והדיבידנד למניה
27	ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק
27	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה
27	נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
27	פירוט של סיכון אשראי בעייתיים ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה
28	וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
29	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק
29	התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים
30	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה
30	התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים
31	התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
31	נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
31	התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד
32	הרכב ההון העצמי
33	נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים
33	התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה
34	התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה
34	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי
35	יחס המינוף של הבנק
35	פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק
36	התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק
36	שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת
37	תוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים
38	תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית
39	תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית
40	תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים
41	תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים
42	מגזר עסקים גדולים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

43	תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים
44	תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי
45	תוצאות הפעילות בחוץ לארץ
50	מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי ההנהלה שמונו כאחראים (Risk Owner) לכל אחד מהם
52	6 הלויים הגדולים בקבוצה
53	אשראי למטרת עסקאות הוניות
53	אשראי לחברות ממונפות
	תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות
53	למדירה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
53	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי
56	ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
56	מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי
57	סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים
58	פילוח לפי גודל חבות הלווה
58	התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה בחשבון
58	התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון
59	סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי
59	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים
60	סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן
61	סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס
62	סיכון אשראי לפי ענפי משק
65	חשיפה למדינות זרות - מאוחד
66	חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים
68	היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית
68	פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיור
70	פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור
72	ערך ה-VAR של קבוצת הבנק
72	השפעת תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE
73	שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
69	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
73	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
74	ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2021

פתח דבר

בישיבת הדירקטוריון של בנק מזרחי טפחות בע"מ שהתקיימה ביום 19 במאי 2021 (ח' בסיון התשפ"א), הוחלט לאשר ולפרסם את דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים ואת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרץ 2021.

דוח הדירקטוריון והנהלה, דוח סיכונים וגילויים פיקוחיים נוספים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים כאמור מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (ראה גם ביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 וביאור 1 לתמצית דוחות כספיים אלה).

בהתאם למבנה הדוחות שנקבע על ידי הפיקוח על הבנקים, נכלל מידע נלווה נוסף לדוחות הכספיים באתר האינטרנט של הבנק:

www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים << מידע כספי

מידע נלווה נוסף זה כולל:

- דוח סיכונים מפורט בהתאם לדרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ובהתאם להמלצות נוספות של הועדה ליציבות פיננסית (ה-FSB).
- פרטים על מכשירי ההון שהנפיק הבנק.
- קובץ של הדוחות הכספיים בפורמט XBRL.

בהתאם לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013 כולל האתר גם דוחות מונגשים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק").

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים גיאופוליטיים, שינויי חקיקה ורגולציה ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינוי בתוכניות העסקיות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "תוכנית", "יעדים", "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות הבנק הנוכחיות לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללות בין היתר: תחזיות להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם, ובמיוחד למצב הכלכלי במשק, כולל השפעת תנאים מאקרו כלכליים וגיאופוליטיים; צפי לשינויים ולהתפתחויות בשוקי המטבע ובשוקי ההון; תחזיות הקשורות בגורמים שונים נוספים המשפיעים על החשיפה לסיכונים פיננסיים; תחזיות לשינויים באיתנות הפיננסית של לווים, להעדפות הציבור, לשינויים בחקיקה ובהוראות רשויות פיקוחיות, להתנהגות המתחרים, למצבו התדמיתי של הבנק, להתפתחויות טכנולוגיות ולהתפתחויות בנושאי כוח אדם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם ועל תחזיות והערכות לעתיד בנושאים שונים, כאמור לעיל, באופן שקיימת אפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו כלל או בחלקם.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

פרק זה מתאר התפתחויות משמעותיות בקבוצת הבנק ותחומי פעילותה ברבעון הראשון של שנת 2021, בביצועים, בסיכונים אליהם חשוף הבנק, וכן ביעדים ובאסטרטגיה. ככל הנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2020.

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה העסקה בין בעלי השליטה בבנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד") לבין בנק מזרחי טפחות, בה נרכשו מניות בנק אגוד שבידי בעלי השליטה, והחל ממועד זה מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. בהתאם, כוללים דוח רווח והפסד, לרבעון הראשון של שנת 2021 ולרבעון הרביעי של שנת 2020, והמאזן המאוחד של הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

יתרת זכות נטו שנוצרה במועד הרכישה בגין הסכום בו עלה השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות של בנק אגוד על התמורה שהועברה, בניכוי הוצאה חזויה לפרישת עובדים, הסתכמה בכ-1.2 מיליארדי שקלים חדשים, הנרשמים כהכנסה אשר נפרסת בדוח רווח והפסד על פני תקופה של 5 שנים ממועד הרכישה.

לפרטים נוספים ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים של קבוצת הבנק

2020 שנתי	2020				2021	דוח רווח והפסד - סעיפים עיקריים
	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	
במיליוני שקלים חדשים						
5,820	1,347	1,323	1,464	1,686	1,691	הכנסות ריבית, נטו
221	64	76	54	27	189	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,892	529	399	407	557	543	עמלות והכנסות אחרות
7,933	1,940	1,798	1,925	2,270	2,423	סך ההכנסות
1,050	345	270	317	118	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,279	1,017	950	977	1,335	1,341	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,644	644	596	619	785	870	מזה: משכורות והוצאות נלוות
2,604	578	578	631	817	1,069	רווח לפני מיסים
903	200	196	222	285	358	הפרשה למיסים על הרווח
1,610	357	360	387	506	676	רווח נקי⁽¹⁾

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-676 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 357 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 89.4%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 14.9%, לעומת תשואה על ההון של 9.1% ברבעון המקביל אשתקד ו-9.5% בשנת 2020 כולה.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד:

- רווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללים 72 מיליוני שקלים חדשים בגין רווחי בנק אגוד, שאוחד החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020, וכן 54 מיליוני שקלים חדשים בגין יתרת זכות נדחית, נטו, שנרשמה בגין רכישת אגוד ומוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.
- הכנסות הריבית, נטו, ללא השפעת בנק אגוד, גדלו בשיעור של 12.7% בעיקר כתוצאה מגידול בנפח הפעילות ומהשפעת מדד המחירים לצרכן. לפרטים ראה ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת להלן.
- ההוצאות בגין הפסדי אשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-13 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 345 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. ההפרשות להפסדי אשראי ברבעון הראשון של שנת 2020 כללו הוצאה בגין הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי על רקע התפשטות נגיף הקורונה. ברבעון הראשון של שנת 2021, בעקבות היציאה ההדרגתית ממשבר הקורונה, חל שיפור בסביבה הכלכלית, שבעקבותיו מיוחסות ההפרשות שבוצעו, בהדרגה, לתחומים וללווים ספציפיים, במקביל להתמתנות בהיקף ההפרשה הכוללת.
- ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הראשון של שנת 2021, ללא השפעת בנק אגוד, גדלו ב-91 מיליוני שקלים חדשים לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מהתאמת הוצאות השכר בגין רכיבי תגמול משתנים לתשואה ולרווח הבנק. ראה הסבר לשינויים בכל אחד מרכיבי ההוצאות התפעוליות, להלן.

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ליום					מאזן - סעיפים עיקריים
31.3.2020	30.6.2020	30.9.2020	31.12.2020	31.3.2021	
במיליוני שקלים חדשים					
284,731	291,560	347,050	360,140	370,410	סך כל המאזן
210,230	214,450	241,765	245,525	249,539	אשראי לציבור, נטו
56,385	61,532	77,738	86,570	91,392	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8,709	8,440	18,258	17,290	19,529	ניירות ערך
1,437	1,433	1,646	1,743	1,702	בניינים וציוד
223,189	231,784	276,156	284,224	293,766	פיקדונות הציבור
30,237	29,689	32,995	33,446	33,335	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
924	946	2,786	3,779	4,293	פיקדונות מבנקים
16,371	16,653	18,272	18,804	19,422	הון עצמי ⁽¹⁾

ההתפתחות בסעיפי המאזן מצביעה על צמיחה עקבית בפעילות הבנק, כאשר:

- סך כל המאזן ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-370.4 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 10.3 מיליארדי שקלים חדשים (2.9%) בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020.
- האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-249.5 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 4.0 מיליארדי שקלים חדשים (1.6%) בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020.
- פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו ב-293.8 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 9.5 מיליארדי שקלים חדשים (3.4%) בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020.
- ההון העצמי ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-19.4 מיליארדי שקלים חדשים, גידול של 0.6 מיליארדי שקלים חדשים (3.3%) בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2020. ראה להלן גם פרק הלימות ההון.

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

יחסים פיננסיים עיקריים (באחוזים)

2020 שנתי	2020				2021	
	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	
9.5	9.1	9.0	9.5	11.4	14.9	מדדי ביצוע עיקריים
0.89	0.86	0.85	0.89	1.02	1.34	תשואת הרווח הנקי ⁽¹⁾⁽²⁾
0.53	0.51	0.50	0.52	0.57	0.74	תשואת הרווח הנקי לנכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾⁽³⁾
115.8	106.2	108.1	114.2	115.8	117.7	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
10.04	9.89	9.96	9.98	10.04	10.15	פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו
5.19	5.40	5.36	5.23	5.19	5.16	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
133	117	122	128	133	133	יחס המינוף ⁽⁴⁾
2.63	2.81	2.52	2.62	2.59	2.68	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני) ⁽⁵⁾
53.9	52.4	52.8	50.8	58.8	55.3	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
6.70	1.52	1.53	1.65	2.13	2.65	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות ⁽⁶⁾
						(Cost Income Ratio)
						רווח נקי בסיסי למניה (בשקלים חדשים)
0.98	0.91	0.96	0.95	0.98	0.96	מדדי איכות אשראי עיקריים
-	-	-	1.09	1.11	1.07	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור
1.18	1.41	1.34	1.20	1.18	1.23	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי, הכוללת אומדן הפסדי אשראי הגלומים ביתרת האשראי לציבור של בנק אגוד, מתוך האשראי לציבור
0.43	0.66	0.50	0.59	0.19	0.02	שיעור חובות פגומים או חובות בפיגור של 90 ימים או יותר מתוך האשראי לציבור
0.12	0.16	0.15	0.13	0.06	0.06	הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה לסך האשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
						שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ⁽²⁾
74.25	66.23	64.62	60.74	74.25	87.14	נתונים נוספים
75	75	-	-	-	-	מחיר מניה (בשקלים חדשים) בתום הרבעון
1.93	1.95	1.85	1.99	1.92	1.86	דיבידנד למניה (באגורות) ⁽⁷⁾
0.55	0.61	0.52	0.54	0.54	0.52	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽²⁾
						יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽²⁾

היחסים הפיננסיים מצביעים כי:

- תשואת הרווח הנקי הגיעה ברבעון הראשון של השנה ל-14.9%, זאת על רקע העליה בהכנסות בעיקר כתוצאה מגידול בנפח הפעילות ומירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי בהמשך לשיפור שחל בסביבה הכלכלית, שבעקבותיו מיוחסות ההפרשות שבוצעו, בהדרגה, לתחומים וללזים ספציפיים, במקביל להתמתנות בהיקף ההפרשה הכוללת.
 - יחס פיקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו הגיע ל-117.7% כתוצאה מהמשך גידול בהיקף פיקדונות הציבור.
 - יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עלה לשיעור של 10.15%. שיעור היחס המזערי לו מחויב הבנק הינו 8.66% (שיעור היחס המזערי ללא ההקלה שניתנה בעקבות משבר הקורונה הינו - 9.66%).
 - יחס היעילות, ברבעון הראשון של שנת 2021, הגיע ל-55.3%.
- סעיפי רווח והפסד, סעיפי המאזן והיחסים הפיננסיים השונים מנותחים באופן מפורט בדוח הדירקטוריון והנהלה לפי העניין, בפרק "הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי", ובפרק "סקירת הסיכונים".

(1) בכל מקום בדוח הדירקטוריון בו מוזכר "רווח נקי" או "הון", הכוונה לרווח הנקי ולהון המיוחסים לבעלי מניות הבנק.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

(3) רווח נקי לסך נכסי הסיכון הממוצעים.

(4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - היחס בין הון רובד 1 (לפי כללי באזל) לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.

(5) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יחסיות במשך הרבעון המדווח.

(6) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(7) שיעור הדיבידנד למניה מחושב לפי סכום הדיבידנד שחולק בפועל בתקופה המדווחת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכונים עיקריים

במסגרת תהליך למיפוי הסיכונים של הבנק נקבעה רשימה של סיכונים שהעיקריים בהם: סיכון אשראי (ורכזיות אשראי), סיכון שוק, סיכון ריבית (בפרט סיכון הריבית בתיק הבנקאי), סיכון נזילות, סיכון תפעולי, לרבות סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון טכנולוגי המידע וסיכון משפטי, סיכון ציות ורגולציה, סיכון חוצה גבולות והלבנת הון, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי-עסקי. הבנק בוחן באופן שוטף את מיפוי הסיכונים על מנת לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית, תנאי השוק ודרישות הרגולציה.

לפרטים נוספים ראה פרק סיכונים עיקריים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020. מידע על התפתחויות בסיכונים לרבות השפעת משבר הקורונה, מוצג בפרק סקירת הסיכונים להלן, וכן בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק. ראה להלן עדכונים להערכת פוטנציאל ההשפעה של גורמי הסיכון השונים על קבוצת הבנק, בפרק סקירת הסיכונים.

יעדים ואסטרטגיית עסקית

התוכנית האסטרטגית

בהמשך לאמור בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2020, ולאור הישגי הבנק, התמורות בענף הבנקאות והשינויים בסביבה העסקית, אישר דירקטוריון הבנק ביום 26 באפריל 2021 תוכנית חומש אסטרטגית חדשה, לשנים 2021 עד 2025, המבוססת על:

- מיצוב הבנק כשחקן מרכזי בבנקאות העסקית, בהתבסס על מהלכים תומכים, הכוללים הקמת פעילות של השקעות ריאליות, הובלת עסקות גדולות ומורכבות, והרחבת הפעילות הבינלאומית של הבנק בסניפים בלונדון ובארצות הברית בתחומי פעילות ממוקדים בבנקאות העסקית;
- ביסוס המובילות של קבוצת הבנק בקרב משקי בית: שמירה על המובילות בשוק המשכנתאות תוך קיום חדשנות ביחס למוצרים ותהליכים, והגברת הסינרגיה עם הפעילות המסחרית, הרחבת הפעילות בקרב אוכלוסיות ייעודיות, והקמת דסק מוצרי אשראי צרכניים ייחודיים;
- מתן שירותי בנקאות אישיים ואנושיים הנתמכים בטכנולוגיה דיגיטלית מתקדמת, הכוללים שילוב אופטימלי בין ערוצים אנושיים ודיגיטליים, ושירות אנושי על ידי בנקאי מומחה גם בדיגיטל לפי בחירת הלקוח וצרכיו, ובנוסף, הצעות ערך פרסונליות בכלל הערוצים, המותאמות לצרכי הלקוח.
- התאמת מודל ההפעלה לאתגרי העתיד ושיפור היעילות התפעולית, בין היתר באמצעות ריכוז מטה הבנק בקמפוס מרכזי בלוד, התאמת מבנה הסניף לאתגרי העתיד ואופטימיזציה של שטחי הנדל"ן, אוטומציה של התפעול הבנקאי, וייעול סביבת העבודה.
- מינוף המיזוג של בנק אגוד ליצירת סינרגיה תפעולית ועסקית ומימוש יתרונות לגודל.
- צמיחת ההכנסות בשיעור שנתי ממוצע של כ-8% (אם כי לא ליניארי), מול שליטה ברמת ההוצאה השנתית הממוצעת בשיעור גידול של כ-5% (שגם הוא אינו ליניארי) לאורך שנות התוכנית האסטרטגית החדשה;

התוכנית האסטרטגית החדשה מכוונת להשגת היעדים שלהלן:

- להציג בשנת 2025 תשואה של הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות על ההון העצמי הממוצע, בשיעור של כ-14%, וכן תשואה דו ספרתית עולה ויציבה לאורך כל שנות התוכנית, בהתבסס על יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון של הבנק, בשיעור המזערי שנקבע על ידי הפיקוח על הבנקים, בתוספת שולי בטחון נאותים;
- צמיחה בפעילות הבנקאית במטרה להוביל להגדלת נתחי השוק של הבנק במערכת הבנקאית בישראל;
- שמירה על יעילות תפעולית גבוהה ומינוף יתרונות לגודל בעקבות המיזוג עם בנק אגוד, עד כדי יחס יעילות תפעולית בשיעור הנמוך מ-50% בשנת 2025.

במסגרת התוכנית האסטרטגית החדשה, יעקוב הדירקטוריון אחר ביצוע התוכנית, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד מ-40% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, עד לשיעור של 50% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, עם סיום הליך המיזוג עם בנק אגוד; זאת, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, ולשמירה על שולי בטחון נאותים, וכן בכפוף לקבלת אישורו של המפקח על הבנקים.

ראה גם פרק "מדיניות חלוקת דיבידנד".

לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 27 באפריל 2021 (מספר אסמכתא: 071448-01-2021).

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

התפתחויות במבנה ההון

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניות

לפרטים בדבר הנפקת מניות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים ראה דוח על השינויים בהון העצמי בדוחות הכספיים.

גיוס מקורות הוניים

במסגרת תוכנית העבודה של הבנק, הנקבעת על ידי הדירקטוריון וכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק, וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך, נקבעת, במקביל ליעדים העסקיים וליעדי הרווחיות, תוכנית לגיוס מקורות הוניים לצורך שמירה על הלימות ההון, בהתאם להנחיות שקבע הדירקטוריון בדבר הלימות ההון.

התפתחויות במקורות המימון

מקורות המימון של הקבוצה כוללים פיקדונות מהציבור ומגופים בנקאיים, הנפקת איגרות חוב לסוגיהן והון עצמי. הקבוצה בוחרת את תמהיל מקורות המימון על בסיס יעדיה העסקיים, בכלל זה יעדי רווחיות, תשואה על ההון, נזילות, הלימות הון ומינוף, בכפוף למגבלות הסטטוטוריות החלות על התאגידים הבנקאיים ובהתאם למצב שוק ההון ותחזיות ההנהלה באשר להתפתחויות בהם.

פיקדונות

הבנק מבחין בין סוגי המקורות השונים לפי תקופת הפיקדון וסוגי לקוחות. הבנק בוחר את מידת הריכוזיות של המפקידים, ובמסגרת זו קבעו הדירקטוריון והנהלה מגבלות וקווים מנחים בתחום סיכון הריכוזיות בהתייחס למפקיד בודד, אמצעים נזילים ביחס למפקידים גדולים/מוסדיים ומבנה המקורות. כמו כן, הוגדרו אינדיקטורים איכותיים וכמותיים למעקב שוטף, האומדים את השינויים בסיכון הריכוזיות, כל זאת כחלק ממערך ניהול סיכונים הנדילות.

פיקדונות הציבור בקבוצה ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו ב-293.8 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת כ-284.2 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2020, גידול של 3.4%. פיקדונות הציבור במגזר השקלי הלא צמוד גדלו ברבעון הראשון של שנת 2021 בשיעור של 1.9%, הפיקדונות במגזר הצמוד למדד גדלו בשיעור של 11.0% והפיקדונות במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ גדלו בשיעור של 7.2%. לפרטים, ראה פרק ניתוח ההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

גיוס כתבי התחייבות ואגרות חוב מהציבור

הבנק פועל לגיוס מקורות ארוכי טווח באמצעות הנפקות, בין היתר, באמצעות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ (להלן: "טפחות הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק. במהלך השנים הנפיקה טפחות הנפקות תעודות התחייבות לציבור על פי תשקיפים שפורסמו.

בנק אגוד גייס מקורות באמצעות אגוד הנפקות בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של בנק אגוד, העוסקת בהנפקה של תעודות התחייבות והפקדת תמורתן בבנק אגוד. ביום 31 בדצמבר 2020 הודיע הבנק כי הוחלט על מיזוג של אגוד הנפקות בע"מ לתוך מזרחי טפחות הנפקות בע"מ, בכפוף להתמלאות התנאים המתלים שנקבעו בהסכם המיזוג בין החברות כאמור.

לטפחות הנפקות קיים תשקיף מדף שפורסם ביום 4 באוגוסט 2019 (נושא תאריך 5 באוגוסט 2019), להנפקת תעודות התחייבות.

בנוסף לפעילות טפחות הנפקות, קיים לבנק עצמו תשקיף מדף שפורסם ביום 3 בדצמבר 2019 (נושא תאריך 4 בדצמבר 2019).

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021, לא בוצעו הנפקות על ידי הבנק או על ידי טפחות הנפקות מכוח תשקיפים אלו.

נכון למועד הדוחות הכספיים סך איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הסתכמו ב-33.3 מיליארדי שקלים חדשים, בהשוואה ל-33.4 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020.

מכשירי הון מורכבים

כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo

ביום 7 באפריל 2021 הבנק הנפיק למשקיעים מוסדיים, בהצעה פרטית בינלאומית, ובחיתום של גופים פיננסיים בינלאומיים, כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של מחיקה כפויה ("כתבי התחייבות הנדחים"), בסכום של 600 מיליון דולר. כתבי התחייבות הנדחים מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 202. לפרטים נוספים אודות תנאי כתבי התחייבות הנדחים ראה דיווח מיידי מיום 18 במרץ 2021 (מספר אסמכתא: 01-038139-2021), דיווח מיידי מיום 25 במרץ 2021 (מספר אסמכתא: 01-044703-2021) ודיווח מיידי מיום 7 באפריל 2021 (מספר אסמכתא: 01-058083-2021).

כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingent Convertibles) הכוללים מנגנון חוזי לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן (עומדים בתנאי הכשירות של באזל III ומוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק), ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו ב-4.5 מיליארדי שקלים חדשים, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020.

מכשירי הון מורכבים אחרים

שטר הון, אשר הונפק על ידי הבנק, אינו כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III ומופחת בהדרגה, ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-2.1 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 2.0 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020.

כתבי התחייבויות אחרים

כתבי התחייבות נדחים, אשר אינם נחשבים מכשירי הון מורכבים (נכללים בהון רובד 2 לעניין שמירת יחס הון מזערי ומופחתים בהדרגה בכפוף להוראות מעבר), ליום 31 במרץ 2021 הסתכמו ב-3.8 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 4.2 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020. לפרטים בדבר דירוג האשראי של הבנק ושל תעודות התחייבות שלו ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו.

התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית

התפשטות נגיף הקורונה

לפרטים בדבר פעילות הבנק במסגרת שגרת הקורונה ראה פרק מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים להלן.

מיזוג בנק אגוד

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה הצעת רכש חליפין למניות בנק אגוד, במסגרתה נרכשו 100% מהון המניות המונפק והנפרע של בנק אגוד ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד.

ביום 29 בנובמבר 2020 התקשר הבנק עם בנק אגוד בהסכם למיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק, כך שהחל מהמועד בו רשם החברות ימציא לבנק תעודה המעידה על ביצוע המיזוג, ובכפוף להתקיימות כל התנאים המתלים למיזוג המפורטים בהסכם המיזוג (ביניהם, השלמת יישום של פתרונות טכנולוגיים ותפעוליים אשר יאפשרו את העברת תיקי לקוחותיו של אגוד לבנק, כולל כל מידע הנדרש על פי כל דין, כמו גם הענקת תמיכה מיחשובית ותפעולית מלאה בפעילות אגוד על ידי הבנק) ("מועד הסגירה"), יועברו אל הבנק כלל הנכסים, הזכויות והחבובות של אגוד במצבן כמות שהן ("AS IS"), בתוקף רטרואקטיבי נכון ליום 31 בדצמבר 2020, באופן שמיד לאחר מועד הסגירה יהיו בבנק כלל הזכויות והחבובות של אגוד כפי שהיו עובר ליום 31 בדצמבר 2020, וההעברה כאמור תיחשב ככזו שנעשתה ביום 31 בדצמבר 2020. המיזוג יבוצע מבלי שניתנה או תינתן לבנק ו/או לאגוד תמורה כלשהי, בין במישרין ובין בעקיפין, בכסף ו/או בשווה כסף, בשל או בקשר עם המיזוג. דירקטוריון הבנק החליט לאשר את המיזוג, לאחר שדן ובחן את מצבם הפיננסי של הבנק ושל אגוד, וקבע, כי בשים לב למצבם הכספי של הבנק ושל אגוד, לא קיים, לדעתו, חשש סביר שעקב המיזוג לא יהיה ביכולתו של הבנק לקיים את התחייבויותיו לנושיו, ועל בסיס נימוקים נוספים שפורטו בדיווח הבנק אודות המיזוג מיום 29 בנובמבר 2020.

ביום 31 בדצמבר 2020 הודיע הבנק כי הוחלט על מיזוג של אגוד הנפקות בע"מ לתוך מזרחי טפחות הנפקות בע"מ, בכפוף להתמלאת התנאים המתלים שנקבעו בהסכם המיזוג בין החברות כאמור, ועל כן אין וודאות כי הוא יושלם. בנוסף, ביום 8 בנובמבר 2020 הודיעה מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ כי התקשרה בהסכם מיזוג עם החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ, וביום 2 במאי 2021 הושלם המיזוג.

בבסיס מיזוג הבנק השישי בגודלו בישראל עם ולתוך הבנק, הצטרפותו של בנק אגוד מאפשרת לקבוצת הבנק לבצע קפיצת מדרגה בנתחי השוק במגוון תחומי הפעילות, תוך שיפור בתמהיל המקורות והשימושים, והגברת כושר התחרות. פעילות האשראי של בנק אגוד באפיקים השונים מגוונת את תמהיל האשראי של מזרחי-טפחות, בהלימה ליעדים האסטרטגיים של הבנק ובפרט בתחום האשראי לעסקים. עסקת הרכישה תאפשר את ניצול היתרונות לגודל של הבנק הממוזג, ותוביל לחיסכון בהוצאות התפעוליות.

פרויקט המיזוג הינו פרויקט מהותי בהיקף נרחב ובעל מורכבות רבה, ונושא בחובו מגוון רחב של סיכונים. הפרויקט החל ברבעון הרביעי של שנת 2020, ומבוצע באמצעות מספר צוותי עבודה נרחבים משותפים לבנק מזרחי טפחות ולבנק אגוד ובניהול מקיף של ועדת היגוי בראשות המנהל הכללי של הבנק, מנהלות לביצוע תוכנית המיזוג, וועדה דירקטוריונית מיוחדת שהוקמה אד הוק על מנת ללוות את הפרויקט.

במסגרת תוכנית המיזוג, בד בבד עם הסבת הלקוחות והפעילות העסקית, מתוכננת סגירת רוב סניפי בנק אגוד. בסניפי אגוד שלא ייסגרו, אלא יהפכו בסוף התהליך לסניפי מזרחי-טפחות, נפתחו בחודש מאי 2021 נציגויות משכנתא של מזרחי-טפחות.

הבנק מנהל את פרויקט המיזוג באופן מופרד מעסקיו השוטפים ובצורה מדורגת, במטרה לאפשר עמידה ביעדי תוכנית העבודה במקביל לתהליך המיזוג. לפרטים בדבר תוכנית פרישה לעובדי בנק אגוד, ראה להלן בפרק התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

לפרטים בדבר אישור רשות המיסים שהתקבל ביום 10 במאי 2021, למיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק החל מיום 31 בדצמבר 2020, ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד ראה ביאור 35 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

הסכם למכירת הבנק בשוויץ

ביום 11 בינואר 2021 התקשרה United Mizrahi Overseas Holding Co. B.V.(Netherlands) (להלן: "מזרחי החזקות בינלאומיות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהסכם עם Hyposwiss Private Bank Genève SA (להלן: "הקונה"), למכירה של מלוא הון המניות של United Mizrahi Bank (Switzerland) Ltd. (להלן: "הבנק בשוויץ"), אשר בבעלות מזרחי החזקות בינלאומיות. מזרחי החזקות בינלאומיות נטלה אחריות למשך תקופה של 18 חודשים ממועד הסגירה של ההסכם, לעניין אופן ניהול עסקיו הנוכחי של הבנק בשוויץ במשך ארבע (4) השנים האחרונות, למעט לגבי מצגים מסוימים, אשר בעניינם מזרחי החזקות בינלאומיות תהיה אחראית למשך תקופה של חמש (5) שנים ממועד הסגירה, ובכל מקרה האחריות תחול רק בהתקיימם של תנאים כמותיים מצטברים מסוימים הקבועים בהסכם. כמו כן, בקשר עם עניינים אחדים מהעבר (ביניהם חקירת משרד המשפטים בארצות הברית), מזרחי החזקות בינלאומיות תהיה אחראית לשיפוי ללא הגבלת סכום של הקונה, וזאת בגין כל תביעה בודדת שסכומה עולה על 100 אלפי פרנק שוויצרי. הסכם המכירה מותנה, בין היתר, באישורי הרשות הרגולטורית בשוויץ.

במסגרת הסכם המכירה, הבנק יפעל כדי שמזרחי החזקות בינלאומיות תוכל למלא את התחייבויותיה לפי ההסכם. בהתאם להסכם המכירה, התמורה הצפויה בגין העסקה הינה בסך של כ-44 מיליוני פרנקים שוויצריים (תמורה אשר תלויה בהיקף נכסי הלקוחות שהיו בפועל במועד התחשיב הרלוונטי).

ההכנסה בגין מכירה זו תירשם בדוח רווח והפסד לאחר אישור העסקה על ידי הרשויות הרגולטוריות.

התפתחויות משמעותיות בתחום המשאב האנושי והמינהל

התפתחויות ביחסי עבודה

הסכם קיבוצי מיוחד בבנק אגוד

ביום 3 באוגוסט 2017 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק אגוד הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ביחס לסקטור הפקידים בבנק אגוד וביחס לסקטור המנהלים ומורשי החתימה בבנק אגוד והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישום סכסוכי עבודה, התש"ז-1957, שמועדה הנקוב בהודעה הינו 20 באוגוסט 2017 ואילך. נכון לחודש פברואר 2021 הודעות נוגעות לכ-705 פקידים וכ-225 מנהלים ומורשי חתימה בבנק אגוד המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. בהמשך להודעה זו, מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום 12 בנובמבר 2017 הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ושביתה בחברת אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות"). אגוד מערכות הינה חברת בת בשליטה מלאה של בנק אגוד העוסקת במתן שירות מחשוב לבנק אגוד ולחברות הבת שלו ומונה 55 עובדים שהסכסוך נוגע להם, נכון לחודש פברואר 2021.

ביום 25 במרץ 2021 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומורשי החתימה באגוד (בפיסקה זו, "ההסכם"). ההסכם מסדיר את תנאי הפרישה של עובדים קבועים בבנק אגוד, עובדים מסוימים בניסיון העומדים בתנאי ההסכם ועובדים מסוימים נוספים של החברות הבנות ("העובדים הפורשים"), בעקבות מיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ("תוכנית הפרישה"). בהתאם להסכם, הציע בנק אגוד לעובדים הרלוונטיים שיסיימו עבודתם עקב המיזוג, תוכנית פרישה שתגיהם הם על פי המפורט בהסכם (להלן: "תוכנית הפרישה"). תוכנית הפרישה נועדה להסדיר פרישתם של 340 מקרב העובדים הרלוונטיים כהגדרתם לעיל. בהתאם לתוכנית הפרישה, יתאפשר לעובדים הפורשים לפרוש מבנק אגוד במסגרת זמן קצובה. ההטבות שהוצעו, כוללות בגיל ובוותק של העובדים, כוללת פנסיות גישור או פיצויים מוגדלים, מענקי פרישה והטבות נוספות הרלוונטיים לקבוצות עובדים מסוימות. פרישת העובדים על פי התוכנית תהא מדורגת ותשתרע על פני התקופה שעד סוף 2022, לפי הכללים, התקופות והמועדים שנקבעו בהסכם. במועד ההסכם, העריך בנק אגוד את עלות תוכנית הפרישה מעבר להפרשות האקטואריות לפרישה בתנאי הטבה, בסכום של כ-400 מיליוני שקלים חדשים (במונחי רווח נקי, כ-263 מיליוני שקלים חדשים). ככל שתגדל כמות הפורשים בהסכמת הבנק, תגדל עלות הפרישה בהתאמה. יצוין כי אומדן עלות הפרישה נכלל בחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2020, ובהתאם לאישור המפקח על הבנקים מיוחסת ישירות ליתרת הזכות הנדחית שרשם הבנק בעקבות רכישת בנק אגוד, ולא נרשמת כהוצאה.

התפתחויות בפריסה הגיאוגרפית הבינלאומית

כחלק ממהלך כולל לארגון מחדש של הפריסה הבינלאומית של הבנק, נחתם ביום 11 בינואר 2021 הסכם מכירה של חברת הבת יונייטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד לבנק Hyposwiss Private Bank Geneve SA משוויץ. הסכם המכירה מותנה, בין היתר, באישורי הרשות הרגולטורית בשוויץ. לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית לעיל.

נושאים נוספים

היתר להחזקת אמצעי שליטה למר שלמה אליהו ולגברת חיה אליהו

לפרטים בדבר היתר החזקת אמצעי שליטה בבנק שניתן למר שלמה אליהו ולגברת חיה אליהו ראה דיווח מידי מיום 13 באפריל 2021 (מספר אסמכתא: 01-063606-2021). ביום 2 במאי 2021 דיווח הבנק כי שלמה אליהו אחזקות בע"מ, אליהו 1959 בע"מ ומגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ חדלו מלהיות בעלי עניין בבנק (לפרטים נוספים ראו דיווחים מיום 2 במאי 2021, מספרי אסמכתאות: 01-075348-2021, 01-075405-2021, ו-01-075426-2021).

הליכים משפטיים

לשינויים מהותיים בהליכים משפטיים שהבנק צד להם ראה ביאור 10 ב(4-2) לדוחות הכספיים.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

פרק זה כולל תיאור של מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים הנוגעים לתוצאות ולמצב העסקי, לרבות ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווחים. כמו כן, מתוארות תוצאות מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ותוצאות הפעילות בהחזקה בחברות עיקריות.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק

השלמת רכישת בנק אגוד

לפרטים בדבר התקשרות בהסכם מיזוג עם בנק אגוד, התקשרות מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ בהסכם מיזוג עם אגוד הנפקות בע"מ, ומיזוג החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ עם ולתוך מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ ראה התפתחויות משמעותיות בניהול הפעילות העסקית, לעיל.

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 המשיך הבנק לפעול במסגרת שגרת הקורונה, בין היתר: שמירה על הנחיות עבודה ושמירה על היגיינה וריחוק חברתי, עבודה במתכונת של קפטולות, המשך עבודה מרחוק באמצעות תהליך סדור ומהיר ועוד. במקביל המשיך הבנק לקיים מעקב אחר מקרי תחלואה או הדבקה בסניפים וביחידות המטה ומועד החזרה לעבודה גם ברמה קבוצתית.

יחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר.

במהלך שנת 2020 נקט הבנק בצעדים על מנת לתת מענה לצרכי הלקוחות כתוצאה מהמצב. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, אושרו דחיות בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר, והוענקו הלוואות בערבות מדינה במסגרת קרנות בערבות המדינה, כחלק מהתוכנית הכלכלית לסיוע למשק שפרסמה המדינה.

מתוך סך ההלוואות לדירור שהיו בדחייה, נכון ליום 31 במרץ 2021, כ-44 מיליארדי שקלים חדשים חזרו לשלם (מהם כ-7.4 מיליארדי שקלים חדשים בחרו במסלול של החזרים חלקיים על פי מתווה בנק ישראל). כ-1.7 מיליארדי שקלים חדשים נמצאים עדיין בדחיה מלאה שתסתיים עד חודש יוני 2021. מתוך ההלוואות שחזרו לשלם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021, סך של כ-0.6 מיליארדי שקלים חדשים בלבד נכנסו לפיגור.

מתוך יתר ההלוואות (שאינן לדירור) שהיו בדחייה, נכון ליום 31 מרץ 2021, כ-4.6 מיליארדי שקלים חדשים חזרו לשלם, וכ-1 מיליארדי שקלים חדשים נמצאים עדיין בדחיה, שמרביתה צפויה להסתיים במהלך שנת 2021. מתוך סך ההלוואות שחזרו לשלם עד סוף הרבעון הראשון של שנת 2021, כ-0.1 מיליארדי שקלים חדשים בלבד נכנסו לפיגור.

נכון ליום 31 במרץ 2021 העמיד הבנק אשראי בסך של כ-5.3 מיליארדי שקלים חדשים במסגרת הקרנות בערבות המדינה. כנגד האשראי שניתן, בהתאם למתווה של בנק ישראל, השתתף הבנק וקיבל הלוואה מוניטרית ייעודית מבנק ישראל ל-3 שנים בריבית קבועה בשיעור של 0.1%, שיתרתה ליום 31 במרץ 2021 הגיעה לסך כ-2.2 מיליארדי שקלים חדשים.

לפרטים בדבר הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי שנערכה, בין היתר בהתחשב בסיכונים שזוהו בענפים מסוימים והלוואות שקיבלו דחיית תשלומים בגין משבר הקורונה, בהתאם למאפייני הסיכון, ראה להלן.

לפירוט נוסף של ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה להלן בפרק סקירת הסיכונים – סיכון אשראי. לפרטים נוספים בדבר פעילות הבנק לסיוע ללקוחות על רקע משבר הקורונה ראה פרק סיכון אשראי להלן.

סיום אספ וביטול כתב אישום נדחה בארה"ב

ביום 22 במרץ 2021 ניתן על ידי בית המשפט בארצות הברית (לוס אנג'לס) צו המורה על ביטול כתב האישום הנדחה, אשר הוגש נגד חברות קבוצת הבנק, בהתאם להסכם (SPA) שנחתם ביום 12 במרץ 2019 בין הבנק ובין משרד המשפטים בארצות הברית (DOJ), לסיום חקירת ה-NSC בעניין עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים. הצו האמור ניתן לבקשת ה-NSC, אשר ציין, בין היתר, במסגרת בקשה שהגיש לבית המשפט הנכבד עם תום תקופת ההסכם (שנתיים) אשר נקבעה במסגרת ה-SPA, כי חברות קבוצת הבנק קיימו את התחייבויותיהן על פי ההסכם האמור. לפרטים נוספים ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים.

הסביבה הכללית והשפעת גורמים חיצוניים על קבוצת הבנק

התפתחויות עיקריות בענף הבנקאות בארץ ובעולם

למידע נרחב בדבר מגמות של השנים האחרונות בענף הבנקאות בארץ ובעולם ראה פרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2020.

התפתחויות במשק בישראל ובכלכלה העולמית ברבעון הראשון של שנת 2021

המשק בישראל

התפתחויות ריאליות

התפשטות מגפת הקורונה בעולם מתחילת שנת 2020 הובילה ממשלות ברחבי העולם ובישראל לנקוט בצעדי סגר וריחוק חברתי במאמץ לבלום את התפשטות הנגיף. כתוצאה מכך, נוצר משבר כלכלי גלובלי שבא לידי ביטוי בשיתוק של מגזרים נרחבים בכלכלה העולמית והישראלית, תוך גידול חד של מספר העובדים שפוטרו או הוצאו לחופשה ללא תשלום.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

המשבר פגע בעיקר בצד הביקוש בעקבות הטלת מגבלות על הפעילות העסקית. בניסיון לשכך את עוצמת המשבר ממשלות ברחבי העולם נקטו בצעדים פיסקליים, תוך התמקדות בפיצוי עסקים ועובדים שנפגעו מהמשבר והעמדת אשראי למגזר העסקי. מרבית הבנקים המרכזיים הפחיתו את הריביות המוניטריות ונקטו בצעדי הרחבה מוניטריים ואספקת נזילות לשווקים.

בישראל, התוצר התכווץ בשנת 2020 בשיעור של 2.6%, לאחר צמיחה בשיעור של 3.4% בשנת 2019, ושל 3.5% בשנת 2018. התכווצות התוצר הושפעה בעיקר מירידה בצריכה הפרטית (בעיקר צריכת שירותים), מירידה בהשקעה בנכסים קבועים, ומירידה ביצוא השירותים, בעיקר בשל התכווצות ביצוא שירותי תיירות וביצוא שירותי חברות הזנק. ביצוא הסחורות נרשמה צמיחה, בעיקר בשל התרחבות ביצוא מוצרי תעשייה.

בחודש דצמבר 2020 החל מבצע חיסון האוכלוסייה בישראל נגד נגיף הקורונה, כאשר נכון לסוף חודש אפריל 2021 חוסנו כ-60% מאוכלוסיית ישראל. לאור ההתקדמות המהירה של מבצע החיסונים בישראל וירידת רמת התחלואה, החל בתחילת חודש פברואר 2021 תהליך הרגאתי של הסרת המגבלות על הפעילות הכלכלית במשק.

המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה ברבעון הראשון של שנת 2021 בשיעור שנתי של 2.5%, לאחר ירידה של 0.1% בשנת 2020, ועלייה של 3.2% בשנת 2019. שיעור האבטלה הרחב - המורכב מהבלתי מועסקים, המועסקים שנעדרו מעבודתם בגלל התפשטות נגיף הקורונה ואלו שיצאו מכוח העבודה בשל פיטורים או סגירת מקום העבודה - עמד נכון למחצית השנייה של חודש מרץ 2021 על 11.6%, לעומת 12.9% בחודש דצמבר 2020.

על פי תחזית חטיבת המחקר בבנק ישראל מחודש אפריל 2021, התוצר בישראל צפוי לצמוח בשנת 2021 בשיעור של 6.3%, ושיעור האבטלה הרחב צפוי לעמוד בסוף השנה על כ-7.5%.

אינפלציה ושערי חליפין

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 0.8%, לעומת ירידה בשיעור של 0.1% ברבעון המקביל אשתקד. עליית המדד הושפעה בעיקר מהסרת המגבלות על הפעילות והשתחררות ביקוש כבוש, ומהתייקרות מחירי הסחורות בעולם. מבחינת רכיבי המדד, המדד הושפע בעיקר מהתייקרות בסעיפי התחבורה והתקשורת, הדיור, החינוך, התרבות והבידור, והמזון אשר תרמו 0.9% למדד הכללי. מנגד, נרשמה הוזלה במחירי ההלבשה וההנעלה, שמיתנה את המדד הכללי ב-0.1%.

מאז תחילת משבר הקורונה נרשמה מגמה של ייסוף בשער החליפין של השקל מול הדולר, שהתעצמה לקראת סוף שנת 2020. בעקבות זאת, הכריז בנק ישראל בחודש ינואר 2021 על תוכנית לרכישת דולרים בסך של 30 מיליארדי דולר במהלך שנת 2021. מאז ההכרזה על התוכנית נבלמה מגמת התחזקות השקל.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ושיעור השינוי בהם:

שער החליפין של:	31 במרץ 2021	31 בדצמבר 2020	שיעור השינוי (באחוזים)
דולר של ארצות הברית (בשקלים חדשים)	3.334	3.215	3.7
אירו (בשקלים חדשים)	3.913	3.944	(0.8)

ביום 11 במאי 2021 עמד שער החליפין של השקל מול הדולר על 3.284 - ייסוף של 1.5% מיום 31 במרץ 2021. שער החליפין של השקל מול האירו עמד באותו היום על 3.996 פחות של 2.1% מיום 31 במרץ 2021.

מדיניות מוניטרית

על מנת לתמוך בנזילות בשווקים ולהקל על תנאי האשראי במשק, הפחית בנק ישראל בחודש אפריל 2020 את הריבית המוניטרית מרמה של 0.25% לרמה של 0.1%. בנוסף, הפעיל בנק ישראל כלים מוניטריים רבים, ביניהם: תוכנית לרכישת איגרות חוב ממשלתיות, הזרמת נזילות לשוקי המטבע באמצעות מכרזי החלף שקל-דולר, ונקיטת צעדים להגדלת היצע האשראי, בין היתר, באמצעות הפחתה של דרישות ההון מהבנקים. בנוסף השיק בנק ישראל כלי מוניטרי למתן הלוואות לטווח ארוך למערכת הבנקאית בריבית שלילית, בתנאי שהלוואות אלו יתגלגלו לעסקים קטנים וזעירים, ותוכנית לרכישת איגרות חוב קונצרניות בשוק המשני. לפרטים בדבר השתתפות הבנק וקבלת הלוואה מוניטרית ייעודית ראה פרק האירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

מתחילת שנת 2021 לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא נותרה ברמה של 0.10%. המדיניות המוניטארית מתחילת השנה הושפעה בעיקר מהצורך לתמוך בהתאוששות הכלכלית מהמשבר, בדגש על שרידות עסקים ועידוד התעסוקה.

מדיניות פסקלית

ברבעון הראשון של שנת 2021 נרשם בתקציב הממשלה גירעון מצטבר בסך של 22.4 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 13.3 בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הגירעון ביחס לתוצר המקומי הגולמי ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש מרץ 2021 עמד על 12.1%, לעומת שיעור של 11.7% בשנת 2020 ושל 3.7% בשנת 2019. ברבעון הראשון של שנת 2021 נרשם גידול של 30.7% בהוצאות משרדי הממשלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כאשר בנטרול הוצאות המימון להתמודדות עם משבר הקורונה חל גידול של 4.4% בהוצאות הממשלה. גביית המסים גדלה בשיעור נומינלי של 13.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עם פרוץ משבר הקורונה הכריז משרד האוצר על תוכנית כלכלית לתמיכה במשק שנועדה להבטיח מתן מענה בריאותי ואזרחי הולם, תמיכה בפיתוח המשק, שמירה על המשכיות עסקית ואספקת ביטחון סוציאלי למשקי הבית. מתוך סך התוכנית בגובה של כ-202 מיליארדי שקלים חדשים בוצעו כ-67%.

בנייה למגורים ושוק המשכנתאות

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הסתכמה הכמות המבוקשת לדירות חדשות (דירות שנמכרו ודירות שנבנו שלא למטרת מכירה, נתונים מנוכי עונתיות) במהלך החודשים הראשונים של שנת 2021 בכ-9.3 אלף דירות, ירידה של 4.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ועלייה של 15.9% לעומת התקופה המקבילה בשנת 2019. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 ניתנו לציבור הלוואות לדירור בסך של 22.5 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 21.1 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד, ו-15.6 מיליארדי שקלים חדשים בתקופה המקבילה בשנת 2019, עלייה של 6% ו-44%, בהתאמה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדיור בבעלות עלו, במהלך 12 החודשים שהסתיימו בחודש פברואר 2021 בשיעור של 4.0% בהמשך לעלייה בשיעור של 4.0% בשנת 2020 כולה ושל 3.4% בשנת 2019.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

שוק ההון

המסחר בשווקי המניות בעולם, ברבעון הראשון של שנת 2021, התנהל במגמה חיובית מאוד בהובלת הבורסות בארצות הברית ובשוק המניות בארץ במדדים המרכזיים.

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2021				2020			
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
תל-אביב 35	7.0	14.6	(2.6)	1.0	(21.0)			
תל-אביב 125	6.1	16.6	1.5	3.8	(21.0)			
תל-אביב 90	6.1	24.1	11.8	8.6	(21.6)			

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות ובניירות ערך המירים הסתכם ברבעון הראשון של השנה בכ-1.9 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת מחזור ממוצע של 2.2 מיליארדי שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד ומחזור ממוצע של 1.9 מיליארדי שקלים חדשים בשנת 2020.

להלן השינויים במדדי איגרות החוב העיקריים בישראל (באחוזים):

מדד	2021				2020			
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
אג"ח כללי	0.3	1.4	1.1	2.9	(4.5)			
אג"ח ממשלתי צמוד מדד	0.4	1.7	(1.4)	4.0	(3.0)			
אג"ח ממשלתי לא צמודות	(1.5)	(0.2)	(0.4)	3.0	(1.1)			
תל בונד 20	1.8	3.7	3.0	0.5	(7.1)			
תל בונד 40	1.7	2.6	2.0	2.3	(6.5)			

כלכלה עולמית

כלכלת ארצות הברית צמחה ברבעון הראשון של שנת 2021 בשיעור שנתי של 6.4%, בהמשך לצמיחה בשיעור של 4.3% ברבעון הקודם, ולעומת התכווצות בשיעור של 3.5% בשנת 2020 כולה. זאת, בעקבות התקדמות חיסון האוכלוסייה נגד נגיף הקורונה והסרה הדרגתית של המגבלות על הפעילות העסקית. בעוד שמדד מנהלי הרכש בענפי התעשייה מצוי ברמה גבוהה היסטורית, מדד הייצור התעשייתי טרם חזר לרמתו ערב המשבר. מדד המסחר הקמעונאי התאושש במהירות, והאיץ בחודש מרץ 2021 בחדות על רקע הקלה במגבלות על הפעילות. שיעור האבטלה בחודש מרץ 2021 עמד על 6.0%, לעומת 6.7% בחודש דצמבר 2020. ביום 20 בינואר 2021 הושבע ג'ז' ביידן לתפקיד הנשיאות. מאז כניסתו של ביידן לתפקיד אושרה תוכנית סיוע פיסקאלית נוספת, בהיקף של כ-1.9 טריליון דולר, והוכרזה תוכנית רב שנתית להשקעה בתשתיות, תחבורה, אנרגיה ירוקה ומחקר ופיתוח בסך של 2.3 טריליון דולר. בנוסף, הנשיא ביידן הצהיר על כוונתו להעלות את מס החברות ואת מס רווחי הון.

התוצר בגוש האירו התכווץ ברבעון הראשון של שנת 2021 בשיעור שנתי של 2.5%, בהמשך להתכווצות של 2.7% ברבעון הקודם, ולאחר התכווצות של 6.6% בשנת 2020 כולה. מדד הייצור התעשייתי ומדד המסחר הקמעונאי ירדו בחודשיים הראשונים של שנת 2021 בשל הטלת מגבלות על הפעילות הכלכלית נוכח עלייה בתחלואה והתקדמות איטית של מבצע החיסונים במדינות האיחוד האירופי. מדד מנהלי הרכש בענפי התעשייה עלה בארבעת החודשים הראשונים של השנה ומצביע על התרחבות בקצב גבוה. מנגד, המדד בענפי השירותים עדיין מצוי ברמה נמוכה, ומצביע על קיפאון בפעילות.

הכלכלה הסינית צמחה ברבעון הראשון של שנת 2021 בשיעור רבעוני של 0.6%, בהמשך לצמיחה של 2.6% ברבעון הקודם, ושל 2.3% בשנת 2020 כולה. מדד הייצור התעשייתי ומדד המסחר הקמעונאי המשיכו לצמוח ברבעון הראשון של שנת 2021. מדדי מנהלי הרכש המשיכו במהלך הרבעון להצביע על התרחבות בפעילות, אם כי נרשמה חולשה בביקושים ליצוא.

להלן השינויים במדדי המניות העיקריים בעולם (באחוזים):

מדד	2021				2020			
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני
דאו ג'ונס	7.8	10.2	7.6	23.3	(23.2)			
S&P 500	5.8	11.7	8.5	25.5	(20.0)			
נאסד"ק 100	1.6	12.9	12.4	35.7	(10.5)			
DAX	9.4	7.5	3.7	29.0	(25.0)			
FTSE 100	3.9	10.1	(4.9)	13.9	(24.8)			
CAC	9.3	15.6	(2.7)	17.3	(26.5)			
Nikkei	6.3	4.0	4.0	22.8	(20.0)			

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכונים מובילים ומתפתחים

במסגרת פעילותו נחשף הבנק לשורה של סיכונים המהווים פוטנציאל לפגיעה בתוצאות הפיננסיות שלו ובתדמיתו. במסגרת תהליך למיפוי וזיהוי הסיכונים, בוחן הבנק את הסיכונים המובילים, סיכונים קיימים (או חדשים) העשויים להתממש בשנה הקרובה והינם בעלי פוטנציאל להשפעה מהותית על תוצאותיו הפיננסיות ויציבותו של הבנק, סיכונים כגון: סיכוני אשראי, ריבית ונדילות. כמו כן, מזוהים הסיכונים המתעוררים, סיכונים העשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים והיקף השפעתם על הבנק. מבין סיכונים אלה ניתן לאפיין סיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים, סיכוני אבטחת מידע וסייבר, טכנולוגית המידע ומוניטין. כאמור, מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף כדי לוודא שהוא מקיף את כלל פעילותו העסקית של הבנק, תנאי השוק ודרישות הרגולציה. לפרטים נוספים הכוללים את ניתוח הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם וסקירה של אופן ניהולם והתפתחותם בתקופה המדווחת לרבות השפעת משבר הקורונה, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים לרבעון הראשון של שנת 2021 ולשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק: www.mizrachi-tefahot.co.il < אודות בנק > קשרי משקיעים < מידע כספי.

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון המבקר הפנה את תשומת הלב בדוח הסקירה לאמור בביאור 3.3.10. ביחס לתביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברה מאוחדת שלו, לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות.

אירועים לאחר תאריך המאזן

לפרטים בדבר הנפקה פרטית בינלאומית של כתבי התחייבות נדחים הכוללים מנגנון חוזי לספיגת הפסדים, לאחר תאריך המאזן, ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים

כמפורט בביאור 1 ב. לדוחות כספיים אלה, ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מתבססת, בין היתר, על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי, בטווח של 11 שנים שהסתיימו במועד הדיווח, ומביאה בחשבון את השפעת ההרעה בתנאים המאקרו-כלכליים והפעילות במשק עקב משבר הקורונה, על הלוחים בבנק. לפרטים, ראה פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הרווח הנקי של הקבוצה הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-676 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 357 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 89.4%. רווח זה מבטא תשואה על ההון, במונחים שנתיים בשיעור של 14.9%, לעומת תשואה על ההון של 9.1% ברבעון המקביל אשתקד ו-9.5% בשנת 2020 כולה.

ניתוח ההתפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ ברבעון הראשון של שנת 2021, כפי שמוצגות בדוחות כספיים אלה, הסתכמו ב-1,880 מיליוני שקלים חדשים. הכנסות הריבית נטו והכנסות המימון שאינן מריבית ללא בנק אגוד, הסתכמו ב-1,618 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,411 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 14.7%.

הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית⁽¹⁾ מפעילות שוטפת ברבעון הראשון של שנת 2021, ללא השפעת בנק אגוד, כפי שמפורט להלן הסתכמו ב-1,440 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,416 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד של שנת 2020, גידול של 1.7% המושג על רקע ההשפעה השלילית של ירידת ריבית ה-FED וריבית בנק ישראל.

שיעור הגידול בהכנסות המימון מפעילות שוטפת ללא בנק אגוד, בהשוואה לרבעון הרביעי של שנת 2020, במונחים שנתיים, מגיע ל-8.2%, ונובע בעיקר מעלייה בהיקפי הפעילות באשראי ובפיקדונות.

להלן ניתוח התפתחות הכנסות המימון מפעילות שוטפת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי ב-%		2020		2021		
רבעון ראשון 2021	רבעון ראשון 2020	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
	1,347	1,323	1,464	1,686	1,691	הכנסות ריבית, נטו
	64	76	54	27	189	הכנסות מימון שאינן מריבית ⁽¹⁾
	1,411	1,399	1,518	1,713	1,880	סך הכנסות מימון
	-	-	-	235	262	הכנסות מימון בנק אגוד
	14.7	1,411	1,399	1,478	1,618	סך הכנסות מימון ללא בנק אגוד
						בניכוי:
	(83)	(40)	18	-	16	השפעת מדד המחירים לצרכן
	7	9	11	12	10	הכנסות מגביית ריבית בגין חובות בעייתיים
	28	54	14	1	12	רווחים ממימוש איגרות חוב וניירות ערך זמינים למכירה ורווחים מאיגרות חוב למסחר, נטו
	43	8	100	53	140	השפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן ואחרות ⁽²⁾
	(5)	31	143	66	178	סך הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
	1.7	1,416	1,368	1,412	1,440	סך הכנסות מימון מפעילות שוטפת

(1) הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות השפעת שווי הוגן ואחרות, וכן הכנסה בגין הפרשי הצמדה על נגזרי מדד שההכנסה המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים כהכנסת ריבית.
 (2) השפעת הרישום החשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן נובעת מההבדל בין הטיפול החשבונאי במכשירים מאזניים הנרשמים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה (ריבית, עמלות פירעון מוקדם, הפרשי הצמדה, והפרשי שער בלבד), לבין נגזרים הנמדדים לפי שווי הוגן. השפעות אחרות כוללות גם את השפעת החיסוי שמבצע הבנק כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחוץ לארץ באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן פירוט סך הכנסות המיומן לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים)	רבעון ראשון		מגזר פעילות
	2020	2021	
	סכום השינוי		אנשים פרטיים:
16.6	76	459	משקי בית- הלוואות לדיור
7.1	24	337	משקי בית- אחר
4.5	1	22	בנקאות פרטית
12.3	101	818	סך הכל אנשים פרטיים
			פעילות עסקית:
16.1	48	298	עסקים קטנים וזעירים
11.8	9	76	עסקים בינוניים
6.0	8	134	עסקים גדולים
(10.3)	(3)	29	גופים מוסדיים
11.5	62	537	סך הכל פעילות עסקית
-	302	11	ניהול פיננסי
34.0	465	1,366	סך הכל פעילות בישראל
8.9	4	45	פעילות חוץ לארץ
33.2	469	1,411	סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן היתרות הממוצעות של הנכסים המאזניים נושאי הריבית המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים)	רבעון ראשון		מגזר הצמדה
	2020	2021	
37.2	182,727	250,774	מטבע ישראלי לא צמוד
14.1	59,426	67,784	מטבע ישראלי צמוד למדד
19.5	11,670	13,949	מטבע חוץ (כולל מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
31.0	253,823	332,507	סך הכל

השינויים ביתרות הממוצעות של הנכסים נושאי הריבית במגזר השקלי נובעים מצמיחת האשראי לציבור, אשר צמח גם בגין איחוד הדוחות הכספיים עם בנק אגוד.

להלן פערי הריבית (ההפרש בין שיעור הכנסות הריבית על הנכסים ובין שיעור הוצאות הריבית על ההתחייבויות)⁽¹⁾ על בסיס יתרות ממוצעות⁽²⁾, המיוחסים לפעילות בישראל, במגזרי ההצמדה השונים (באחוזים):

מגזרי הצמדה	רבעון ראשון	
	2020	2021
מטבע ישראלי לא צמוד	2.20	1.80
מטבע ישראלי צמוד למדד	1.51	1.52
מטבע חוץ	0.96	1.47
סך הכל	1.86	1.70

(1) שיעורי ההכנסה וההוצאה חושבו ביחס לנכסים ולהתחייבויות הנושאים ריבית.

(2) יתרות ממוצעות לפני ניכוי הפרשה בגין הפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

שינויים בפערי הריבית:

במגזר השקלי הלא צמוד הושפע פער הריבית המוצג מכך שהוא אינו כולל את השפעת הנגזרים, וכן מירידת ריבית בנק ישראל, אשר השפיעה בעיקר על צד הנכסים, בעוד שהיכולת לגלם את ירידת הריבית במרווחי הפיקדונות מוגבלת.

במגזר השקלי הצמוד למדד חלה עלייה במרווחי המימון בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

במגזר מטבע חוץ, הושפע פער הריבית מהירידה בריבית ה-FED ובריבית הליבור אשר השפיעה בעיקר על עלות המקורות, בעוד שההוצאות מהפעילות בנגזרים שכנגד, לא נכללות במסגרת פערי הריבית המוצגים לעיל. בתוספת השפעת הנגזרים אין שינוי מהותי בפער הריבית במטבע חוץ לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

פילוח פערי הריבית בחתכים שונים (סוג פעילות, מגזרי הצמדה וניתוח כמות ומחיר), מידע נוסף על נכסים והתחייבויות שאינם נושאים ריבית ומידע על פעילות מחוץ לישראל נכללים במסגרת נספחים לדוחות הרבעוניים - "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית".

ההוצאות בגין הפסדי האשראי בקבוצה הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-13 מיליוני שקלים חדשים, שיעור של 0.02% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו, לעומת 345 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, שיעור של 0.66% (על בסיס שנתי), מסך האשראי לציבור, נטו. ברבעון הראשון של שנת 2020 הפרשות להפסדי אשראי כוללות הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי על רקע התפשטות נגיף הקורונה. לפרטים נוספים בדבר ההפרשה להפסדי אשראי שנכללה בדוחות כספיים אלה, ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן פירוט התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי (מיליוני שקלים חדשים):

רבעון ראשון			
2020	2021		
143	114	הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני (לרבות מחיקות חשבונאיות):	
(38)	(66)	הגדלת הוצאות	
105	48	הקטנת הוצאות	
		סך הכל הפרשה פרטנית	
8	3	הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי:	
232	(38)	לפי עומק הפיגור	
345	13	אחרת	
		סך הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי	
0.66%	0.02%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים):	
1.55%	0.16%	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיור	
0.19%	(0.06%)	מזה: בגין הלוואות לדיור	

להלן פירוט ההוצאות בגין הפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים בקבוצה (במיליוני שקלים חדשים):

רבעון ראשון			
שיעור ההוצאות להפסדי אשראי ⁽¹⁾		הוצאות הפסדי אשראי	
2020	2021	2020	2021
מגזר פעילות			
אנשים פרטיים:			
0.19	(0.06)	65	(23)
משקי בית- הלוואות לדיור			
0.75	(0.11)	40	(7)
משקי בית- אחר			
-	-	(1)	(3)
בנקאות פרטית			
0.26	(0.07)	104	(33)
סך הכל אנשים פרטיים			
פעילות עסקית:			
1.37	0.22	72	16
עסקים קטנים וזעירים			
4.05	0.66	72	16
עסקים בינוניים			
2.01	0.68	87	35
עסקים גדולים			
0.45	-	2	(19)
גופים מוסדיים			
1.97	0.31	233	48
סך הכל פעילות עסקית			
-	-	2	-
ניהול פיננסי			
0.66	0.02	339	15
סך הכל פעילות בישראל			
0.65	(0.21)	6	(2)
פעילות חוץ לארץ			
0.66	0.02	345	13
סך הכל			

(1) שיעור ההוצאות בין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו (במונחים שנתיים).

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח התפתחות האשראי לציבור ראה פרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון להלן.

לפרטים נוספים בדבר ניתוח סיכון האשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-732 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 593 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 139 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר להלן.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-189 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 64 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. הכנסות המימון שאינן מריבית כוללות, ברבעון הראשון של שנת 2021, הכנסות בסך 89 מיליוני שקלים חדשים כתוצאה מאיחוד הדוחות הכספיים עם בנק אגוד.

בסעיף זה נכללות, בין היתר, השפעות שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באיגרות חוב וניירות ערך, וכן הפרשי הצמדה על נגזרי מדד והשפעת צבירת הריבית (ערך הזמן) הגלומה בנכסים נגזרים, שההכנסה (הוצאה) המקבילה להן נרשמת על פי הכללים החשבונאיים בסעיף הכנסות מריבית. ראה ניתוח הכנסות המימון מפעילות שוטפת לעיל.

הכנסות מעמלות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-477 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 424 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של 12.5%. ללא השפעת בנק אגוד הסתכמו ההכנסות מעמלות ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-417 מיליוני שקלים חדשים. ברבעון המקביל אשתקד, נרשמו הכנסות בהיקף גבוה מעמלות ניירות ערך וממרות מטבע חוץ, כתוצאה מעלייה בתנדוטיות בשווקים, בעיקר בחודש מרץ 2020, עם תחילת משבר הקורונה.

להלן פירוט העמלות לפי סוגי עמלות עיקריים (במיליוני שקלים חדשים):

	2021	2020	2020	2020	2020	2020
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	שנתי
ניהול חשבון	95	96	90	77	93	356
פעילות בניירות ערך	89	83	64	70	65	282
הפרשי המרה	75	69	58	53	75	255
עמלות מעסקי מימון	66	75	55	54	53	237
כרטיסי אשראי	54	52	46	42	50	190
טיפול באשראי ⁽⁴⁾	31	33	32	25	27	117
עמלות אחרות	67	64	54	55	61	234
סך כל העמלות	477	472	399	376	424	1,671

(4) כולל עמלות: טיפול באשראי, סחר חוץ והכנסות נטו משירות תיקי אשראי.

ההכנסות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-66 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 105 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. ההכנסות האחרות כוללות 51 מיליוני שקלים חדשים בגין יתרת זכות נדחית, נטו, שנרשמה בגין רכישת אגוד, המוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.

ההכנסות האחרות, ברבעון הראשון של שנת 2020, כוללות הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים בגין הסדר מוסכם עם המבטחים לסיום הליכים נגזרים ורווחי הון בסך 13 מיליוני שקלים חדשים, ממימוש נכסים במסגרת רה-ארגון בנכסים ושיפורים במערך הסינוף.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-1,341 מיליוני שקלים חדשים. ללא השפעת בנק אגוד הסתכמו ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-1,108 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 1,017 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. ראה פירוט לפי רכיבי ההוצאות התפעוליות השונים להלן.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-870 מיליוני שקלים חדשים. ללא השפעת בנק אגוד הסתכמו ההוצאות המשכורות וההוצאות הנלוות ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-744 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 644 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. הוצאות השכר ברבעון הראשון של שנת 2021, כוללות, בין היתר, התאמה של רכיבי תגמול משתנים בהתאם לתשואה ולרווח הבנק ברבעון זה.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-240 מיליוני שקלים חדשים. ללא השפעת בנק אגוד הסתכמו הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-212 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 205 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול שוטף בשיעור של 3.4%.

ההוצאות האחרות הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-231 מיליוני שקלים חדשים. ללא השפעת בנק אגוד הסתכמו ההוצאות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-152 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 168 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 16 מיליוני שקלים חדשים, בעיקר כתוצאה מקיטון בהוצאות המשפטיות וברכיבים אקטואריים, הנזקפים בהתאם לכללים החשבונאיים לסעיף הוצאות אחרות, כתוצאה מהשינויים בעקומי הריבית.

להלן נתוני Cost-Income Ratio⁽⁴⁾ (באחוזים):

	2021	2020	2020
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי
Cost Income Ratio	55.3	58.8 ⁽³⁾	50.8
			52.8
			52.4 ⁽²⁾
			53.9

(1) סך ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כלל ההכנסות התפעוליות והמימוניות לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי.

(2) יחס היעילות בנטרול הכנסות מהסדר מוסכם עם המבטחים - 54.7%.

(3) ההוצאות האחרות שרשם בנק אגוד ברבעון הרביעי של 2020 עלו בכ-61 מיליוני שקלים חדשים ביחס לרבעון המקביל אשתקד, בעיקר בגין הפחתת נכסים ועלויות ביטוח, כתוצאה מרכישת השליטה בבנק והתוכנית למזג. ללא גידול חריג זה, מסתכם יחס היעילות (Cost-Income Ratio) ב-56.1%.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הרווח בקבוצה לפני מיסים הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-1,069 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 578 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 491 מיליוני שקלים חדשים. ראה הסבר מפורט לעיל.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-33.5%, לעומת 34.6% ברבעון המקביל אשתקד.

שיעור ההפרשה למיסים מהרווח, ברבעון הראשון של שנת 2021, הושפע בין היתר מהכנסות מיתרת זכות נדחית, נטו, שנרשמו בגין רכישת בנק אגוד אשר פטורות לצרכי מס. שיעור ההפרשה למיסים מהרווח ללא השפעת ההכנסות מיתרת הזכות הנדחית הינו - 35.4%.

חלק הבנק ברווחי חברות כלולות לאחר השפעת המס - ברבעון הראשון של שנת 2021 נרשמו הפסדים בגין חברות כלולות בסך 12 מיליוני שקלים חדשים. ברבעון המקביל אשתקד לא נרשמו רווחים או הפסדים בגין חברות כלולות.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות המיוחס לבנק יהב, הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-23 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 21 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-676 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 357 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח (הפסד) הכולל האחר המיוחס לבעלי מניות הבנק - ההון העצמי של הבנק כולל גם התאמות, בעיקר בגין הטבות לעובדים והצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, השינוי בסך ההתאמות ברבעון הראשון של השנה הסתכם ב-(58) מיליוני שקלים חדשים, לעומת 106 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

להלן התפתחות תשואת (1) רווחי הקבוצה על ההון (2), יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, יחס כיסוי הנזילות (3) ויחס המינוף (4) בתום הרבעון (באחוזים):

2020	2020					2021	
	שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי		
9.5	9.1 ⁽⁵⁾	9.0	9.5	11.4	14.9	תשואת רווח נקי על ההון	
10.04	9.89	9.96	9.98	10.04	10.15	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון בתום הרבעון	
133	117	122	128	133	133	יחס כיסוי הנזילות (רבעוני)	
5.19	5.40	5.36	5.23	5.19	5.16	יחס המינוף בתום הרבעון	

(1) תשואה בחישוב שנתי.

(2) התשואה ביחס להון העצמי הממוצע, הכולל את "סך כל האמצעים ההוניים", כמוצג בדיווח על שיעורי הכנסה והוצאה, בניכוי יתרה ממוצעת של זכויות בעלי מניות חיצוניים ובניכוי/ובתוספת יתרה הממוצעת של הפסדים/רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר ושל איגרות חוב זמינות למכירה.

(3) יחס כיסוי הנזילות (Liquidity Coverage Ratio) - סך הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא נטו. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 221, במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יחסיות במשך הרבעון המדווח.

(4) יחס המינוף (Leverage Ratio) - הון רובד 1 לפי כללי באזל לסך החשיפות. יחס זה מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקן מספר 218.

(5) תשואת הרווח הנקי על ההון בנטרול הכנסות מהסדר מוסכם עם המבטחים - 7.7%.

להלן נתוני הרווח והדיבינד (4) למניה (מניה רגילה בסך 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב) (בשקלים חדשים):

2020	2020					2021	
	שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי		
6.70	1.52	1.53	1.65	2.13	2.65	רווח בסיסי למניה	
6.69	1.51	1.53	1.65	2.13	2.64	רווח מדולל למניה	
75	75	-	-	-	-	דיבינד למניה	

לפרטים בדבר החלטת דירקטוריון הבנק להימנע מחלוקת דיבינד, כל עוד הוראת השעה במסגרתה הופחתו יחסי ההון המזעריים שהבנק נדרש לעמוד בהם בתוקף, ראה פרק דיבינד להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ניתוח ההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

נכסים והתחייבויות

להלן ההתפתחות בטעיפי המאזן העיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ	31 במרץ	
2020	2020	2020	2020	2021	
2.9	30.1	360,140	284,731	370,410	סך כל המאזן
5.6	62.1	86,570	56,385	91,392	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1.6	18.7	245,525	210,230	249,539	אשראי לציבור, נטו
12.9	124.2	17,290	8,709	19,529	ניירות ערך
(2.4)	18.4	1,743	1,437	1,702	בניינים וציוד
3.4	31.6	284,224	223,189	293,766	פיקדונות הציבור
13.6	364.6	3,779	924	4,293	פיקדונות מבנקים
(0.3)	10.2	33,446	30,237	33,335	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3.3	18.6	18,804	16,371	19,422	הון עצמי

מזומנים ופיקדונות בבנקים - יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים גדלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 ב-4.8 מיליארדי שקלים חדשים, כתוצאה מהגידול בהיקף פיקדונות הציבור, ובמסגרת הניהול השוטף של נזילות הבנק.

אשראי לציבור, נטו - משקלו של האשראי לציבור, נטו במאזן המאוחד מסך כל הנכסים, הגיע ביום 31 במרץ 2021 ל-67%, לעומת 68% בסוף שנת 2020. האשראי לציבור, נטו בקבוצה, גדל במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 ב-4.0 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 1.6%.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוזף מאזני, התפתחות החובות הבעייתיים ומדדי סיכון שונים הנוגעים לאשראי לדיור ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי בסיסי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ	31 במרץ	
2020	2020	2020	2020	2021	
2.1	21.9	168,787	141,386	172,415	מטבעי ישראל
1.3	12.8	64,524	57,981	65,391	לא צמוד
(4.1)	7.0	12,116	10,863	11,619	צמוד מדד
16.3	-	98	-	114	מט"ח כולל צמוד מט"ח
1.6	18.7	245,525	210,230	249,539	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ	31 במרץ	
2020	2020	2020	2020	2021	
2.2	15.7	155,422	137,227	158,816	אנשים פרטיים:
(0.1)	17.9	25,335	21,480	25,320	משקי בית- הלוואות לדיור
(42.5)	28.4	362	162	208	משקי בית- אחר
1.8	16.0	181,119	158,869	184,344	בנקאות פרטית
					סך הכל אנשים פרטיים
(1.0)	35.4	28,948	21,175	28,668	פעילות עסקית:
2.8	34.1	9,427	7,225	9,688	עסקים קטנים וזעירים
4.4	18.9	19,859	17,450	20,743	עסקים בינוניים
(7.7)	24.2	2,404	1,786	2,219	עסקים גדולים
1.1	28.7	60,638	47,636	61,318	גופים מוסדיים
					סך הכל פעילות עסקית
2.9	4.1	3,768	3,725	3,877	פעילות חוץ לארץ
1.6	18.7	245,525	210,230	249,539	סך הכל

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי הפעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.
להלן פירוט של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מציעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

ליום 31 במרץ 2021		ליום 31 במרץ 2020				ליום 31 בדצמבר 2020				סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)	
סיכון אשראי ^(א)		סיכון אשראי ^(א)				סיכון אשראי ^(א)					
מסחרי	דירור	פרטי	סה"כ	מסחרי	דירור	פרטי	סה"כ	מסחרי	דירור	פרטי	סה"כ
1. סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי ⁽²⁾											
64,813	157,778	23,514	246,105	52,840	135,620	19,521	207,981	64,478	154,564	23,716	242,758
48,700	16,668	13,467	78,835	39,518	10,538	11,743	61,799	49,377	16,552	13,530	79,459
סך הכל סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי											
113,513	174,446	36,981	324,940	92,358	146,158	31,264	269,780	113,855	171,116	37,246	322,217
2. סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי											
4,393	732	275	5,400	1,498	960	403	2,861	3,697	732	292	4,721
2,254	1,433	185	3,872	2,252	1,616	240	4,108	2,289	1,285	201	3,775
470	1,375	71	1,916	796	1,546	108	2,450	474	1,188	73	1,735
216	-	25	241	227	-	45	272	259	-	32	291
1,568	58	89	1,715	1,229	70	87	1,386	1,556	97	96	1,749
סך הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי											
6,647	2,165	460	9,272	3,750	2,576	643	6,969	5,986	2,017	493	8,496
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾											
2,237	-	22	2,259	1,332	-	39	1,371	1,744	-	23	1,767
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי											
8,884	2,165	482	11,531	5,082	2,576	682	8,340	7,730	2,017	516	10,263
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾											
28	1,363	22	1,413	36	1,546	27	1,609	28	1,176	24	1,228
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽⁵⁾											
122,397	176,611	37,463	336,471	97,440	148,734	31,946	278,120	121,585	173,133	37,762	332,480
1,449	58	53	1,560	1,219	70	55	1,344	1,408	100	61	1,569
נכסים שאינם מציעים⁽⁶⁾											

(1) אשראי מאזני וחובות מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(2) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(4) לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(5) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ת, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(6) נכסים שאינם צוברים ריבית.

לפרטים בדבר סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור), סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל וסיכון האשראי לדירור ראה פרק סיכון אשראי.

לפרטים נוספים ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

סיכון האשראי מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ מאזני, אשר מרכיביהם משוקללים בהתאם לאופי הלווה וסוג האשראי בהתאם להוראות בנק ישראל. הסיכון המאזני כולל את יתרות האשראי לציבור, מכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור והשקעות של הקבוצה באגרות חוב של הציבור. סיכון האשראי החוץ מאזני כולל ערבויות ועסקאות במכשירים חוץ מאזניים, התחייבויות למתן אשראי ומסגרות אשראי שטרם נוצלו. סיכון האשראי הכולל לציבור בקבוצת הבנק הסתכם ביום 31 במרץ 2021 ב-336 מיליארדי שקלים חדשים לעומת 332 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2020, גידול בשיעור של 1.2%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר		31 במרץ		31 במרץ
2020	2020	2020	2020	2021
				מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים⁽¹⁾:
				מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות
(4.2)	16.7	20,964	17,214	20,083
				לפי דרישה שלא נוצלו
0.4	6.9	11,903	11,173	11,946
				ערביות לרוכשי דירות
1.1	61.0	31,334	19,679	31,680
				התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
(0.9)	15.3	10,191	8,758	10,102
				מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
3.3	26.7	11,400	9,295	11,775
				התחייבויות להוצאת ערבויות
(2.5)	10.6	9,260	8,168	9,030
				ערבויות והתחייבויות אחרות
9.0	10.4	2,880	2,843	3,138
				ערבויות להבטחת אשראי
8.0	43.6	311	234	336
				אשראי תעודות
				מכשירים פיננסיים נגזרים⁽²⁾:
8.9	21.7	293,100	262,216	319,122
				סך הכל ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים
(19.8)	(16.6)	4,543	4,369	3,643
				נכסים (מאזניים) בגין מכשירים נגזרים
(42.4)	(24.1)	5,506	4,181	3,172
				התחייבויות (מאזניות) בגין מכשירים נגזרים

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי. לפרטים נוספים ראה ביאור 13 לדוחות הכספיים.

(2) כולל עסקאות פרוורד, SWAPS, אופציות ונגזרי אשראי.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני ראה פרק הסיכונים להלן, וכן דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ניירות ערך - יתרת ההשקעה בניירות ערך גדלה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 ב-2.2 מיליארדי שקלים חדשים. הגידול ביתרת ההשקעה בניירות ערך הינו במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

להלן התפלגות ניירות הערך של הקבוצה לפי התיקים השונים (במיליוני שקלים חדשים):

שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים מהתאמות לשווי הוגן	רווחים מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות-עלות)		הערך במאזן
			שווי הוגן ⁽¹⁾	עלות	
31 במרץ 2021					
3,562	(5)	63	3,504	3,504	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
14,043	(87) ⁽²⁾	143 ⁽²⁾	13,987	14,043	איגרות חוב זמינות למכירה
528	(4) ⁽³⁾	120 ⁽³⁾	412	528	השקעה במניות שאינן למסחר
1,454	(14) ⁽³⁾	6 ⁽³⁾	1,462	1,454	ניירות ערך למסחר
19,587	(110)	332	19,365	19,529	סך כל ניירות הערך
31 במרץ 2020					
3,654	(5)	36	3,623	3,623	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
4,160	(59) ⁽²⁾	23 ⁽²⁾	4,196	4,160	איגרות חוב זמינות למכירה
137	-	32 ⁽³⁾	105	137	השקעה במניות שאינן למסחר
789	(5) ⁽³⁾	-	794	789	ניירות ערך למסחר
8,740	(69)	91	8,718	8,709	סך כל ניירות הערך
31 בדצמבר 2020					
3,784	-	69	3,715	3,715	איגרות חוב המוחזקות לפידיון
11,738	(2) ⁽²⁾	119 ⁽²⁾	11,621	11,738	איגרות חוב זמינות למכירה
426	-	71 ⁽³⁾	355	426	השקעה במניות שאינן למסחר
1,411	(8) ⁽³⁾	4 ⁽³⁾	1,415	1,411	ניירות ערך למסחר
17,359	(10)	263	17,106	17,290	סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כוללים בחון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד, אך טרם מומשו.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת				
31 בדצמבר		31 במרץ		31 במרץ
2020	2020	2020	2020	2021
(8.4)	119.2	10,937	4,568	10,013
11.8	76.6	1,674	1,060	1,872
67.7	141.1	4,233	2,944	7,099
22.2	297.8	446	137	545
12.9	124.2	17,290	8,709	19,529

מטבע ישראלי

לא צמוד

צמוד מדד

מטבע חוץ (כולל צמוד מטבע חוץ)

פריטים לא כספיים

סך הכל

להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הקבוצה לפי סוגי מנפיקים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן ליום		
31 בדצמבר 2020	31 במרץ 2020	31 במרץ 2021
14,455	7,618	14,172
451	678	2,941
14,906	8,296	17,113
סך הכל איגרות חוב ממשלתיות:		
איגרות חוב של ממשלת ישראל:		
סך הכל איגרות חוב ממשלתיות		
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל		
622	138	560
סך הכל איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל		
איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות:		
102	112	105
59	-	53
66	-	63
227	112	221
סך הכל איגרות חוב של בנקים במדינות מפותחות		
איגרות חוב של חברות (פילוח לפי ענפי משק):		
439	-	467
159	25	138
74	-	78
61	-	61
59	-	61
264	1	252
1,056	26	1,057
סך הכל איגרות חוב של חברות		
איגרות חוב של חברות מגובות נכסים (ABS)		
28	-	29
5	-	4
33	-	33
סך הכל איגרות חוב של חברות מגובות נכסים (ABS)		
מניות וניירות ערך אחרים		
426	137	528
216	50	256
20	-	17
446	137	545
סך הכל מניות וניירות ערך אחרים		
17,290	8,709	19,529
סך הכל ניירות ערך		

(1) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המתאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך ובדבר ירידת ערך בעלת אופי זמני של ניירות ערך זמינים למכירה ופירוט משך הזמן בו קיימת ירידת ערך ושיעורה מהעלות המופחתת, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

בניינים וציוד - יתרת בניינים וציוד קטנה ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-41 מיליוני שקלים חדשים. הקיטון ביתרת בניינים וציוד נובע משינוי שוטף בגין פחת ומנגד מהשקעות חדשות, בעיקר במסגרת ההשקעות הטכנולוגיות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

פיקדונות הציבור - משקלם של פיקדונות הציבור מסך המאזן המאוחד הגיע ביום 31 במרץ 2021 ל-79%, בדומה ליום 31 בדצמבר 2020. ברבעון הראשון של שנת 2021 גדל היקף פיקדונות הציבור בקבוצת הבנק, ב-9.5 מיליארדי שקלים חדשים, גידול בשיעור של 3.4%.

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ	31 במרץ	
2020	2020	2020	2020	2021	
1.9	32.2	218,008	168,001	222,172	מטבע ישראלי
11.0	27.3	16,457	14,343	18,260	לא צמוד
7.2	30.3	49,661	40,845	53,220	צמוד מדד
16.3	-	98	-	114	מט"ח כולל צמוד מט"ח
3.4	31.6	284,224	223,189	293,766	פריטים לא כספיים
					סך הכל

להלן נתונים על התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ	31 במרץ	
2020	2020	2020	2020	2021	
1.9	24.1	114,987	94,443	117,174	אנשים פרטיים:
3.6	30.5	20,178	16,015	20,900	משקי בית- אחר
2.2	25.0	135,165	110,458	138,074	בנקאות פרטית
					סך הכל אנשים פרטיים
6.1	-	44,382	29,644	47,104	פעילות עסקית:
10.7	-	14,406	9,705	15,946	עסקים קטנים וזעירים
(6.2)	27.7	38,094	27,982	35,734	עסקים בינוניים
10.7	27.7	47,566	41,216	52,643	עסקים גדולים
4.8	39.5	144,448	108,547	151,427	גופים מוסדיים
(7.5)	1.9	4,611	4,184	4,265	סך הכל פעילות עסקית
3.4	31.6	284,224	223,189	293,766	פעילות חוץ לארץ
					סך הכל

להגדרת מגזרי הפעילות הפיקוחיים ולהבדלים בין מגזרי פעילות הפיקוחיים למגזרי הפעילות בהתאם לגישה ההנהלה, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים להלן.

להלן התפתחות התפלגות פיקדונות הציבור בקבוצה לפי גודל מפקיד (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר			31 במרץ		
2020	2020	2021	2020	2020	2021
94,031	76,545	97,454			
73,376	57,166	75,182			
41,781	31,803	43,046			
35,060	23,662	38,081			
39,976	34,013	40,003			
284,224	223,189	293,766			

לפריטים נוספים על הרכב פיקדונות הציבור, ראה ביאור 7 לדוחות הכספיים.

פיקדונות מבנקים - יתרת פיקדונות מבנקים ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-4.3 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 3.8 מיליארדי שקלים חדשים בסוף שנת 2020.

איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - יתרת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-33.3 מיליארדי שקלים חדשים, קיטון של 0.1 מיליארדי שקלים חדשים בהשוואה לסוף שנת 2020. ראה גם פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הון, הלימות הון ומינוף

הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק - יתרת ההון העצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-19.4 מיליארדי שקלים חדשים, לעומת 18.8 ו-16.4 מיליארדי שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020 וליום 31 במרץ 2020. הגידול בהון העצמי לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע, בין היתר, מעסקת רכישת בנק אגוד, במסגרתה נרכש מלוא הון המניות של בנק אגוד בתמורה להנפקת מניות בסך 1.2 מיליארדי שקלים חדשים.

להלן הרכב ההון העצמי (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר		31 במרץ	
2020	2020	2021	2021
3,445	2,235	3,447	3,447
87	67	85	85
(276)	(226)	(334)	(334)
15,548	14,295	16,224	16,224
18,804	16,371	19,422	19,422

הון מניות ופרמיה (1)

קרן הון מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות

הפסד כולל אחר מצטבר (2)(3)

עודפים (4)

סך הכל

(1) לפרטים בדבר הנפקת מניות ראה תמצית דוח על השינויים בהון העצמי.

(2) לפרטים נוספים בדבר רווח (הפסד) כולל אחר ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים.

(3) כולל התחייבות אקטוארית בגין תוכנית התייעלות לפרישת עובדים, ראה ביאורים 22 ו-25 בדוחות הכספיים לשנת 2020.

(4) לפרטים בדבר התפתחות ההכנסות וההוצאות המצטברות ליתרת העודפים בתקופת הדיווח ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח הכולל האחר לעיל.

יחס ההון העצמי לסך המאזן בקבוצה ליום 31 במרץ 2021 הגיע ל-5.24%, לעומת 5.22% ליום 31 בדצמבר 2020 ו-5.75% ליום 31 במרץ 2020.

הלימות הון

ההון הפיקוחי

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי באזל, כפי שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201. הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית על מנת להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, לסיכון תפעולי, ולסיכון שוק.

ההון הכולל מורכב משני רבדים - הון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) והון רובד 2.

הון רובד 1 כולל בעיקר את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק (ההון החשבונאי בספרים) ואת זכויות המיעוט, ומהווה את המרכיב העיקרי בספיגת הפסדים.

הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בדרישות שנקבעו בהוראות. נכון ליום 31 במרץ 2021 אין לבנק מכשירי הון הנכללים בהון רובד 1 נוסף.

הון רובד 2 מורכב מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומכשירי הון מסוג CoCo (Contingent convertible capital instrument), הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן כאשר יחס הון עצמי רובד 1 יורד מתחת לטריגר כמותי שנקבע, או כאשר נמסרה הודעת הפיקוח על הבנקים, לפיה הפעלת המנגנון לספיגת הפסדי קרן הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי (אירוע "אי קיימות" של הבנק).

כתבי התחייבויות נדחים, שהוכרו כמכשירי הון רובד 2 על פי ההוראות הקודמות, אינם כשירים כהון פיקוחי על פי ההוראות הנוכחיות (בעיקר עקב היעדר מנגנון ספיגת הפסדים) ומופחתים על פני תקופת הוראות מעבר עד ליום 1 בינואר 2022.

תכנון ההון של הבנק

תכנון ההון במהלך עסקים רגיל - הבנק עורך תחזית מפורטת רב שנתית לתכנון ההון תוך הבאה בחשבון של: שיעורי הגידול הצפויים בנכסי סיכון והרווחיות, התוכנית האסטרטגית, מדיניות חלוקת הדיבידנד, יעדי ההון והמינוף, שולי ביטחון נאותים וגורמים נוספים.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התחזית ובהתאם לצורך מעדכן את התחזית ובוחן פעולות נדרשות, וזאת לצורך עמידה ביעדי ההון שנקבעו.

רגישות יחס הלימות ההון של הבנק לשינויים בהון עצמי רובד 1 ונכסי סיכון הינה:

שינוי בהון עצמי רובד 1 בסכום של 100 מיליוני שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות הון רובד 1 של 0.05%. שינוי בנכסי הסיכון בסכום של 1 מיליארדי שקלים חדשים יגרום לשינוי יחס הלימות הון רובד 1 של 0.05%.

תהליך פנימי להערכת ההון - במסגרת התהליך בוחן הבנק כי קיימת כרית ספיגה הוגית מספקת להתמודדות עם מגוון סיכונים הכרוכים בפעילות הבנק לרבות תרחישי קיצון.

אופק התכנון הינו לשלוש שנים ובו מאתגר הבנק את תכנון ההון בשורה של תרחישי קיצון הפוגעים באופן משמעותי ברווחיות הבנק, שחוקים את ההון שלו ומגדילים את היקף נכסי הסיכון. תוצאות תכנון ההון האחרון של הבנק מראות כי כרית הספיגה ההוגית הגלומה בדרישת ההון המזערית על פי הוראות בנק ישראל, מספקת.

בהתאם, נקבע כי יעד ההון העצמי רובד 1 של הבנק לצורך תכנון ההון, יהיה בהתאם לנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, בתוספת שולי ביטחון נאותים.

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

יעד הלימות הון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-2021. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחייב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחסים אלה התווספו דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

ביום 31 במרץ 2020 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", במסגרתה, הפחית הפיקוח על הבנקים את יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. זאת, תוך ציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרת אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, כל עוד הוראת השעה בתוקף. ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה 250, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור, לא תחול על ההלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר.

ביום 16 בספטמבר 2020 וביום 22 במרץ 2021 פורסמו עדכונים נוספים להוראה, במסגרתם הוארך תוקף ההקלות שניתנו בהוראת השעה עד ליום 30 בספטמבר 2021, וכדי לאפשר לבנק לחזור ליחסי ההון המזעריים עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול 24 חודשים נוספים, ובלבד שיחסי ההון לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא יתייחסב כחריגה מהאמור.

בהתאם לכך יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד בו בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדיור, ליום 31 במרץ 2021, לא יפחת משיעור של 8.66% ויחס ההון הכולל המזערי לא יפחת משיעור של 12.16% (אליהם יתווספו שולי ביטחון נאותים).

לפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

לפרטים נוספים על החלטות הדירקטוריון הנוגעות ליחס הון לרכיבי סיכון ולמדיניות חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים לשנת 2020 ופרק ניתוח המבנה של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון (מדיניות חלוקת דיבידנד), להלן.

להלן נתונים על ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון המאוחדים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	
2021	2020	2020	2020
הון לצורך חישוב יחס הון			
הון עצמי רובד 1	20,708	16,718	20,137
הון רובד 1	20,708	16,718	20,137
הון רובד 2	6,665	5,803	7,176
סך הכל הון כולל	27,373	22,521	27,313
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי	188,340	156,641	185,392
סיכונים שוק	2,484	1,843	2,228
סיכון תפעולי	13,112	10,517	12,864
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	203,936	169,001	200,484

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון בקבוצה (באחוזים):

31 במרץ 2021	31 במרץ 2020	31 בדצמבר 2020	
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	10.15	9.89	10.04
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.42	13.33	13.62
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים	8.66	8.82	8.68
יחס הון הכולל המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים	12.16	12.32	12.18

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן התפלגות נכסי סיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 במרץ 2020		ליום 31 במרץ 2021		קבוצת חשיפה
יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽²⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽³⁾	
16	135	12	97	19	153	חובות של ריבנויות
45	368	30	247	49	399	חובות של ישויות סקטור ציבורי
172	1,416	100	809	180	1,481	חובות של תאגידים בנקאיים
6,844	56,194	5,820	47,241	6,906	56,775	חובות של תאגידים
823	6,758	518	4,205	823	6,766	חובות בבטיחות נדל"ן מסחרי
2,232	18,325	1,860	15,096	2,233	18,355	חשיפות קמעונאיות ליחידים
1,260	10,342	1,050	8,525	1,264	10,388	הלוואות לעסקים קטנים
10,152	83,351	9,121	74,032	10,366	85,221	משכנתאות לדיור
976	8,016	704	5,716	1,008	8,291	נכסים אחרים
22,520	184,905	19,215	155,968	22,848	187,829	סך הכל

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון שוק, סיכון CVA וסיכון תפעולי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 במרץ 2020		ליום 31 במרץ 2021		סיכון שוק
יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽²⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽⁴⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽³⁾	יתרות משוקללות של נכסי סיכון דרישת הון ⁽³⁾	
271	2,228	227	1,843	302	2,484	סיכון CVA בגין נגזרים ⁽⁴⁾
59	487	83	673	62	511	סיכון תפעולי ⁽⁵⁾
1,567	12,864	1,296	10,517	1,595	13,112	
1,897	15,579	1,606	13,033	1,959	16,107	סך הכל
24,417	200,484	20,821	169,001	24,807	203,936	סך נכסי הסיכון

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.16% מיתרות נכסי הסיכון. לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

(2) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.32% מיתרות נכסי הסיכון.

(3) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 12.18% מיתרות נכסי הסיכון.

(4) Credit Value Adjustments, שערך לשווי שוק בגין סיכון אשראי של צד נגדי, בהתאם להוראות באזל III.

(5) הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי חושבה לפי הגישה הסטנדרטית.

יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף אשר אימצה את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף.

יחס המינוף מבוטא באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי, החל מיום 15 בנובמבר 2020, בהתאם לחוזר שפורסם ביום 22 במרץ 2021, הוארכה תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 30 בספטמבר 2021. לפרטים נוספים ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן יחס המינוף של הבנק:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	2021	
20,137	16,718	20,708		1. בנתוני המאוחד
388,370	309,863	401,308		הון רובד 1
				סך החשיפות
באחוזים				
5.19	5.40	5.16		יחס מינוף
4.50	5.00	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
1. חברות בת משמעותיות				
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו				
5.07	5.16	5.09		יחס מינוף
4.50	4.70	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק אגוד לשרא"ל בע"מ והחברות המאוחדות שלו				
6.12	-	6.31		יחס המינוף
4.50	-	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

דיבידנד

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, מיום 26 בפברואר 2018, מדיניות הדיבידנד של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים דיבידנד בשיעור של עד 40% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

יצוין, כי בהתאם למדיניות הדיבידנד האמורה, הבנק עשוי לרכוש ברכישה עצמית (בכפוף לאמור לעיל) מניות של הבנק. מובהר, כי רכישה עצמית בידי הבנק של מניות הבנק, כאמור לעיל, תיחשב ל"חלוקה", כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999, וככזו תקטין בהתאמה את סכום הדיבידנד שיחולק (אם יחולק) על ידי הבנק על פי מדיניות הדיבידנד. "חלוקה" על פי מדיניות הדיבידנד (הן חלוקת הדיבידנד והן הרכישה העצמית) כאמור לעיל בהתאם להחלטות הדירקטוריון בעניין זה, כפי שיתקבלו מעת לעת ובכפוף להוראות הדיון, ובכלל זה הגבלות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים.

בעקבות משבר הקורונה, ובהמשך להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)" (להלן - "הוראת השעה"), החליט דירקטוריון הבנק, ביום 13 באפריל 2020 כי הבנק יימנע מחלוקת דיבידנד (לרבות רכישה עצמית של מניות הבנק), כל עוד הוראת השעה בתוקף. לעניין זה יצוין כי במסגרת הוראת השעה, כפי שעודכנה, נקבע כי תוקף הוראת השעה הינו עד ליום 30 בספטמבר 2021. בהתאם לכך, לאחר תום תוקפה של הוראת השעה, הבנק מתכנן להמשיך ולפעול בהתאם למדיניות הדיבידנד האמורה, בכפוף להוראות הדיון ולהגבלות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

במסגרת תוכנית חומש אסטרטגית חדשה לשנים 2021-2025, שאושרה על ידי הדירקטוריון ביום 26 באפריל 2021, הדירקטוריון יעקוב אחר ביצוע התוכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להגדלה של שיעור הדיבידנד שצוין לעיל, עד לשיעור של 50% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, עם סיום הליך המיזוג עם בנק אגוד; זאת, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים, וכן בכפוף לקבלת אישורו של המפקח על הבנקים.

מובהר, כי אין במדיניות הדיבידנד, כאמור לעיל, משום החלטה או התחייבות לחלוקת דיבידנד, וכי כל "חלוקה" תהיה כפופה לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, ובכלל זה, אישור הדירקטוריון לביצוע החלוקה, הכל על פי שיקול דעתו של הדירקטוריון ובכפוף להוראות כל דין.

חלוקת דיבידנד

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2019 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
12 באוגוסט 2019	27 באוגוסט 2019	167.21	0.40 ⁽¹⁾	392.0
18 בנובמבר 2019	3 בדצמבר 2019	71.89	0.40	168.8
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2019⁽²⁾				
24 בפברואר 2020	11 במרץ 2020	74.89	0.40	176.0
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2020				
176.0				

(1) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של המחצית הראשונה של שנת 2019
 (2) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2019 - 736.8 מיליוני שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

פעילות חוץ מאזנית אחרת

להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים בעבור לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שרותי ניהול, תפעול ו/או משמורת (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור השינוי (באחוזים) לעומת					
31 בדצמבר	31 במרץ	31 בדצמבר	31 במרץ		
2020	2020	2020	2020	2021	
2.5	20.8	465,591	395,060	477,333	ניירות ערך ⁽¹⁾
5.3	17.3	97,895	87,864	103,051	נכסי קופות גמל שהקבוצה מספקת להן שירותי תפעול
(1.4)	25.3	70,254	55,297	69,296	נכסים בנאמנות קבוצת הבנק
(7.4)	(1.0)	11,585	10,838	10,730	נכסי קרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול
4.1	(0.8)	14,597	15,326	15,202	נכסים אחרים בניהול ⁽²⁾

(1) שווי תיקי ניירות ערך במשמורת הבנק המוחזקים על ידי לקוחות, כולל יתרות ניירות ערך של קופות גמל וקרנות נאמנות שהבנק מספק להן שירותי תפעול. יצוין כי יתרת פעילות הלקוחות המוצגת כוללת בנוסף ליתרת ניירות הערך של קרנות הנאמנות כאמור, גם את שווי יחידות ההשתתפות באותן קרנות המוחזקות על ידי לקוחות הבנק.

(2) לרבות:

- יתרות אשראי המגובות בפקידונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית יתרת האשראי. בגין יתרות אלה מקבל הבנק הכנסה ממרווח או מעמלות.
- הלוואות אחרות בניהול הבנק לרבות, הלוואות לדיור שהבנק מנהל ומתפעל בעבור אחרים.

מידע כספי לפי מגזרי פעילות

בהתאם להוראה הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור הפעילות של הלקוח (מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי).

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות של אנשים פרטיים ומגזרי פעילות של לקוחות עסקיים שאינם פרטיים (לרבות גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים-הלוואות לדיור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה" מבוססים על שיוך הלקוח ליחידה הארגונית האחראית בתקופה שחלפה.

לעומת זאת, פילוח הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים מבוסס על הגדרות אחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 12 לדוחות הכספיים.

קיים מתאם גבוה בין המאפיינים שקבעה ההנהלה לצורך שיוך לקוחות לחטיבה האחראית לבין ההגדרות הפיקוחיות.

יחד עם זאת, ייתכנו מצבים בהתאם ל"גישת ההנהלה" בהם השייך הסופי של הלקוח יתבסס על פרמטרים נוספים, לדוגמה: התמחות של יחידה מסוימת בסוגי פעילות של לקוחות או ניסיון שנצבר בעבודה עם הלקוח, המעניק יתרונות עסקיים ושירותיים לשיוך הלקוח לחטיבה ספציפית.

לאור דרישת הפיקוח על הבנקים לדון ולנתח במסגרת דוח הדירקטוריון וההנהלה את מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ולאור העובדה שקיים מתאם בין המגזרים ה"פיקוחיים" ל"גישת ההנהלה", יוצג המידע המגזרי (הכמותי והאיכותי) להלן, באופן תמציתי, לכל מגזר ומגזר באופן הבא:

הגדרה פיקוחית של המגזר.

הסבר להבדלים בין ההגדרה ה"פיקוחית" לבין אופן ניהול העסקים בפועל (ב"גישת ההנהלה").

תוצאות כספיות של המגזר (ב"גישת הפיקוחית").

לפרטים בדבר העקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות ראה בביאור 12 לדוחות הכספיים.

לפרטים ולתיאור המגזרים באופן מפורט, ראה פרק פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות לשנת 2020.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. בהתאם, כוללים דוח רווח והפסד, לרבעון הראשון של שנת 2021 ולרבעון הרביעי של שנת 2020, והמאזן המאוחד של הבנק, את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

מידע כספי לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות הפיקוחיים (במיליוני שקלים חדשים):

רווח נקי		רווח נקי (באחוזים)	
ברבעון הראשון	ברבעון הראשון	ברבעון הראשון	ברבעון הראשון
2021	2020	2021	2020
אנשים פרטיים:			
255	174	37.4	46.3
(6)	8	-	2.1
21	(1)56	3.1	14.9
270	238	40.5	63.3
פעילות עסקית:			
130	93	19.1	24.7
27	(3)	4.0	-
33	21	4.8	5.6
15	8	2.2	2.1
205	119	30.1	32.4
178	(16)	26.1	-
653	341	96.7	95.7
23	16	3.3	4.3
676	357	100.0	100.0

(1) כולל הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים (54 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס) בגין שיפוי מחברות הביטוח.

לפרטים בדבר תוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

מגזר משקי הבית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר משקי בית כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית. כלומר המגזר לא כולל אנשים פרטיים עם יתרת נכסים פיננסיים הגבוהה מ-3 מיליון שקלים חדשים. אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שהחבות שלהם מסווגת ל"אנשים פרטיים - הלוואות לדירור" ו-"אחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסיווג הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליון שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- ככלל, לקוחות פרטיים משויכים למגזרי משקי הבית. לפי הגישה הפיקוחית, לקוחות פרטיים עם חבות גבוהה או בעלי מאפיינים עסקיים, מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים ולא למגזר משקי הבית.

תוצאות הפעילות במגזר משקי הבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2021		
במיליוני שקלים חדשים					
סך הכל	הלוואות לדירור	אחר	סך הכל	הלוואות לדירור	אחר
796	459	337	896	535	361
-	-	-	-	-	-
185	38	147	210	36	174
981	497	484	1,106	571	535
105	65	40	(30)	(23)	(7)
580	166	414	738	211	527
296	266	30	398	383	15
102	92	10	133	128	5
194	174	20	265	255	10
(12)	-	(12)	(16)	-	(16)
182	174	8	249	255	(6)
רווח ורווחיות					
סך הכל הכנסות ריבית, נטו					
הכנסות מימון שאינן מריבית					
עמלות והכנסות אחרות					
סך ההכנסות					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
הוצאות תפעוליות ואחרות					
רווח לפני הפרשה למיסים					
הפרשה למיסים					
רווח לאחר מיסים					
רווח (הפסד) נקי :					
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי					
מאזן - סעיפים עיקריים:					
159,716	137,958	21,758	185,343	159,734	25,609
158,707	137,227	21,480	184,136	158,816	25,320
94,443	-	94,443	117,174	-	117,174
157,585	136,450	21,135	182,609	158,195	24,414
87,998	-	87,998	115,960	-	115,960
98,677	78,893	19,784	114,329	91,908	22,421
מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:					
648	434	214	749	511	238
123	-	123	115	-	115
25	25	-	32	24	8
796	459	337	896	535	361
סך הכל הכנסות ריבית נטו					

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד.

תרומת מגזר משקי הבית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה ב-249 מיליוני שקלים חדשים, מהם הפסד של 1 מיליון שקלים חדשים בגין בנק אגוד, לעומת 182 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים העיקריים לשינוי בתרומת המגזר:

עיקר הגידול ברווחי המגזר נובע מההלוואות לדירור (כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים), שתרמו ברבעון הראשון של שנת 2021 255 מיליוני שקלים חדשים לרווח הנקי, לעומת 174 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהמשך הגידול בפעילות: עלייה של 76 מיליוני שקלים חדשים בהכנסות המימון, ומנגד מעליה של 45 מיליוני שקלים חדשים בהוצאות המימון למגזר, וזאת על רקע גידול של כ-13% בהיקף יתרות האשראי הממוצעות במגזר. כמו כן, הושפע הרווח הנקי מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, מהוצאה בסך 65 מיליוני שקלים חדשים

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ברבעון הראשון של 2020, להכנסה בסך 23 מיליוני שקלים חדשים ברבעון הראשון של 2021, בעיקר עקב חזרה לתשלום סדיר של המשכנתאות שאושרה להם דחייה בהחזרי התשלומים בגין השפעת משבר הקורונה.

תרומת יתר פעילות משקי הבית (שאינה הלוואות לדירור) ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה בהפסד של 6 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח של 8 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. מלבד איחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד, עיקר הקיטון ברווחיות הושפע מקיטון בהכנסות הריבית, נטו בעיקר בשל ירידת ריבית בנק ישראל, אשר השפיעה בעיקר על צד הנכסים, בעוד שהיכולת לגלם את ירידת הריבית במרווחי הפיקדונות מוגבלת וכן מגידול בהוצאות התפעוליות המיוחסות למגזר, בעיקר הוצאות השכר, בשל התאמה של רכיבי תגמול משתנים בהתאם לתשואה ולרווח הבנק ברבעון זה.

כמו כן, הושפע הרווח הנקי מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו בהכנסה של 7 מיליוני שקלים חדשים ברבעון הראשון של 2021 (מהם 4 מיליוני שקלים חדשים הכנסה בגין בנק אגוד), לעומת הוצאה של 40 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקר משיפור במדדי הצמיחה והאבטלה, המשפיעים על הסיכון ועל היקף הפרשה להפסדי אשראי במגזר זה.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר בנקאות פרטית

ההגדרה הפיקוחית

בהתאם להגדרה הפיקוחית, מגזר בנקאות פרטית כולל אנשים פרטיים אשר יתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות פרטיים מסוימים אשר סווגו למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה, מסווגים למגזר משקי הבית בגישת מגזרים פיקוחיים. ההבדל נובע בעיקר מהיקף הנכסים הפיננסיים של הלקוחות המשמש לסינון הלקוחות - רף הבנק לפיו נקבע סיווג הלקוח לפי גישת ההנהלה הוא 1 מיליוני שקלים חדשים ונמוך מההגדרה הפיקוחית.
- מגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה כולל גם עסקים שלהם היקפי נכסים נזילים, בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים. לקוחות אלה מסווגים למגזרי הפעילות העסקיים בגישת מגזרים פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר בנקאות פרטית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
22	23	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
86	16	עמלות והכנסות אחרות
108	39	סך ההכנסות
(1)	(3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
24	11	הוצאות תפעוליות ואחרות
85	31	רווח לפני הפרשה למיסים
29	10	הקטנת הפרשה למיסים
56	21	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
164	212	אשראי לציבור (יתרת סוף)
162	208	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
16,015	20,900	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
213	307	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
14,999	20,495	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
26	145	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
-	1	מרווח מפעילות מתן אשראי
22	19	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
-	3	אחר
22	23	סך הכל הכנסות ריבית נטו

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד.

תוצאות פעילות מגזר הבנקאות הפרטית (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ברווח של 20 מיליוני שקלים חדשים, מהם 4 מיליוני שקלים חדשים בגין בנק אגוד, לעומת 56 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר השינוי נובע מהכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים (54 מיליוני שקלים חדשים לאחר מס) בגין הסדר מוסכם עם המבטחים לסיום הליכים נגזרים, שנרשמו ברבעון הראשון של שנת 2020 בסעיף עמלות והכנסות אחרות, ומנגד קיטון בהוצאות תפעוליות ואחרות אשר נבע ברובו מקיטון בהוצאות משפטיות.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים זעירים וקטנים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים זעירים וקטנים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- לקוחות עסקיים, שלהם היקפי נכסים נזילים בסכומים העולים על 8 מיליוני שקלים חדשים, משויכים למגזר בנקאות פרטית לפי גישת ההנהלה. לקוחות אלה מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים, בהתאם למחזור פעילותם השנתי, לפי גישת מגזרים פיקוחיים.
- לקוחות עסקיים אשר משויכים כיום לבנקאות מסחרית לפי גישת ההנהלה, ומחזור הפעילות השנתי שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, מסווגים למגזר עסקים זעירים וקטנים בגישה הפיקוחית.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים זעירים וקטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
298	344	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
104	121	עמלות והכנסות אחרות
402	467	סך ההכנסות
72	16	הוצאות בגין הפסדי אשראי
187	254	הוצאות תפעוליות ואחרות
143	197	רווח לפני הפרשה למיסים
49	66	הפרשה למיסים
94	131	רווח לאחר מיסים
(1)	(1)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
93	130	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
21,608	29,241	אשראי לציבור (יתרת סוף)
21,175	28,668	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
29,644	47,104	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
21,441	29,635	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
27,929	45,690	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
20,659	27,714	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
256	286	מרווח מפעילות מתן אשראי
35	30	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
7	28	אחר
298	344	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד.

תרומת מגזר עסקים קטנים וזעירים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה ב-130 מיליוני שקלים חדשים, מהם 30 מיליוני שקלים חדשים בגין בנק אגוד, לעומת 93 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הגורם העיקרי לשינוי בתרומת המגזר, מלבד איחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד, הוא הירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו ברבעון הראשון של 2021 ב-16 מיליוני שקלים חדשים (מהם 2 מיליוני שקלים חדשים הכנסה בגין בנק אגוד), 72 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. הירידה נובעת בעיקר משיפור במדדי הצמיחה והאבטלה, המשפיעים על הסיכון ועל היקף הפרשה להפסדי אשראי במגזר זה. הגידול בסעיפי הכנסות הריבית, נטו, העמלות וההכנסות האחרות, וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת, וכן מאיחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת הנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים בינוניים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים בינוניים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת הנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות מסחרית לפי גישת הנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות שבין 30 ל-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שקיימים לקוחות מסוימים בבנקאות המסחרית (לפי גישת הנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים, המסווגים במגזר עסקים זעירים וקטנים לפי מגזרי פעילות פיקוחיים.
- מנגד, קיימים לקוחות עסקיים המסווגים למגזר בנקאות עסקית לפי גישת הנהלה, בעלי מחזור פעילות שנתי נמוך מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר משויכים למגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- ככלל, החל משנת 2019 מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית כך שהמתאם בין גישת הנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים בינוניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
76	85	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
22	26	עמלות והכנסות אחרות
98	111	סך ההכנסות
72	16	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
31	54	הוצאות תפעוליות ואחרות
(5)	41	רווח לפני הפרשה למיסים
(2)	14	הפרשה למיסים
(3)	27	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
7,431	9,934	אשראי לציבור (יתרת סוף)
7,225	9,688	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
9,705	15,946	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
7,411	9,369	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
8,958	15,281	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
8,462	11,541	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
63	71	מרווח מפעילות מתן אשראי
10	11	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
3	3	אחר
76	85	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד.

תוצאות פעילות מגזר עסקים בינוניים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ברווח של 33 מיליוני שקלים חדשים, מהם 3 מיליוני שקלים חדשים בגין בנק אגוד, לעומת הפסד של 3 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הגורם העיקרי לשינוי בתרומת המגזר, מלבד איחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד, הוא הירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו ברבעון הראשון של 2021 ב- 16 מיליוני שקלים חדשים (מהם 2 מיליוני שקלים חדשים הכנסה בגין בנק אגוד), בהשוואה ל- 72 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד, הושפעו בעיקר מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. ברבעון הראשון של 2021 חל שיפור בסביבה הכלכלית, שבעקבותיו מיוחסות הפרשות שבוצעו, בהדרגה, לתחומים וללווים ספציפיים, במקביל להתמתנות בהיקף הפרשה הכוללת. הגידול בסעיפי הכנסות הריבית, נטו, העמלות וההכנסות האחרות, וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת, וכן מאיחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר עסקים גדולים

ההגדרה הפיקוחית

מגזר עסקים גדולים כולל עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

- במגזר בנקאות עסקית לפי גישת ההנהלה קיימים עסקים בעלי מחזורי פעילות הגדול מ-120 מיליוני שקלים חדשים. המשמעות היא שיש לקוחות מסוימים בבנקאות העסקית (לפי גישת ההנהלה) אשר מחזור הפעילות שלהם קטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים, אשר מסווגים במגזר עסקים בינוניים בגישה הפיקוחית.
- גופים מוסדיים אשר מנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.
- ככלל, החל משנת 2019 מסווגים לקוחות חדשים בהתאם להגדרה הפיקוחית, למעט גופים מוסדיים כאמור לעיל, כך שהמתאם בין גישת ההנהלה לגישה הפיקוחית כאמור לעיל, גדל.

תוצאות הפעילות במגזר עסקים גדולים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
134	139	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
34	38	עמלות והכנסות אחרות
168	180	סך ההכנסות
87	35	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
49	95	הוצאות תפעוליות ואחרות
32	50	רווח לפני הפרשה למיסים
11	17	הפרשה למיסים
21	33	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
17,692	21,082	אשראי לציבור (יתרת סוף)
17,450	20,742	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
27,982	35,734	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
16,596	20,640	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
25,058	37,059	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
24,359	29,259	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
110	124	מרווח מפעילות מתן אשראי
18	12	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
6	3	אחר
134	139	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד.

תרומת מגזר עסקים גדולים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה ברווח של 33 מיליוני שקלים חדשים, מהם 2 מיליוני שקלים חדשים הפסד בגין בנק אגוד, לעומת 21 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. הגורם העיקרי לשינוי בתרומת המגזר הוא הירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, שהסתכמו ברבעון הראשון של 2021 ב-35 מיליוני שקלים חדשים (מהם 9 מיליוני שקלים חדשים הכנסה בגין בנק אגוד), בהשוואה ל- 87 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ההוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון המקביל אשתקד, הושפעו בעיקר מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין השפעת משבר הקורונה. ברבעון הראשון של 2021 חל שיפור בסביבה הכלכלית, שבעקבותיו מיוחסות ההפרשות שבוצעו, בהדרגה, לתחומים וללוחים ספציפיים, במקביל להתמתנות בהיקף ההפרשה הכוללת.

הגידול בסעיפי הכנסות הריבית, נטו, העמלות וההכנסות האחרות, וההוצאות התפעוליות, נובע מגידול בפעילות השוטפת, וכן מאיחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

מגזר גופים מוסדיים

ההגדרה הפיקוחית

המגזר כולל קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, קרנות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים מנהלים בגישת ההנהלה במסגרת הבנקאות העסקית ובמסגרת מגזר הניהול הפיננסי, ומוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר גופים מוסדיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
29	24	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
16	14	עמלות והכנסות אחרות
45	40	סך ההכנסות
2	(19)	הקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי
31	36	הוצאות תפעוליות ואחרות
12	23	רווח לפני הפרשה למיסים
4	8	הפרשה למיסים
8	15	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
1,792	2,231	אשראי לציבור (יתרת סוף)
1,786	2,219	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
41,216	52,643	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
1,222	1,548	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
45,409	47,181	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
2,455	2,516	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
6	5	מרווח מפעילות מתן אשראי
22	14	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1	5	אחר
29	24	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד.

תרומת מגזר גופים מוסדיים (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה ברווח של 15 מיליוני שקלים חדשים, מהם 3 מיליוני שקלים חדשים בגין בנק אגוד, לעומת 8 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול ברווח נובע מהקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי של 19 מיליוני שקלים חדשים לעומת הוצאה של 2 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

מגזר ניהול פיננסי

ההגדרה הפיקוחית

מגזר ניהול פיננסי כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות. פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך. ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפדיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגדרים, גידור ALM, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ. השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים. פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

הבדלים בין גישת הנהלה להגדרה הפיקוחית

גופים מוסדיים אשר מנהלים בגישת הנהלה במסגרת מגזר הניהול הפיננסי, מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים.

תוצאות הפעילות במגזר ניהול פיננסי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
		סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
		הכנסות מימון שאינן מריבית
		עמלות והכנסות אחרות
		סך ההכנסות
		הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
		הוצאות תפעוליות ואחרות
		רווח (הפסד) לפני הפרשה למיסים
		הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים
		רווח (הפסד) לאחר מיסים
		חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
		רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
		רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
		רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
		יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
		מרווח מפעילות מתן אשראי
		מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
		אחר
		סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת המגזר ברבעון הראשון של שנת 2021 כוללת את בנק אגוד. תוצאות פעילות מגזר הניהול הפיננסי (בהתאם להגדרות הפיקוחיות) ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמו ברווח של 179 מיליוני שקלים חדשים, מהם 66 מיליוני שקלים חדשים בגין בנק אגוד, לעומת הפסד של 16 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

הגורמים העיקריים לשינוי בתוצאות המגזר:

גידול בהכנסות הריבית, נטו כתוצאה מהמשך הגידול בפעילות השוטפת וזאת חרף ירידת ריבית בנק ישראל וירידת ריבית הבנק המרכזי בארה"ב וכן מהשפעת השינוי במדד המחירים לצרכן.

גידול בהכנסות המימון שאינן מריבית בעיקר מהשפעת רישום חשבונאי של נגזרים לפי שווי הוגן.

ראה גם ניתוח ההתפתחות בהכנסות המימון בפרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח הכולל האחר.

גידול בסך העמלות וההכנסות האחרות הנובע בעיקר כתוצאה מהפחתת יתרת זכות נדחית בגין רכישת אגוד.

הגידול בסעיף ההוצאות התפעוליות, נובע בעיקר מאיחוד הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת הנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

פעילות חוץ לארץ

ההגדרה הפיקוחית

פעילות הבנק בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית.

הבדלים בין גישת ההנהלה להגדרה הפיקוחית

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ שסווגו למגזרי הפעילות השונים בהתאם לגישת ההנהלה, סווגו למגזר פעילות חוץ לארץ בגילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים.

לקוחות עסקיים ופרטיים בסניפי חוץ לארץ מוצגים כמגזר נפרד במגזרי פעילות פיקוחיים ומנוהלים בגישת ההנהלה במסגרת מגזרי הפעילות השונים - בעיקר בנקאות פרטית ועסקית.

תוצאות הפעילות בחוץ לארץ

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2021	
במיליוני שקלים חדשים		
		רווח ורווחיות
45	49	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
5	6	עמלות והכנסות אחרות
50	55	סך ההכנסות
6	(2)	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
20	23	הוצאות תפעוליות ואחרות
24	34	רווח לפני הפרשה למיסים
8	11	הפרשה למיסים
16	23	רווח נקי
		מאזן - סעיפים עיקריים:
3,760	3,914	אשראי לציבור (יתרת סוף)
3,725	3,877	אשראי לציבור, נטו (יתרת סוף)
4,184	4,265	פיקדונות הציבור (יתרת סוף)
3,133	3,421	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
4,545	4,407	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
4,388	4,810	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
		מרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות:
25	27	מרווח מפעילות מתן אשראי
3	3	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
17	19	אחר
45	49	סך הכל הכנסות ריבית נטו

תרומת הפעילות בחוץ לארץ לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה ב-23 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 16 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

עיקר הגידול ברווח נובע מהקטנת הוצאות בגין הפסדי אשראי של 2 מיליוני שקלים חדשים לעומת הוצאה של 6 מיליוני שקלים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ומידע נרחב יותר על תוצאות מגזר זה וכן לתוצאות הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

חברות מוחזקות עיקריות

תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות, הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2021 ל-114 מיליוני שקלים חדשים. תרומת החברות המוחזקות לרווח הנקי מפעולות רגילות, ללא השפעת בנק אגוד הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2021 ל-47 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 51 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. נתונים אלה כוללים השפעות של שינויים בשערי החליפין על יתרות ההשקעה בחברות המוחזקות בחוץ לארץ, המכוסים בבנק עצמו.

ללא השפעת הפרשי שער כאמור לעיל, הסתכמה תרומת החברות המוחזקות ב-114 מיליוני שקלים חדשים. ללא השפעת בנק אגוד הסתכמה תרומת החברות המוחזקות ב-47 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 44 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד, ראה הסבר בחברות המוחזקות להלן.

בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "בנק אגוד")

בנק אגוד הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

ביום 30 בספטמבר 2020 הושלמה העסקה בין בעלי השליטה בבנק אגוד לבין בנק מזרחי טפחות בה נרכשו מניות בנק אגוד שבידי בעלי השליטה, בתמורה להנפקת מניות של מזרחי טפחות, והושלמה רכישת המניות מיתר בעלי המניות. החל ממועד זה מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. לפרטים, ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים וביאור 35 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

תרומת בנק אגוד לרווחי הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכמה ב-72 מיליוני שקלים חדשים, וכן 54 מיליוני שקלים חדשים בגין יתרת זכות נדחית שנרשמה בגין רכישת אגוד ומוכרת ברווח והפסד על פני 5 שנים החל מהרבעון הרביעי של שנת 2020.

סך המאזן המדווח של בנק אגוד ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-48,066 מיליוני שקלים חדשים, לעומת ב-47,663 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020, גידול של 403 מיליוני שקלים חדשים (1%). יתרת האשראי לציבור, נטו המדווחת ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-23,611 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 24,571 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020, קיטון של 960 מיליוני שקלים חדשים (4%).

יתרת פיקדונות הציבור המדווחת ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-38,136 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 37,361 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020, גידול של 775 מיליוני שקלים חדשים (2%).

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב")

בנק יהב הינו תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק' לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.

חלקה של הקבוצה ברווח הנקי של בנק יהב ברבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-23 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 21 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. תשואת הרווח הנקי על ההון של בנק יהב בחישוב שנתי, הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2021 ל-11.1%, בדומה לרבעון המקביל אשתקד.

סך המאזן של בנק יהב ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-34,182 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 33,463 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020, גידול של 719 מיליוני שקלים חדשים (2%). יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-10,554 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 10,575 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020, קיטון של 21 מיליוני שקלים חדשים (0.2%). יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-29,891 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 29,328 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2020, גידול של 563 מיליוני שקלים חדשים (2%).

טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: "טפחות סוכנות לביטוח")

טפחות סוכנות לביטוח היא סוכנות ביטוח בבעלות מלאה של הבנק, העוסקת במכירת פוליסות ביטוחי החיים ופוליסות ביטוחי הנכסים של לקוחות המבצעים משכנתאות בבנק. הרווח הנקי של טפחות סוכנות לביטוח ברבעון הראשון של שנת 2021 (בניכוי הכנסות המימון נטו מעודפי המזומנים של החברה) הסתכם ב-17 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 18 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי מפעילות שוטפת על ההון העצמי הגיעה ברבעון הראשון של שנת 2021 ל-5.2%. לעומת תשואה של 6.6% ברבעון המקביל אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל

חברות מוחזקות אחרות הפועלות בישראל הנמצאות בשליטתו המלאה של הבנק ונשענות על תשתית הבנק, תרמו לרווח הנקי של הקבוצה ברבעון הראשון של שנת 2021 כ-8 מיליוני שקלים חדשים נטו, לעומת 4 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד. מזה סך של 6 מיליוני שקלים חדשים (לעומת 2 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד) מפעילות נאמנות במסגרת החברה הבת, מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד

יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד (להלן: "בנק המזרחי שוויץ") מתמחה בשירותי בנקאות פרטית בינלאומית. הבנק בשוויץ מוחזק באמצעות חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, United Mizrahi Overseas Holding Co. B.V. (Netherlands) ("מזרחי החזקות בינלאומיות"), הרשומה בהולנד.

ההפסד הנקי של בנק המזרחי שוויץ הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-0.1 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת רווח נקי של 0.1 מיליוני פרנקים שוויצרים ברבעון המקביל אשתקד. סך המאזן של בנק המזרחי שוויץ ליום 31 במרץ 2021 הסתכם ב-125 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 130 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2020.

הכנסות הריבית והכנסות הריבית, נטו הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-0.3 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 0.4 מיליוני פרנקים שוויצרים ברבעון המקביל אשתקד. ההכנסה לפני מס הסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-0.1 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 0.2 מיליוני פרנקים שוויצרים ברבעון המקביל אשתקד. ההפסד לפני מס מנוכה מהשפעות שער חליפין הסתכם ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-0.9 מיליוני שקלים חדשים, לעומת רווח לפני מס בסך 0.6 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

יתרת האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-45 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 46 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת הפיקדונות בבנקים ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-76 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 80 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2020. יתרת פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה ב-88 מיליוני פרנקים שוויצרים, לעומת 92 מיליוני פרנקים שוויצרים ליום 31 בדצמבר 2020.

נתונים אלה אינם כוללים סעיפים חוץ מאזניים, כגון פיקדונות בנאמנות (FIDUCIARY) ותיקי ניירות ערך של לקוחות, המהווים מרכיבים עיקריים בפעילותו העסקית של הבנק בשוויץ.

לפרטים בדבר הסכם מכירה של חברת הבת יוניטד מזרחי בנק (שוויץ) לימיטד לבנק Hyposwiss Private Bank Geneve SA משוויץ, ראה פרק התפתחויות משמעותיות בניחול הפעילות העסקית לעיל.

השקעות במניות

הבנק מנהל השקעות נוסטרו במניות. מניות שבהן השקיע הבנק כאמור, מוצגות כמניות שאינן למסחר וכמניות וניירות ערך אחרים במסגרת תיק ניירות הערך של הבנק ובמסגרת ההשקעה בחברות כלולות, כאשר לבנק השקעה מהותית בתאגיד.

במסגרת ההשקעות (אשר אינן סחירות ולא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. יתר ההשקעות (סחירות וקיים לגביהן שווי הוגן) מוצגות בהתאם לערכי השוק שלהן ושינויים בשווי ההוגן אשר טרם מומשו, מוכרים בדוח רווח והפסד.

השקעות הבנק במניות הסתכמו ליום 31 במרץ 2021 ב-563 מיליוני שקלים חדשים, לעומת 167 ו-477 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 במרץ 2020 וליום 31 בדצמבר 2020, בהתאמה. רווחי הבנק נטו מהשקעות במניות, הסתכמו ברבעון הראשון של שנת 2021 ב-45 מיליוני שקלים חדשים, לעומת הפסדי הבנק נטו מהשקעות במניות שהסתכמו ב-12 מיליוני שקלים חדשים ברבעון המקביל אשתקד.

לפרטים בדבר השקעה במניות שאינן למסחר ומניות למסחר, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

סקירת הסיכונים

פרק זה כולל סקירה תמציתית וניתוח ההתפתחויות של הסיכונים העיקריים שהבנק נחשף אליהם. ככל שנדרש, יש לעיין בפרק זה ביחד עם פרק סקירת הסיכונים שנכלל בדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים לשנת 2020. דוח סיכונים מפורט הכולל את דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים שניתן על פי המלצות העדה ליציבות פיננסית (ה-FSB), מפורסם באתר האינטרנט של הבנק.

התפתחויות בסיכונים ואופן ניהולם

הפעילות העסקית השוטפת של הקבוצה במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוזף מאזניים חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, סיכונים פיננסיים כגון: סיכונים שוק, ריבית בתיק הבנקאי ונזילות וסיכונים אשראי, וסיכונים שאינם פיננסיים ביניהם: סיכונים תפעוליים (כולל סיכון אבטחת מידע וסייבר וסיכונים טכנולוגיים) וסיכונים ציות ורגולציה. מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים של הקבוצה תוך הגבלת החשיפה לסיכונים אלה.

מתחילת שנת 2020, חלה עלייה בפרופיל הסיכונים הכולל של הבנק כתוצאה מעליה בסיכון האשראי בעקבות השלכות מגפת הקורונה העולמית, שהחלה בישראל לקראת סוף פברואר 2020, התעצמה במהלך חודש מרץ והמשיכה להתפתח ולהשפיע על הכלכלה בישראל ובעולם במהלך כל השנה. עדיין לא ניתן להעריך את מלוא ההשפעה של המשבר על איכות תיק האשראי של הבנק. הבנק בוחן את מדדי הסיכון באופן מתמיד ומתאימים ככל הנדרש לפעילות העסקית השוטפת, בכפוף ובהלימה לתיאבון הסיכון הכולל של הבנק לסיכונים השונים.

הערכת מידת ההשפעה של גורמי הסיכון ברבעון הראשון של שנת 2021, ללא שינוי, ביחס ל-2 הרבעונים הקודמים, למרות השיפור במצב המשק, זאת בשל רמת אי הוודאות הקיימת באשר להשלכות המשבר.

תיאור הסיכונים

הבנק עוסק בפעילות בנקאית מסחרית (עסקית וקמעונית) ובפעילות משכנתאות, אשר בה מוביל הבנק את מערכת הבנקאות בישראל. סיכון האשראי הוא הסיכון המרכזי בפעילות התאגידים הבנקאיים. בבנק מוטא סיכון זה לפעילות האשראי הקמעונית ובפרט האשראי לדיר, פעילות המאופיינת ברמת סיכון נמוכה יחסית. הבנק מנטר ומנהל את סיכונים תיק האשראי במגוון כלים, לרבות פיתוח והטמעה של מודלים פנימיים להערכת דירוג האשראי של הלקוח. ראה בהרחבה בפרק סיכון האשראי להלן.

בתחום העסקי הבנק פועל תוך ביצוע שוטף של הערכות סיכון ברמת הלקוח וברמת הענף והמשק כולו (ריכוזיות ענפית). הפעילות בתחום זה מושפעת בשנים האחרונות מהרחבת פעילותם של הגופים המוסדיים וחברות הביטוח הממוקדות במתן אשראי בהיקפים משמעותיים ולזמן ארוך.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים הדרישה הרגולטורית המזערית ליחס כסיס הנזילות הינה 100%. הבנק נמצא ביחסי נזילות גבוהים, עם מרווחי ביטחון הולמים וכן במבנה מקורות יציב.

חשיפת הבנק לפעילות בחוץ לארץ היא נמוכה וכן, פעילותו בתחום השקעות הנוסטרו, אשר נועדה ברובה להשקעת עודפי הנזילות, הינה בנכסים איכותיים עם סיכון אשראי מזערי.

ההתפתחויות הטכנולוגיות והעלייה ברמת התחכום של הגורמים הפועלים בתחום מתקפות הסייבר, מעלה את רמת הסיכון ובמקביל את עצימות הניהול והניטור של הסיכונים התפעוליים, סיכונים טכנולוגיים המידע וסיכונים אבטחת המידע והסייבר.

לבנק מסגרת נרחבת לניהול ובקרת הסיכונים אליהם הוא נחשף, הכוללת מבנה ארגוני תומך בניהול ובקרת סיכונים אלה. ניהול הסיכונים בקבוצה מתבצע בראייה כוללת של פעילות הבנק בארץ ובשולחות חוץ לארץ, באופן שוטף בהתאם להנחיות בנושא ניהול ובקרת סיכונים שקבע הפיקוח על הבנקים בהוראות ניהול בנקאי תקין, ובפרט, הוראה מספר 310 של בנק ישראל - "ניהול סיכונים", ובהתאם למסגרת שהותוותה בנדבך השני של באזל, כולל השינויים הנדרשים עם כניסת באזל III לתוקף.

דירקטוריון הבנק והועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון אחראים להתוות את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו, כולל התווית אסטרטגית סיכון וקביעת תיאבון הסיכון בהתאמה לאסטרטגיה הכוללת של הבנק, וכן לפקח אחר עמידת הבנק בעקרונות ובתיאבון הסיכון שקבע.

הנהלת הבנק מחויבת לניהול שוטף של הסיכונים המהותיים העומדים בפני הבנק, וליישום העקרונות שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק לטיפול בסיכונים אלה.

לבנק תהליך מוסדר למיפוי וזיהוי הסיכונים הכרוכים בפעילותו, הנקבעים לפי סף מהותיות, המבטא במונחי שיעור מההון של הבנק. עקרונות הטיפול בסיכונים המהותיים השונים כפי שזוהו ומופו, לרבות, תיאבון הסיכון, אופן המדידה, הניהול והמזעור של כל סיכון, מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים.

תיאור תיאבון הסיכון וניהול הסיכונים

תיאבון הסיכון מגדיר את רמת הסיכון הכוללת שהבנק מעוניין ומסוגל לקחת על עצמו ומהווה קביעה ברמת-על. תיאבון הסיכון מגדיר היכן הבנק רוצה להימצא במונחים של תשואה (תמורה/תועלת) מול סיכון (עלות) במבט צופה פני עתיד. תיאבון הסיכון של הבנק נקבע לכל הסיכונים המהותיים באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות, כאשר המגבלות הכמותיות מוגדרות ברובן כשיעור של הון עצמי רובד 1 של הבנק. עבור מרבית הסיכונים נקבעו מגבלות למצב שוק רגיל, וכן למצב קיצון, וזאת בהסתמך על תוצאות תרחישי הקיצון השונים שעורך הבנק ובהתאם לאסטרטגיית הסיכון ועקרונות היסוד של התוכנית האסטרטגית והעסקית של הבנק ועל רמת הנזילות וההון הנדרשת לעמידה ביעדים האסטרטגיים. בכל שנה, מאתגר תיאבון הסיכון על ידי מנהל הסיכונים הראשי, ההנהלה והדירקטוריון, לנוכח היעדים העסקיים שנקבעו בתוכניות העבודה, בהתאם לתוכנית האסטרטגית, לפרופיל הסיכון ולתוצאות תהליך הערכת ניהול הסיכונים האיכותי שמבצעים המנהלים בבנק. התהליך נועד לבחון את רמת הסיכונים השונים והצפי לכיוון התפתחותם במהלך השנה העוקבת. כתוצאה מכך, נתמכת האסטרטגיה העסקית של הבנק על ידי מסגרת תיאבון סיכון מתאימה, תוך כדי ניטור שוטף של פרופיל הסיכון והתראה במקרה שפרופיל הסיכון מגיע לגבולות תיאבון הסיכון שנקבע.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון הינם טכניקות לניהול סיכונים המשמשות להערכת החשיפה של הבנק לסיכונים, הן בראייה נוכחית והן בראייה צופה פני עתיד. תרחישי הקיצון מאפשרים הבנה של השפעת אירועי קיצון מסוגים שונים על יציבות הבנק, ומהווים כלי נוסף, משלים ואינטגרלי לגישות, למדדים ולמודלים לניהול הסיכונים. תוצאות תרחישי הקיצון משמשות את הבנק לאתגור תיאבון הסיכון ותכנון ההון, זיהוי מוקדי סיכון מהותיים וחולשות בתיק, כלי תומך לקבלת החלטות עסקיות ומהוות אמצעי משלים למדידת סיכונים במודלים כמותיים לזיהוי סיכונים שאינם מזהים במודלים. לבנק מגוון רחב של מתודולוגיות לביצוע תרחישי קיצון, המחושבים על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדיו העסקיים והפיננסיים של הבנק.

השימושים העיקריים של תרחישי הקיצון והעקרונות לקביעתם מעוגנים במסמך מדיניות מסגרת כללית לניהול ובקרת סיכונים. הבנק עושה שימוש נרחב בתוצאות תרחישי הקיצון על מנת לאמוד את פוטנציאל פגיעת הסיכונים השונים ביעדיו העסקיים והפיננסיים, במסגרת תהליך תכנון ההון המהווה חלק ממסמך ה-ICAAP. תהליך ה-ICAAP הינו תהליך להערכת ההון הפנימי (הנדבך השני) שנועד להבטיח, כי רמת ההון הכוללת של הבנק, תואמת את פרופיל הסיכון שלו, יעדי ההון שקבע ויעדיו העסקיים בהתאם לתוכנית העבודה ותכנון ההון השוטף. זאת הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון. כמו כן, במסגרת נדבך זה, מתקיימים תהליכי הערכה איכותיים לרמת הסיכונים השונים, איכות ניהולם, בניית מפת הסיכונים וזיהוי מוקדי הסיכון.

מסמך ה-ICAAP, נדון בהרחבה ומאושר בהנהלת הבנק, בוועדות הדירקטוריון (ועדה לניהול סיכונים וועדת הביקורת) ובמליאת הדירקטוריון. המסמך הוגש בסוף שנת 2020 לבנק ישראל וכולל התייחסות איכותית וכמותית לכלל היבטי הסיכון של הבנק. התהליך השנתי של ההערכה הפנימית של הבנק לבחינת הלימות ההון, מצביע על כך כי בידי הבנק הון מספק, להתמודדות עם מגוון הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, הן במהלך עסקים רגיל והן בתרחישי קיצון. לאורך כל שנות התכנון, לבנק הון כולל זמין הגבוה מההון הכולל הנדרש ב-ICAAP גם לאחר הפעלת תרחישי קיצון ותרחיש איום. כמו כן, יחס הון עצמי רובד 1 בתרחיש איום בכל אחת משנות התרחיש אינו יורד מתחת לשיעור של 6.5%.

כמו כן, במהלך שנת 2020 הוגשו לבנק ישראל תוצאות התרחיש המערכתי שהינו תרחיש קיצון אחיד שעורך הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית. התרחיש האחיד נדרש פעמיים במהלך שנת 2020, בחודש יוני ובחודש אוקטובר. שני התרחישים התבססו על התפרצות מחדשת של נגיף הקורונה והשבתת המשק ונמשכים עד לסוף שנת 2022. מטרת תרחיש הקיצון הינה לבחון את עמידות הבנקים, התנהלותם ודרכי ההתמודדות שלהם עם השלכות משבר הקורונה, כאשר בנק ישראל והפיקוח על הבנקים בוחנים את הצעדים הנדרשים לתמיכה במשק ועל כן מצביעים בחינה לעמידות המערכת הבנקאית באמצעות התרחישים.

תוצאות תרחישי הקיצון, שהאחרון שבהם הועבר לבנק ישראל בתחילת חודש דצמבר 2020, מצביעות על יכולת הבנק לעמוד בהשפעות משבר הקורונה ובהפסדים שעלולים להיווצר בתרחיש הקיצון ולשמר יחסי הון הגבוהים מיחסי ההון המזעריים הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים, שהופחתו זמנית בהתאמה לתקופת המשבר.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הערכת גורמי הסיכון

להלן מיפוי גורמי הסיכון, פוטנציאל השפעתם על קבוצת הבנק וחברי הנהלה שמונו כאחראים (Risk Owner) לכל אחד מהם:

גורם הסיכון	מידת ההשפעה של גורם הסיכון	Risk Owner
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	בינונית	מנהל החטיבה העסקית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	נמוכה-בינונית	
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה	
סיכון בגין תיק המשכנתאות	נמוכה-בינונית	
השפעה כוללת של סיכונים שוק ⁽⁴⁾	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
סיכון ריבית	נמוכה-בינונית	
סיכון אינפלציה	נמוכה-בינונית	
סיכון שערי חליפין	נמוכה	
סיכון נזילות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה הפיננסית
השפעה כוללת של הסיכון התפעולי	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון אבטחת מידע וסייבר	בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון טכנולוגיית המידע	בינונית	מנהלת חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ
סיכון משפטי	נמוכה-בינונית	יועצת משפטית ראשית
סיכון ציות ורגולציה	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון הלבנת הון ומימון טרור	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון חוצה גבולות	נמוכה-בינונית	מנהל החטיבה לבקרת סיכונים
סיכון מוניטין ⁽²⁾	נמוכה	מנהלת החטיבה לשיווק, פרסום ופיתוח עסקים
סיכון אסטרטגי-עסקי ⁽³⁾	נמוכה-בינונית	מנהל כללי

(1) כולל סיכון אופציות ומניות הממופה בבנק אגוד.

(2) הסיכון לפגיעה בתוצאות הבנק כתוצאה מפרסומים שליליים לגבי הבנק.

(3) הגדרת הסיכון האסטרטגי-עסקי כוללת את תהליך תכנון וניהול ההון.

מידת ההשפעה של הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק, המפורטים בטבלה לעיל, נקבעה בהתאם להערכות הנהלה כפי שהן נערכות מעת לעת, מידת ההשפעה כוללת את הערכת הסיכונים הנובעים ממיזוג בנק אגוד ואינה משנה באופן מהותי את רמת הסיכון הכוללת של הקבוצה. הערכות אלה, נעשות על פי ניסוח מדי הסיכון הכמותיים השונים שקבע הבנק, כולל צפי לכיוון התפתחותם וכן בהתבסס על הערכה איכותית של תהליכי ניהול הסיכונים, ואפקטיביות מעגלי הבקרה בהתאמה לתהליך ותוצאות ה-ICAAP שביצע הבנק, בהובלת מנהלי הסיכונים של הבנק. הסיכונים הינם בהלימה לעקרונות תיאבון הסיכון שהוגדר בבנק.

מתחילת שנת 2020, חלה עלייה בפרופיל הסיכונים הכולל של הבנק כתוצאה מעלייה ברמת סיכון האשראי בעקבות השלכות מגפת הקורונה העולמית, שהחלה בישראל לקראת סוף חודש פברואר 2020, התעצמה במהלך חודש מרץ והמשיכה להתפתח ולהשפיע על הכלכלה בישראל ובעולם במהלך כל השנה. עדיין לא ניתן להעריך את מלוא ההשפעה של המשבר על איכות תיק האשראי של הבנק. הבנק בוחן את מדי הסיכון באופן מתמיד ומתאימם ככל הנדרש לפעילות העסקית השוטפת, בכפוף ובהלימה לתיאבון הסיכון הכולל של הבנק לסיכונים השונים.

הערכת מידת ההשפעה של גורמי הסיכון ברבעון הראשון של שנת 2021, ללא שינוי, ביחס ל-2 הרבעונים הקודמים, למרות השיפור במצב המשק, זאת בשל רמת אי הוודאות שעדיין קיימת באשר להשלכות המשבר.

רמת ההשפעה הכוללת של סיכון אשראי ושל הסיכון בגין איכות לווים וביטחונות הינה ברמה בינונית, רמת סיכון המשקפת את סיכון השפעת משבר הקורונה הן במגזר הפרטי, אך בעיקרה במגזר העסקי, ובדגש על העסקים הבינוניים והקטנים. גורמי הסיכון המהותיים הינם שיעור האבטלה, האטה בפעילות המשק ובייחוד בענפי משק ייעודיים (כגון: תעופה, אופנה, בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל, תרבות הפנאי) שנפגעו, ותנודתיות בשווקים הפיננסיים שמשפיעים גם על שווי הביטחונות. גורמים אלה עלולים להביא לגידול בהיקף הלקוחות שייקלעו לקשיים לאורך זמן. רמת הסיכון נותרה בעינה, למרות השיפור במצב המשק והחזרה לפעילות במרבית הענפים. רמת אי הוודאות עדיין גבוהה וקיים חשש כי השפעות משבר הקורונה, עדיין לא קיבלו ביטוי מלא, בין היתר לאור מגוון הצעדים שננקטו, שחלקם טרם הסתיימו, לרבות דחיית תשלומים שטרם הסתיימו, ואשראי בערבות מדינה שטרם הגיע מועד פרעונו. הבנק מנהל ומנטר את סיכון האשראי שלו באופן הדוק ונוקט בפעולות אקטיביות בהתאמה למצב, על מנת לסייע ללקוחות לצלוח את תקופת המשבר ולצמצם את הסיכון לכשל, תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.

רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור נותרה ברמה נמוכה-בינונית בשל אי הוודאות באשר לרמת הסיכון של הלווים, שטרם חזרו למתווה תשלומים מלא, והתנהגותם בתום תקופת הדחיות. החל מתום שנת 2020, בהתאם למתווה בנק ישראל, ניתנת ללקוחות שביקשו דחיות האפשרות לחזור ולשלם את תשלומי המשכנתא השוטפים באופן חלקי, למשך תקופה של עד שנתיים. הבנק מנטר באופן שוטף את הפעילות והיבטי הסיכון בנושא: סכום הדחיות ושיעורי החזר החלקי, תקופת הדחיות, פרופיל הלווים, שיעור המימון ועוד. כמו כן, מבוצע מעקב אחר התפתחות התנהגות הלווים עם סיום תקופת הדחיות. לפרטים בדבר ההלוואות הנמצאות בדחיית תשלומים, ושל האשראי שהועמד במסגרת קרנות המדינה, ראה בפרק סקירת הסיכונים – סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון והנהלה.

הסיכון הטכנולוגי וסיכונים אבטחת מידע וסייבר, הינם מבין הסיכונים המהותיים בבנק, ופוטנציאל הנזק מהתמשות סיכונים אלה, עלול להיות משמעותי בשגרה ועל אחת כמה וכמה בשעת חירום. הפעילות מנוהלת באופן ממוקד, תוך ריכוז כלל הכוחות למתן השירות הנדרש לבנק, בצרכים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

המשתנים בהתאמה לאסטרטגיית העסקית של הבנק, ונקיטת מירב הצעדים לצמצום ככל הניתן את הסיכונים הפוטנציאליים. בפועל לא חלו אירועים מהותיים בתחום הטכנולוגי ובנושא אבטחת מידע וסייבר.

רמת סיכון הנזילות נותרה נמוכה בינונית. הבנק שמר במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 על רמת כווננת מוגברת. במהלך תקופה זו הבנק מבצע מעקב שוטף (כולל תוך יומי) אחר אינדיקטורים כמותיים ואיכותיים (פנימיים וחיצוניים), וכן בחינה מדי יום של מספר תרחישי לחץ לטווחי זמן שונים – בכל התרחישים רמת הנזילות נאותה והבנק עומד בכל המגבלות הפנימיות. בעקבות הירידה המשמעותית בתחלואה במשק הישראלי וחזרה לפעילות שגרה תוך הסרה משמעותית של המגבלות, הוחלט בבנק בסוף חודש אפריל 2021 להוריד את רמת הכווננת ולחזור למצב עסקים רגיל.

רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה, הבנק מנטר באופן שוטף מדדים ואינדיקטורים שונים בהתייחס למוניטין הבנק, לרבות השפעת מיזוג בנק אגוד, ותהליך הסבת הלקוחות שהחל ברבעון הראשון של השנה. לא ניכרת השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

הבנק בוחן באופן שוטף את השלכות המשבר על רמת הסיכון האסטרטגי-עסקי. בשלב זה ולאור חוסר הוודאות, לא ניתן להעריך את מלוא השלכות המשבר על פעילות הבנק.

הבנק מקיים תהליכי זיהוי ומדידה של סיכונים על ידי שימוש במגוון שיטות ומתודולוגיות לאמידת רמות הסיכון והחשיפה שלו לסיכונים השונים במהלך עסקים רגיל ובתרחישי קיצון. הבנק מפעיל שיטות מדידה כמותיות (מודלים, מדדים, אינדיקטורים, ניתוחי רגישות, תרחישים ועוד) ושיטות מדידה איכותיות (הערכות מומחה וסקרים).

לפרטים נוספים ראה דוח הסיכונים לרבעון הראשון של שנת 2021, וכן דוח הסיכונים לשנת 2020 המפורסמים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אשראי הוא הסיכון שלווה או צד נגדי של הבנק לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון זה מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לוויים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים, סיכון אשראי בחוץ לארץ וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכונים האשראי. כמו כן, לסיכון זה יש קשרי גומלין עם מספר סיכונים נוספים כגון: סיכון השוק והריבית, סיכון הנזילות, סיכונים ציות וסיכונים נוספים.

ההשפעה הכוללת של סיכון האשראי, עלתה בשנת 2020 על רקע משבר הקורונה מרמה נמוכה-בינונית לרמה בינונית, כאשר רמת הסיכון בתיק ההלוואות לדיור עלתה גם היא מרמה נמוכה-בינונית ונותרה ברמה זו גם בראשית 2021.

השפעות התפשטות נגיף הקורונה

היחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים מהמשבר.

במהלך שנת 2020 נקט הבנק בצעדים על מנת לתת מענה לצרכי הלקוחות כתוצאה מהמצב. בין יתר הפעולות שביצע הבנק, אושרו דחיות בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר, והוענקו הלוואות בערבות מדינה במסגרת קרנות בערבות המדינה, כחלק מהתוכנית הכלכלית לסיוע למשק שפרסמה המדינה.

על מנת לסייע ללקוחות לצלוח את תקופת המשבר ולצמצם את הסיכון לכשל, תוך שמירה על מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, נקט הבנק בשורה של צעדים. אושרה דחיה של מספר חודשים בתשלומים השוטפים ללקוחות משכנתא שנזקקו לכך, עקב קושי זמני בגין המשבר; אושרו דחיות ועדכונים למועדי התשלום גם ללקוחות פרטיים ומסחריים שנקלעו לקושי זמני; הועמדו הלוואות בערבות מדינה במסגרת התוכנית הממשלתית.

בנק ישראל פרסם שורה של הקלות, במסגרת הנחיות והתאמות להוראת ניהול בנקאי תקין, לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, סיוע למשק בצליחת המשבר, והגדלת האשראי למשק. ההוראות כוללות הקלות בתחום מדידה והלימות הון, חבות ענפית, ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר-ושב, מגבלות למתן הלוואות לדיור ועוד.

בנוסף, פרסמה המדינה קווים מנחים של תוכנית כלכלית לסיוע למשק, ואף השיקה קרנות הלוואות לעסקים שיעודן סיוע לעסקים קטנים וגדולים שנפגעו ממשבר הקורונה.

כמו כן, בהמשך לפניית המפקחת על הבנקים מיום 2 באפריל 2020, פעל הבנק, יחד עם כלל המערכת הבנקאית, במטרה לתמוך ביכולת של העסקים ומשקי הבית לצלוח את המשבר, ולהמשיך לספק אשראי ללוויים בכלל המגזרים במשק, תוך קיום תהליך חיתום אשראי אחראי, אך ללא הקשחה מיותרת של תנאי החיתום.

הבנק ממשיך לנהל ולנטר את סיכון האשראי באופן הדוק והיחידות העסקיות ממשיכות להימצא בקשר הדוק ושוטף עם הלקוחות בכדי לאמוד את מצבם העסקי והשלכות המשבר עליהם, במטרה לסייע למגזר העסקי בהתמודדות עם הקשיים והאתגרים הנובעים ממשבר זה, תוך שמירה על איזונים ומזעור סיכונים האשראי.

יצוין, כי על רקע משבר הקורונה ובעקבות הוראות הפיקוח על הבנקים שבעקבותיו, בשנת 2020, נבחנו ועודכנו מדיניות האשראי ותיאבון הסיכון של הבנק, ורמת הסיכון הכוללת באשראי עלתה מרמה "נמוכה-בינונית" לרמה "בינונית". עם זאת, עדיין לא ניתן להעריך את מלוא ההשפעה של המשבר על איכות תיק האשראי של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ניתוח ההתפתחות באיכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

הגילוי על סיכון האשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ניתן בהתייחס לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). נכון ליום 31 במרץ 2021 לא קיימת בבנק קבוצת לווים העומדת בתנאי המוזכר לעיל. לפרטים נוספים בדבר חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים ראה פרק סיכון אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2020.

לווים גדולים

להלן החלוקה הענפית של 6 הלווים הגדולים בקבוצה ליום 31 במרץ 2021 (במיליוני שקלים חדשים):

לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
1.	שירותים פיננסיים	636	900	1,536
2.	שירותים פיננסיים	3	1,308	1,311
3.	שירותים פיננסיים	818	472	1,290
4.	בינוי ונדל"ן	1	984	985
5.	בינוי ונדל"ן	297	587	884
6.	חשמל	627	197	824

(1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפי השפעת הפרשה הפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים בניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

מימון ממונף

מימון ממונף הינו מימון אשראי המועמד ללקוח ועומד באחד משני התבחינים הבאים:

- אשראי למטרת עסקה הונית יוגדר כאשראי העומד באחד מהכללים הבאים:**
 - אשראי למטרת עסקה הונית (כהגדרתה להלן), ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-0.5% מהון הבנק או מ-35 מיליוני שקלים חדשים, לפי הגבוה מביניהם.
 - אשראי למימון רכישת זכויות הוניות בתאגיד בנקאי אחר או בתאגיד החזקה בנקאית, ובלבד שיתרת האשראי כאמור גבוהה מ-35 מיליוני שקלים חדשים.
 - אשראי נוסף שהועמד ללווה במועד מאוחר ממועד מימון העסקה ההונית, אם פירעון האשראי מבוסס בעיקרו על תזרים מזומנים הנובע מהזכויות ההוניות שרכישתם מומנה על ידי התאגיד הבנקאי.

"עסקה הונית": עסקה שמטרתה אחת מהבאות:

- רכישה עצמית - רכישה או רכישה חוזרת, על ידי הלווה, של ההון העצמי המונפק של הלווה (לרבות תוכנית לרכישת מניות עבור עובדים).
 - רכישת תאגיד אחר - רכישה של זכות הונית כלשהי בתאגיד אחר, או רכישה של כלל נכסים או של חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר.
 - חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות.
- עסקה הונית לעניין מימון ממונף, הינה עסקה בה יתרת האשראי גבוהה מ-0.5% מהון הבנק ושיעור המימון בה גבוה מ-50%.

- מימון לחברות ממונפות** - הינו מתן אשראי מהותי לחברות בעלות מאפיינים המצביעים כי שינוי לרעה בסביבה הכלכלית הגלובלית או הייחודית למגזר בו הן פועלות, עלול להשפיע באופן משמעותי על כושר החזר האשראי לבנק. הבנק קבע קריטריונים המגדירים את האשראי הנכלל בקטגוריה זו, המבוססים על דירוג סיכון האשראי של הלקוח העסקי כפי שהוא בא לידי ביטוי במודל הדירוג של הבנק, וכן על מדדים למינוף (לחריגה גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף) שנקבעו על בסיס יחסים פיננסיים מקובלים בקרב לקוחות הבנק בעלי אשראי מהותי בענפי משק עיקריים בהם פועל הבנק. המדדים למינוף וענפי המשק נבחנים בהתאם לשינויים בסביבה העסקית ובמידת הצורך נערכים בהם שינויים. כל לווה שהוצף בגין אחד או יותר מהקריטריונים שנקבעו נבחן פרטנית בפורום מימון ממונף, בו משתתפים נציגים מהחטיבה לבנקאות עסקית, החטיבה לבקרת סיכונים והחטיבה לחשבונאות ודיווח כספי, בו נבדקים תמורות ושינויים בפרמטרים הכספיים של החברה ושל הסביבה הכלכלית בה היא פועלת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן פרטי חשיפות הבנק לאשראי העונה להגדרת מימון ממונף:

אשראי למטרת עסקאות הוניות (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2020			31 במרץ 2020			31 במרץ 2021			ענף משק של הנרשט
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון כולל	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון כולל	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון כולל	
-	-	-	-	-	-	-	-	575	בינוי ונדל"ן
-	139	-	139	-	154	-	154	-	מסחר
-	139	-	139	-	154	-	154	575	סך הכל

אשראי לחברות ממונפות (במיליוני שקלים חדשים):

31 בדצמבר 2020			31 במרץ 2020			31 במרץ 2021			ענף משק של הלווה
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון כולל	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון כולל	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	סיכון פרטני	סיכון כולל	
-	91	-	91	10	171	44	127	-	כרייה וחציבה
-	28	-	28	-	359	-	359	20	בינוי ונדל"ן
-	100	-	100	-	-	-	-	100	חשמל
34	472	19	453	-	382	95	287	361	מסחר
11	233	20	213	-	69	20	49	140	תחבורה ואחסנה
21	145	-	145	3	123	-	123	117	שירותים פיננסיים
-	141	8	133	-	146	8	138	138	שירותים ציבוריים וקהילתיים
66	1,210	47	1,163	3	1,079	167	1,083	876	סך הכל

התפתחויות בסיכון אשראי בעייתי

להלן תמצית נתוני סיכון האשראי הבעייתי הכולל ונכסים שאינם מבצעים לפני הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם להוראות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

סיכון אשראי כולל			סיכון אשראי בעייתי
31 בדצמבר 2020	31 במרץ 2020	31 במרץ 2021	
1,808	1,426	1,785	סיכון אשראי פגום
439	311	327	סיכון אשראי נחות
1,188	1,546	1,375	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - לדיוור
583	937	577	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת - אחר
4,018	4,220	4,064	סך הכל סיכון אשראי בעייתי

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים לאיכות אשראי (באחוזים):

31 בדצמבר 2020	31 במרץ 2020	31 במרץ 2021	
0.7	0.7	0.7	שיעור יתרת אשראי לציבור - פגום מיתרת האשראי לציבור
1.8	1.8	1.8	שיעור יתרת אשראי לציבור - פגום מיתרת האשראי שאינו לדיוור
2.7	3.4	2.6	שיעור יתרת אשראי לציבור בעייתי מיתרת האשראי שאינו לדיוור
0.5	0.8	0.6	שיעור יתרת האשראי לדיוור שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור ⁽¹⁾⁽²⁾
1.2	1.5	1.2	שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

(1) שיעור זה שאינו לדיוור זניח.

(2) יתרת האשראי בפיגור לפני הפרשה לעומק הפיגור.

לפרטים נוספים ראה גם מידע מפורט בפרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן נתונים עדכניים בדבר פעילות הבנק לסייע ללקוחות על רקע משבר הקורונה (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 במרץ 2021								
פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות א שר נמצאים בדחיית תשלומים				חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים ⁽¹⁾				
חובות לא בעייתיים								
סך הכל חובות לא בעייתיים	חובות ביצוע ביצוע	חובות בדירוג ביצוע	חובות שאינם בדירוג ביצוע	סכום התשלומים שנדחו	מספר הלוואות	יתרת חוב רשומה	אשראי לציבור	
33	33	-	-	24	8	33	עסקים גדולים	
34	28	-	6	4	8	36	עסקים בינוניים	
772	671	12	89	233	1,962	793	עסקים קטנים	
173	162	1	10	30	3,785	179	אנשים פרטיים	
8,750	8,504	86	160	301	11,603 ⁽²⁾	9,051	הלוואות לדירור	
9,762	9,398	99	265	330⁽³⁾	1,099	10,092		סך הכל ליום 31/03/2021
2,579	2,390	24	165	76	7,990	2,656	מזה בגין דחיות מלאות	
7,183	7,008	75	100	254	9,376	7,436	מזה בגין דחיות חלקיות בהתאם למתווה בנק ישראל	
24,333	23,815	32	486	411	43,451	24,744		סך הכל ליום 31/12/2020
25,057	24,625	44	388	448	44,963	25,505		סך הכל ליום 30/09/2020
40,445	39,757	205	483	587	78,267	41,033		סך הכל ליום 30/06/2020

ליום 31 במרץ 2021								
חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בגינם פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, הסתיימה, נכון למועד אשראי שהועמד לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽⁴⁾				חובות לא בעייתיים				
מזה: חובות לא בעייתיים								
מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים	מזה: חובות לא בעייתיים
984	3	847	23	9	עסקים גדולים			
658	2	256	28	6	עסקים בינוניים			
3,695	102	2,572	556	132	עסקים קטנים			
-	23	948	36	90	אנשים פרטיים			
-	555	35,358	7,190	1,460	הלוואות לדירור			
5,337	685	39,981	7,833	1,697				סך הכל ליום 31/03/2021
-	679	39,828	492	248	מזה בגין דחיות מלאות			
-	6	153	7,341	1,449	מזה בגין דחיות חלקיות בהתאם למתווה בנק ישראל			
5,074	352	26,277	14,442	7,810				סך הכל ליום 31/12/2020
4,685	349	26,165	14,833	8,088				סך הכל ליום 30/09/2020
3,459	1	3,552	170	39,247				סך הכל ליום 30/06/2020

(1) מזה: דחיות שניתנו שאינן במסגרת תוכנית רוחבית בסך 353 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 1,124 מיליוני שקלים חדשים).

(2) מספר לווים.

(3) מזה: חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית בסך 4 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2020 - 11 מיליוני שקלים חדשים).

(4) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחיה אשר לה הלווה זכאי לפי כל דין.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ניתוח השינויים בחובות הפגומים

להלן התנועה ביתרת החובות הפגומים וביתרת החובות הפגומים בארגון מחדש (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021			תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
1,274	142	1,132	1,274	142	1,132	1,700	193	1,507	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה
774	78	696	282	30	252	158	8	150	חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה
(73)	(3)	(70)	(15)	(2)	(13)	(10)	-	(10)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום במהלך התקופה
(206)	(23)	(183)	(63)	(5)	(58)	(45)	(11)	(34)	חובות פגומים שנמחקו
(410)	(26)	(384)	(104)	(9)	(95)	(150)	(49)	(101)	חובות פגומים שנפרעו
111	16	95	12	1	11	30	6	24	שינויים אחרים
230	9	221	-	-	-	-	-	-	איחוד לראשונה של בנק אגוד
1,700	193	1,507	1,386	157	1,229	1,683	147	1,536	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021			מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
331	65	266	331	65	266	589	75	514	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה
247	38	209	76	8	68	19	7	12	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה
(14)	(4)	(10)	(2)	(1)	(1)	(5)	(2)	(3)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב
(69)	(17)	(52)	(18)	(5)	(13)	(13)	(7)	(6)	חובות בארגון מחדש שנמחקו
(88)	(23)	(65)	(13)	(4)	(9)	(46)	(8)	(38)	חובות בארגון מחדש שנפרעו
47	8	39	3	2	1	11	4	7	שינויים אחרים
135	8	127	-	-	-	-	-	-	איחוד לראשונה של בנק אגוד
589	75	514	377	65	312	555	69	486	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ניתוח הפרשה להפסדי אשראי

להלן ניתוח התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
45	(23)	(10)	12	1	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(18)	(1)	(18)	(37)	-	(37)	מחיקות חשבונאיות נטו
3	-	4	7	-	7	רכישת בנק אגוד
1,413	918	316	2,647	3	2,650	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020						
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
239	65	39	343	2	345	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(63)	(8)	(19)	(90)	-	(90)	מחיקות חשבונאיות נטו
1,041	731	293	2,065	3	2,068	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

לפרטים נוספים בדבר הפרשה להפסדי אשראי ראה ביאורים 6 ו-13 לדוחות הכספיים.

להלן מדדי סיכון עיקריים הנוגעים להפרשה להפסדי אשראי (באחוזים):

31 במרץ 2021	31 במרץ 2020	31 בדצמבר 2020	
1.1	1.0	1.1	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.8	0.7	0.8	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

שלושה חודשים ⁽⁴⁾			
2021	2020	שנת 2020	
-	0.7	0.5	שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
0.1	0.2	0.1	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו
-	0.7	0.5	שיעור הוצאות הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו
0.2	1.6	1.0	מזה: בגין הלוואות מסחריות שאינן הלוואות לדיוור ⁽²⁾
0.1	0.2	0.1	שיעור המחיקות נטו מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור, נטו

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) השיעור בגין הלוואות לדיוור הינו זניח.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר(4))

מגזר משקי הבית הינו מנוע צמיחה מרכזי ומהווה חלק משמעותי מהתוכנית האסטרטגית של הבנק לשנים 2021-2025. מגזר הלקוחות הפרטיים מאופיין ברמת פיזור גבוהה - הן בכמות הלקוחות והן באזור הגיאוגרפי. מרבית הלקוחות במגזר זה הינם שכירים, בעלי חשבון יחיד או משק בית משותף. מיתון בפעילות הריאלית מהווה גורם סיכון עיקרי בפעילות משקי הבית ועלייה בשיעור האבטלה עלולה להגדיל את היקף הלקוחות שייקלעו לקשיים.

מדיניות האשראי ונהלי העבודה לעניין מתן אשראי, לרבות ללקוחות פרטיים, כוללים הנחיות וקווים מנחים לעניין חיתום אשראי והתאמתו לצרכי הלקוח וליכולת ההחזר שלו: בחינת מטרת האשראי, שיעור המימון המבוקש, תקופת ההלוואה, ניתוח כושר החזר ומקורות החזר של הלקוח ביחס לכלל חבותיו. זאת, תוך בחינת פרמטרים כלכליים שונים של הלקוח ובהתבסס בין השאר על הכנסה קבועה⁽²⁾ של הלקוח, פאסיבה משועבדת או פנויה, הכרות וניסיון העבודה המצטבר עמו.

הבנק עוקב באופן רציף אחרי רמת הסיכון בתיק האשראי לפרטיים, בין השאר באמצעות מודל פנימי לדירוג אשראי ללקוחות פרטיים; מעקב, ניטור וניתוח של ההוצאות בגין הפסדי אשראי; וכן באמצעות ביצוע מבחני קיצון מגוונים ובהם מבחני קיצון בהתאם להנחיות בנק ישראל, הכוללים תרחישים כגון מיתון במשק, גידול משמעותי בשיעורי האבטלה ועלייה ברמת הריבית. הבנק מבצע מעקב מיוחד אחר התפתחות הסיכון לאור השלכות משבר הקורונה על שיעורי האבטלה ומוסר התשלומים במשק. לפרטים בדבר ניהול סיכון האשראי בעקבות משבר הקורונה, ראה פרק סיכון אשראי ופרק הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי.

להלן פרטים על סיכון אשראי לאנשים פרטיים - יתרות ומאפייני סיכון שונים (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	
2021	2020	2020	2020
חובות			
יתרות עובר ושב	1,699	2,023	1,771
יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי	4,511	3,553	4,262
הלוואות לרכב - ריבית משתנה	2,038	610	1,985
הלוואות לרכב - ריבית קבועה	2,592	1,077	2,564
הלוואות ואשראי אחר - ריבית משתנה	12,654	12,492	13,063
הלוואות ואשראי אחר - ריבית קבועה	345	248	388
סך הכל חובות (אשראי מאזני)	23,839	20,003	24,033
מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות			
מסגרות עובר ושב לא מנוצלות	5,202	4,347	5,145
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות	7,929	7,092	8,077
ערביות	229	167	218
התחייבויות אחרות	50	56	42
סך הכל מסגרות לא מנוצלות, ערביות והתחייבויות אחרות (אשראי חוץ מאזני)	13,410	11,662	13,482
סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים	37,249	31,665	37,515
מזה:			
הלוואות בולט/בלון ⁽³⁾	363	452	376
תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי⁽⁴⁾			
תיק נכסים פיננסיים:			
פקדונות	3,896	3,567	3,905
ניירות ערך	247	162	244
נכסים כספיים אחרים	279	316	286
בטוחות אחרות ⁽⁵⁾	3,664	1,044	3,964
סך הכל תיק נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות כנגד סיכון האשראי	8,086	5,089	8,399

(1) כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 451.

(2) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.

(3) הלוואות בהן ניתן גרייס על הקרן לתקופה של מעל שנה.

(4) הסכומים המוצגים הינם תיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות עד לגובה חובות הלקוח, בלבד.

(5) הביטוחות הינם לאחר מקדם בטחון בהתאם למקדמי הבנק הנלקחים בחשבון בעת מתן האשראי. עיקר הגידול ביחס ליום 31 במרץ 2020 נובע משעבודי כלי רכב.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן פילוח לפי גודל חבות הלווה⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 במרץ 2020		ליום 31 במרץ 2021		תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)
סיכון אשראי כולל	מספר ליוויים	סיכון אשראי כולל	מספר ליוויים	סיכון אשראי כולל	מספר ליוויים	
2,106	331,016	640	194,864	2,063	393,645	עד 10
1,692	110,237	1,289	89,123	1,704	114,516	מעל 10 עד 20
4,157	142,499	3,438	118,618	4,212	144,781	מעל 20 עד 40
8,513	149,065	7,188	126,364	8,577	149,809	מעל 40 עד 80
10,272	95,072	8,935	83,316	10,161	94,359	מעל 80 עד 150
8,675	43,006	8,358	41,255	8,609	42,874	מעל 150 עד 300
2,100	4,205	1,817	4,046	1,923	4,192	מעל 300
37,515	875,100	31,665	749,663	37,249	944,176	סך הכל

(1) מספר הליוויים הינו לפי סך סיכון האשראי המאזני והחוזק מאזני.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי גובה ההכנסה הקבועה⁽⁴⁾ בחשבון:

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 במרץ 2020		ליום 31 במרץ 2021		גובה הכנסה
במיליוני ש"ח - ב-%		במיליוני ש"ח - ב-%		במיליוני ש"ח - ב-%		
22.8	5,484	8.6	1,719	23.2	5,527	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבו
20.4	4,893	25.3	5,052	20.2	4,804	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
31.4	7,543	38.3	7,654	31.5	7,517	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
25.4	6,113	27.8	5,578	25.1	5,991	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה
100	24,033	100	20,003	100	23,839	סך הכל

(1) לצורך מדידת ההכנסה הקבועה בחשבון הלקוח, משתמש הבנק בנתוני "מחזור זכות" בחשבון הכוללים בין השאר משכורות וקצבאות קבועות.

להלן התפלגות אשראי מאזני לפי התקופה הנותרת לפירעון⁽⁴⁾:

ליום 31 בדצמבר 2020		ליום 31 במרץ 2020		ליום 31 במרץ 2021		תקופה לפירעון
במיליוני ש"ח - ב-%		במיליוני ש"ח - ב-%		במיליוני ש"ח - ב-%		
20.4	3,676	24.9	3,594	20.3	3,578	עד שנה
31.2	5,608	33.5	4,836	31.7	5,588	מעל שנה ועד 3 שנים
25.1	4,515	18.7	2,699	24.9	4,383	מעל 3 שנים ועד 5 שנים
11.6	2,082	10.5	1,515	11.6	2,046	מעל 5 שנים ועד 7 שנים
11.7	2,119	12.4	1,783	11.5	2,034	מעל 7 שנים ⁽²⁾
100	18,000	100	14,427	100	17,629	סך הכל

(1) ללא עו"ש וקרטיסי אשראי.

(2) בעיקר הלוואות לשכירים עובדי מדינה, בהן החזר הלוואה מנוכה באופן ישיר מהשכר של הלקוח ורמת הסיכון בהן נמוכה באופן משמעותי מהלוואות דומות לאותה תקופה.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן פרטים על סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים לפני הפרשה להפסדי אשראי (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 במרץ 2020			ליום 31 במרץ 2021		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
205	4	201	242	2	240	188	3	185
0.55%	0.03%	0.84%	0.76%	0.02%	1.20%	0.50%	0.02%	0.78%

יתרת סיכון אשראי בעייתי

שיעור סיכון אשראי בעייתי⁽²⁾

(1) אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

(2) היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לסך סיכון האשראי לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

להלן שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים (במונחים שנתיים):

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ			שנת 2020		
שנת 2021			שנת 2020		
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים			0.56%	0.78%	(0.17%)

נתוני סיכון אשראי לאנשים פרטיים מראים כי :

- סך החובות לאנשים פרטיים (אשראי מאזני) גדלו בשיעור של 19.2% לעומת 31 במרץ 2020 וקיטון של 0.8% לעומת 31 בדצמבר 2020,
- להלן התפתחות החובות ליום 31 במרץ 2021:
 - חשבונות עובר ושב - 7.1%
 - כרטיסי אשראי - 18.9%
 - הלוואות לרכב - 19.4%
 - הלוואות ואשראי אחר - 54.5%

- כנגד 33.9% מסך כל החובות (אשראי מאזני) ליום 31 במרץ 2021, קיימים נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, בחשבון הלקוח (לעומת שיעור של 25.4% ליום 31 במרץ 2020 ושל 34.9% ליום 31 בדצמבר 2020).

לאור מאפייני הסיכון במגזר, שיעור ההפרשה הקבוצתית האיכותית לאנשים פרטיים הושפע ברבעון הראשון של שנת 2021 מהסביבה הכלכלית שבעקבותיה מיוחסות ההפרשות שבוצעו בעבר.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון אשראי בענף המשק בינוי ונדל"ן בישראל

פעילות האשראי בענף זה מהווה רכיב משמעותי בפעילות האשראי של החטיבה העסקית. במימון ענף הבנייה והנדל"ן נעשה שימוש בכלי ניתוח ומעקב ספציפיים המסייעים לבנק בתהליך קבלת ההחלטות למתן ליווי פיננסי לפרויקטים השונים. מימון בנייה נעשה תוך התמקדות בעיקר בענף הבנייה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ וברמות מחירים בינוניות. כמו כן, מתבצעת הקצאה מבוקרת של המימון בין אזורים גיאוגרפיים, גם בהתאם לביקושים הרלבנטיים. במתן אשראי לבנייה מתמקד הבנק בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור). יישום השיטה מיועד להקטין את החשיפה לסיכונים במתן האשראי, שכן היא מעגנת מעקב שוטף וצמוד על הפרויקטים הממומנים, הן לפני העמדת האשראי, והן במהלך ליווי הפרויקט, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויותיו האחרות של היזם - הלווה. הבנק נעזר במפקחי בנייה חיצוניים, ומסתמך בין היתר, על שיעבוד המקרקעין נשוא הפרויקט, כביטחון לאשראי. מתן האשראי במסגרת הליווי הפיננסי מבוצע רק במרכזי העסקים ובסניפים בעלי התמקצעות בנושא, ובפיקוח של סקטור הנדל"ן והבנייה. כמו כן, קבע הבנק מדיניות וכללים למימון עסקאות נדל"ן מסוגים אחרים כגון מימון נדל"ן מניב, קבוצות רכישה, פיני בינוי, תמ"א 38 ועוד. בנוסף, על מנת למזער את הסיכון, הבנק מבטח את תיק ערבויות חוץ המכר וחלק מערבויות הביצוע בפרויקטים המלווים אצל מבטחי משנה בחוץ לארץ.

למרות משבר הקורונה שהחל בחודש מרץ 2020, היקף יחידות הדיור החדשות שנמכרו בשוק בשנת 2020 היה גבוה בכ-15% לעומת שנת 2019. עם זאת, חלה האטה בתהליכי התכנון וירידה בהתחלות הבניה למגורים. בנכסים המניבים חלה ירידה נקודתית בביקוש. אך עם חזרת המשק לפעילות מלאה ניכרת התאוששות הדרגתית גם בתחום זה.

להלן פרטים על סיכון אשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי סוג ביטחון הנדל"ן (במיליוני שקלים חדשים)

31 במרץ 2021						
סיכון אשראי לציבור ⁽⁴⁾						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי		סיכון אשראי כולל בעייתי			סיכון אשראי	
סיכון אשראי	סיכון אשראי מאזני	בעייתי אחר ⁽⁴⁾	פגום	כולל	חוץ מאזני ⁽³⁾	מאזני ⁽²⁾
בביטחון נדל"ן בישראל:						
54	93	33	77	30,538	18,419	12,119
5	56	20	98	8,138	1,736	6,402
59	149	53	175	38,676	20,155	18,521
34	47	85	151	8,593	3,853	4,740
93	196	138	326	47,269	24,008	23,261
56	86	28	50	26,594	16,556	10,038
מזה: מיועד לליווי פרויקטים						
31 במרץ 2020						
בביטחון נדל"ן בישראל:						
36	80	13	11	26,073	15,859	10,214
3	56	370	60	7,697	1,429	6,268
39	136	383	71	33,770	17,288	16,482
18	41	68	116	5,263	2,965	2,298
57	177	451	187	39,033	20,253	18,780
42	84	7	5	23,148	14,091	9,057
מזה: מיועד לליווי פרויקטים						
31 בדצמבר 2020						
בביטחון נדל"ן בישראל:						
52	96	33	53	29,338	17,254	12,084
7	56	4	92	8,477	1,762	6,715
59	152	37	145	37,815	19,016	18,799
38	43	102	154	8,165	4,511	3,654
97	195	139	299	45,980	23,527	22,453
55	91	32	27	26,117	16,024	10,093
מזה: מיועד לליווי פרויקטים						

- (1) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור - פגום מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
- (2) אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור, חובות אחרים של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו נחות או בהשגחה מיוחדת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן פרטים על סיכון האשראי בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי מצב הנכס (במיליוני שקלים חדשים):

31 במרץ 2021			31 במרץ 2020			31 בדצמבר 2020		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
חוץ מאזני			חוץ מאזני			חוץ מאזני		
כולל	מאזני	כולל	מאזני	כולל	מאזני	כולל	מאזני	כולל
ביטחון נדל"ן בישראל								
נדל"ן שבנייתו טרם הושלמה:								
6,416	916	5,500	4,703	727	3,976	6,130	776	5,354
קרקע גולמית								
24,208	16,909	7,299	22,681	15,265	7,416	24,585	17,375	7,210
נדל"ן בתהליכי בנייה								
7,191	1,191	6,000	6,386	1,296	5,090	7,961	2,004	5,957
נדל"ן שבנייתו הושלמה								
37,815	19,016	18,799	33,770	17,288	16,482	38,676	20,155	18,521
סך הכל אשראי בביטחון נדל"ן בישראל								
8,165	4,511	3,654	5,263	2,965	2,298	8,593	3,853	4,740
שאינו בביטחון נדל"ן בישראל								
45,980	23,527	22,453	39,033	20,253	18,780	47,269	24,008	23,261
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן								

(1) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

נתוני סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן ליום 31 במרץ 2021 מראים כי כ-43.2% מסיכון האשראי המאזני וכ-69.0% מסיכון האשראי החוף מאזני מיועד ללווי פרויקטים סגורים בנדל"ן, ברובם המכריע לבנייה למגורים באזורי הביקוש במרכז הארץ, חיפה, באר שבע וירושלים. רוב האשראי החוף מאזני נובע מערביות חוק המכר לרוכשי דירות. מרבית סיכון האשראי בענף בינוי ונדל"ן מגובה בביטחון נדל"ן המשועבד במלואו לטובת הבטחת החזר האשראי. יצוין כי לחלק האשראי שאינו בביטחון נדל"ן קיימים ביטחונות אחרים כגון: פיקדונות, ניירות ערך ועוד. חלקו של ענף בינוי ונדל"ן בישראל מסך סיכון האשראי לציבור בבנק ליום 31 במרץ 2021, כמוצג להלן (סיכון אשראי לפי ענפי משק), הינו 14.1%. יצוין כי, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315, שיעור החבות של ענף משק בינוי ונדל"ן (לצורך חישוב ריכוזיות ענפית) הינו 10.1% (שיעור זה אינו כולל התחייבויות, לרבות מותנות למתן אשראי או להוצאת ערבות וכן סכומי ערבויות חוק מכר בגינן רכש הבנק פוליסת ביטוח).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד

ליום 31 במרץ 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (4)						
							מזה:						
הפסדי אשראי (4)							אשראי תקין שאינו בדירוג ביצוע אשראי (5) בעייתי (6)						
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל	סך הכל	בעייתי (6)	אשראי (5)	דירוג ביצוע אשראי (4)	דירוג ביצוע	סך הכל	
10	-	1	6	7	919	1,173	7	38	1,129	1,174	1,174	פעילות לווים בישראל	
11	(1)	2	-	39	315	820	39	-	887	926	926	ציבור - מסחרי	
207	9	10	367	516	7,525	12,599	516	481	11,815	12,812	12,812	חקלאות, ייעור ודיג	
25	(1)	1	105	146	1,064	1,566	146	47	1,377	1,570	1,570	כרייה וחציבה	
247	3	(1)	229	351	16,855	39,862	351	2,755	36,821	39,927	39,927	תעשייה וחרושת	
42	-	(5)	97	113	6,114	7,104	113	579	6,650	7,342	7,342	מזה: יהלומים	
21	-	3	1	12	3,232	5,828	12	38	6,197	6,247	6,247	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)	
258	1	13	368	474	10,793	14,622	474	1,029	13,284	14,787	14,787	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
105	2	4	54	151	1,608	2,045	151	187	1,707	2,045	2,045	אספקת חשמל ומים	
104	2	17	147	236	1,519	2,823	236	142	2,470	2,848	2,848	מסחר	
36	1	2	10	75	1,179	1,872	75	161	1,722	1,958	1,958	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל	
138	(1)	(12)	144	168	8,496	14,580	168	20	17,535	17,723	17,723	תחבורה ואחסנה	
125	2	16	115	179	4,072	6,115	179	353	5,590	6,122	6,122	מידע ותקשורת	
29	-	-	18	32	2,654	3,352	32	266	3,059	3,357	3,357	שירותים פיננסיים	
1,333	18	50	1,556	2,353	65,281	112,795	2,353	6,049	108,866	117,268	117,268	שירותים עסקיים אחרים	
917	1	(23)	58	1,433	159,694	176,362	1,433	732	174,197	176,362	176,362	שירותים ציבוריים וקהילתיים	
316	18	(10)	89	188	23,839	37,249	188	294	36,871	37,353	37,353	סך הכל מסחרי	
2,566	37	17	1,703	3,974	248,814	326,406	3,974	7,075	319,934	330,983	330,983	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	
-	-	-	-	-	1,191	1,438	-	-	2,491	2,491	2,491	אנשים פרטיים - אחר	
-	-	-	-	-	8	8	-	-	14,246	14,246	14,246	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
2,566	37	17	1,703	3,974	250,013	327,852	3,974	7,075	336,671	347,720	347,720	בנקים בישראל	
												ממשלת ישראל	
												סך הכל פעילות בישראל	
												פעילות לווים בחוץ לארץ	
81	-	(5)	82	90	3,143	4,842	90	392	5,006	5,488	5,488	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ	
2	-	-	-	-	7,790	7,849	-	-	9,352	9,352	9,352	לארץ	
1	-	1	1	1	543	543	1	-	3,483	3,484	3,484	בנקים בחוץ לארץ	
84	(4)	83	91	11,476	13,234	91	392	17,841	18,324	18,324	18,324	ממשלות בחוץ לארץ	
2,650	37	13	1,786	4,065	261,489	341,086	4,065	7,467	354,512	366,044	366,044	סך הכל	

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות (2) - 261,489, אגרות חוב - 19,001, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 139, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 3,643 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 81,772.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) אשראי תקין בדירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.

(6) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 2,221 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,346 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 5,384 מיליוני שקלים חדשים בגין נרכש ביטוח לתיק ערביות חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 במרץ 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾											פעילות לווים בישראל	
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						מזה:						
הפסדי אשראי ⁽³⁾						אשראי						
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	סך הכל	סך הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	אשראי ⁽⁵⁾	דירוג ביצוע	דירוג ביצוע	סך הכל	
8	1	1	7	13	680	912	13	15	884	912	912	ציבור - מסחרי
15	1	12	97	127	337	722	127	38	613	778	778	חקלאות, ייעור ודיג
183	5	33	297	472	5,851	9,929	472	266	9,356	10,094	10,094	כרייה וחציבה
23	-	2	95	110	1,146	1,726	110	93	1,523	1,726	1,726	תעשייה וחרושת
198	2	17	135	218	14,394	34,025	218	1,171	32,647	34,036	34,036	מזה: יהלומים
36	-	6	52	420	4,369	4,981	420	132	4,445	4,997	4,997	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
9	1	2	1	15	1,723	2,527	15	51	2,746	2,812	2,812	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
226	31	53	343	437	8,925	11,468	437	309	10,874	11,620	11,620	אספקת חשמל ומים
39	2	12	27	71	1,076	1,428	71	117	1,240	1,428	1,428	מסחר
32	3	17	20	86	1,206	1,638	86	49	1,558	1,693	1,693	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
12	8	10	14	19	798	1,413	19	54	1,366	1,439	1,439	תחבורה ואחסנה
97	-	15	133	143	4,717	10,360	143	9	13,555	13,707	13,707	מידע ותקשורת
92	9	31	68	171	3,477	5,100	171	161	4,778	5,110	5,110	שירותים פיננסיים
16	-	1	20	28	2,315	2,814	28	217	2,602	2,847	2,847	שירותים עסקיים אחרים
963	63	210	1,214	2,220	49,868	87,317	2,220	2,589	86,664	91,473	91,473	שירותים ציבוריים וקהילתיים
730	8	65	70	1,616	137,903	148,441	1,616	960	145,865	148,441	148,441	סך הכל מסחרי
293	19	39	87	242	20,003	31,665	242	440	31,143	31,825	31,825	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
1,986	90	314	1,371	4,078	207,774	267,423	4,078	3,989	263,672	271,739	271,739	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	134	189	-	-	1,345	1,345	1,345	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	173	173	-	-	7,827	7,827	7,827	בנקים בישראל
1,986	90	314	1,371	4,078	208,081	267,785	4,078	3,989	272,844	280,911	280,911	ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל												
פעילות לווים בחוץ לארץ												
79	-	29	55	142	4,389	6,232	142	131	6,108	6,381	6,381	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
3	-	2	-	-	11,980	11,987	-	-	13,147	13,147	13,147	לארץ
-	-	-	-	-	658	658	-	-	1,336	1,336	1,336	בנקים בחוץ לארץ
82	31	55	142	17,027	18,877	18,877	142	131	20,591	20,864	20,864	ממשלות בחוץ לארץ
2,068	90	345	1,426	4,220	225,108	286,662	4,220	4,120	293,435	301,775	301,775	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות⁽²⁾ - 225,108, אגרות חוב - 8,572, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 36, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 4,369, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 63,690.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) אשראי תקין בדירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.

(6) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 2,062 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,393 מיליוני שקלים חדשים שהעמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני סך של 5,553 מיליוני שקלים חדשים בגינו נרכש ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר מסבסחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

		חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (4)					
		הפסדי אשראי (4)					מזה:					
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	אשראי (5)	דירוג ביצוע אשראי (4)	דירוג ביצוע	סך הכל	
10	-	2	6	9	905	1,168	9	20	1,139	1,168	1,168	פעילות לווים בישראל
10	-	6	-	40	345	597	40	6	652	698	698	ציבור - מסחרי
208	34	73	389	552	7,795	13,324	552	317	12,724	13,593	13,593	חקלאות, ייעור ודיג
23	3	5	91	131	1,013	1,527	131	18	1,379	1,528	1,528	כרייה וחציבה
250	21	57	214	341	16,451	38,957	341	2,064	36,618	39,023	39,023	תעשייה וחרושת
42	(18)	(10)	85	97	5,737	6,753	97	480	6,380	6,957	6,957	מזה: יהלומים
18	-	7	-	11	3,211	5,161	11	34	5,616	5,661	5,661	בינוי ונדל"ן - בינוי (7)
245	81	117	387	489	11,122	14,791	489	901	13,643	15,033	15,033	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
104	9	82	54	147	1,650	2,073	147	214	1,712	2,073	2,073	אספקת חשמל ומים
92	7	70	104	244	1,497	2,489	244	82	2,207	2,533	2,533	מסחר
36	10	34	10	75	1,169	1,870	75	109	1,782	1,966	1,966	בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
148	2	67	150	189	7,812	15,902	189	63	18,528	18,780	18,780	תחבורה ואחסנה
107	35	69	118	163	3,969	5,892	163	248	5,489	5,900	5,900	מידע ותקשורת
30	4	18	18	32	2,721	3,421	32	304	3,093	3,429	3,429	שירותים פיננסיים
1,300	185	592	1,535	2,389	64,384	112,398	2,389	4,842	109,583	116,814	116,814	שירותים עסקיים אחרים
941	11	279	97	1,285	156,324	172,876	1,285	732	170,859	172,876	172,876	שירותים ציבוריים וקהילתיים
339	77	135	96	205	24,033	37,515	205	311	37,116	37,632	37,632	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
2,580	273	1,006	1,728	3,879	244,741	322,789	3,879	5,885	317,558	327,322	327,322	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	512	556	-	-	2,179	2,179	2,179	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	60	60	-	-	14,709	14,709	14,709	בנקים בישראל
2,580	273	1,006	1,728	3,879	245,313	323,405	3,879	5,885	334,446	344,210	344,210	ממשלת ישראל
												סך הכל פעילות בישראל
												פעילות לווים בחוץ לארץ
85	-	43	80	139	3,217	4,689	139	360	4,659	5,158	5,158	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
2	-	1	-	-	11,755	11,843	-	-	13,723	13,723	13,723	לארץ
-	-	-	-	-	553	553	-	-	1,004	1,004	1,004	בנקים בחוץ לארץ
87	44	80	139	15,525	17,085	17,085	139	360	19,386	19,885	19,885	ממשלות בחוץ לארץ
2,667	273	1,050	1,808	4,018	260,838	340,490	4,018	6,245	353,832	364,095	364,095	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים (במיליוני שקלים חדשים) כולל: חובות (2) - 260,838, אגרות חוב - 16,864, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר - 200, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 4,543 וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה - 84,650.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) אשראי תקין בדירוג נמוך שמדיניות הבנק קובעת מגבלות ספציפיות לגבי העמדתו.

(6) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 2,068 מיליוני שקלים חדשים וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 2,213 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה, וכולל סיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 5,521 מיליוני שקלים חדשים בגין נרכשו ביטוח לתיק ערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע בנוסח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

חשיפה למדינות זרות - מאוחד⁽¹⁾ סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר 2020		31 במרץ 2020			31 במרץ 2021			חשיפה		המדינה
חץ מאזנית (4)(3)(2)		חץ מאזנית (4)(3)(2)			חץ מאזנית (4)(3)(2)			מאזנית (2)		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	מאזנית (2)	מאזנית (3)	מאזנית (4)	סך הכל	סך הכל	מאזנית (2)	מאזנית (3)	
13,425	581	12,844	13,594	622	12,972	12,859	691	12,168	ארצות הברית	
3,841	2,255	1,586	3,651	2,234	1,417	3,789	2,216	1,573	צרפת	
3,229	764	2,465	2,855	1,021	1,834	3,435	1,051	2,384	בריטניה	
3,005	2,844	161	2,899	2,809	90	2,885	2,740	145	גרמניה	
5,162	1,845	3,317	3,786	1,125	2,661	4,920	1,945	2,975	אחרות	
28,662	8,289	20,373	26,785	7,811	18,974	27,888	8,643	19,245	סך הכל החשיפות למדינות זרות	
83	39	44	79	33	46	49	9	40	מזה: סך החשיפות למדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה	
658	142	516	531	75	456	619	121	498	מזה: סך חשיפות למדינות LDC	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: סך כל החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ⁽⁵⁾	

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.
- (4) יתרת החשיפה החוץ מאזנית כוללת סך של 5,538 מיליוני שקלים חדשים אשר עיקרו בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערביות חוק מכר של לווים בענף הנדל"ן בישראל. (ליום 31 במרץ 2020 - 5,756 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2020 - 5,653 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים בדבר עדכון מקדם ההמרה לאשראי (CCF) המוחל על ערביות להבטחת השקעות של רוכשי דירות על פי חוק המכר, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים.
- (5) לימים 31 במרץ 2021, 31 במרץ 2020 ו-31 בדצמבר 2020 אין לבנק חשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות אשר החשיפה המאזנית בגינן עולה על סף הדיווח שנקבע בנספח 7 בפרק 651 להוראות הדיווח לציבור.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽²⁾⁽⁴⁾ (במיליוני שקלים חדשים):

דירוג אשראי חיצוני	סיכון אשראי מאזוני ⁽³⁾		סיכון אשראי חוץ מאזוני ⁽⁴⁾		חשיפת אשראי נוכחית
	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	לפני קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁵⁾	לאחר קיזוז הפקדות בגין הסדרי התחשבות נטו ⁽⁶⁾	
31 במרץ 2021					
AAA עד AA-	1,064	1,022	5,435	6,499	6,457
A+ עד A-	1,060	1,033	183	1,243	1,216
BBB+ עד BBB-	81	81	21	102	102
BB+ עד B-	73	73	24	97	97
נמוך מ: B-	-	-	-	-	-
ללא דירוג	24	24	-	24	24
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	2,302	2,234	5,663	7,965	7,896

31 במרץ 2020					
AAA עד AA-	807	780	5,553	6,360	6,334
A+ עד A-	38	23	232	270	255
BBB+ עד BBB-	11	3	117	128	120
BB+ עד B-	-	-	26	26	26
נמוך מ: B-	-	-	-	-	-
ללא דירוג	-	-	-	-	-
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	856	806	5,928	6,784	6,735

31 בדצמבר 2020					
AAA עד AA-	1,092	1,041	5,489	6,581	6,530
A+ עד A-	1,229	1,168	260	1,489	1,428
BBB+ עד BBB-	83	83	20	103	103
BB+ עד B-	85	85	24	109	109
נמוך מ: B-	-	-	-	-	-
ללא דירוג	23	23	-	23	23
סך הכל חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים	2,512	2,400	5,793	8,305	8,193

בעקבות ההשלכות האפשריות של המשבר הכלכלי, כתוצאה ממגפת הקורונה, על מצבם של מוסדות פיננסיים רבים בעולם, במחצית הראשונה של 2020 עלתה תנועתיות מרווחי האשראי במהלך תקופת המשבר. מוסדות פיננסיים רבים חוו הורדת אופק דרוג, וחלקם אף ספגו הורדות דרוג. החל מהמחצית השנייה של 2020 מסתמנת התייצבות בשווקים הפיננסיים, אם כי המערכת הפיננסית עדיין מגלמת סיכון מוגבר. במהלך כל התקופה, ובהתאם להתפתחויות, ביצע הבנק ניטור הדוק של כלל מסגרות החשיפה של הבנק, ניתוח ובחינת הסיכונים הרלוונטיים, לפי פרמטרים שונים, ובהתאמה גם לרמת הפעילות העסקית מול הצדדים הנגדיים עודכנו מסגרות החשיפה השונות (RIGHT SIZING).

נכון לימים 31 במרץ 2021, 31 במרץ 2020 ו-31 בדצמבר 2020 אין סיכון אשראי בעייתי, נטו.

סיכון אשראי בעייתי - סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק הינה, רובה ככולה, לבנקים ולבנקים להשקעות, הרשומים בעיקרם באנגליה, ארצות הברית, גרמניה, שווייץ וצרפת.
- (2) לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי.
- (3) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנסאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (4) יתרת החשיפה החוץ מאזנית למוסדות פיננסיים כוללת סך של 5,538 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 במרץ 2021 (ליום 31 במרץ 2020 - 5,756 מיליוני שקלים חדשים וליום 31 בדצמבר 2020 - 5,653 מיליוני שקלים חדשים) בגין רכישת ביטוח ממבטחי משנה בינלאומיים לתיק ערבויות חוק מכר של לווים בענף הנדל"ן בישראל וכן, ערבויות והתחייבויות נוספות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (5) מוצג לאחר קיזוז שווי הוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצדדים נגדיים החתומים על הסכמי התחשבות נטו.
- (6) בגין קיזוז ההפקדות במזומן המהוות בטוחה ונוגעות לעסקאות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

חשיפות האשראי המוצגות לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים), ראה ביאור 11. לדוחות הכספיים.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה לעיל נכללות גם במסגרת סיכון אשראי לפי ענפי משק, תחת ענף "שירותים פיננסיים". במסגרת זו נכללים פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באיגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. עסקאות עתידיות, המשוקללות בהתאם לכללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313, נכללות כחלק מסיכון האשראי החוץ מאזני, ואינן נכללות בטבלה לעיל.

במסגרת מדיניות ניהול החשיפות למוסדות פיננסיים זרים, קובע דירקטוריון הבנק, בין היתר, את תיאבון הסיכון, קרי, את מגבלות החשיפות המקסימליות למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, תוך התאמת גובה החשיפה להערכת הסיכון לגבי כל מדינה ומוסד פיננסי. מגבלות החשיפה נקבעות, בין היתר, על בסיס דירוג המדינות והמוסדות הפיננסיים השונים, הערכת הבנק את רמת הסיכון, ובאופן המונע ריכוזיות של החשיפות.

הבנק קובע את היקף החשיפה לכל מוסד פיננסי על בסיס הדירוג האחרון הקיים לאותו מוסד, אשר בוצע על ידי אחת מחברות הדירוג הבינלאומיות המובילות, ועל בסיס נתונים פיננסיים של המוסד הנבדק. מגבלות החשיפה לכל מוסד כוללות היקפי חשיפה מקסימליים וטווחי זמן מקסימליים לפירעון עבור סוגים שונים של פעילויות ועסקאות. לצורך כך, נלקח בחשבון גם קיומו (או אי קיומו) של הסכם קיזוז לפעולות בנגזרים מול אותו מוסד פיננסי. כמו כן נקבע במסגרת המדיניות, מדרג סמכויות לאישורן של עסקאות ספציפיות בתחום מגבלות החשיפה.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים לגבי מוסדות פיננסיים להם הוא חשוף, ובהתאם לצורך מתאים את מגבלות החשיפה ואת החשיפה בפועל לדירוג העדכני. כמו כן, בוחן הבנק באופן שוטף מידע נוסף ככל שקיים וזמין, לגבי אותם מוסדות, במטרה לנטר חשיפות גם במקרים בהם דירוג האשראי אינו משקף בהכרח את תמונת המצב המלאה.

הבנק מביא בחשבון את מועדי הפירעון של חשיפות האשראי במסגרת צרכי הנזילות של הבנק. פיקדונות כספיים מופקדים בדרך כלל לתקופות קצרות, ואילו חשיפה בגין נגזרים והשקעות בניירות ערך הינה לתקופות ממושכות יותר.

סיכון האשראי לדירוג והתפתחות

במסגרת ניהול סיכונים האשראי, נוקט הבנק אמצעים שונים לניהול, בקרת והפחתת סיכונים הנובעים ממתן אשראי לדירוג. הבנק מעריך את פרופיל הסיכון הגלום במתן אשראי לדירוג נמוך ביחס לסיכון הגלום בתיק האשראי הכולל של הבנק, כתוצאה מפיזור רחב של לקוחות, פיזור גיאוגרפי של נוטלי האשראי, מינוף נמוך באופן יחסי, שקטן בעת האחרונה עקב הוראות בנק ישראל, נהלי בדיקה מעמיקים של טיב הלווים ושל יכולת ההחזר שלהם, וגיבוי האשראי בביטחון הנכסי.

הבנק מבצע באופן שוטף פעילויות לבקרה ולניהול הסיכון הגלום באשראי לדירוג, באחריות החטיבה הקמעונאית, החטיבה לבקרת סיכונים וגורמים נוספים בבנק. פעילות זו כוללת גם ניתוח התיק לפי גורמי הסיכון הטמונים בו (LTV, יחס החזר, מיקום גאוגרפי, גיל ההלוואה, עשירוני הכנסה ועוד), וביצוע מגוון תרחישי קיצון, הבוחנים את השפעת גורמי המאקרו על רמת הסיכון של התיק, ובעיקר, השפעת שיעור האבטלה ושיעור הריבית. לבנק מודל מתקדם לדירוג אשראי לדירוג הכולל דירוג לכל הלוואה וחישוב פוטנציאל ההפסד במקרה של כשל. מודל זה מהווה חלק ממערך הניטור הקיים של הבנק.

תיאבון ופרופיל הסיכון בתחום המשכנתאות

הבנק קבע במסגרת מדיניות סיכונים האשראי מגבלות שונות על פעילות האשראי לדירוג, בהתחשב בגורמי הסיכון המרכזיים. גורמים אלה נבחנים מעת לעת ובהתאם מתווספות מגבלות על פי הצורך, קרי, על פי פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות בפועל ומגמת התפתחותו והוראות רגולטוריות של בנק ישראל.

תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות מוגדר במספר רב של מדדי סיכון הבוחנים היבטי סיכון אשראי וריכוזיות ברמת הביצועים השוטפים. מדדים אלה כוללים, בין השאר, את פרמיית הסיכון הדיפרנציאלית (המבטאת את רמת הסיכון של נוטל המשכנתא), שיעור המימון בהלוואה, מיקום הנכס (סיכון גיאוגרפי), מדד איכות האשראי (ראה להלן במסגרת בקרת האשראי), יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה, תקופת ההלוואה, תמהיל המסלולים בהלוואה, סוג הנכס, איכות המסמכים, ריבית נורמטיבית, עושר פיננסי ומגבלות צולבות על שילוב של מספר פרמטרים.

הבנק מנטר באופן שוטף את פרופיל הסיכון של תיק המשכנתאות, ואת התפתחותו לאורך זמן, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע. בפרט, מתבצע ניטור זה במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק, המוצג ונדון בהנהלת הבנק, בועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. מניטור זה עולה כי מדדי הסיכון המובילים, ממשכיכים להימצא ברמה נמוכה יחסית. מדדים אלה כוללים את שיעורי המימון, יחס החזר מהכנסה, שיעורי האובדן בכשל, ובפרט שיעורי הפיגור בהלוואות חדשות (בנות שנה), נתון המצביע על איכות החיתום הגבוהה בבנק. יציין, כי שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק (לסוף חודש מרץ 2021) עומד על כ-53.0% (שיעור המשקף את שיעור המימון בעת מתן האשראי - ראה הרחבה להלן). הבנק אומד, בנוסף, את שיעור המימון ה"אמיתי" בתיק, זאת, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון המקורי, עקב העלייה המתמשכת במחירי הדירוג, הגלומה במלאי המשכנתאות בתיק. נתונים אלה מחזקים את הערכת הבנק כי פוטנציאל ההפסד לבנק בגין תיק המשכנתאות, גם בתרחיש של ירידה מהותית במחירי הדירוג, הוא נמוך. בנוסף, בוחן הבנק באופן סדיר את תיק המשכנתאות שלו בתנאי קיצון, כולל תחת שינוי מהותי בתנאי המאקרו, במספר מתודולוגיות. תוצאות מבחני הקיצון מצביעות כי רמת הסיכון של התיק נמצאת בירידה וכי פוטנציאל הנזק מאירוע קיצון חמור במשק הינו נמוך.

התפשטות נגיף הקורונה

הבנק ממשיך לעקוב באופן הדוק אחר התפתחויות והשפעות התפשטות נגיף הקורונה על לקוחותיו, תוך שימת לב לגורמים העשויים להשפיע על רמת הסיכון בתיק המשכנתאות.

במהלך שנת 2020, על מנת לסייע ללקוחות להם הלוואה בבנק, אפשר הבנק ללקוחותיו לקבל דחיית תשלומים חלקית או מלאה לפי העדכונים של מתווה בנק ישראל, שהסתיים בסוף הרבעון הראשון של שנת 2021. הבנק מנטר באופן שוטף את הפעילות בנושא: הסכום שנדחה, כמות הבקשות, תקופת דחיית התשלומים, פרופיל הלווים, שיעור המימון ועוד.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

להלן היקפי מתן המשכנתאות במגזר משקי הבית:

היקפי ביצוע (במיליוני שקלים חדשים)		
שיעור שינוי	שלושה חודשים	
באחוזים	2020	2021
11.5	7,266	8,105
(39.3)	107	65
(42.5)	40	23
10.5	7,413	8,193
(9.5)	1,131	1,023
7.9	8,544	9,216
10.6	12,094	13,370

משכנתאות שבוצעו (לדיוור ולכל מטרה)

מכספי הבנק

מכספי האוצר:

הלוואות מוכונות

הלוואות עומדות ומענקים

סך הכל הלוואות חדשות

הלוואות שמוחרזו

סך הכל ביצועים

מספר לווים (כולל מיחזורים)

להלן פרטים בדבר מאפייני סיכון שונים בתיק ההלוואות לדיוור⁽¹⁾ ליום 31 במרץ 2021 (במיליוני שקלים חדשים):

שיעור מימון	שיעור החוזר	גיל ההלוואה ⁽²⁾ (הזמן שחלף ממועד מתן ההלוואה)					עד 3 חודשים	מההכנסה הקבועה	שיעור מימון
		עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים			
60%	עד 35%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	50%-35%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	80%-50%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	מעל 80%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
75%-60%	עד 35%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	50%-35%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	80%-50%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	מעל 80%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
מעל 75%	עד 35%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	50%-35%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	80%-50%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
	מעל 80%	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	עד 3 חודשים	
סך הכל	7,141	18,450	24,670	49,304	44,701	17,434	161,700		

מזה:

הלוואות שניתנו בסכום מקורי

גבוה מ-2 מיליון שקלים חדשים

אחוז מסך האשראי לדיוור

הלוואות בריבית משתנה:

לא צמודות בריבית פריים

צמודות למדד⁽³⁾

במטבע חוץ⁽³⁾

סך הכל

הלוואות לא צמודות בריבית

פריים מסך האשראי לדיוור

הלוואות צמודות למדד בריבית

משתנה מסך האשראי לדיוור

הלוואות בשיעור מימון גבוה

מ-75% מסך האשראי לדיוור

(1) יתרת הלוואות לדיוור לאחר הפרשה לפי עומק הפיגור.

(2) יתרות האשראי המוצגות לעיל מחולקות ל'קבוצות גיל' בהתאם למועד בו החל הביצוע הראשון של ההלוואה, וכן כוללות באותה קבוצת גיל גם את יתרות האשראי שניתנו בפועל בתקופות מאוחרות יותר.

בנוסף, מחזורים של הלוואות, אינם משנים את גיל ההלוואה, כלומר יתרת ההלוואה משייכת למועד המקורי של העמדת ההלוואה. אופן טיפול זה רלוונטי גם למחזור של הלוואות "מוכונות" שהועמדו במקורן באחריות המדינה ומוחרזו להלוואות באחריות הבנק.

(3) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נכללות הלוואות בהן מתעדכן שיעור הריבית בתדירות של עד 5 שנים (ולא עד בכלל).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

מאפייני תיק האשראי לדירור של הבנק

מדיניות הבנק בתחום המשכנתאות מבוססת על גישה שמרנית, תוך הגבלת הסיכון הספציפי בכל הלוואה באמצעות בחינת מאפיינים שונים. מאפיינים אלה כוללים את שיעור המימון, שיעור ההחזר ביחס להכנסה הקבועה של הלווה, ויכולת הלווה לעמוד בהחזרים השוטפים גם בתרחישים של שינוי בריבית. במקרים בהם ניתנות הלוואות בעלות מאפיינים שאינם עומדים באחד או יותר מהסטנדרטים שקבע הבנק למאפיינים האמורים, מחייב הבנק את קיומם של חיזוקים אחרים, כגון ערבים להלוואה, יכולת החזר מוכחת שאינה מבוססת על הכנסה שוטפת של הלווה, ועוד. בשנים האחרונות, לאור ההתרחבות בשוק הדירור והריבית הנמוכה יחסית ששוררת במשק, הגביר הבנק את האמצעים הננקטים לניטור וצמצום הסיכון, באופן שבא לידי ביטוי במאפייני הסיכון של הלוואות, כפי שיפורט להלן (כל הנתונים להלן נכונים ליום 31 במרץ 2021).

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק למזעור הסיכון בתיק האשראי לדירור הינו שיעור המימון (היחס שבין סכום הלוואה לבין שווי הנכס המשמש כביטחון).

שיעור המימון הממוצע של תיק המשכנתאות של הבנק ליום 31 במרץ 2021 עומד על 53.0%, בהשוואה ל-52.8% ביום 31 במרץ 2020 ול-52.7% ליום 31 בדצמבר 2020. מתוך היקפו הכולל של תיק האשראי של הבנק, בסך 161.7 מיליארדי שקלים חדשים, כ-98.4% ניתן בשיעור מימון מקורי נמוך מ-75%, המבטיח את הלוואה גם במקרה קיצון של ירידה של 25% בשווי הנכס המשמש לביטחון.

שיעור המימון בדיווח זה הינו שיעור המימון ההיסטורי שחושב במועד אישור הלוואה, והוא אינו מביא בחשבון פירעונות שוטפים, המקטינים את יתרת הלוואה, ושינויים בשווי הנכסים המשמשים כביטחון. העלייה המשמעותית במחירי הדירור החל מסוף שנת 2008, ומנגד צמצום יתרות הלוואות בגין הפירעונות השוטפים, מביאים לירידה בשיעור המימון ה"אמיתי", העדכני להיום, וכאמור לעיל, בהתבסס על השינויים בערכי הנכסים על פי אומדן הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אל מול יתרות התיק הנוכחיות. שיעור זה נמוך משיעור המימון ההיסטורי. היקף הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה מ-75% בשנתיים האחרונות, מגיע ל-0.3 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-0.2% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

יצוין בהקשר זה כי שיעור המימון הממוצע של הבנק ליום 31 במרץ 2021, בהתחשב ביתרות לסילוק עדכניות (ללא עדכון של ערך הנכס בעקבות שינויים במחירי הדירור) היה יורד כדלקמן: בהלוואות שגילן עד שנה, בשיעור של כ-4.1%, בהלוואות שגילן שנה עד 5 שנים, בשיעור של כ-5.3%, בהלוואות שגילן מעל 5 שנים, בשיעור של כ-18.8% ובסך כל הלוואות, בשיעור של כ-10.3%.

שיעור הלוואות שניתנו בשיעור מימון גבוה (מ-75%) מסך תיק האשראי לדירור של הבנק הינו 0.6% באשראי שניתן לפני שנה ועד שנתיים, 0.8% באשראי שניתן לפני 3 חודשים ועד שנה, ו-0.5% באשראי שניתן ברבעון הראשון של שנת 2021.

שיעור ההחזר מההכנסה הקבועה

שיעור המימון בהלוואה לדירור משמש מדד למידת הביטחון של הלוואה, ללא קשר למאפייני הלווה עצמו. לכן, בנוסף על כך, בעת אישור משכנתא, מחייב הבנק את הלווה להציג יכולת לעמוד בפירעונות השוטפים של הלוואה כסדרם, בעיקר באמצעות חישוב שיעור ההחזר החודשי מתוך ההכנסה הקבועה של הלווה.

שיעור ההחזר הממוצע בתיק האשראי לדירור של הבנק הוא 25.5%. כ-86.4% מתוך תיק המשכנתאות של הבנק ניתן ללווים ששיעור ההחזר שלהם נמוך מ-35% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-22.9%). כ-12.2% מתיק המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 35% עד 50% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-39%). כ-1.3% מתוך המשכנתאות ניתן ללווים בעלי שיעור החזר של 50% עד 80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: 59.3%) וכ-0.1% בלבד ניתנו ללווים בעלי שיעור החזר גבוה מ-80% (שיעור ההחזר הממוצע ללווים אלה: כ-91.8%).

הלוואות ששיעור ההחזר בהן גבוה, הינן הלוואות הניתנות ללווים בעלי היקף גדול של רכוש נוסף, ואשר יכולת ההחזר שלהם אינה מבוססת בהכרח על הכנסה שוטפת, ללווים בעלי הכנסה גבוהה מאוד שלגביה שיעור ההחזר משמעותי פחות, או בהתקיים חיזוקים נוספים להלוואה, מעבר לנכס הממושכן ויכולת ההחזר של הלווה עצמו, כגון ערבים בעלי איתנות פיננסית.

הלוואות בריבית משתנה

הבנק מאפשר ללקוחותיו ליטול הלוואות לדירור הכוללות חלק בריבית משתנה הן במסלול הצמוד (מדד, מטבע חוץ) והן במסלול הלא צמוד (הלוואות שקליות).

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדירור. העדכון כולל ביטול מגבלת ריבית הפריים, כך שנותרה המגבלה שלפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה. תחילתה התיקונים להוראה לפי החזר הינם החל מיום 17 בינואר 2021. עבור הלוואה לדירור המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק או בבנק אחר יחול התיקון החל מיום 28 בפברואר 2021.

הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו את הידע והמומחיות של עובדיו לצורך הבנת הסיכונים בהלוואה בריבית משתנה והאופן בו ניתן לצמצם או להימנע מסיכון זה. הבנק מייעץ ללקוחותיו לייחס משקל ראוי לסיכון זה ולנהוג בהחלטתם על הרכב הלוואה.

היקף הלוואות צמודות הפריים שניתנו בשנתיים האחרונות, המהוות את מרכיב הסיכון העיקרי במשכנתאות אלה, מגיע ל-15.6 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-9.6% בלבד מתיק הלוואות לדירור.

יצוין כי לפני אישור הלוואה לא צמודה בריבית פריים, בדומה לאישורי הלוואות במסלולים אחרים בריבית משתנה, בוחן הבנק את יכולת ההחזר של הלווה בתרחיש בו יעלה שיעור ריבית הפריים לשיעור "ריבית נורמטיבית".

היקף הלוואה

היקף הלוואות שנתן הבנק בסכום מקורי גבוה מ-2 מיליוני שקלים חדשים הגיע ביום 31 במרץ 2021 ל-10.3 מיליארדי שקלים חדשים, המהווים כ-6.4% בלבד מתיק האשראי לדירור של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

הפרשה לפי עומק הפיגור

להלן פרטים על ההפרשה להפסדי אשראי של הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, ליום 31 במרץ 2021 (במיליוני שקלים חדשים):

עומק הפיגור								
יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו ⁽²⁾ סך הכל	בפיגור של 90 יום או יותר							
	מכל 15 מעל 6		מכל 33 מעל 15		מכל 90 מעל 6		מכל 30 מעל 89	
	מכל 15 מעל 6	מכל 33 מעל 15	מכל 33 מעל 15	מכל 15 מעל 6	מכל 90 מעל 6	מכל 30 מעל 89		
308	34	266	200	22	17	27	8	סכום בפיגור
118	7	111	110	1	-	-	-	מזה: יתרת ההפרשה לריבית ⁽³⁾
1,857	68	1,299	141	121	180	857	490	יתרת חוב רשומה
221	34	187	102	60	25	-	-	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
1,636	34	1,112	39	61	155	857	490	יתרת חוב נטו

- (1) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (2) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לוח, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואות שטרם הגיע מועד פירעון.
- (3) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
- (4) לא כולל יתרת ההפרשה לריבית.

לפרטים נוספים בדבר סיכון האשראי לדיור, ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון תפעולי

תיאור הסיכון והתפתחותו

הסיכון התפעולי מוגדר על ידי בנק ישראל כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הבנק הגדיר מסגרת לניהול סיכונים תפעוליים, הכוללת הגדרה של הממשל התאגידי המפרט את תחומי הסמכות והאחריות של קווי ההגנה, ואת חשיבותה של הטמעת תרבות נאותה לניהול הסיכונים התפעוליים בבנק. הסיכון התפעולי בבנק מטופל באופן אקטיבי ובמטרה לתמוך בפעילות היחידות העסקיות, לשפר את התהליכים העסקיים העיקריים הכרוכים בפעילותם, ועל ידי כך, להגדיל את הערך העסקי, ולא רק למזער את ההפסדים הצפויים מהסיכון התפעולי. כחלק מהיערכות הבנק למשבר הקורונה והשפעת השינויים בהתנהלות התפעולית שנוצרה בעקבות מתן ההקלות, חלה עלייה מסוימת בהסתברות להתממשות סיכונים תפעוליים פוטנציאליים הנובעת בעיקר מהעומס בפעילות הסינפיים והמוקד הטלפוני שעלול להביא לעליה במספר הטעויות התפעוליות בביצוע פעולות ולעליה במספר ניסיונות ההונאה. בפועל לא חלו אירועים תפעוליים חריגים.

המשכיות עסקית

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 המשיך הבנק להתמודד עם אירוע הקורונה, בין היתר: שמירה על הנחיות עבודה ושמירה על הגיינה וריחוק חברתי, עבודה במתכונת של קפסולות, המשך עבודה מרחוק באמצעות תהליך סדור ומהיר ועוד. במקביל המשיך הבנק לקיים מעקב אחר מקרי תחלואה או הדבקה בסניפים וביחידות המטה ומועד החזרה לעבודה גם ברמה קבוצתית. לפרטים נוספים, ראה גם פרק אירועים מהותיים בעסקי קבוצת הבנק לעיל.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 החל הבנק ביישום תוכנית העבודה ותוכנית התרגול של שנת 2021 ובכלל זה השתתפות בתרגיל בהובלת יחידת המטבע של בנק ישראל. מטרת התרגיל הייתה לבחון את יכולת הבנק להעביר כספים מנקודות האיטוף ועד לאספקה ללקוח בנקודת הקצה. התרגיל בחן אספקת מזומן בתרחיש רעידת אדמה עם השלכות הנגזרות מכך, בין היתר: הפעלת נהלי עבודה ידנית בסניפים ובמרכז המזומנים, שינוע מזומנים בתנאים אלו, פגיעה בכוח אדם, שיתוף פעולה עם רשויות החירום במדינה ועוד. יחידת המשכיות העסקית, בשיתוף פעולה עם היחידות העסקיות בבנק, הרחיבה את מתווה התרגיל המקורי ובחנה את השלכות התרחיש על כלל תוכניות החירום. התרגיל עבר בהצלחה ודווח להנהלה ולבנק ישראל.

במהלך הרבעון התקיים תרגול סייבר, בהשתתפות הנהלת הבנק כצוות ניהול משבר, יחידת אבטחת מידע והגנת סייבר ויחידת המשכיות העסקית. תורגל אירוע אשר כולל השבתה של מערכות משמעותיות בשילוב הוצאת מידע רגיש ודרישת כופר לשחרור המערכות ומניעת פרסום המידע. התרגיל בחן מספר אלמנטים, ובכלל זה: הכלה של האירוע בפן העסקי ויודא המשכיות עסקית של הבנק, מתן מענה בהיבטי תקשורת והסברה, תרגול דילמות שונות העולות כחלק מניהול משא ומתן ועוד.

במסגרת היערכות הבנק לאירועי חירום רוחביים מתבצע, בשיתוף פעולה עם חטיבת הטכנולוגיה ובקרת סיכונים, תרגול של תקלת מחשב חמורה, במסגרת זו נבחנות ההשלכות העסקיות והתפעוליות של אירוע מסוג זה לצורך גיבוש ההנחיות לפעילות עסקית בחירום, הצפת דילמות, זיהוי פערים והשלמתם.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

אבטחת מידע והגנת הסייבר

סיכון אבטחת מידע וסייבר - סיכון אבטחת מידע הינו סיכון הנובע מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון הגנת הסייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

הוראה 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, מתווה עקרונות לניהול נאות של סיכונים סייבר באופן המחייב הרחבה והתאמה של המסגרת לניהול סיכונים טכנולוגית המידע, בהיבט תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. בהתאמה, אושרה בבנק אסטרטגיה ומדיניות הגנת סייבר מקיפה ונקבעו קווי ההגנה ליישומה, מונה מנהל אבטחת מידע והגנת סייבר הכפוף למנהל החטיבה לבקרת סיכונים ובאחריותו, בין היתר, קביעת מדיניות אבטחת המידע והגנת הסייבר בבנק, פיתוח תוכנית עבודה להגנת הסייבר, מעקב אחר יישום תוכנית העבודה בתחום זה ובחינה של אפקטיביות מערכות ותהליכי אבטחת המידע והגנת הסייבר.

מערכות הבנקאות הישירה בבנק כוללות תהליכי אבטחת מידע בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 367 ובכלל זה מנגנוני הזדהות, אופן שליחת מידע ללקוחות וזיהוי פעולות חריגות.

רמת הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 נותרה בינונית. במהלך רבעון זה, זוהו מספר ניסיונות הונאה בודדים כנגד לקוחות (באמצעות מתקפות דיוג) במסגרתם נגנבו פרטי ההזדהות שלהם לחשבון במטרה לבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. לאור מנגנוני ההגנה המופעלים בבנק, על אף ניסיונות הונאה אלו לא בוצעו פעולות לא מורשות בחשבונות הלקוחות.

הבנק ממשיך לחזק ולשפר את מנגנוני ההגנה המופעלים במערכות הבנק על מנת להמשיך ולצמצם את היכולת להונות את הלקוחות ולבצע פעולות לא מורשות בחשבונותיהם. פעולות אלו הינן חלק מתהליכי התחקור והפקת הלקחים הקיימים בבנק בהקשר לאיום המתפתח.

מערך אבטחת המידע של הבנק פועל בצורה מלאה ורציפה במהלך תקופת הקורונה, תוך שיפור וחיזוק יכולות ומנגנוני הגנה בהתאם להתרחבות האיומים ולצרכים המתגברים בהם הבנק נדרש לעמוד.

יצוין כי מגפת הקורונה העצימה ברמה עולמית את סיכון הסייבר, הן בשל העלייה בהיקף העבודה מרחוק, אשר מרחיבה את משטחי התקיפה על הארגונים, והן בשל התגברות של ניסיונות הונאה בחסות המגפה. הפעילות שנקט הבנק לאורך כל התקופה, הותירה את רמת הסיכון בבנק ללא שינוי.

סיכון טכנולוגיית המידע

סיכון טכנולוגיית המידע - סיכון הנובע מכשל של מערכות הבנק כתוצאה מליקויים בזמינות וביצועי המערכות, ביצועים לא נכונים וחוסר תמיכה של המערכות בצרכים העסקיים של הבנק.

במשך השנים האחרונות התרבו הסיכונים הכרוכים בניהול טכנולוגיית המידע, כפונקציה של פיתוח והטמעת טכנולוגיות חדשות והתפתחויות של סיכונים ואיומים חדשים. לבד ממצב שגרה מסגרת ניהול טכנולוגיית המידע מטפלת במצבי כשלים מערכתיים כגון: תקלות מערכת ובהיערכות למצב חירום. זאת על מנת להבטיח לבנק שמירה על רצף פעילות עסקית גם בעת התראה או חירום. בכך ניתן יהיה למזער סיכונים מוניטין וסיכונים עסקיים העלולים להתפתח במצבים אלו.

לאור ההתפתחויות הקיימות בשוק הפיננסי וגילן של המערכות הקיימות בבנק, החל הבנק ברבעון הראשון של 2019 בפרויקט להחלפת מערכת הליבה של שוק ההון על בסיס פלטפורמה חדשה.

כמו כן, החל הבנק במהלך 2019 פרויקט החלפת מערכת ה-CRM אשר תיושם באופן מדורג במהלך של כ-3 שנים.

מידע זה הינו מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, המידע מתבסס על הנחות, עובדות ונתונים (להלן ביחד: "הנחות") שהובאו בפני דירקטוריון הבנק. ההנחות עלולות שלא להתממש בשל גורמים שאינם בשליטת הבנק בלבד.

רמת הסיכון במהלך הרבעון ולאורך משבר הקורונה נותרה בעינה. חטיבת הטכנולוגיה פעלה באופן מלא לתמיכה מלאה בתפקוד השוטף של הבנק ובצרכים הטכנולוגיים שנדרשו לפעילותו בשגרת החירום. לא חלו אירועים ו/או תקלות מהותיות בתקופה זו.

סיכון משפטי

סיכון משפטי - סיכון להפסד כתוצאה מחשיפה לקנסות, תביעות משפטיות ו/או צעדי עונשין מהפרות חוזיות ואי הסכמות. הסיכון המשפטי כולל סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם בעלי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

הסיכון המשפטי כולל העדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, וכן כולל, אך אינו מוגבל, לחשיפה לקנסות או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית, כמו גם מהסדרים פרטניים. הסיכון המשפטי כולל גם סיכונים הנובעים מחשיפה משפטית בשל התנהלות הבנק עם מחזיקי העניין השונים שלו (כגון: לקוחות, ספקים וצדדים שלישיים אחרים).

החטיבה המשפטית של הבנק מנתחת באורח שוטף את מרכיבי הסיכון המשפטי, את גבולותיו (כפי שנובעים למשל מזהות הצד הנגדי, מאופן יצירת הבטחות וכדומה) וכן את מאפייניו הספציפיים, תוך בחינה של רמת הסיכון והחשיפה אליו בשים לב לקווי הפעילות העסקית השונים של הבנק, ובהתאמה נותנת ייעוץ משפטי שוטף לבנק, על יחידותיו השונות.

ברבעון הראשון לשנת 2021, רמת הסיכון המשפטי נותרה ברמה נמוכה-בינונית.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הסיכונים לרבעון הראשון לשנת 2021 באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון שוק וריבית

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון שוק (Market Risk) - הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).

סיכון ריבית בתיק הבנקאי (Interest Rate Risk in the Banking Book) - הינו הסיכון לרווחי הבנק (שינוי בהכנסות) או לשווי הכלכלי של הבנק, הנובע בעיקר, משינויים במבנה עקומי הריבית הרלבנטיים לפעילות הבנק, תזוזות שונות שאינן זהות של עקומים שונים שבהם הבנק משתמש לתמחור וניהול החשיפות שלו, או מהעובדה ששינוי בריבית יכול לגרום לשינוי במבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כתוצאה ממימוש אופציות לפירעון מוקדם, בגין שינוי ברמת הריבית במשק.

סיכון השוק בתיק הסחיר הינו מזערי, על פי מדיניות הבנק. מבנה הבנק המוסטה תיק משכנתאות, מייצר שימושים לטווחים ארוכים, אשר כנגדם מגייס הבנק מקורות. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובל בעולם.

נציין כי, תיק הנוסטרו של בנק אגוד משקף סיכון שהינו גבוה מתאבון הסיכון של הבנק. יחד עם זאת, ברמת הבנק המאוחד השפעת תיק זה אינה מהותית. הערכת החשיפה של הבנק לסיכונים ריבית לרבעון הראשון של שנת 2021, הינה ברמת סיכון נמוכה-בינונית, ראה הסבר להלן.

הרבעון הראשון של שנת 2021 התאפיין עבור העקומים השקליים בירידה בטווח הקצר ועלייה בטווח הבינוני הארוך (zero coupon). ברבעון זה נרשמה עליה בציפיות האינפלציה. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובנייה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים.

ערכי הסיכון הנמדדים למהלך עסקים רגיל ותרחישי קיצון, עלו במקצת ביחס לסוף שנה שעברה, בעיקר כתוצאה מפעילות בנקאית שוטפת בתחום המשכנתאות, ונעים ברמות סיכון נמוכות מתיאבון הסיכון שנקבע.

להלן ערך ה-VAR של קבוצת הבנק (במיליוני שקלים חדשים):

שנת	רבעון ראשון	
	2020	2021
770	1,023	806
1,055 (יוני)	1,023 (מרץ)	810 (פברואר)
443 (ינואר)	443 (ינואר)	791 (ינואר)

לסוף התקופה

ערך מקסימלי במהלך התקופה

ערך מינימלי במהלך התקופה

העלייה בערך ה-VAR נבעה מפעילות שוטפת ברבעון.

מרבית סיכון השוק נובע מסיכון הריבית בתיק הבנקאי, כפי שיוצג להלן.

תוצאות בחינת ה-Back-Testing על מודל ה-VAR ההיסטורי-אנליטי מצביעות על מקרה אחד שבו ההפסד היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים, כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל, לבחינת איכות מודל ה-VAR.

ניתוח סיכון הריבית בתיק הבנקאי

להלן השפעת⁽⁴⁾ תזוזה מקבילה של העקום ב-2% על השווי הכלכלי של התיק הבנקאי במונחי EVE (במיליוני שקלים חדשים):

31 במרץ 2021					
שינוי בשווי הוגן					
מטבע ישראלי					
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	מטבע חוץ	אחר	סך הכל
(369)	(1,564)	403	18	18	(1,494)
(249)	1,134	(417)	20	(20)	468
עלייה של 2%					
ירידה של 2%					
31 במרץ 2020					
(59)	(1,513)	411	61	8	(1,092)
(137)	1,509	(430)	(34)	(14)	894
עלייה של 2%					
ירידה של 2%					
31 בדצמבר 2020					
(369)	(1,558)	195	(10)	15	(1,727)
(38)	1,254	(199)	52	(17)	1,052
עלייה של 2%					
ירידה של 2%					

(4) מחושב על סך נתונים שוטפים המשמשים לצורך ניהול סיכון הריבית בפועל.

במסגרת ערכת התחזית לתזרימים הצפויים מפירעון משכנתאות בבנק, נלקחות בחשבון הנחות לגבי שיעור ואופן הסילוקים המוקדמים. יתרות עובר-ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים. הבנק מבצע באופן שוטף, בחינה למתודולוגית אמידת הסיכון בהתאם לפרקטיקה המקובלת בעולם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 במרץ 2020			ליום 31 במרץ 2021		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
15,463	236	15,227	12,460	9	12,451	17,833	461	17,372
12,094	16,203	(4,109)	11,680	16,518	(4,838)	13,964	8,837	5,127

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾

מזה: תיק בנקאי

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

ליום 31 בדצמבר 2020			ליום 31 במרץ 2020			ליום 31 במרץ 2021		
שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל	שקל	מט"ח ⁽²⁾	סך הכל
56	91	(35)	314	231	83	143	104	39
70	118	(48)	317	241	76	188	134	54
(134)	(99)	(35)	(342)	(232)	(110)	(539)	(110)	(429)
(78)	(68)	(10)	(351)	(248)	(103)	(534)	(142)	(392)
(407)	(8)	(399)	(286)	(33)	(253)	(162)	(4)	(158)
670	46	624	647	90	557	259	46	213
345	82	263	427	186	241	472	94	378
135	(87)	222	22	(190)	212	(137)	(102)	(35)

שינויים מקבילים

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

שינויים לא מקבילים

התללה⁽³⁾

השטחה⁽⁴⁾

עליית ריבית בטווח הקצר

ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(4) עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

הפער בין חשיפת הבנק לשינויים בריבית על פי השווי ההוגן נטו המותאם לבין רגישות הערך הכלכלי (EVE) המוצגים לעיל, בתזוזה מקבילה של העקום ב-1% עומד על 658 מיליון שקלים חדשים.

עיקר הפער נובע משימוש בעקומי היוון שונים. עקומי ההיוון המשמשים לניתוח רגישות הערך הכלכלי (EVE) הינם עקומי מחירי המעבר ואילו ריביות ההיוון המשמשות לצורך הצגת השווי ההוגן המותאם נטו הינן ריביות בהן היה ניתן לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן והן משקפות את רמת הסיכון הגלומה ללקוח דומה.

החישוב מאפשר תרחישים בהם עשויה להיווצר ריבית שלילית, ואינו קוטם את הריבית בשיעור של 0%.

לפירוט נוספים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

יצוין כי שיעור התשואה הפנימי ומשך חיים ממוצע האפקטיבי כפי שמוצגים בחשיפת הבנק לשינויים בשיעורי הריבית בדוח הסיכונים, הינם נתונים ממוצעים ולכן לא ניתן להסיק משינוי ליניארי בהם על רגישות השווי ההוגן המותאם נטו לשינויים בשיעורי הריבית.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית⁽¹⁾:

ליום 31 במרץ 2021			ליום 31 במרץ 2020			ליום 31 בדצמבר 2020		
הכנסות ריבית	הכנסות מימון	הכנסות שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	הכנסות מימון	הכנסות שאינן מריבית ⁽³⁾	הכנסות ריבית	הכנסות מימון	הכנסות שאינן מריבית ⁽³⁾
1,191	81	1,272	810	154	964	1,445	145	1,290
1,189	107	1,296	810	160	970	1,448	125	1,273
(955)	(82)	(1,037)	(663)	(157)	(820)	256	(160)	96
(953)	(111)	(1,064)	(663)	(163)	(826)	256	(141)	115

שינויים מקבילים⁽²⁾

עלייה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

ירידה במקביל של 1%

מזה: תיק בנקאי

(1) לטווח של שנה.

(2) שינויים בריבית חסרת סיכון.

(3) כולל השפעת שווי הוגן, רווחים (הפסדים) מפעילות באגרות חוב והשפעת צבירת ריבית על פעילות בנגודים.

להלן ההנחות העיקריות שבבסיס הנתונים לעיל, התואמות את האופן בו מנהל הבנק את סיכוני הריבית:

- יתרות עובר ושב בזכות נפרסו על פי הפרקטיקה המקובלת בהתאם להנחיות באזל, קרי למח"מים של 3 עד 4 שנים לסוגי לקוחות שונים.
- החל משנת 2021, בחישוב רגישות הכנסות מריבית, לא מתבצעת קטימה של הריבית חסרת סיכון לשיעור מינימאלי של 0.0%. באותו אופן, בחישוב רגישות הכנסות מימון שאינן מריבית, לא מתבצעת קטימה של ריביות ההיוון בשיעור ריבית 0.0%.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

ניתוח החשיפה למדד ושער חליפין

להלן ניתוח רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים בשערי חליפין עיקריים ובמדד המחירים לצרכן (לפני השפעת מס), ליום 31 במרץ 2021, גידול (שחיקה) בהון (במיליוני שקלים חדשים):

תרומה קיצון היסטורי ⁽¹⁾	תרומה של					מדד ⁽²⁾
	עלייה מקסימלית	ירידה של 10%	ירידה של 5%	עלייה של 5%	ירידה של 10%	
(159.9)	183.0	(1,887.0)	(943.5)	923.8	1,846.7	דולר
(12.5)	15.9	(28.5)	(18.5)	38.6	82.0	ליש"ט
(0.1)	0.2	-	(0.1)	0.2	0.4	יין
(0.1)	0.2	(0.1)	-	-	0.2	אירו
1.3	1.0	11.6	5.4	(0.5)	(1.0)	פר"ש
-	0.1	(0.1)	(0.1)	0.1	0.1	

(1) תרומה קיצון חושבו על בסיס שינויים יומיים בשערי החליפין ושינויים חודשיים במדד ב-10 השנים האחרונות.

(2) רגישות ההון לעלייה ולירידה של 3% במדד המחירים לצרכן הינה 554.6 ו-566.1 (מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).

משבר הקורונה גרם לירידה בציפיות האינפלציה, עקב ירידה צפויה בביקושים. הבנק ממשיך לנהל את הפוזיציה המדדית בצורה הדוקה המתבססת על בניית מאזן הצמדה בתדירות יומית ובניה של פוזיציה חזויה תחת תרחישים שונים.

לפרטים נוספים בדבר סיכון שוק וריבית, ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון מחירי מניות

לפרטים בדבר סיכון מחירי מניות, ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים בדבר השקעות במניות ראה ביאור 5 בדוחות כספיים אלה, וכן ביאורים 12 ו-15 א' בדוחות הכספיים לשנת 2020.

סיכון נזילות ומימון

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון נזילות - סיכון הנובע מאי הוודאות לגבי זמינות המקורות, ויכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר.

סיכון מימון - סיכון הנובע ממחסור במקורות מימון או עלויות גבוהות מידי לגיוס מקורות.

סיכון הנזילות מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון והנהלה, תוך מאמץ למזער הפסדים הנובעים מהשקעת עודפי נזילות בנכסים עם נזילות גבוהה, אך בעלי תשואה נמוכה.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

בהמשך להגברת הכוונות כתוצאה מהתפשטות נגיף הקורונה, לאורך הרבעונים השלישי והרביעי של שנת 2020 והרבעון הראשון של שנת 2021 עמדה רמת הכוונות בבנק על רמה מוגברת. במהלך תקופה זו הבנק ביצע מעקב שוטף (כולל תוך יומי) אחר אינדיקטורים כמותיים ואיכותיים (פנימיים וחיצוניים), וכן בחינה מדי יום של מספר תרחישי לחץ לטווחי זמן שונים - בכל התרחישים רמת הנזילות הייתה נאותה והבנק עמד בכל המגבלות הפנימיות. בעקבות הירידה המשמעותית בתחלואה במשק הישראלי וחזרה לפעילות שגרה תוך הסרה משמעותית של המגבלות, הוחלט בבנק בסוף חודש אפריל 2021 להוריד את רמת הכוונות ולחזור למצב עסקים רגיל.

לפרטים נוספים בדבר סיכון הנזילות ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון המימון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות באמצעות מגבלות דירקטוריון והנהלה על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים. מקורות המימון העיקריים של הבנק הינם מקורות מימון יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים - פיקדונות קמעונאיים ועסקיים, פיקדונות ארוכים מגופים פיננסיים וכן, הנפקות איגרות חוב וכתבי התחייבות. הבנק מייחס חשיבות רבה לפיזור מקורות המימון ופועל באופן יזום לגיוס מקורות לטווחים ארוכים, בין השאר על ידי מגוון הפיקדונות הרחב המוצע לציבור הלקוחות על ידי הבנק, פיקדונות עם מאפיינים ייחודיים המאפשרים ללקוח ליהנות מריבית גבוהה יחסית בטווח הארוך ואופציות לנזילות במהלך התקופה. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 המשיך הבנק בפעילותו לגיוס מקורות המימון והפחתת סיכון הריכוזיות. במהלך רבעון זה סיכון ריכוזיות מקורות המימון נותר נמוך.

לפרטים נוספים בדבר מקורות המימון, ראה פרק התפתחויות במקורות המימון לעיל.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המימון ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 - "יחס כיסוי נזילות", הדרישה הרגולטורית המזערית הינה 100%. כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים, דירקטוריון הבנק קבע כי תישמרנה כריות ביטחון נוספות מעבר ליחס המזערי הרגולטורי כך שיעד יחס כיסוי הנזילות של הבנק והקבוצה בשנת 2021 יעמוד על שיעור הגבוה ב-5% מהדרישה המזערית. היחס מנוהל ומדווח בסך כל המטבעות יחידיו ובמטבע חוץ בנפרד, הן ברמת הבנק והן על בסיס קבוצתי. היחס בתאגיד הבנקאי "סול" והן היחס במאוחד מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח. הוראה זו הינה בנוסף לניהול סיכון הנזילות תחת מודלים פנימיים, כנדרש בהוראה 342.

יחס כיסוי הנזילות הממוצע (מאוחד, כולל נתוני בנק אגוד) לרבעון הראשון של שנת 2021 הסתכם ב-133%. כאמור לעיל, במהלך תקופה זו, לא נרשמו חריגות ממגבלות יחס זה.

ליום 31 במרץ 2021 הסתכמה יתרת שלושת קבוצות המפקידים הגדולות בקבוצת הבנק ב-9.3 מיליארדי שקלים חדשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2021

גיוס המקורות ומצב הנזילות בבנק - במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 חלה עלייה ביתרת פיקדונות הציבור בבנק. יתרת פיקדונות הציבור עלתה מהיקף של 284.2 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 בדצמבר 2020, להיקף של 293.8 מיליארדי שקלים חדשים ביום 31 במרץ 2021, גידול של 3.4%. במגזר הלא צמוד, היקף פיקדונות הציבור במגזר זה הגיע לסך של 222.2 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 1.9% לעומת סוף שנת 2020. במגזר צמוד המדד הסתכם היקף פיקדונות הציבור ל-18.3 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 11.0% לעומת לסוף שנת 2020, ובמגזר מטבע חוץ עלה היקף פיקדונות הציבור ל-53.2 מיליארדי שקלים חדשים, עלייה של 7.2% לעומת סוף שנת 2020. לפרטים נוספים בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

סיכון ציות ורגולציה

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הציות (Compliance Risk) הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את "הוראות הציות". סיכון הציות כולל גם את סיכון ההוגנות (Conduct risk), וכן את סיכון חוצה גבולות וסיכון הלבנת הון ומימון טרור המוצגים בנפרד להלן. מנהל סיכון הציות והרגולציה הוא מנהל החטיבה לבקרת סיכונים. קצין הציות הינו האחראי לניהול השוטף של הסיכון. סיכון הציות נותר ללא שינוי במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הערכת הסיכון נובעת, בין היתר, מהמשך הטיפול בסיכונים שסווגו ברמות הגבוהות, שיפור הבקרה, קיום הדרכות, וייעול תהליכי העבודה בתחום, תוך שילוב שיפורים טכנולוגיים. ברבעון הנוכחי, הבנק פעל ליישם את ההוראות הרלוונטיות של הרגולטורים השונים. כמו כן, קיים הבנק בקרות שוטפות במטרה לנטר סיכונים ציות העלולים להתהוות בתקופה זו. לבנק תוכניות אכיפה פנימית בדיני נירות ערך ובדיני התחרות הכלכלית. לפרטים נוספים בדבר סיכון הציות והרגולציה ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון חוצה גבולות

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון חוצה גבולות (Cross Border Risk) הוא הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות חוק או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, הנובעים מאי עמידה של הבנק בהוראות דין שמקורן במדינות אחרות, בין הוראות המחייבות את הבנק, ובין הוראות שאינן מחייבות אך אי קיומן עלול להסב לבנק נזקים, או מפעילות בחוץ לארץ של לקוחות הבנק בניגוד להוראות דין כלשהו. סיכון חוצה הגבולות כולל גם, אך לא רק, סיכון לנזק, לרבות פגיעה במוניטין, בשל תביעות או הליכי אכיפה אחרים מצד רשויות במדינות זרות, בקשר עם דיני מס זרים החלים על לקוחות מסוימים של הבנק, חוקי איסור הלבנת הון ומימון טרור, סנקציות של גופים בינלאומיים ורשויות זרות, או דין אחר. סיכון חוצה הגבולות חל גם בשלוחות הבנק בחוץ לארץ; בפעילות עם לקוחות תושבי-חוץ. סיכון חוצה הגבולות כולל גם את הסיכון הנובע מהחובות הנגזרות מדיני מס אמריקאים, החלים על פעילות קבוצת הבנק מחוץ לארצות הברית (FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act, וכן QI - Qualified Intermediary). הסיכון נובע גם מהחובות הנגזרות מהתקן שפורסם על ידי ארגון ה-OECD (CRS - Common Reporting Standard). תיאבון הסיכון של הבנק לסיכונים חוצי גבולות הינו אפסי. סיכון חוצה הגבולות נותר ללא שינוי ברבעון הראשון של שנת 2021 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הבנק מנהל את הסיכון, על ידי עדכון נהלים, מיכון תהליכי עבודה, קיום הדרכות, פעילות תושבי חוץ בסניפים מתמחים, והגדרת שגרות עבודה בתהליכים הנדרשים לביצוע הדיווחים הן במסגרת ה-FACTA והן במסגרת ה-CRS. לפרטים נוספים בדבר סיכון חוצה גבולות ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון הלבנת הון ומימון טרור

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון הלבנת הון ומימון טרור הינו הסיכון להפסד כספי (לרבות בשל הליכים משפטיים, קנסות או סנקציות על ידי רשויות או גורמים אחרים בישראל ובמדינות זרות) ולפגיעה במוניטין, אשר עלולים להיגרם בשל הפרת הוראות הדין השונות הקשורות בחובות המוטלות על הבנק בקשר עם הלבנת הון ומימון טרור. תיאבון הסיכון של הבנק בכל הקשור לסיכון הנובע מהלבנת הון ומימון טרור הינו אפסי. סיכון הלבנת הון נותר ללא שינוי ברבעון הראשון של שנת 2021 והוא מוגדר נמוך-בינוני. הערכת הסיכון נובעת בין היתר, מהמשך ניהול ממוקד סיכון הבא לידי ביטוי בעדכון נהלים ותהליכי העבודה, לרבות מיכון תומך וייעול תהליכים, פעילות הדרכה והטמעה לצד בקרות ממוקדות סיכון, טיובי מסמכים וסיווגים וכן נקישת פעולות אפקטיביות לצורך מניעת הישנות אירועים חריגים וכשלי ציות. מערכת מא"ה (מערכת איסור הלבנת הון) לאיתור פעילות בלתי רגילה ולדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון פועלת בצורה שוטפת בסניפים ומאפשרת בקרה הדוקה על הפעילות הבנקאית. במהלך הרבעון הראשון של השנה העביר הבנק דיווח חצי שנתי לבנק ישראל על סיכונים ציות במתכונתו החדשה לפי הוראת דיווח 825. לפרטים נוספים בדבר סיכון הלבנת הון ומימון טרור ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

סיכון מוניטין

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון המוניטין מופה על ידי הבנק כסיכון מהותי, שכן, מאירועי עבר ניתן ללמוד כי פגיעה במוניטין של גוף פיננסי עשויה להביא לאובדן ערך משמעותי. סיכון המוניטין הינו סיכון עצמאי, אך יכול בנוסף לנבוע מהתממשות סיכונים אחרים בבנק, כגון, התממשות אירוע סיכון תפעולי. כמו כן, פגיעה במוניטין הבנק יכולה לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, סיכון הנזילות, במסגרתו תהיה דרישה גוברת של לקוחות למשיכת פיקדונות.

ברבעון הראשון של שנת 2021 רמת סיכון המוניטין נותרה נמוכה. הבנק ממשיך ומנטר את השפעת משבר נגיף הקורונה ואת השפעת מיזוג בנק אגוד באופן שוטף. עד כה לא זוהתה השפעה מהותית על סיכון המוניטין של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכון המוניטין ראה דוח הסיכונים לשנת 2020 באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אסטרטגי-עסקי

תיאור הסיכון והתפתחותו

סיכון אסטרטגי-עסקי הינו סיכון בזמן אמת או פוטנציאל עתיד ל פגיעה ברווחים, בהון או במוניטין הבנק, הנובע מהחלטות עסקיות שגויות, הטמעה לא נאותה של החלטות, או בהיערכות לא מספקת לשינויים בסביבה העסקית. קרי, הסיכון שהבנק בחר אסטרטגיה שגויה או שהוא לא יוכל לממש את התוכנית העסקית והאסטרטגית על פי התכנון. מהותיות הסיכון האסטרטגי-עסקי מחייבת את הבנק לנקוט אמצעים שיאפשרו את ניהול הסיכון, תוך נקיטת אמצעים להערכה ולזיהוי מקדים של אירועים, העלולים למנוע את יישום האסטרטגיה.

הבנק פועל במסגרת תוכנית אסטרטגית חמש שנתית, אשר האחרונה אושרה בדירקטוריון הבנק בחודש אפריל 2021 ועקרונותיה פורסמו לציבור. סטייה מהותית מאסטרטגיית הבנק מחייבת את אישור דירקטוריון הבנק. הסיכון מנטר על ידי חטיבת מידע ודיווח כספי ומאוגר על ידי החטיבה לבקרת סיכונים. לפרטים בדבר התוכנית האסטרטגית ראה פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית לעיל.

לפרטים נוספים בדבר הסיכון האסטרטגי-עסקי, ראה דוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים סביבתיים ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2020.

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בביאור 1 בדוחות הכספיים לשנת 2021.

יישום כללי החשבונאות על ידי הנהלה בעת עריכת הדוחות הכספיים כרוך לעיתים בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים ועל התוצאות העסקיות המדווחים במסגרת הדוחות הכספיים. חלק מההנחות, ההערכות והאומדנים הינם קריטיים למצב הכספי או לתוצאות הפעולות המשתקפות בדוחות הכספיים של הקבוצה, וזאת עקב מהותיות הנושא, מורכבות החישובים או מידת ההיתכנות של התממשות נושאים השרויים בחוסר ודאות.

לפרטים בדבר המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, ראה פרק מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2021.

לפרטים בדבר שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין משבר הקורונה ראה פרק שינויים במדיניות חשבונאית קריטית ובאומדנים חשבונאיים קריטיים לעיל.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2021

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים המבוססות על דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sarbanes-Oxley Act האמריקאי, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי" (להלן: "הצהרה על הגילוי").

הצהרה על הגילוי כאמור, מתייחסת לבקורות ולנהלים אשר תוכננו להבטיח שמידע אשר נדרש הבנק לגלות בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, נצבר, מעובד ומועבר לנהלת הבנק באופן המאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי. כן מתייחסת ההצהרה, לקביעתה של בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי, ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהמשך להתאמת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי הנוגעות לשינוי מבנה הדוחות הכספיים אשר בוצעו בשנת 2020, בוצעו ברבעון הראשון של שנת 2021 התאמות נוספות הנוגעות לדוחות כספיים רבעוניים. הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, העריכו ליום 31 במרץ 2021 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום התקופה שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

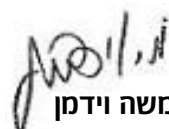
שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

משה לארי

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
רמת גן, ח' בסיוון התשפ"א
19 במאי 2021

הצהרת המנהל הכללי - גילוי ובקרה פנימית

ליום 31 במרץ 2021

הצהרה (Certification)

אני, משה לארי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

משה לארי

מנהל כללי

19 במאי 2021
ח' בסיון התשפ"א

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

הצהרת החשבונאי הראשי – גילוי ובקרה פנימית

ליום 31 במרץ 2021

הצהרה (Certification)

אני, מנחם אביב, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2021 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽⁴⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי⁽⁴⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולועדת המאזן של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מנחם אביב

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

19 במאי 2021
ח' בסיון התשפ"א

(4) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

דוח סקירת רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות

ליום 31 במרץ 2021

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מזרחי טפחות בערבון מוגבל

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מזרחי טפחות בע"מ וחברות מאוחדות (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי המאוחד ליום 31 במרץ 2021 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-4.98% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרץ 2021, והכנסותיהן מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הכלולות בדוחות הרווח והפסד המאוחדים מהוות כ-6.59% מכלל ההכנסות במאוחד מריבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 3.3.10. ביחס לתביעות שהוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו, לרבות בקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות.

בְּרִיטְמָן אֶלְמָגוֹר זְהַר וּשׁוֹת'
רואי חשבון

A Firm in the Deloitte Global Network

תל-אביב, 19 במאי 2021

בנק מזרחי טפחות

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרץ 2021

תוכן העניינים

84	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
86	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
87	תמצית מאזן מאוחד
88	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
89	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
91	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
95	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
96	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
97	ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
99	ביאור 5 - ניירות ערך
106	ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
109	ביאור 7 - פיקדונות הציבור
110	ביאור 8 - זכויות עובדים
112	ביאור 9 - הלימות הון, נדילות ומינוף
116	ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
125	ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
131	ביאור 12 - מגזרי פעילות
142	ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
159	ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
162	ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
174	ביאור 16 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף
175	ביאור 17 - אירועים לאחר תאריך המאזן

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		ביאור	
7,528	1,686	2,208	2	הכנסות ריבית
1,708	339	517	2	הוצאות ריבית
5,820	1,347	1,691		הכנסות ריבית, נטו
1,050	345	13	6,13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,770	1,002	1,678		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית				
221	64	189	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,671	424	477		עמלות
221	105	66		הכנסות אחרות
2,113	593	732		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות				
2,644	644	870		משכורות והוצאות נלוות
871	205	240		אחזקה ופחת בניינים וציוד
764	168	231		הוצאות אחרות
4,279	1,017	1,341		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,604	578	1,069		רווח לפני מיסים
903	200	358		הפרשה למיסים על הרווח
1,701	378	711		רווח לאחר מיסים
1	-	(12)		חלק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר השפעת מס
רווח נקי:				
1,702	378	699		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(92)	(21)	(23)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,610	357	676		המיוחס לבעלי מניות הבנק

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אביבי

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

משה לארי

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, 19 במאי 2021

ח' בסיוון התשפ"א

תמצית דוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2020	2020	2021
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	

רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)

רווח בסיסי			
6.70	1.52	2.65	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
240,462	234,996	255,077	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו בחישוב הרווח הבסיסי (באלפי מניות)
רווח מדולל			
6.69	1.51	2.64	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
240,797	236,079	255,738	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו בחישוב הרווח המדולל (באלפי מניות)

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		ביאור
	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			רווח נקי:
1,702	378	699	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(92)	(21)	(23)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,610	357	676	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
		4	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
69	(90)	(65)	התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
-	-	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
3	32	(30)	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
14	234	11	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
86	176	(85)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
(29)	(60)	28	השפעת המס המתייחס
			רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים⁽³⁾
57	116	(57)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	10	1	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
56	106	(58)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
			רווח כולל:
1,759	494	642	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(93)	(31)	(24)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,666	463	618	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
 (3) לפרטים ראה ביאור 4 לדוחות הכספיים - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		ביאור
2020	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
נכסים				
86,570	56,385	91,392		מזומנים ופיקדונות בבנקים
17,290	8,709	19,529	5	ניירות ערך ⁽²⁾⁽¹⁾
200	36	139		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
247,958	212,163	251,957	6,13	אשראי לציבור
(2,433)	(1,933)	(2,418)	6,13	הפרשה להפסדי אשראי
245,525	210,230	249,539	6,13	אשראי לציבור, נטו
613	831	582		אשראי לממשלות
31	30	18		השקעות בחברות כלולות
1,743	1,437	1,702		בניינים וציוד
239	87	231		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
4,543	4,369	3,643	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,386	2,617	3,635		נכסים אחרים
360,140	284,731	370,410		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
284,224	223,189	293,766	7	פיקדונות הציבור
3,779	924	4,293		פיקדונות מבנקים
70	69	44		פיקדונות הממשלה
33,446	30,237	33,335		איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	4,181	3,172	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,446	8,957	15,489		התחייבויות אחרות ⁽³⁾
340,471	267,557	350,099		סך כל ההתחייבויות
18,804	16,371	19,422		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
865	803	889		זכויות שאינן מקנות שליטה
19,669	17,174	20,311		סך כל ההון
360,140	284,731	370,410		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 15,769 מיליוני שקלים חדשים בשווי הון במאוחד (ביום 31 במרץ 2020 - 5,036 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2020 - 13,359 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו או הועמדו כבטחון למלווים, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 229 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 במרץ 2020 - 132 מיליוני שקלים חדשים וביום 31 בדצמבר 2020 - 232 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל ההון	זכויות שאינן הכל הונמקנות שליטה	סך הכל העצמי ⁽³⁾	עודפים ⁽²⁾	רווח הכל כולל אחר	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון מצטבר	עסקאות תשלום מבוסס מניות	קן הון	הון מניות ופרמיה ⁽⁴⁾
							מהטבה בשל	
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)								
19,669	865	18,804	15,548	(276)	3,532	87	3,445	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020
699	23	676	676	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	-	-	-	(2)	2	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁶⁾
(57)	1	(58)	-	(58)	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
20,311	889	19,422	16,224	(334)	3,532	85	3,447	יתרה ליום 31 במרץ 2021
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)								
16,805	772	16,033	14,063	(332)	2,302	70	2,232	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
51	-	51	51	-	-	-	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽⁴⁾
16,856	772	16,084	14,114	(332)	2,302	70	2,232	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2020 לאחר היישום לראשונה
378	21	357	357	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(176)	-	(176)	(176)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾
-	-	-	-	-	-	(3)	3	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁶⁾
116	10	106	-	106	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
17,174	803	16,371	14,295	(226)	2,302	67	2,235	יתרה ליום 31 במרץ 2020
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)								
16,805	772	16,033	14,063	(332)	2,302	70	2,232	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
51	-	51	51	-	-	-	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽⁴⁾
16,856	772	16,084	14,114	(332)	2,302	70	2,232	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2020 לאחר היישום לראשונה
1,702	92	1,610	1,610	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(176)	-	(176)	(176)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾
23	-	23	-	-	23	23	-	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	(6)	6	מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁶⁾
1,207	-	1,207	-	-	1,207	-	1,207	הנפקת מניות ⁽⁷⁾
57	1	56	-	56	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
19,669	865	18,804	15,548	(276)	3,532	87	3,445	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020

(1) הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.

(2) לפרטים ראה ביאור 4 - רווח כולל אחר מצטבר.

(3) לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2020.

(4) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא חכירות (ASU - 2016-02) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם. ראה גם ביאור 1.1.1.

(5) ביום 11 במרץ 2020, שולם דיבידנד בסכום של 176 מיליוני שקלים חדשים, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.

(6) ברבעון הראשון של שנת 2021 הונפקו 85,952 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים. ברבעון הראשון של שנת 2020 הונפקו 98,503 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים.

בשנת 2020 הונפקו 266,111 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת כנגד מימוש של אופציות, במסגרת תוכנית אופציות לעובדים וכן הונפקו למנהל הכללי 17,840 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

(7) כולל הנפקת מניות במסגרת רכישת בנק אגוד. לפרטים נוספים ראה ביאורים 25 ו'1-35 ב' לדוחות הכספיים לשנת 2020.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית דוח על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2020	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1,702	378	699	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח נקי
			התאמות
(1)	-	12	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
283	67	90	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
1,050	345	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(101)	(38)	(30)	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
(35)	(20)	8	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
3	14	(56)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(41)	(13)	-	רווח מממוש בניינים וציוד
-	-	4	ירידת ערך של מניות שאינן למסחר
23	-	-	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
(188)	(55)	(12)	מיסים נדחים, נטו
1	6	(1)	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
285	(108)	(129)	התאמות בגין הפרשי שער
63	(58)	78	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
(1,060)	(1,759)	870	נכסים בגין מכשירים נגזרים
596	(1)	(51)	ניירות ערך למסחר
(630)	(779)	(220)	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
1,690	1,495	(2,334)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,423	649	2,072	התחייבויות אחרות
5,063	123	1,013	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 31 במרץ 2021

תמצית דוח על תזרימי המזומנים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2020	2020	2021	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1,120	884	(2,939)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(16,038)	(5,566)	(3,634)	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
43	(175)	31	שינוי נטו באשראי לציבור
(24)	84	61	שינוי נטו באשראי לממשלות
(954)	(517)	(223)	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
1,216	829	432	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(4,806)	(800)	(6,904)	תמורה מפדיון ניירות ערך מוחזקות לפדיון
4,751	1,873	4,123	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
1,030	-	207	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
40	-	-	תמורה ממכירת תיקי אשראי
10,280	-	-	רכישת חברת בת שאוחדה לראשונה - בנק אגוד
(733)	(301)	(396)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
(288)	(59)	(48)	רכישת בניינים וציוד
73	22	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
2	2	1	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(4,288)	(3,724)	(9,289)	מזומנים נטו מפעילות השקעה
36,372	12,205	9,542	תזרימי מזומנים מפעילות מימון
2,946	210	514	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
41	40	(26)	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
2,010	-	-	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
(5,666)	(3,189)	-	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(176)	(176)	-	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
			דיבידנד ששולם לבעלי מניות
35,527	9,090	10,030	מזומנים נטו מפעילות מימון
36,302	5,489	1,754	גידול במזומנים
49,448	49,448	85,465	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(285)	108	129	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
85,465	55,045	87,348	יתרת מזומנים לסוף התקופה
7,679	2,214	2,620	ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
2,258	521	458	ריבית שהתקבלה
15	2	4	ריבית ששולמה
67	49	8	דיבידנדים שהתקבלו
1,124	279	297	מסים על הכנסה שהתקבלו
			מסים על הכנסה ששולמו
8	1	1	נספח א' - פעולות שלא במזומן
-	(1)	-	רכישות בניינים וציוד
(1,207)	-	-	מכירות בניינים וציוד
			הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 1 - כללי דיוח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2021 אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 19 במאי 2021, ח' בסיון התשפ"א. תמצית הדוחות הכספיים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיוח כספי לתקופות ביניים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים. יש לעיין בתמצית דוחות כספיים אלה ביחד עם הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2020.

כאמור בדוחות השנתיים, בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיוח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיוח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים מאוחדים רבעוניים אלה, עקבית למדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט להלן.

ב. שימוש באומדנים

מפורט בביאור 1 סעיף 6.1 ד. לדוחות הכספיים לשנת 2020, ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לשנת 2020 התבססה, בין היתר על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, ובחלוקה לאשראי בעייתי ולא בעייתי, בטווח של 10 שנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2020, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים. בהתאם להנחיות הפיקוח, טווח השנים ממשיך לגדול עד שתתקבל הנחיה חדשה. בהתאם לכך, גדל טווח השנים בשנת 2021 ל-11 שנים.

ג. השפעת משבר נגיף הקורונה

התפרצות נגיף הקורונה והתפשטותו בעולם הובילה למשבר בריאותי וכלכלי עולמי. התפשטות הנגיף בחודש ינואר 2020 החלה להשפיע על מרבית מדינות העולם במהלך הרבעון הראשון של 2020.

בחודש פברואר 2021, לאור קצב ההתחשנות והירידה בתחלואה, הוסרו חלק מהמגבלות שהוטלו על התושבים וביניהן מגבלת המרחק. החל מאמצע חודש פברואר הופעל בישראל התו הירוק אשר מאפשר למתחשנים ולמחלימים להיכנס לקניונים, להשתתף באירועי תרבות וספורט ולהתארח בבתי מלון. במהלך חודש מרץ נפתחו מחדש חלק ממקומות הבידור והתחילה חזרה הדרגתית של עובדים לעבודה מלאה במקומות העבודה.

התפשטות הנגיף הביאה במהלך שנת 2020 להרעה מהותית בפעילות המשק בישראל אליו חשופה פעילות הבנק אשר לה השפעות נוספות על פעילות הבנק, לרבות בגין עלייה נוספת בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2021, בהמשך להסרת המגבלות ולתהליך החזרה לשגרה, השתנתה המגמה והחל שיפור בפעילות הכלכלית. בהתאם, חלה ברבעון זה ירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, והבנק הכיר בהוצאות להפסדי אשראי של 16 מיליון שקלים חדשים. בנוסף, הורדת ריביות לזמן קצר על ידי הבנקים המרכזיים והורדות נוספות שעשויות להתבצע בעלות השפעה על הכנסות והוצאות מריבית של הבנק וכן על התייבבות אקטואריות שהוכרו כתוצאה מתוכניות להטבה מוגדרת לעובדים.

דגשים פיקוחיים לגבי טיפול חשבונאי בחובות ודיוח לציבור לאור משבר נגיף הקורונה

ביום 21 באפריל 2020, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיוח לציבור".

במסגרת המכתב ולאור התפרצות נגיף הקורונה, אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים הנחיות והקלות שניתנו על ידי רשויות הפיקוח בארצות הברית.

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

להלן עיקרי ההנחיות:

- בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים, לאור הנסיבות הקיימות והרמה הגבוהה של אי-ודאות, נדרשים הבנקים להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי. במסגרת זו, על הנהלת הבנק לבחון את כל המידע הזמין, ולקבוע את האומדן הטוב ביותר, תוך עדכון ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה, והגדלת הסכומים הנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת, על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי מתיק האשראי של הבנק, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.
- לגבי הטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים, נקבע כי אין לסווג חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, כאשר בשל אירוע נגיף הקורונה מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאות - המשך

- לעניין קביעת מצב הפיגור, חובות אשר לא היו לפני כן בפיגור של עד 30 יום וניתנה להם דחייה כאמור, לא ייחשבו כהלוואות בפיגור בתקופת הדחייה. בנוסף, כאשר בוצעה דחיית תשלומים כאמור לחובות שהיו בפיגור לפני הדחייה, יש להקפיא את מצב הפיגור במשך תקופת דחיית התשלום (למעט אם החוב סווג כפגום או אם הוא נמחק חשבונאית).
- במהלך התקופה של הסדרים לזמן קצר כאמור, הלוואות אלה, ככלל, לא ידווחו כהלוואות פגומות שאינן צוברות ריבית. ככל שנצבר מידע חדש המצביע על כך שחלה ירידה בסיכוי הפירעון של הלוואה ספציפית או שהלוואה ספציפית לא תשולם, על הבנק לפעול בהתאם להוראות הדיווח לציבור בנושא.
- לגבי הלוואות לדיור שיש לחשב לגביהן הפרשה מזערית לפי שיטת עומק הפיגור, דחייה של תשלומי קרן או ריבית לפרק זמן קצר בהלוואה כאמור אשר לא הייתה חוב בעייתי לפני מועד הדחייה, ככלל, אינה מחייבת סיווג של החוב כחוב בארגון מחדש.

בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים מיום 16 ביוני 2020, ממשיך הבנק לפעול בהתאם לדגשים לעיל. כמו כן, נדרש הבנק להרחיב את הגילוי בדוח הדיסקרטוריון, בין היתר, בנוגע לקשר בין השינוי בהפרשה להפסדי אשראי לבין מדדים אחרים לאיכות האשראי ולהנחות הפנימיות של הבנק, וכן ביחס לחובות שתנאיהם שונו במסגרת "התמודדות עם נגיף הקורונה".

ביום 11 באוקטובר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים מסמך דגשים פיקוחיים לשינויים נוספים בתנאי הלוואה, אשר מנחה את הבנקים, בין היתר, להמשיך ולפעול על פי ההנחיות מאפריל 2020, תוך ניהול זהיר של סיכון האשראי, תאגיד בנקאי נדרש לבחון כל שינוי נוסף בהלוואות באופן מצטבר על מנת לקבוע האם השינוי מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי וכן לפעול בהתאם לפרקטיקות לניהול סיכונים זהיר.

במסגרת מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 3 בדצמבר 2020 בנושא "משבר נגיף הקורונה – דגשים בנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים" נקבע כי תאגיד בנקאי שבחר שלא לסווג בארגון מחדש של חוב בעייתי הלוואות אשר לא היו בפיגור של 30 יום או יותר במועד דחיית התשלומים, שלגביהן בוצעו עד ליום 31.3.2021 דחיות תשלומים במסגרת המתווה הנוסף לדחיית תשלומים, יכלול בדוחות הרבעוניים והשנתיים לציבור בשנת 2021 גילוי פרופורמה, שיראה את ההשפעות העיקריות של יישום בחירה זו על הדוחות הכספיים.

ביום 31 במרץ 2020, פורסם חוזר בנושא התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראות שעה). בהתאם לחוזר, הופחתו יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. כדי לאפשר לבנקים לחזור ליחסי ההון המזעריים עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחסי ההון לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון להוראת השעה מיום 31 במרץ 2020, על פיו הלוואות לדיור אשר יועמדו בתקופת המשבר, לא תחול בגינן דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור.

ביום 16 בספטמבר 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה, במסגרתו הוּאָרָךְ תוקף ההקלות שניתנו בהוראת השעה לתקופה נוספת של 6 חודשים עד ליום 31 במרץ 2021.

ביום 15 בנובמבר 2020, פורסם עדכון נוסף להוראה. בהתאם לחוזר עודכן יחס המינוף המזערי הנדרש ל-5.5% לגבי תאגידי בנקאיים שסך נכסיהם המאזניים על בסיס מאוחד מסך המערכת הבנקאית הוא 24% או יותר, ו-4.5% לגבי תאגידי בנקאיים אחרים.

הבנק מיישם את ההקלות שניתנו בהנחיות והשפעתן נכללת בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2021.

ד. ישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2021 (אלא אם צוין אחרת) מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן:

1. עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת;

2. עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן;

3. עדכון תקינה 12-2019 בקודיפיקציה בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במיסים על הכנסה;

4. עדכון תקינה 01-2020 בקודיפיקציה בדבר יחסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה;

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית ובכללי הדיווח בתמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ותיאור של אופן השפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2018-14 בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידי בנקאיים לשנים 2019 ו-2020", אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 14-2018 בקודיפיקציה, הוראות עדכון התקינה חלות החל מהדוחות לציבור ליום 1.1.2021 ואילך.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאות - המשך

2. עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2018-13 בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן: "העדכון"). תכליתו של העדכון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי הוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי הוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי הוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2019 ו-2020, אשר גובש על בסיס עדכון תקינה 13-2018 בקודיפיקציה, הוראות עדכון התקינה יחולו החל מהדוחות לציבור ליום 1.1.2021 ואילך.

ליישום ההוראות לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון תקינה 12-2019 בקודיפיקציה בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה

ביום 18 בדצמבר 2019, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2018-12 בדבר פישוט הטיפול החשבונאי במסים על הכנסה, המהווה עדכון לנושא 740 בקודיפיקציה בדבר מסים על הכנסה (להלן: "התיקון"). תכליתו של התיקון הינו הפחתת המורכבות של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב תוך שמירה על שימושיות המידע המסופק למשתמשי הדוחות הכספיים.

עיקרי הנושאים שעודכנו במסגרת התיקון הינם, בין היתר: הקצאת הוצאות המס או הטבות המס על הכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון עצמי; הכרה בהתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין השקעה בחברה זרה כלולה; חישוב הכנסות מסים על הפסדים מצטברים בדוחות הכספיים ביניים; אופן ההכרה בהשפעת השינויים בחוקי המס או בשיעורי המס בדוחות הכספיים ביניים; הערכת הגידול בבסיס המס של מוניטין בקביעה האם יטופל כחלק מצירוף עסקים או כעסקה נפרדת.

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021 בדרך של יישום מכאן ולהבא, למעט הכרה בהתחייבויות מסים נדחים בגין השקעה בחברה זרה כלולה, אשר לגביה היישום יהיה בדרך של יישום למפרע מתואם, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.

ליישום ההוראות לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

4. עדכון תקינה 01-2020 בקודיפיקציה בדבר יחסי הגומלין בין נושא, 321 נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה

בחודש ינואר 2020 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2020-01 בדבר יחסי הגומלין בין נושא 321, נושא 323 ונושא 815 בקודיפיקציה, המהווה תיקון לנושאים אלו בקודיפיקציה (להלן "התיקון"), וזאת בהמשך להחלטה טנטטיבית בדבר מכשירים פיננסיים של EITF מיום 26 ביוני 2019.

התיקון מבהיר כי השקעות במכשירים הוניים ימדדו מחדש בשווי הוגן במועד היישום לראשונה או הפסקת יישום שיטת השווי המאזני (עקב השגת השפעה מהותית או איבוד השפעה מהותית, בהתאמה), והשווי הוגן כאמור יתבסס על העסקה הנצפית שהייתה הגורם לשינוי בשיטת המדידה (בתנאי שהעסקה הנצפית עומדת בתנאים המפורטים בנושא 321 בקודיפיקציה).

כמו כן, התיקון מבהיר כי אם ישות מחזיקה בחוזי אקדמה (forward contracts) או באופציות רכישה שנרכשו (purchased call) options שאינם נגזרים, לרכישת מכשירים הוניים, מכשירים אלה ימדדו בהתאם לעקרונות השווי הוגן כאמור בהוראות נושא 321 בקודיפיקציה בטרם מועד הסילוק או המימוש ככל שיעמדו במספר תנאים, בין השאר, בתנאי שהמכשירים שיירכשו במועד הסילוק או המימוש יטופלו במסגרת הוראות נושא 321 או 320 בקודיפיקציה. בבחינת עמידה בתנאי כאמור הישות אינה נדרשת להתחשב אם המכשירים ההוניים שיירכשו יטופלו בשיטת השווי המאזני במועד הסילוק או המימוש.

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2021 בדרך של יישום מכאן ולהבא.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאות - המשך

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

נושא התקן/ העדכון	מועד פרסום	תחילה	פרסום על ידי	תמצית התקן	השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק
אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא הפרשה להפסדי אשראי ASU 2016-13	מרץ 2018	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. זאת, במקום אמידת ההפסד שנגרם וטרם זוהה; חישוב אומדן ההפרשה להפסדי אשראי יכלול שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיווח), איגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.	הבנק בוחן את השפעת העדכונים על הדוחות הכספיים של הבנק.
הארכת הוראת מעבר בגין יישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ"	ינואר 2019	1 בינואר 2022	הפיקוח על הבנקים	הוראת המעבר מנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ" עד ליום 31 בדצמבר 2021.	לא צפויה השפעה מהותית.
הפסקת השימוש בליבור	יולי 2017	בהדרגה עד 31 בדצמבר 2021	FCA (הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה) SEC-I (U.S. Securities and Exchange Commission)	הוחלט על הפסקת השימוש בליבור באופן הדרגתי. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית חלופיים.	צפויות להיות השלכות רחבות על הבנק כגון השלכות כלכליות ותפעוליות, וכן השלכות חשבונאיות שיחייבו בחינה מחדש של תנאי הגידור החשבונאי ושל האפקטיביות שלו, בחינה של אופן הטיפול בהסכמי חוב שיעודכנו, ובחינה של ההשפעה על שיעורי היוון ושל קביעת מדרג השווי ההוגן.
עדכון תקינה בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריביות הייחוס על הדיווח הכספי ASU 2020-04	מרץ 2020	ניתן להחיל החל המוסד מהדוחות הכספיים לרבעון לתקינה הראשון של 2020 ואילך (ה-"FASB") בכפוף להוראות תחולה ספציפיות המצוינות בתקן	האמריקאי חשבונאית (ה-"FASB")	בהתאם לרפורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה-IBOR) יבוטלו ויוחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לצפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות. העדכון קובע, בין היתר, את אופן הטיפול ב: - שינויים בחוזים (contracts modifications) - חשבונאות גידור - איגרות חוב מוחזקות לפדיון	הבנק בוחן את השפעת העדכונים על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2020	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
7,299	1,601	2,140	א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
22	7	3	מאשראי לציבור
90	44	21	מאשראי לממשלה
11	1	1	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
-	-	-	מפיקדונות בבנקים
106	33	43	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ⁽²⁾
7,528	1,686	2,208	מאגרות חוב
			סך כל הכנסות הריבית
1,316	312	363	ב. הוצאות ריבית
4	-	-	על פיקדונות הציבור
7	2	1	על פיקדונות הממשלה
380	25	153	על פיקדונות מבנקים
1	-	-	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,708	339	517	על התחייבויות אחרות
			סך כל הוצאות הריבית
5,820	1,347	1,691	סך הכנסות ריבית, נטו
17	21	4	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית⁽³⁾
22	6	6	ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
78	25	35	מוחזקות לפדיון
6	2	2	זמינות למכירה
106	33	43	למסחר
			סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות הריבית, נטו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2020	2020	2021
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
1. מפעילות במכשירים נגזרים		
(1,020)	916	806
(1,020)	916	806
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM⁽¹⁾		
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים		
2. מהשקעה באיגרות חוב		
101	38	25
101	38	25
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה		
סך הכל מהשקעה באיגרות חוב		
920	(798)	(757)
3. הפרשי שער, נטו		
4. רווחים מהשקעה במניות		
13	-	5
-	-	(4)
15	2	4
23	(14)	52
51	(12)	57
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר		
הפרשה לירידת ערך של מניות שאינן למסחר		
דיבינדנדה ממניות שאינן למסחר		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו⁽³⁾		
סך הכל מהשקעה במניות		
-	-	-
5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו		
52	144	131
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽²⁾		
137	(100)	66
31	24	(9)
1	(4)	1
169	(80)	58
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים		
רווחים (הפסדים) שמומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו		
סך הכל מפעילויות למטרות מסחר⁽⁴⁾		
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון		
56	33	20
113	(113)	38
-	-	-
-	-	-
169	(80)	58
חשיפת ריבית		
חשיפת מטבע חוץ		
חשיפה למניות		
חשיפה לסחורות ואחרים		
סך הכל		

(1) מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין או מסה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) להכנסות ריבית מהשקעות באיגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. שינויים ברווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	רווחים (הפסדים) נטו מגידור התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021						
(בלתי מבוקר)						
82	(1)	10	(399)	(308)	(32)	(276)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	(43)	(1)	7	(57)	1	(58)
שינוי נטו במהלך התקופה	39	(2)	(10)	(392)	(31)	(334)
יתרה ליום 31 במרץ 2021						
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020						
(בלתי מבוקר)						
36	(1)	8	(408)	(365)	(33)	(332)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	(59)	-	21	116	10	106
שינוי נטו במהלך התקופה	(23)	(1)	29	(254)	(23)	(226)
יתרה ליום 31 במרץ 2020						
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020						
(מבוקר)						
36	(1)	8	(408)	(365)	(33)	(332)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	46	-	2	57	1	56
שינוי נטו במהלך התקופה	82	(1)	10	(399)	(32)	(276)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2020						

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמסבטע הפעילות שלהן שונה ממסבטע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2020			2020			2021		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
(מבוקר)			(בלתי מבוקר)					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן								
112	(58)	170	(34)	18	(52)	(27)	13	(40)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מההתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽⁴⁾								
(66)	35	(101)	(25)	13	(38)	(16)	9	(25)
46	(23)	69	(59)	31	(90)	(43)	22	(65)
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום								
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
-	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
שינוי נטו במהלך התקופה								
גידור תזרים מזומנים								
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
2	(1)	3	21	(11)	32	(20)	10	(30)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	(1)	3	21	(11)	32	(20)	10	(30)
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
(22) ⁽⁴⁾	11	(33)	147 ⁽⁴⁾	(77)	224	(4) ⁽⁴⁾	1	(5)
31	(16)	47	7	(3)	10	11	(5)	16
9	(5)	14	154	(80)	234	7	(4)	11
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
57	(29)	86	116	(60)	176	(57)	28	(85)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
1	(1)	2	10	(5)	15	1	(1)	2
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								
56	(28)	84	106	(55)	161	(58)	29	(87)

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
 (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.1.
 (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
3,129	3,129	58	(5)	3,182
358	358	5	-	363
17	17	-	-	17
3,504	3,504	63	(5)	3,562
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
של ממשלת ישראל				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של אחרים בישראל				
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
9,659	9,655	85	(81)	9,659
2,941	2,942	1	(2)	2,941
201	199	2	-	201
221	219	3	(1)	221
33	32	1	-	33
687	649	39	(1)	687
301	291	12	(2)	301
14,043	13,987	143	(87)	14,043
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות ⁽³⁾				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
מגובי נכסים (ABS)				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
528	412	120	(4)	528
256	256	-	-	256
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾				
18,075	17,903	326	(96)	18,133
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽⁴⁾
		רווחים	הפסדים	
(4) איגרות חוב למסחר				
1,384	1,393	-	(9)	1,384
1	1	-	-	1
25	23	2	-	25
27	25	2	-	27
1,437	1,442	4	(9)	1,437
סך כל איגרות חוב למסחר				
17	20	2	(5)	17
מניות וניירות ערך אחרים				
1,454	1,462	6	(14)	1,454
סך כל ניירות הערך למסחר				
19,529	19,365	332	(110)	19,587
סך כל ניירות הערך⁽²⁾				
(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב				
יתרת חוב רשומה של-				
40	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית			
40				

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 1,075 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 164 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המתאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים ד, 3 א, 2 ו-3, לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א, 4 לדוחות הכספיים.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
3459	3459	34	(5)	3488
138	138	2	-	140
26	26	-	-	26
3,623	3,623	36	(5)	3,654
סך כל איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסים בישראל של אחרים בישראל				
רווח כולל אחר מצטבר ⁽⁴⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
3,370	3,398	23	(51)	3,370
678	684	-	(6)	678
112	114	-	(2)	112
4,160	4,196	23	(59)	4,160
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
(2) איגרות חוב זמינות למכירה של ממשלת ישראל של ממשלות זרות ⁽³⁾ של מוסדות פיננסיים זרים				
התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
137	105	32	-	137
50	50	-	-	50
7,951	7,924	91	(64)	7,920
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
(3) השקעה במניות שאינן למסחר מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾				
התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
789	794	-	(5)	789
789	794	-	(5)	789
סך כל איגרות חוב למסחר				
סך כל ניירות הערך⁽²⁾				
8,709	8,718	91	(69)	8,740

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) מזה: ניירות ערך ששוועבדו למלווים בסך 673 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 40 מיליוני שקלים חדשים.

(3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(5) נדקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.

(6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

הערות:

- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3 ו-33. לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4 לדוחות הכספיים.

- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל ובין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הרשות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽⁴⁾
3,315	3,315	63	-	3,378
368	368	6	-	374
32	32	-	-	32
3,715	3,715	69	-	3,784
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיין				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיין				
של ממשלת ישראל				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של אחרים בישראל				
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיין				
הערך במאזן				
עלות מופחתת				
רווחים				
הפסדים				
שווי הוגן ⁽⁴⁾				
9,798	9,728	72	(2)	9,798
451	446	5	-	451
252	250	2	-	252
227	225	2	-	227
33	33	-	-	33
683	653	30	-	683
294	286	8	-	294
11,738	11,621	119	(2)	11,738
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות ⁽³⁾				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
מגובי נכסים (ABS)				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				
הערך במאזן				
עלות				
רווחים				
הפסדים				
שווי הוגן ⁽⁴⁾				
426	355	71	-	426
216	216	-	-	216
15,879	15,691	259	(2)	15,948
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽⁶⁾				
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		הערך במאזן	
		רווחים	הפסדים		
					(4) איגרות חוב למסחר
1,342	1,348	2	(8)	1,342	של ממשלת ישראל
2	2	-	-	2	של מוסדות פיננסיים בישראל
20	19	1	-	20	של אחרים בישראל
27	26	1	-	27	של אחרים זרים
1,391	1,395	4	(8)	1,391	סך כל איגרות חוב למסחר
20	20	-	-	20	מניות וניירות ערך אחרים
1,411	1,415	4	(8)	1,411	סך כל ניירות הערך למסחר
17,359	17,106	263	(10)	17,290	סך כל ניירות הערך⁽²⁾
					(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב
					יתרת חוב רשומה של-
47				47	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
47				47	

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 1,018 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 150 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאורים ד2, 3 א.2, ו-33. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(6) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפדין הנמצאות בפוזיצית הפסד שטרם מומש:

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן ⁽¹⁾ (לפידיון-עלות מופחתת)		הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן ⁽⁴⁾ (לפידיון-עלות מופחתת)		
סך הכל	20%-40%	0%-20%	סך הכל	סך הכל	20%-40%	0%-20%	סך הכל	
ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)								
אגרות חוב מוחזקות לפידיון								
-	-	-	-	5	-	5	190	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	5	-	5	190	סך כל איגרות חוב מוחזקות לפידיון
אגרות חוב זמינות למכירה								
4	-	4	299	77	-	77	4,226	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	2	-	2	2,827	של ממשלות זרות ⁽²⁾
-	-	-	-	1	-	1	30	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	1	-	1	95	של אחרים בישראל
-	-	-	-	2	-	2	77	של אחרים זרים
4	-	4	299	83	-	83	7,255	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה
ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)								
אגרות חוב מוחזקות לפידיון								
-	-	-	-	5	-	5	769	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	5	-	5	769	סך כל איגרות חוב מוחזקות לפידיון
אגרות חוב זמינות למכירה								
2	-	2	10	49	-	49	1,889	של ממשלת ישראל
6	-	6	360	-	-	-	-	של ממשלות זרות ⁽²⁾
-	-	-	-	2	-	2	112	של מוסדות פיננסיים זרים
8	-	8	370	51	-	51	2,001	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה
ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)								
אגרות חוב מוחזקות לפידיון								
-	-	-	-	-	-	(3)-	20	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	-	20	סך כל איגרות חוב מוחזקות לפידיון
אגרות חוב זמינות למכירה								
1	-	1	9	1	-	1	390	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	-	(3)-	31	של ממשלות זרות ⁽²⁾
1	-	1	9	1	-	1	421	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(3) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 5 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

(7) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

שוי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן	
	הפסדים	רווחים			
ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)					
33	-	1	32	33	אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)
33	-	1	32	33	סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה
ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)					
-	-	-	-	-	אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)
-	-	-	-	-	סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה
ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
33	-	-	33	33	אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)
33	-	-	33	33	סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

לימים 31 במרץ 2021, 31 במרץ 2020 ו-31 בדצמבר 2020 לא קיימת יתרת ניירות ערך מגובי משכנתאות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	בנקים		פרטי אחר	אשראי לציבור	
	וממשלות	סך הכל		לדיר	מסחרי
יתרת חוב רשומה של חובות⁽⁴⁾					
68,750	9,532	59,218	678	58	58,482
192,739	-	192,739	23,265	159,885	9,589
161,864	-	161,864	-	159,885	1,979
261,489	9,532	251,957	23,943	159,943⁽²⁾	68,071
מזה:					
555	-	555	69	-	486
1,129	1	1,128	20	58	1,050
1,684	1	1,683	89	58	1,536
סך הכל חובות פגומים					
1,413	-	1,413	22	1,363	28
744	-	744	74	12	658
3,841	1	3,840	185	1,433	2,222
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
1,094	3	1,091	29	1	1,061
1,327	-	1,327	264	917	146
926	-	926	-	917	9
2,421	3	2,418	293	918	1,207
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
356	1	355	19	1	335
מזה: בגין חובות פגומים					
מזה:					
377	-	377	65	-	312
1,009	-	1,009	22	70	917
1,386	-	1,386	87	70	1,229
סך הכל חובות פגומים					
1,609	-	1,609	27	1,546	36
1,113	-	1,113	126	-	987
4,108	-	4,108	240	1,616	2,252
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
835	3	832	26	2	804
1,101	-	1,101	254	729	118
736	-	736	-	729	7
1,936	3	1,933	280	731	922
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
284	-	284	21	2	261
מזה: בגין חובות פגומים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 9,625 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 7,937 מיליוני שקלים חדשים).

(3) כולל יתרת ההפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטי בסך של 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 9 מיליוני שקלים חדשים) ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 705 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 531 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות		פרטי אחר	אשראי לציבור	
	סך הכל	וממשלות		לדיוור	מסחרי
					יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
70,403	12,880	57,523	948	97	שנבדקו על בסיס פרטני
190,435	-	190,435	23,220	156,484	שנבדקו על בסיס קבוצתי
158,435	-	158,435	-	156,484	מזה: לפי עומק הפיגור
260,838	12,880	247,958	24,168	156,581⁽²⁾	סך הכל חובות
					מזה:
589	-	589	75	-	חובות פגומים בארגון מחדש
1,111	-	1,111	21	97	חובות פגומים אחרים
1,700	-	1,700	96	97	סך הכל חובות פגומים
1,228	-	1,228	24	1,176	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
798	-	798	81	12	חובות בעייתיים אחרים
3,726	-	3,726	201	1,285	סך הכל חובות בעייתיים
					הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
675	2	673	31	2	שנבדקו על בסיס פרטני
1,020	-	1,020	233	672	שנבדקו על בסיס קבוצתי
678	-	678	-	672	מזה: הפרשה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾
1,695	2	1,693	264	674	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
339	-	339	22	1	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 9,690 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 10 מיליוני שקלים חדשים והפרשה שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 732 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור			אשראי לציבור			
מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך הכל	וממשלות	סך הכל	
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
45	(23)	(10)	12	1	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(41)	(1)	(42)	(84)	-	(84)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
23	-	24	47	-	47	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(18)	(1)	(18)	(37)	-	(37)	מחיקות חשבונאיות, נטו
3	-	4	7	-	7	רכישת בנק אגוד
1,413	918	316	2,647	3	2,650	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
206	-	23	229	-	229	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)						
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
239	65	39	343	2	345	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(83)	(8)	(35)	(126)	-	(126)	מחיקות חשבונאיות ⁽¹⁾
20	-	16	36	-	36	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽¹⁾
(63)	(8)	(19)	(90)	-	(90)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,041	731	293	2,065	3	2,068	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
119	-	13	132	-	132	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלופי הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתני המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרונות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" יתרונות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים):

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		31 במרץ		
2020	2020	2021	2021	
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
				בישראל
				לפי דרישה
91,615	59,737	96,425	96,425	אינם נושאים ריבית
40,893	31,096	46,029	46,029	נושאים ריבית
132,508	90,833	142,454	142,454	סך הכל לפי דרישה
147,105	128,172	147,047	147,047	לזמן קצוב
279,613	219,005	289,501	289,501	סך הכל פיקדונות בישראל⁽¹⁾
				מחוץ לישראל
				לפי דרישה
961	623	653	653	אינם נושאים ריבית
3	3	3	3	נושאים ריבית
964	626	656	656	סך הכל לפי דרישה
3,647	3,558	3,609	3,609	לזמן קצוב
4,611	4,184	4,265	4,265	סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
284,224	223,189	293,766	293,766	סך כל פיקדונות הציבור
				(1) מזה:
135,165	110,458	138,074	138,074	פיקדונות של אנשים פרטיים
47,566	41,216	52,643	52,643	פיקדונות של גופים מוסדיים
96,882	67,331	98,784	98,784	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		31 במרץ		
2020	2020	2021	2021	
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
				תקרת הפיקדון (במיליוני שקלים חדשים)
94,031	76,545	97,454	97,454	עד 1
73,376	57,166	75,182	75,182	מעל 1 עד 10
41,781	31,803	43,046	43,046	מעל 10 עד 100
35,060	23,662	38,081	38,081	מעל 100 עד 500
39,976	34,013	40,003	40,003	מעל 500
284,224	223,189	293,766	293,766	סך הכל

ביאור 8 - זכויות עובדים

תיאור ההטבות

1. תנאי העסקתם של הרוב המכריע של העובדים והמנהלים בקבוצה נקבעים על פי הוראות הסכמים קיבוציים. ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים אלה, למעט עובדי בנק יהב, מכוסות באופן שוטף על ידי הפקדות לקרנות פנסיה, קופות גמל ופיצויים, המשחררות את הבנק מהחבות לתשלום פיצויי פיצויים על פי החוק, לאותם עובדים. לפרטים נוספים בדבר ההטבות השונות לעובדים ומנהלים בבנק ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים לשנת 2020.
2. מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק
ביום 18 בדצמבר 2019 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה") בתוקף לשלוש (3) שנים, החל מיום 1 בינואר 2020. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 א.3. לדוחות הכספיים לשנת 2020.
ביום 24 בדצמבר 2020 אישרה האסיפה הכללית לאחר קבלת אישורם של הדירקטוריון וועדת תגמול, עדכון מדיניות התגמול לנושאי משרה בעניין ביטוח אחריות נושא משרה.
3. מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק אשר אינם נושאי משרה
בחודש פברואר 2020, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לשנים 2020-2022 לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי המשרה שלגביהם חלה מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה בבנק, כאמור לעיל. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 א.5. לדוחות הכספיים לשנת 2020.
4. הסכם קיבוצי מיוחד בנק אגוד
ביום 3 באוגוסט 2017 מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה לבנק אגוד הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ביחס לסקטור הפקידים בבנק אגוד וביחס לסקטור המנהלים ומורשי החתימה בבנק אגוד והודעה על הכרזת שביתה בהתאם לחוק יישום סכסוכי עבודה, התש"ז-1957, שמועדה הנקוב בהודעה הינו 20 באוגוסט 2017 ואילך. נכון לחודש פברואר 2021 ההודעות נוגעות לכ-705 פקידים וכ-225 מנהלים ומורשי חתימה בבנק אגוד המועסקים בהסכם קיבוצי מיוחד. בהמשך להודעה זו, מסרה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום 12 בנובמבר 2017 הודעה על הכרזת סכסוך עבודה ושביתה בחברת אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות"). אגוד מערכות הינה חברת בת בשליטה מלאה של בנק אגוד העוסקת במתן שירות מחשוב לבנק אגוד ולחברות הבת שלו ומונה 55 עובדים שהסכסוך נוגע להם, נכון לחודש פברואר 2021.
ביום 25 במרץ 2021 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומורשי החתימה באגוד (בפיסקה זו, "ההסכם"). ההסכם מסדיר את תנאי הפרישה של עובדים קבועים בבנק אגוד, עובדים מסוימים בניסיון העומדים בתנאי ההסכם ועובדים מסוימים נוספים של החברות הבנות ("העובדים הפורשים"), בעקבות מיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ("תוכנית הפרישה"). בהתאם להסכם, הציע בנק אגוד לעובדים הרלוונטיים שסיימו עבודתם עקב המיזוג, תוכנית פרישה שתנאיה הם על פי המפורט בהסכם (להלן: "תוכנית הפרישה"). תוכנית הפרישה נועדה להסדיר פרישתם של 340 מקרב העובדים הרלוונטיים כהגדרתם לעיל. בהתאם לתוכנית הפרישה, יתאפשר לעובדים הפורשים לפרוש מבנק אגוד במסגרת זמן קצובה. ההטבות שהוצעו, כוללות בגיל ובוותק של העובדים, כוללת פנסיות גישור או פיצויים מוגדלים, מענקי פרישה והטבות נוספות הרלוונטיים לקבוצות עובדים מסוימות. פרישת העובדים על פי התוכנית תהא מדורגת ותשתרע על פני התקופה שעד סוף 2022, לפי הכללים, התקופות והמועדים שנקבעו בהסכם. במועד ההסכם, העריך בנק אגוד את עלות תוכנית הפרישה מעבר להפרשות האקטואריות לפרישה בתנאי הטבה, בסכום של כ-400 מיליוני שקלים חדשים (במונחי רווח נקי, כ-263 מיליוני שקלים חדשים). ככל שתגדל כמות הפורשים בהסכמת הבנק, תגדל עלות הפרישה בהתאמה. יצוין כי אומדן עלות הפרישה נכלל בחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30 בספטמבר 2020, ובהתאם לאישור המפקח על הבנקים מיוחסת ישירות ליתרת הזכות הנדחית שרשם הבנק בעקבות רכישת בנק אגוד, ולא נרשמת כחוצאה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 8 – זכויות עובדים - המשך

5. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפקדה מוגדרת (במיליוני שקלים חדשים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2020 (מבוקר)	2020 (בלתי מבוקר)	2021 (בלתי מבוקר)
	70	17	21
	32	9	11
	(6)	(1)	(3)
	47	10	14
	73	18	22
	143	35	43
	158	38	49
	301	73	92

במסגרת משכורות והוצאות נלוות

עלות שירות⁽¹⁾

במסגרת הוצאות אחרות

עלות ריבית⁽²⁾

תשואה חזויה על נכסי תכנית⁽³⁾

הפחתה של סכומים שלא הוכרו:

הפסד אקטוארי נטו⁽⁴⁾

סך הכל במסגרת הוצאות אחרות

סך עלות ההטבה, נטו

סך הוצאה בגין פנסיה להפקדה מוגדרת

סך כל ההוצאות שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל		תחזית לשנת ⁽⁵⁾
	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
2020 (מבוקר)	2020 (בלתי מבוקר)	2021 (בלתי מבוקר)	2021
7	2	3	8

הפקדות

- (1) עלות השירות הינה הצבירה השוטפת בתקופה של ההטבה העתידית לעובד.
- (2) עלות הריבית הינה הסכום המוכר בתקופה, שנקבע לפי הגידול במחויבות בגין הטבה חזויה עקב חלוף הזמן.
- (3) תשואה חזויה הינה התשואה החזויה על נכסי התוכנית הנקבעת בהתבסס על שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התוכנית ועל בסיס השווי המבוסס שוק של נכסי התוכנית.
- (4) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר בעבר.
- (5) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן בתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת עד לתום שנת 2021.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון"

ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	
2021		2020	
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	
1. בנתוני המאוחד			
א. הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾	20,708	16,718	20,137
הון רובד 1 ⁽²⁾	20,708	16,718	20,137
הון רובד 2	6,665	5,803	7,176
סך הכל הון כולל⁽¹⁾	27,373	22,521	27,313
ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי	188,340	156,641	185,392
סיכונים שוק	2,484	1,843	2,228
סיכון תפעולי	13,112	10,517	12,864
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון⁽²⁾	203,936	169,001	200,484

ג. יחס הון לרכיבי הסיכון

באחוזים			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	10.15	9.89	10.04
יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון	10.15	9.89	10.04
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	13.42	13.33	13.62
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾	8.66	8.82	8.68
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾	12.16	12.32	12.18

2. חברות בת משמעותיות

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	9.55	9.54	9.44
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	9.55	9.54	9.44
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	12.81	13.15	12.76
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	8.00	8.00	8.00
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	11.50	11.50	11.50

בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	14.06	-	12.91
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	14.06	-	12.91
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	17.45	-	16.23
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	8.39	-	8.44
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	11.89	-	11.94

(1) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית התייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן, לפרטים ראה סעיף 3.א להלן.

(2) מסך היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון הופחתו סך של 40 מיליוני שקלים חדשים בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות (31 במרץ 2020 - 65 מיליוני שקלים חדשים, 31 בדצמבר 2020 - 54 מיליוני שקלים חדשים).

(3) לפרטים בדבר הפחתת יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, ראה סעיף ד' להלן.
ליחסים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט הלוואות לדיור שהועמדו בתקופה משבר הקורונה.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	2021	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)				
א. הון עצמי רובד 1				
19,669	17,174	20,311		הון עצמי
(438)	(392)	(472)		הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1
19,231	16,782	19,839		סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:				
(187)	(87)	(182)		מוניטין
(127)	-	(118)		מיסים נדחים לקבל
1,099	(42)	1,068		התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים ⁽¹⁾
785	(129)	768		סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
121	65	101		סך התאמות בגין תכנית ההתייעלות ⁽²⁾
20,137	16,718	20,708		סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
ב. הון רובד 2				
4,861	4,032	4,382		הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
2,315	1,771	2,283		הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
7,176	5,803	6,665		סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים:				
-	-	-		סך הכל ניכויים-הון רובד 2
7,176	5,803	6,665		סך הכל הון רובד 2
27,313	22,521	27,373		סך הכל הון כולל

4. השפעת התאמת תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1 :

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרץ		
2020	2020	2021	2021	
				באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון				
9.98	9.84	10.10		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
0.06	0.05	0.05		השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
10.04	9.89	10.15		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד, לפרטים נוספים ראה ביאור 25 ו' בדוח הכספי לשנת 2020.

(2) מזה 99 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-3 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן (ביום 31 במרץ 2020 - 57 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-8 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדל"ן, ביום 31 בדצמבר 2020 - 118 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-29 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדל"ן).

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ב. יחס כיסוי נזילות

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		באחוזים	
	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
133	117	133		1. בנתוני המאוחד
100	100	100		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
				יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
129	118	125		2. בנתוני הבנק
100	100	100		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
				יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
249	206	242		3. חברות בת משמעותיות
100	100	100		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
				יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
				יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
-	-	178		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
-	-	100		יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
				יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ג. יחס מינוף

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		באחוזים	
	2020	2021		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
20,137	16,718	20,708		1. בנתוני המאוחד
388,370	309,863	401,308		הון רוברד ⁽¹⁾
				סך החשיפות
5.19	5.40	5.16		יחס המינוף
4.50	5.00	4.50		יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾
5.07	5.16	5.09		2. חברות בת משמעותיות
4.50	4.70	4.50		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
				יחס המינוף
				יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
6.12	-	6.34		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
4.50	-	4.50		יחס המינוף
				יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) להשפעת ההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות, ראה סעיף 3, א, 4 לעיל.

(2) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018. לפרטים בדבר הפחתת יחס המינוף המזערי שהבנקים נדרשים לעמוד בו במהלך העסקים הרגילי, בחצי נקודת אחוז, ראה סעיף ד' להלן.

ביאור 9 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ד. עד הלימות הון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון על פי כללי באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת משיעור של 12.5% לטכ המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחסים אלה התווספו דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח.

ביום 31 במרץ 2020 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בעניין "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה)", במסגרתה, הפחית הפיקוח על הבנקים את יחסי ההון המזעריים שהבנקים נדרשים לעמוד בהם במהלך העסקים הרגיל, בנקודת אחוז אחת, כל עוד הוראת השעה בתוקף. זאת, תוך ציפייה כי הבנקים יעשו שימוש בעודפי ההון, אגב הפחתת דרישות ההון, כדי לתמוך בפעילות הכלכלית במשק, לטובת הגדלת האשראי ולתמיכה במשקי הבית והמגזר העסקי, ולא לצורך מטרות אחרות, לרבות חלוקת דיבידנד ורכישה עצמית של מניות, כל עוד הוראת השעה בתוקף. ביום 27 באפריל 2020 פורסם עדכון נוסף להוראה 250, לפיו דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור, לא תחול על הלוואות לדירור אשר יועמדו בתקופת המשבר.

ביום 16 בספטמבר 2020 וביום 22 במרץ 2021 פורסמו עדכונים נוספים להוראה, במסגרתם הוארך תוקף ההקלות שניתנו בהוראת השעה עד ליום 30 בספטמבר 2021, וכדי לאפשר לבנק לחזור ליחסי ההון המזעריים עם תום תוקף הוראת השעה, תמשיך ההקלה לחול 24 חודשים נוספים, ובלבד שיחסי ההון לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תיחשב כחריגה מהאמור.

בהתאם לכך יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד בו בצירוף דרישת ההון הנוספת בשיעור 1% מיתרת ההלוואות לדירור, ליום 31 במרץ 2021, לא יפחת משיעור של 8.66% ויחס ההון הכולל המזערי לא יפחת משיעור של 12.16% (אליהם יתווספו שולי ביטחון נאותים). לפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבות נדחים מסוג CoCo ראה ביאור 17 להלן.

ה. יחס מינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לפי כללי באזל לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד,

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם ירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. בהתאם לחוזר שפורסם ביום 22 במרץ 2021, הוארכה תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 30 בספטמבר 2021. לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחסי המינוף לא יפחתו מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

לפרטים נוספים על הוראות והנחיות הפיקוח בנושא הלימות הון ראה ביאור 25 בדוח הכספי לשנת 2020.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

31 במרץ		31 בדצמבר		
2021	2020	2020	2021	
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)		
642	396	638	638	1. חוזי מחשוב ושרותי תוכנה
17	27	18	18	2. רכישה ושיפוץ בניינים

3. פעילות מכירת אשראי

הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשלושה חודשים שהסתיימו		לשנה שהסתיימה		
ביום 31 במרץ	2020	ביום 31 בדצמבר	2020	
(בלתי מבוקר)		(מבוקר)		
-	-	233	233	הערך בספרים של האשראי שנמכר
-	-	116	116	תמורה שהתקבלה במזומן
-	-	-	-	תמורה שהתקבלה בניירות ערך
-	-	116	116	סך הכל תמורה
-	-	-	-	סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

1. לפרטים בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות של קבוצת הבנק, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים לשנת 2020. להלן יובא תיאור שינויים מהותיים ביחס לביאור שנכלל, כאמור בדוחות לשנת 2020.

2. כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן, קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלות החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועציה המשפטית באשר להערכת סיכויי התביעות (ככל שמדובר בתובענות נגד הבנק) והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מהונו העצמי של הבנק, ואשר חלו בהן התפתחויות ושינויים ביחס למתואר בדוחות הכספיים לשנת 2020:

(א) בחודש מאי 2011, התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית. עניינה של התביעה הוא בשתי טענות הנטענות כלפי הבנק - האחת, איחור בדיווח הוצאה לפועל אודות תשלומים שבוצעו להקטנת חוב שבגיניו מתנהל תיק הוצאה לפועל. השנייה, אי סימון בטפסי הדיווח, את מספר הקרן שלהקטנתה יש לזקוף את התשלום המדווח ואת מספר כלל חישוב הריבית החל על סכום התשלום המדווח. בתביעה ובבקשת האישור נטען, כי באיחור במסירת הדיווח הוצאה לפועל, ובאי סימון טפסי הדיווח כנדרש, מטעה הבנק את הלקוחות, גורם לכך שהלקוחות אינם מזוכים בריבית בהתאם למועד התשלום שביצעו ובהתאם לשיעור הריבית הנכון, יוצר מצב שבו החוב בתיקי הוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי, וגובה תשלומים ביתר. עוד נטען בתביעה ובבקשת האישור, כי רשות האכיפה והגביה ולשכת ההוצאה לפועל מודות שמבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור, תוך אי סימון טופס הדיווח כנדרש.

התובע מצוין, שאינו יכול לאמוד את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים כולם, אך מעריכו (על בסיס שאינו ברור לבנק), במאות מיליוני שקלים. ביום 9 בינואר 2012, הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בה פורטו בהרחבה טענות ההגנה העובדתיות והמשפטיות העומדות לבנק. ביום 20 במאי 2012, הגיש המבקש את תגובתו לתשובת הבנק לבקשת האישור. לאור טענות חדשות שהועלו על ידי המבקש בתגובתו לתשובת הבנק, הגיש הבנק תגובה נוספת ומפורטת ביום 15 באוגוסט 2012.

ביום 17 באוקטובר 2012 וביום 29 באוקטובר 2012 התקיימו דיונים מקדמיים בתיק בבית המשפט.

בהסכמת הצדדים החל הליך של גישור במטרה לנסות ולהסדיר את המחלוקות ביניהם. הליך הגישור התנהל, בד בבד, גם לגבי בקשות אישור נוספות נגד בנקים אחרים, בעילה דומה, וכן בקשר עם בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות נגד הבנק ונגד בנקים אחרים בעילות אחרות הקשורות לניהול החוב בתיקי הוצאה לפועל.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

החל מאוגוסט 2014 התנהל בין הצדדים משא ומתן ישיר, בחודש ינואר 2016, עקב מחלוקת בנושא ספציפי, הופסק המשא ומתן בין הצדדים וחודש לאחר מכן, בניסיון להגיע להסדר מוסכם.

ביום 29 באוגוסט 2016, התקיים דיון בבית המשפט והוחלט כי על הצדדים בתובענה זו ובתובענה המפורטת בסעיף ב' שלהלן, להגיש הסדר פשרה ובקשה לאישורו עד ליום 30 באוקטובר 2016. בהחלטה מיום 7 בנובמבר 2016, ניתנה לצדדים ארכה להגשת הסדר פשרה ובקשה לאישורו וזאת עד ליום 30 בנובמבר 2016 ביום 16 בינואר 2017, התקיים דיון בנושא הסדר הפשרה. ביום 28 במרץ 2017, התקיים דיון ביחס להסכם הפשרה ובפרט בסוגיית מעשה בית-דין והיקפה. ביום 12 ביוני 2017 הוגשה מטעם הצדדים לבית המשפט טיוטת הסכם הפשרה, במסגרתו ביקשו הצדדים להסתייע בבית המשפט בעניין סוגיית מעשה בית-דין האמורה. ביום 15 ביוני 2017 התקיים דיון נוסף בעניין המחלוקת האמורה.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 4 ביולי 2017, הגישו הצדדים ביום 13 באוגוסט 2017 את נוסחו הסופי והמאושר של הסכם הפשרה. ביום 7 בנובמבר 2017 הגישו הצדדים לבית המשפט, את הסכם הפשרה החתום, על נספחים, בצירוף הבקשה לאישורו. ביום 8 במרץ 2018 וביום 10 באפריל נערכו דיונים בהם העלה בית המשפט שאלות הקשורות להסכם הפשרה בכלל ולסוגיית שמירת סודיות הנתונים על ידי רשות האכיפה והגבייה בפרט. ביום 28 במאי 2018 התקיים דיון נוסף בו ביקש בית המשפט, בין היתר, הבהרות לעניין בקשת הבנק מיום 22 במאי 2018 בדבר הצורך בשמירה על סודיות הנתונים, כמו גם הבהרות בקשר לסעיפים נוספים בהסכם הפשרה. הודעת הבהרה מטעם הבנק, בדבר סעיפים בהסכם הפשרה הוגשה ביום 5 ביולי 2018.

ביום 10 באוקטובר 2018 הגיש המבקש בקשה לקידום הליך אישור ההסדר, בעקבותיה התקיים דיון ביום 6 בנובמבר 2018 בסופו נקבע כי תפורסם הודעה בדבר הבקשה לאישור וכי הבקשה תועבר לקבלת תגובתם של היועץ המשפטי לממשלה והמפקחת על הבנקים. הודעה בדבר הבקשה לאישור פורסמה כאמור. ביום 26 במאי 2019 התקיימה פגישה בהשתתפות נציגי רשות האכיפה והצדדים והוסכם על מתווה לביצוע ההסכם. ביום 16 ביוני 2019 הוגשה לבית המשפט הודעה ובקשה מוסכמת לאישור המתווה כאמור. ביום 2 ביולי 2019 התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו נדונו הבקשות השונות שהוגשו בתיק, בסופו ניתנה החלטה כי הבקשות השונות יעברו לקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה ונקבע דיון ליום 25 בספטמבר 2019. ביום 25 בספטמבר 2019 התקיים דיון במסגרתו נדונה הודעת היועץ המשפטי, לפיה עמדתו תינתן רק לאחר שהצדדים יגישו נוסח סופי ועדכני של הסכם הפשרה וציין כי הוא צפוי להתנגד לשתי נקודות בהסכם - הוראת החיסיון וסכום שכר הטרחה. לאור כך, בתום הדיון נקבע כי הצדדים יגישו הסדר הכולל את כל ההסכמות בין הצדדים ולאחר מכן, תוגש תגובת היועץ המשפטי. ביום 22 בנובמבר 2019 הגישו הצדדים הסדר מתוקן וביום 8 בדצמבר הוגשה התנגדות מטעם היועץ המשפטי, כאמור. ביום 11 בדצמבר 2019 התקיים דיון ובהתאם להחלטת בית המשפט הגישו הצדדים ביום 2 בינואר 2020 נוסח סופי של ההסכם המתוקן לבית המשפט. בהחלטה מיום 5 בינואר 2020 נקבע כי ההסכם יפורסם ולאחר מכן יאושר. בהתאם, ההסכם המתוקן פורסם באתר הבנק ובשני עיתונים. ביום 25 במרץ 2021, התקבל פסק דין המאשר את הסכם הפשרה במסגרת הבקשה הנדונה לאישור תובענה ייצוגית ובמסגרת הבקשה שבסעיף ב) שלהלן, וזאת תוך שלא התקבלה התנגדות היועץ המשפטי לממשלה. הבנק פועל ליישום הסכם הפשרה.

(ב) בחודש דצמבר 2012, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, בעניין קביעת שיעורי ריבית הפיגורים אותה גובה הבנק במסגרת ניהול תיקי הוצאה לפועל כנגד חייבים. לטענת התובעת הבנק גובה ריבית בשיעור החורג משמעותית מריבית העובר-ושב המקסימלית. התובעת איננה יודעת להעריך את סכום התביעה.

סוכם כי בקשה זו תצורף להליך גישור שהתנהל בבקשות אחרות שאף עניין הוא בנושא הליכי גביה שמנהל הבנק נגד לקוחות חייבים, כמפורט בסעיף א' לעיל ובסעיף ג' שלהלן. ביום 4 בינואר 2016, ניתנה החלטה להעברת התובענה הנ"ל לדיון אצל אותו מותב הדן בתובענות הנ"ל.

לגבי בקשה לאישור ייצוגית זו הושג ואושר הסכם פשרה משולב עם הבקשה לאישור תובענה ייצוגית, הנזכרת בסעיף א) לעיל.

(א) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, תביעה כנגד הבנק ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בגין גביית עמלות ביתר, לכאורה, בחשבון "יחיד" ובחשבון "עסק קטן" תוך הפרה לכאורה של כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008. לטענת התובע הפרת הכללים נעשית, בין היתר, בכך שהבנק מחייב בעלי חשבון "יחיד" או "עסק קטן" בעמלות בגין שירותים מסוימים, בתעריפים גבוהים יותר מהתעריפים שנקבעו בתעריפון לתאגידים גדולים, וזאת בניגוד לכללי הבנקאות כאמור. התובע טוען כי אין ביכולתו להעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה הפוטנציאליים.

תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 30 ביוני 2015. כן הוגשה תשובת התובע לתגובת הבנק.

בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 10 בספטמבר 2015, הגיש בנק ישראל את עמדתו ביום 15 בדצמבר 2015. ביום 16 בדצמבר 2015 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת, בה הומלץ לצדדים להידבר ביניהם בניסיון לגבש הסכם פשרה, ביום 29 במרץ 2016 התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת וביום 12 ביולי 2016, התקיים דיון הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2016 הוגשו סיכומים מטעם המבקש וביום 22 בינואר 2017, הגיש הבנק סיכומים מטעמו, הוגשו סיכומי תשובה מטעם המבקש.

ביום 31 בינואר 2018, ניתנה החלטת בית המשפט המאשרת את ניהולה של תובענה ייצוגית ביחס לעמלה אחת בלבד (עמלה הנגבית עבור הוצאת ערבות בנקאית) ולדחות את בקשת האישור לתובענה ייצוגית ביחס ליתר מהעמלות שפורטו בבקשה לאישור ונקבעו מועדים להגשת כתב תביעה וכתב תשובה. בהתאם להחלטת בית המשפט, המבקש הגיש בקשה לאישור תובע מייצג חליפי וביום 6 בינואר 2019 התקבלה החלטת בית משפט לפיה אושר התובע החלופי. ביום 20 בינואר 2019 בית המשפט אישר לפרסום את נוסח ההודעה אודות אישור התובענה כייצוגית. ביום 23 במרץ 2019, התקיים דיון בבית המשפט במסגרתו הוסכם כי הצדדים יפנו להליך גישור וההליכים בבית המשפט עוכבו. בהתאם, בין הצדדים התנהל הליך גישור במסגרתו, הגיעו הצדדים להסדר מוסכם. וביום 1 במרץ 2021, הוגשה לבית המשפט, בקשה מטעם הצדדים לאישור הסכם פשרה. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 29 במרץ 2021, פורסמה מודעה בעתונים בדבר הגשת הבקשה לאישור הסכם הפשרה. המועד האחרון להגשת התנגדויות להסכם הפשרה, נקבע ליום 20 במאי 2021.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ד) בחודש פברואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "המשיבים"). המבקשת העמידה את סכום התובענה כלפי כל הבנקים המשיבים, ביחד ולחוד, על סך של 219 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה היא, בהפליה, לכאורה, במתן שירות לקבוצות סטודנטים על רקע גילם ובכך מפרים לכאורה, את חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") וכן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות").

לטענת המבקשת, מדובר במדיניות גורפת של כל המשיבים, בגדרה הוחלט להדיר את אוכלוסיית ה"לא צעירים" מתוכנית ההטבות המבקשת מבקשת לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות (בעילות לפי חוק הבנקאות) או החל מ-15 ביולי 2014 (בהתאם לתיקון לחוק איסור הפליה). תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 13 בספטמבר 2016 והתובעת הגישה תשובתה לתגובה. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשת האישור. ביום 25 בינואר 2017 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, ישיבת הוכחות שנקבעה לחודש ספטמבר 2017 בוטלה לאחר שהצדדים הגיעו להסכמה בכתב. סיכומי המבקשת הוגשו ביום 26 באוקטובר 2017 וסיכומי הבנקים הוגשו ביום 21 בדצמבר 2017. המבקשת הגישה סיכומי תשובה מטעמה, במסגרתם הגישה בקשה להוצאת נספחים שצורפו לסיכומים מטעם הבנקים, תגובת הבנקים לבקשה הוגשה ביום 9 בינואר 2018 וביום 26 בספטמבר 2019 ניתן פסק דין על פיו נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ונמחקה התביעה האישית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על דחיית הבקשה. נקבעו מועדים להגשת סיכומים בערעור. בהתאם להסדר דינוי אליו הגיעו הצדדים, המועד להשלמת טיעון בע"פ נדחה ליום 3 ביוני 2021.

(ה) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושלא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המודל של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם. תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016. ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי כוונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב-5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון, לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל התביעות. בהתאם להנחיות בית המשפט העליון הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשות האישור לבית המשפט המחוזי וביום 21 בינואר 2018, התקיים דיון בבקשת האיחוד. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטה על איחוד הדיון בבקשה זו יחד עם 5 בקשות שהוגשו נגד 5 בנקים נוספים. בהתאם, כל התובענות נקבעו לישיבה מקדמית ליום 19 בדצמבר 2018. במסגרת דיון זה נדונה בקשת מטעם הבנק למחיקת סעיפים מתשובת המבקשת וכן בקשה מטעם המבקשת למחיקת תגובת הבנק לבקשת האישור בשל הפרה לכאורה של החלטה קודמת בנושא גילוי המסמכים. ביום 28 בנובמבר 2019 ניתנה החלטה לבית משפט בבקשות המקדמיות ובין היתר, נדחתה בקשתה של המבקשת למחיקת תגובת הבנק. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור, לבית משפט העליון, על ההחלטה הדוחה את בקשת הגילוי שלה וטרם ניתנה החלטה בעניינה. בהתאם להחלטת בית המשפט, הבנק הגיש ביום 17 במאי 2020 תשובה לתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 6 באפריל 2021 נערכה ישיבת קדם משפט, בה נקבעו מועדים לדינוי הוכחות בחודש מרץ 2023.

(ו) בחודש דצמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-124 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא בקביעת שיעור הריבית בהלוואה לדיר הניתנת בריבית משתנה אג"ח לטענת המבקשים, מוסר הבנק ללקוח אישור עקרוני ובו מפורט מנגנון עוגן אג"ח כמנגנון היחיד לחישוב הריבית במסלול משתנה - אג"ח לאורך כל חיי ההלוואה, אולם בהסכם ההלוואה, נוסף מנגנון חדש המכונה "מנגנון הגנה לשעת חירום" לקביעת שיעור הריבית מעבר למנגנון המקורי, וזאת ללא גילוי נאות. עוד נטען כי, התנאי שקבע הבנק בהסכם לצורך הפעלת מנגנון ההגנה לשעת חירום הינו מקפח ומעניק לבנק יתרון בלתי סביר על פני הלקוחות. תגובה מטעם הבנק הוגשה ביום 25 ביולי 2018 וביום 6 בינואר 2019 הוגשה תשובת המבקש לתשובת הבנק.

ביום 27 בפברואר 2019 התקיים דיון קדם משפט ובסופו בית המשפט קבע קדם משפט נוסף, כדי לאפשר לצדדים לנהל הליכים מקדמיים. כמו כן, בית המשפט הציע לצדדים לנסות להידבר ביניהם. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים בהליך גישור. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 18 בפברואר 2020 הגישו הצדדים הודעת עדכון ביחס להליך הגישור ובקשה מוסכמת למתן אורכה של 60 ימים נוספים על מנת לבחון את היתכנות סיום ההליך על דרך ההסכמה. עקב משבר הקורונה התארך הליך הגישור וטרם הסתיים. ביום 30 בספטמבר 2020 התקיימה ישיבת גישור (לאחר ששיבות קודמות שנקבעו בוטלו עקב משבר הקורונה) וסוכמו המועדים ביחס להעברת נוסח הסכם פשרה והתייחסות הצדדים לו. ביום 10 בינואר 2021 התקיימה ישיבת גישור נוספת, וטרם סוכמו נוסחו הסופי של הסכם פשרה.

(ז) בחודש ספטמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-180 מיליון שקלים חדשים (על דרך האומדנה).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

עניינה של הבקשה הוא, בגביית עמלה ביתר, לכאורה, בפירעון מוקדם של הלוואות לדיור המורכבת ממספר מסלולים, אשר בחלקם נוצרו הפרשי הון חיוביים ובחלקם נוצרו הפרשי הון שליליים, בכך שהבנק אינו מבצע קיזוז בין הפרשי ההון במסלולים השונים וזאת לכאורה, בניגוד למנגנון הקבוע בצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיור), התשס"ב-2002.

המבקש מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הבנק אשר פרעו ו/או יפרעו משכנתא בפירעון מוקדם חלקי או מלא, ובאחד ממסלוליה נוצרה יתרת הון שלילית, שלא קוזזה מעמלת הפירעון המוקדם כקבוע בד"ן. בחודש מרץ 2019 הודיע ב"כ המבקש כי הוא שוקל להחליף את חוות דעת המומחה שצורפה לבקשת האישור בחוות דעת של מומחה אחר. לאור זאת, נדחה בהסכמה מועד הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור עד ליום 29 באפריל 2019. לאור היעדר הסכמה לגבי נוסח חוזה"ד, יעוכב מועד הגשת התגובה עד להגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האישור. ביום 3 ביוני 2019 אושר הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים, בהתאם לו, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 29 באוקטובר 2019 ותשובה לתגובת הבנק, מטעם המבקש הוגשה ביום 1 בינואר 2020. ביום 5 בינואר 2020 התקיים דיון מקדמי בתיק, בו החליט בית המשפט כי יש להמתין עד שתתגבשנה טענות נוספות של הצדדים, לרבות בנושא איחוד הדיון עם בקשות דומות שהוגשו באותו נושא. ביום 16 במרץ 2020 הגיש המבקש בקשה לגילוי מסמכים. ביום 10 באוגוסט 2020 הוגשה תגובת הבנק לבקשת הגילוי והוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. ביום 15 בספטמבר 2020 התקיים דיון מקדמי, בסופו נקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם, עד ליום 25 באוקטובר 2020, בשאלה האם ניתן להכריע בבקשת האישור לפי החומר המצוי בתיק וסיכומים בכתב, בהתאם לכך, הבנק הגיש עמדה מטעמו והודיע כי הוא עומד על קיומו של הליך הוכחות. ביום 9 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי בסופו, ניתנה החלטה המקבלת את עמדת הבנק ובהתאם לכך, נקבעו מועדים להוכחות. ישיבת הוכחות ראשונה קבועה ליום 20 ביולי 2021.

(n) בחודש דצמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ונגד חברות הביטוח - הראל, הפניקס ומנורה, בגין גבייה ביתר, בניגוד לד"ן לכאורה, של פרמיות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מיותרות, לכאורה, שהופקו לבעל המבנה למרות שבעת הפקתן הייתה כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה. המבקשים העמידו את הנזק בסך כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, ביחד ולחוד. לטענתם, הנזק ביחס לכל בנק, ככל שתתבקש חלוקת אחריות בין הנתבעים, הוא בהתאם לפלחי השוק שלהם- מחצית מהנזק לפחות יש לייחס לבנקים ואילו מחצית לחברות הביטוח. תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 10 ביוני 2019 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 5 במרץ 2020. ביום 16 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי במהלכו, העלה בית המשפט את הקשיים שבבקשה ובצירוף של משיבים משני סוגים (חברות ביטוח ובנקים) והורה למבקשים להודיע, עד ליום 2 במאי 2021, כיצד הם מתכוונים להמשיך את בקשת האישור וכנגד מי. המבקשים הודיעו לבית המשפט כי הם החלו בשיחות עם חלק מהמשיבים בתיק וביקשו ארכה של 30 יום לצורך מסירת העדכון.

(o) בחודש יוני 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 5 בנקים נוספים, עניינה של הבקשה הוא בחיוב הפרשי המרה ועמלת פעולה ביתר בגין פעולת המרה של מטבע חוץ שלא כד"ן, כביכול, ובהעדר גילוי נאות, תוך הפרת שורה של דינים.

ביחס לחיוב בהפרשי המרה, נטען כי כאשר לקוחות מבצעים פעולת המרה של מטבע חוץ, המשיבים גובים הפרשי המרה, אשר לטענת המבקשים, הינה עמלת הפרשי המרה שאינה כלולה בתעריפון, ולפיכך גבייתה נעשית ללא סמכות שבד"ן. עוד נטען כי מאחר וזהו חיוב הסמוי מעיני הלקוחות, נמנעת מהלקוחות האפשרות לדעת מה עלות שירות המרה.

ביחס לעמלת פעולה, נטען כי הבנק (ו-2 משיבים נוספים), מחשבים עמלה זו לאחר הוספת הפרשי המרה ולכן גובים עמלת פעולה ביתר. עוד נטען כי המשיבים נוטלים חלק בהסדר כובל.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת את כל אותם אנשים או ישויות משפטיות אשר השתמשו בשירותי המשיבים לשם ביצוע פעולת המרה וכן כלל הציבור בישראל - אשר נפגע באופן ישיר ועקיף מההפרות ד"ן.

הנזק לקבוצה על פי הבקשה, הנו כ-8 מיליארדי שקלים חדשים וחלקו המיוחס לבנק הועמד על סך של 1.745 מיליארדי שקלים חדשים. הבנק הגיש מטעמו בקשה לסילוק הבקשה לאישור על הסף. בהתאם להחלטת בית משפט מיום 26 באוקטובר 2019 ניתנה, בשלב זה, ארכה ארעית להגשת תגובת המשיבים לבקשת האישור וזאת עד לקבלת החלטה אחרת. ביום 27 באוקטובר 2019 הגישו המבקשים בקשה למחיקת בקשת הסילוק שהוגשה מטעם הבנק, לאחר שהוגשה תשובת הבנקים ותגובה לתשובה, ניתנה ביום 3 בנובמבר 2019 החלטה הדוחה את בקשת המבקשים למחוק את הבקשה לסילוק על הסף. ביום 9 במרץ 2020 התקיים דיון במסגרתו נדונה בקשת הסילוק שהגיש הבנק. בסיומו של הדיון, קצב בית המשפט למבקש 15 יום על מנת להודיע אם הוא עומד על תביעתו. בהתאם לכך, ביום 16 במרץ 2020 הודיעו המבקשים כי הם עומדים על הבקשה לאישור. ביום 21 ביוני 2020 נתן בית המשפט פסק דין, על פיו הבקשה נדחתה על הסף תוך חיוב המבקשים בהוצאות ביום 7 ביולי 2020 הומצא לבא כוח הבנק ערעור שהגישו המבקשים על פסק הדין.

בד בבד עם הגשת הערעור הגישו המבקשים גם בקשה לפטור מהפקדת ערבו בערעור וכן בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין, ביום 10 באוגוסט ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה והערבון הופקד בהתאם. ניתן צו סיכומים ונקבעו מועדים להגשת סיכומי הצדדים והתיק נקבע לדיון להשלמת טיעון בע"פ ליום 28 ביולי 2021.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(י) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ללא הערכת סכום, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, בגין אשראי שמעמיד הבנק באמצעות "כרטיס טפחות" במסגרת "הלוואה לכל מטרה". בבקשה נטען, כי הבנק מפצל את מסגרת האשראי המגובה בשעבוד דירה, בין כרטיס טפחות כהלוואה לכל מטרה לבין הלוואות לדירה, חלף מתן מלוא האשראי כ"הלוואה לדירה" בתנאים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים, וזאת, כביכול, בניגוד לדיון ותוך עקיפת הוראות המפקח בעניין הלוואות לדירה, ומבלי שהלקוח מודע לפעולת פיצול האשראי ומשמעותה ותוך הסתרת עובדות מהותיות, כגון העדר ביטוח החיים מרכיב הלוואה בכרטיס האשראי טפחות, חיוב בריבית שונה וחיוב חודשי בגין החזקת הכרטיס.

המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, בעוד הוא מעמיד את תביעתו האישית על סך של 112,373 שקלים חדשים. על הבנק להגיש את תגובתו עד ליום 26 בנובמבר 2020. תגובת הבנק הוגשה ביום 26 בנובמבר 2020 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 17 בדצמבר 2020. ביום 18 בינואר 2021 הגיש המבקש לבית המשפט, בקשה לפנות ולקבל את עמדת היועץ המשפטי לממשלה ו/או בנק ישראל לתובענה, ביום 31 בינואר 2021 הגיש הבנק את תשובתו לבקשה וטרם ניתנה החלטה. ביום 24 בפברואר 2021 התקיים דיון קדם משפט בסופו, הציע בית המשפט למבקש לשקול להסתלק מבקשת האישור. בהתאם להחלטה. ביום 14 במרץ 2021 הגיש המבקש בקשת הסתלקות חד צדדית וביום 13 באפריל 2021 ניתנה החלטת בית המשפט, המאשרת את בקשת ההסתלקות של התובע ובקשת האישור נמחקה.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 2 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ-43 מיליוני שקלים חדשים.

(3) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

(א) בחודש מאי 2020, התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, נגד 15 בנקים ובכללם הבנק ובנק יחב ונגד המוסד לביטוח לאומי, רשות האכיפה והגביה ורשות הדואר ("הבקשה"), בגין שתי עילות; האחת, בגין עיכוב שלא כדיון, כביכול, של כספי תגמולים שאינם ניתנים לעיקול וזאת בניגוד לחוק ההוצאה לפועל, הוראות חוק הגנת השכר ועוד שורה של דינים, והשנייה, בגין אי הנפקת כרטיס מסוג "דביט" לנטולי כרטיס אשראי או כרטיס מגנטי למשיכת כסף מזומן ממסוף בנק אוטומטי, תוך הפרה, לכאורה, של הוראת הפיקוח על הבנקים מיום 22 במרץ 2020.

הקבוצה הוגדרה בבקשה ככוללת כל אדם אשר את כספו עיכב, מי מהבנקים המשיבים שלא כדיון, בנסיבות המפורטות בכתב הבקשה. המבקש העמיד את סכום תביעתו כנגד כלל המשיבים על סך של 300 מיליוני שקלים חדשים.

בד בבד עם הגשת הבקשה לאישור, הגיש המבקש בקשה לפטור מאגרה. ביום 28 ביולי ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לפטור מאגרה, על החלטה זו הוגש ערעור אשר נדחה ביום 6 בספטמבר. ביום 13 באוקטובר 2020 ניתנה החלטת בית המשפט המורה על מחיקת ההליך בגין אי-תשלום אגרה. ביום 22 באוקטובר 2020, התקבלה אצל ב"כ הבנק, בקשה אשר הגיש המבקש ביום 18 באוקטובר לבית המשפט העליון, למתן פטור מחובת הפקדת ערבון להגשת בקשת רשות ערעור מטעמו. בהתאם להחלטות בית המשפט, תגובת הבנק לבקשה לפטור מהפקדת ערבון הוגשה ביום 2 בדצמבר 2020.

(ב) בחודש מאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין הפרה, כביכול, של חובת הסודיות בכך שהבנק מעביר פרטי מידע מזהים שונים לתאגידי מידע בינלאומיים ובפרט חברת פייסבוק, ומאפשר לאסוף מידע פרטי על לקוחות הבנק, תוך הפרה לכאורה, של הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ועוד שורה של דינים, וזאת מבלי לתת גילוי ללקוחות הבנק כנדרש וללא קבלת הסכמתם.

לטענת המבקש, הבנק משתמש בכלים של צדדים שלישיים כגון פייסבוק וגוגל, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלו בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות של הבנק לשם עריכת קמפיינים פרסומיים, והתאגידים מצידם מעבדים את המידע שנחשף על הלקוחות לצרכים שלהם וזאת מבלי שניתן על כך גילוי בדבר המטרות שלשמן נאסף המידע ומהו בדיוק המידע שנאסף למעט, "הבהרה משפטית" באתר הבנק, שלטענת המבקש, הינה לוקה בחסר ואין לראות בה כהסכמה. עוד טוען המבקש, כי כל התנאים במסמכי הבנק, אשר מתירים לבנק למסור מידע על לקוחותיו לצדדי ג', ובכלל זה "הבהרה המשפטית" הם תנאים מקפחים בחוזה אחיד. המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ב-1 במרץ 2021.

(א) בחודש אפריל 2021, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 14 נתבעים נוספים (בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים - להלן: "המשיבים"), בגין העברת מידע פרטי לצדדים שלישיים תוך כדי גלישה ב"איזור האישי", שבאתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילים המשיבים, וזאת, כביכול, תוך פגיעה בפרטיות המנוגדת להוראות חוק הגנת הפרטיות, כללי הבנקאות ועוד שורה של חובות המוטלות על המשיבים.

לטענת המבקשים, האיזור האישי כולל מידע פרטי וסודי וזה מועבר לצדדים שלישיים, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה. זאת בין היתר, במסגרת השימוש שעושה הבנק בשירות האנליזה של חברת גוגל (גוגל אנליטיקס).

התובעים לא נקבו בסכום נזק קבוצתי. יחד עם זאת, הם מעריכים כי הנזק הממוני והבלתי ממוני לכ"א מחברי הקבוצה עומד על סך של 2,000 שקלים חדשים. תשובת הבנק טרם הוגשה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(4) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות נגזרות וכן הליכים נגזרים, כמפורט להלן:

(א) בחודש אוקטובר 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 עובר להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, נגד הבנק ונגד בנק אגוד לישראל בע"מ (באופן של "הליך נגזר כפול") (להלן: "המשיבים"), להורות למשיבים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים לפעולות של העברות כספים "חשודות" בין השנים 2017-1999, כפי שפורסם באתר תקשורת BuzzFeed ביחס למשיבים (העברות בסך של מעל 9 מיליון דולר ארה"ב מבנק אגוד, והעברות בסך של מעל 340 אלפי דולר ארה"ב אל הבנק), ולאפשר לו עיון במסמכים ופרוטוקולים של דירקטוריון המשיבים ו/או הנהלות הבנקים, הנוגעים לפרשה. לטענת המבקש, כל המסמכים המבוקשים הנם הכרחיים לברור טענותיו בדבר כשלים שנפלו בממשל התאגידי של המשיבים, ובדבר פעילותם של נושאי משרה ובעלי תפקידים שונים במשיבים, וזאת לצורך הגשתה של בקשה לאישור תביעה נגזרת כלפי נושאי משרה ורואי החשבון בקשר לנזק שנגרם לבנק מזרחי ו/או בנק אגוד כתוצאה ממעשי ומחדלי נושאי משרה שונים במשיבים. תשובת הבנק לבקשה לגילוי מסמכים הוגשה ביום 20 בינואר 2021 וביום 21 בפברואר 2021 הוגשה תגובת המבקש לתשובת הבנק. ביום 25 באפריל 2021 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת למחיקת תובענה וביום 26 באפריל 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המקבלת את הבקשה ומורה על מחיקת התובענה.

(ב) בחודש ספטמבר 2020 הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א, בקשה לאישור תובענה נגזרת, אשר הוגשה על ידי בעל מניות בשם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ ("החברה למפעלי כלכלה") ובשם בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("יהב"), וזאת כנגד יהב, הבנק, חברי הדירקטוריון של החברה למפעלי כלכלה ושל בנק יהב, ביניהם נושאי משרה של הבנק. לטענת המבקש, נגרמו ליהב ולחברה למפעלי כלכלה נזקים, כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם כביכול, של המשיבים, בקשר בבנק, וזאת, על פי הנטען, בניגוד לדין ותוך הפרת חובות אמון וזהירות של המשיבים כלפי יהב וכלפי החברה למפעלי כלכלה. סכום הנזק הנטען ליהב הינו למעלה ממיליארד שקלים חדשים. תשובת יהב לבקשה הוגשה ביום 29 באפריל 2021 ותשובת הבנק הוגשה ביום 3 במאי 2021. קדם משפט קבוע ליום 8 ביולי 2021.

(א) בחודש מרץ 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תובענה כתובענה נגזרת ("הבקשה לאישור") בשם הבנק ובשם חברה בת שלו, UMB (Switzerland) Ltd, ("מזרחי שוויץ") נגד נושאי משרה בהווה ובעבר בבנק ובמזרחי שוויץ, בסכום מינימאלי של 95 מיליון שקלים חדשים, בגין נזקים שנגרמו כביכול, לקבוצת מזרחי, כתוצאה ממעשיהם ומחדליהם כביכול, של המשיבים, בקשר עם מתן סיוע ללקוחות אמריקאיים להתחמק מתשלומי מיסים בארצות הברית. המבקש טוען כי יש לחייב את המשיבים לשלם לבנק את שיעור הנזק אשר גרמו לקבוצת מזרחי בכלל ולבנק בפרט.

ביום 24 במרץ 2015 הגיש בעל מניות בבנק בקשה במסגרת ההליך דנן להצטרפות כצד להליך דנן ולעיכוּב הדיון בו או לחילופין לסילוקו על הסף וזאת נוכח בקשה לגילוי מסמכים אשר הוגשה על ידי אותו בעל מניות בחודש דצמבר 2014 לבית המשפט המחוזי בתל אביב כנגד הבנק וכנגד נושאי משרה בבנק, מכח הוראות סעיף 198א' בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("הבקשה לגילוי"). במסגרת הבקשה לגילוי עתר אותו מבקש לבית המשפט על מנת שזה יורה לבנק ולמשיבים האחרים לגלות לו מסמכים שונים הנוגעים להליכים המתנהלים בארצות הברית על מנת שיהיה בידו "לבחון" אפשרות להגשת בקשה לאישור "הגנה נגזרת" (בשם הבנק מול הרשויות בארצות הברית) או הגשת בקשה לאישור תובענה נגזרת (כנגד "בכירים" ועובדים בבנק). לטענת המבקש בבקשה לגילוי, הליך הבקשה לגילוי הינו הליך תלוי ועומד הקודם להליך הבקשה לאישור ועל כן יש לעכב את הדיון בהליך הבקשה לאישור ואף לסלקו על הסף.

ביום 10 במאי 2015 אישר בית המשפט במסגרת הליך הבקשה לאישור, הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק בדבר מועדי הגשת כתיב טענות, לפיו, בין היתר, בשלב זה יושהו מועדי הגשת תגובות המשיבים לבקשה לאישור וכי בסמוך לאחר מתן ההחלטות, בין היתר, בנוגע לבקשת ההצטרפות האמורה לעיל ובכפוף להן, ייקבע המועד להגשתן, בשם לב, בין היתר, להתקדמות ההליכים מול משרד המשפטים בארצות הברית.

יצוין ביחס להליך הבקשה לגילוי, כי ביום 3 במאי 2015 התקיים דיון מקדמי בבית המשפט בבקשה לגילוי במסגרתו, בין היתר, אישר בית המשפט את הסכמת הצדדים כי הדיון לגוף הבקשה לגילוי יושהו בשלב זה עד לסיום איסוף המסמכים לשם מסירתם לרשויות בארצות הברית. בחודש דצמבר 2015 קבע בית המשפט, כי הליך הבקשה לאישור ימחק ואולם המחיקה תעוכב כך שהיה ותתקבל הבקשה לגילוי והמבקש בבקשה לגילוי יגיש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים במועד עליו יורה בית המשפט במסגרת ההחלטה, כי אז תמחק בקשת האישור. היה ותדחה בקשת הגילוי או אם לא תוגש בקשת אישור 90 יום לאחר קבלת המסמכים- יראו בבקשת האישור כבקשה מוקדמת לכל בקשה אחרת- אם תוגש.

ביום 18 באפריל 2016, החליט בית המשפט, לעכב את הדיון בתיק הבקשה לגילוי עד לסיום הליכי החקירה ודיווח על תוצאותיה.

ביום 12 באפריל 2017 בית המשפט הורה כי היועץ המשפטי לממשלה יודיע בתוך 45 יום אם בדעתו להצטרף להליך.

ביום 3 באוגוסט 2017, הגיש היועץ המשפטי לממשלה, הודעה מטעמו על התייצבותו בהליך הגילוי ואליה צירף את עמדתו. ביום 10 בספטמבר 2017, הגישו הבנק והמשיבים האחרים תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה.

ביום 19 בספטמבר 2017 אושר על ידי בית המשפט הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים בתיק ועל פיו, הדיון בתיק זה יושהו בשלב זה בכפוף לכך שהמשיבים יידווחו לבית המשפט ולמבקש, החל מיום 31 בדצמבר 2017, מידי 90 ימים, אודות החקירה של משרד המשפטים בארצות הברית. הודעות עדכון בדבר הליך החקירה, כאמור, נמסרו ביום 29 במרץ 2018 וביום 27 ביוני 2018.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 2 באוקטובר 2018 מסר הבנק הודעת עדכון לבית המשפט בדבר הליך החקירה, לו צירף את הדיווח שנמסר לציבור במסגרת הדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 ביוני 2018, על פיו, בין היתר, הבנק החל במשא ומתן עם משרד המשפטים בארה"ב, אולם טרם ניתן להעריך את תוצאותיו. בהתאם לכך בית המשפט קבע את התיק למעקב בעוד 90 יום.

ביום 31 בדצמבר מסר הבנק הודעת עדכון נוספת לבית המשפט בדבר הליך החקירה ומועד העדכון הבא יחול ביום 31 במרץ 2019.

ביום 14 במרץ 2019 הגיש הבנק לבית המשפט, הודעת עדכון, כי ביום 12 במרץ 2019 התקשר הבנק עם משרד המשפטים האמריקאי בהסכם מסוג Deferred Prosecution Agreement לסיים החקירה.

בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 10 באוקטובר 2019, הגישו הצדדים הודעה על הסדר דיוני באשר להמשך ניהול הבקשה. ביום 18 בדצמבר 2019 ניתנה החלטת בית המשפט, לפיה, בין היתר, נקבע דיון קדם משפט ליום 22 באפריל 2020 וכי על הצדדים להודיע על הסכמתם להפנות המחלוקת לגישור. לאור הודעת הבנק מיום 1 בינואר 2020, כי הוא סבור שאין השעה יפה להליכי גישור בין הצדדים, עם זאת, כמצוות החלטת בית המשפט אם תהיינה נסיבות או התפתחויות שלדעת הבנק יצדיקו זאת, הוא ישוב ויבחן אפשרות זו. מועד דיון קדם משפט נקבע ליום 24 ביוני 2020.

ביום 27 במרץ 2020 הגישה הוועדה הבלתי תלויה שמינה דירקטוריון הבנק, בין היתר כוועדת תביעות בלתי תלויה, את מסקנותיה והמלצותיה בקשר עם ההליכים המתוארים לעיל. דירקטוריון הבנק החליט ביום 31 במרץ 2020 לאמץ את מסקנות והמלצות הוועדה במלואן (שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד דירקטורים ונושאי משרה אחרים בגין הפרת חובת אמונים או הפרת חובת זהירות וכן שלא לדרוש מהם השבה של תגמולים שקיבלו, במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית ושלא לנקוט הליך משפטי בעניין זה) והנחה את הנהלת הבנק לפעול ליישומן של ההמלצות, לרבות לעניין הסכם פשרה בסכום של 23 מיליוני דולר עם המבטחים של ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה. בהתאם, ביום 8 בספטמבר 2020 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה שנחתם בין המבקש, קבוצת הבנק, המשיבים והמבטחים, בהתבסס על המלצתה של הוועדה הבלתי תלויה, בצירוף בקשה ליתן צו המטיל חיסיון על דוח הוועדה הבלתי תלויה. ביום 8 בספטמבר 2020 ניתנה החלטת בית המשפט להטיל חסיון ארעי על הדוח בעקבותיה הגיש הבנק בקשה להסדר דיוני בקשר עם החלטת החיסיון וביום 17 בספטמבר נתן בית המשפט תוקף להסדר הדיוני. ביום 9 בספטמבר 2020 הורה בית המשפט על פרסום מודעה בדבר הסכם הפשרה. בהתאם להחלטות בית המשפט על היועץ המשפטי לממשלה ליתן את עמדתו ביחס להסכם הפשרה עד ליום 15 באוקטובר 2020. ביום 18 באוקטובר 2020 הוגשה בקשה מטעם היועץ המשפטי להאריך את המועד להגשת עמדתו ב-30 יום נוספים ובית המשפט נעתר לבקשה.

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה הוגשה ביום 11 בנובמבר 2020 וביום 12 בנובמבר 2020 ניתנה החלטה, על פיה, על הצדדים להגיש תגובתם לעמדת היועמ"ש עד ליום 3 בדצמבר 2020 וכן לפעול אצל המבטחים לקבלת הבהרה מגובה בתצהיר או חוות דעת, באשר להערת היועמ"ש בדבר האפקט השלילי שיכול ויחול על שוק הביטוח בכלל ובפרט של נושאי משרה. בהתאם להחלטה, ביום 3 בדצמבר 2020 הוגשה תגובה מטעם הבנק וכן הבהרה מטעם הבנק וכן הבהרה מטעם מבטחי פוליסת הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק. ביום 20 בדצמבר הוגשה עמדה מטעם היועמ"ש, במענה לתגובות הצדדים בהמשכה, ניתנה החלטת בית המשפט המורה ליועמ"ש להודיע עד ליום 3 בפברואר 2021 מדוע לא צורפה חוות דעת או תצהיר מטעמו כבסיס להנחות שבעמדתו. בהתאם להחלטה, ביום 3 בפברואר 2021 הוגשה הודעה מטעם היועמ"ש לפיה, הדברים שהובאו בעמדתו אינם דורשים תמיכה עובדתית. באותו יום ניתנה החלטת בית משפט הקובעת, כי ככל ולא תינתן הודעה של מי מהצדדים כי הוא מבקש לקיים דיון בבקשת אישור הסדר הפשרה וזאת עד ליום 7 בפברואר 2021, כי אז תועבר הבקשה להכרעה. בהתאם לכך, ביום 7 בפברואר 2021 הגיש הבנק (והמשיבים הנוספים), הודעה לבית המשפט לפיה, ככל שבית המשפט יהא סבור כי לעמדת היועמ"ש עשויה להיות השלכה בכל הקשור לאישור הסכם הפשרה בתיק זה, אזי קבוצת הבנק מבקשת כי יתקיים דיון בבקשה. ביום 9 בפברואר 2021 נתנה החלטת בית המשפט לפיה, לדעת בית משפט יש מקום לקיים דיון בעמדת היועמ"ש. דיון כאמור התקיים ביום 11 במרץ 2021. ביום 10 בפברואר 2021 הוגשה בקשה להתרת פרסום ולקבלת זכות עיון על ידי עיתון דה מרקר - הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר), במסגרתה ביקשו לעיין בדוח הוועדה הבלתי תלויה בגרסתו המלאה, ולסקר את המידע המצוי בו. תשובת הבנק לבקשת דה-מרקר הוגשה ביום 14 בפברואר ובאותו מועד ניתנה החלטת בית המשפט המתירה את מסירתו למבקשת (דה מרקר), תוך השחרת מידע מטעמים של חשש לפגיעה בהתנהלות השוטפת של הבנק, בפרטיותם של צדדים שלישיים, סודיות מסחרית וסודיות בנקאית. ביום 6 באפריל 2021 הגיש עיתון כלכליסט מקבוצת ידיעות אחרונות בע"מ (כלכליסט) לבית המשפט, בקשה להורות לבנק להעביר לידי המבקש עותק מדו"ח הוועדה הבלתי תלויה כפי שנמסר לידי דה מרקר ולהצטרף להליך הבקשה להתרת פרסום הבנק הגיש תשובתו לבקשה. ביום 23 באפריל 2021 ניתנה החלטת בית משפט שקבעה כי אין בסיס לבקשת כלכליסט להצטרף להליך וכי יש בסיס לקבלת זכות עיון באותו היקף וצורה שניתנה זכות העיון לדה מרקר.

בהתאם להחלטה מיום 11 במרץ 2021 ובהמשך להחלטות בית המשפט בדבר הארכת מועדים, ביום 28 באפריל 2021 הוגשה הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה ביחס למעמדו של היועץ בהליכי תביעה נגזרת ולעניין אי קיומו של גילוי דעת בנוגע לסוגיית פיקוח על ציות לחוק בתאגיד, ביום 2 במאי 2021 הוגשה תגובה מטעם קבוצת הבנק להודעת היועץ לפיה, בשים לב לכך שבהודעת היועץ אין חידוש כלשהו לעניין אישור הסכם הפשרה, שהיועץ אינו מתנגד לו, מתבקש בית המשפט לאשר את הסכם הפשרה כאמור בבקשה שהוגשה ביום 8 בספטמבר 2020. ביום 11 במאי 2021, ניתן פסק דין אשר נתן להסכם הפשרה אשר נחתם בין הצדדים לבקשת הגילוי, תוקף של פסק דין.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ד) ביום 12 בדצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי ועיון מסמכים מכוח הוראות סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "בקשה לגילוי"), להורות לבנק אגוד ("אגוד"), לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד הבנק למר אליעזר פישמן ("פישמן") ולאחרים שלחובותיהם ערב פישמן אישית ("האשראים"). בבקשה נטען, כי חברי דירקטוריון וועדת האשראי של אגוד אפשרו לפישמן לצבור חובות עתק של כ-270 מיליון שקלים חדשים, וללא שעשן, לכאורה, את המוטל עליהם כדי לגבותם חזרה במועד. לאחר הליכים דיוניים שונים, ביום 6 באוגוסט 2017, אישר בית המשפט הסדר דיוני, על פיו יעוכבו ההליכים בתיק על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, אשר על הקמתה החליט דירקטוריון אגוד, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון אגוד. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש. הצדדים קיימו הליך גישור, אשר לא צלח. לפיכך, ביום 25 בספטמבר 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה נגזרת ("הבקשה"), נגד 20 משיבים שונים, שלפי הנטען מכהנים או כיהנו כדירקטורים בבנק אגוד. עניינה של הבקשה, על-פי הנטען בה, הוא מתן הלוואות לפישמן בשנים 2004-2008, ללא בטחונות או כאשר קיימות בטוחות המכסות רק חלק מסך חובותיו, ותוך הפעלת שיקול דעת רשלני והפגנת אדישות, לכאורה, לתוצאות הדברים. כן נטען לגבי אי נקיטת פעולה על-ידי אגוד ונושאי המשרה להחזיר כספי אגוד. המבקש עותר לחייב את המשיבים בנזק שגרמו, לטענתו, ברשלנותם, בסך של 125 מיליון שקלים חדשים, הלוקח להערכתו בחשבון את התקבולים שיתקבלו בהליכי חדלות הפירעון של פישמן. בד בבד הוגשה על ידי המבקש בקשה למחיקת הבקשה לגילוי ועיון מסמכים, וביום 28 באוקטובר 2019 בית המשפט הורה על מחיקתה. בהתאם לבקשה מוסכמת של הצדדים, הורה בית המשפט ביום 12 בדצמבר 2019 על צירוף בנק אגוד כמשיב נוסף לבקשה לאישור תביעה נגזרת וביום 24 במאי 2020 הגיש בנק אגוד את תשובתו לבקשה לאישור תביעה נגזרת. ביום 25 במאי 2020, נעתר בית המשפט לבקשת אגוד ונתן צו חיסיון ארעי, עד להחלטה אחרת, ביחס לחיסיון כלפי צדדים שלישיים על תשובת אגוד לבקשה. ביום 29 ביולי 2020 הוגשה בקשה מטעם עיתון גלובס ואחרים לביטול צו החיסיון הארעי ובכך לאפשר עיון בלתי מוגבל וחשיפת מסמכים שצורפו לתשובת הבנק לבקשה לאישור נגזרת. ביום 10 באוגוסט 2020 התקיים דיון קדם משפט בהמשכו ניתנה על ידי בית המשפט החלטה הדוחה את בקשת החיסיון הן מדיוני בית המשפט והן ממסמכי בית המשפט ולאפשר לגלובס לעיין במסמכים אלה. ביום 21 בספטמבר הגיש אגוד בקשת רשות לערער על החלטה זו. ביום 19 בינואר 2021 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעור שהגיש אגוד, תוך שהוא מאמץ את ההסדר, לפיו ינתן לאגוד פרק זמן להודיע כי ישנם פרטי מידע מסוימים העולים כדי סודות מסחריים - כך שיתייחס גם לפרטי מידע הנוגעים לפרטיותו של מר אליעזר פישמן ולדו"ח הוועדה הבלתי תלויה, בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1 בפברואר 2021 הבנק הגיש הודעה כאמור ביום 16 בפברואר 2021. בית המשפט אישר את הסכמת הצדדים לדחיית מועד הדיון אשר היה קבוע ליום 13 בינואר 2021 וזאת לצורך ניהול משא ומתן, בין הבנק למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים, בהתאם להחלטת דירקטוריון אגוד מיום 31 בדצמבר 2020.

ביום 18 בפברואר 2021 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת עיתון דה מרקר - הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר) ואחרים בקשה למתן צו עיון במסמכים המצויים בתיק בית המשפט ולהצטרף להליך הנוגע לבקשת החיסיון, תוך אפשרות להעלות טענות בנוגע ל"אופן השחרת' המסמכים".

ביום 8 באפריל 2021 התקיים דיון במסגרתו, מסר אגוד לבית המשפט, עדכון ביחס למשא ומתן בין הבנק למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים. בסופו, ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, עד ליום 19 במאי 2021 ימצו המשיבים את המשא ומתן ויודיעו את תוצאותיו לבית המשפט ולצד שכנגד. בנוסף, ישקלו המשיבים את האפשרות לשתף בשלב המשא ומתן את המבקש.

(5) בהמשך לחתימת הסכם ביום 12 במרץ 2019 (DPA) בין הבנק ובין משרד המשפטים בארצות הברית (DOJ) לסיום חקירת ה-DOJ בעניין עסקי קבוצת הבנק עם לקוחותיה האמריקאים, כמפורט בביאור 26 ג. (11 ג) 1. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020, ניתן ביום 22 במרץ 2021 על ידי בית המשפט בארצות הברית (לוס אנג'לס) צו המורה על ביטול כתב האישום הנדחה, אשר הוגש נגד חברות קבוצת הבנק, בהתאם להסכם (DPA) הנ"ל. הצו האמור ניתן לבקשת ה-DOJ, אשר ציין, בין היתר, במסגרת בקשה שהגיש לבית המשפט הנכבד עם תום תקופת ההסכם (שנתיים) אשר נקבעה במסגרת ה-DPA, כי חברות קבוצת הבנק קיימו את התחייבויותיהן על פי ההסכם האמור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות- המשך

ג. ערבויות לפי מועד לפירעון

להלן הערבויות שהוצאו על-ידי הבנק בפילוח מועד לפירעון:

ליום 31 במרץ 2021					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
3,138	218	88	458	2,374	ערבויות להבטחת אשראי
11,946	1,369	251	2,323	8,003	ערבויות לרוכשי דירות
9,030	3,587	87	1,349	4,007	ערבויות והתחייבויות אחרות
11,775	81	2,131	4,601	4,962	התחייבויות להוצאת ערבויות
35,889	5,255	2,557	8,731	19,346	סך הכל ערבויות

ליום 31 במרץ 2020					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
2,843	114	46	325	2,358	ערבויות להבטחת אשראי
11,173	83	97	2,580	8,413	ערבויות לרוכשי דירות
8,168	2,983	1,095	984	3,106	ערבויות והתחייבויות אחרות
9,295	454	952	5,414	2,475	התחייבויות להוצאת ערבויות
31,479	3,634	2,190	9,303	16,352	סך הכל ערבויות

ליום 31 בדצמבר 2020					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	
2,880	510	52	490	1,828	ערבויות להבטחת אשראי
11,903	1,245	174	2,691	7,793	ערבויות לרוכשי דירות
9,260	3,658	167	872	4,563	ערבויות והתחייבויות אחרות
11,400	-	742	5,712	4,946	התחייבויות להוצאת ערבויות
35,443	5,413	1,135	9,765	19,130	סך הכל ערבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 במרץ 2020			31 במרץ 2021			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
מיליוני שקלים חדשים			מיליוני שקלים חדשים			
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים						
חוזי ריבית						
1,491	-	1,491	1,424	-	1,424	חוזי Forward
82	82	-	35	35	-	אופציות שנכתבו
4,816	82	4,734	76	76	-	אופציות שנקנו
39,028	31,761	7,267	58,900	35,778	23,122	SWAPS ⁽¹⁾
45,417	31,925	13,492	60,435	35,889	24,546	סך הכל⁽²⁾
4,325	-	4,325	4,001	-	4,001	מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ						
139,464	75,556	63,908	159,997	95,771	64,226	חוזי Forward ⁽⁴⁾⁽⁶⁾
22,154	22,154	-	21,252	17,729	3,523	אופציות שנכתבו
20,233	20,233	-	22,370	18,484	3,886	אופציות שנקנו
3,591	2,246	1,345	3,159	1,443	1,716	SWAPS
185,442	120,189	65,253	206,778	133,427	73,351	סך הכל
-	-	-	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾
חוזים בגין מניות						
7,295	6,997	298	11,698	11,417	281	אופציות שנכתבו
7,026	7,026	-	11,337	11,328	9	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
2,918	2,918	-	2,500	2,500	-	SWAPS
17,239	16,941	298	25,535	25,245	290	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים						
7	7	-	15	15	-	חוזי Forward
6,834	6,834	-	12,993	12,993	-	אופציות שנכתבו
6,834	6,834	-	12,991	12,991	-	אופציות שנקנו
13,675	13,675	-	25,999	25,999	-	סך הכל
חוזי אשראי						
285	-	285	267	-	267	הבנק ערב
158	-	158	108	-	108	הבנק מוטב
443	-	443	375	-	375	סך הכל
262,216	182,730	79,486	319,122	220,560	98,562	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 33,980 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 25,852 מיליוני שקלים חדשים)

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 7,508 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 8,139 מיליוני שקלים חדשים)

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 4,301 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 5,003 מיליוני שקלים חדשים)

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 11,417 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 6,997 מיליוני שקלים חדשים)

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2020			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	מיליוני שקלים חדשים
			1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
			חוזי ריבית
1,439	-	1,439	חוזי Forward
33	33	-	אופציות שנכתבו
74	74	-	אופציות שנקנו
56,480	35,492	20,988	SWAPS ⁽¹⁾
58,026	35,599	22,427	סך הכל⁽²⁾
3,962	-	3,962	מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾
			חוזי מטבע חוץ
132,370	80,362	52,008	חוזי Forward ⁽⁴⁾⁽⁶⁾
20,293	15,628	4,665	אופציות שנכתבו
19,723	15,038	4,685	אופציות שנקנו
3,150	1,456	1,694	SWAPS
175,536	112,484	63,052	סך הכל
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾
			חוזים בגין מניות
15,526	15,244	282	אופציות שנכתבו
15,206	15,198	8	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
2,657	2,657	-	SWAPS
33,389	33,099	290	סך הכל
			חוזי סחורות ואחרים
96	14	82	חוזי Forward
12,847	12,847	-	אופציות שנכתבו
12,831	12,831	-	אופציות שנקנו
25,774	25,692	82	סך הכל
			חוזי אשראי
257	-	257	הבנק ערב
118	-	118	הבנק מוטב
375	-	375	סך הכל
293,100	206,874	86,226	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 34,819 מיליוני שקלים חדשים.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 7,708 מיליוני שקלים חדשים.

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הוגן וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 4,854 מיליוני שקלים חדשים.

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 15,168 מיליוני שקלים חדשים.

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יוזמה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 במרץ 2021					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
1,075	495	580	876	437	439
116	-	116	79	-	79
1,844	1,563	281	2,327	1,810	517
-	-	-	-	-	-
250	245	5	442	442	-
1	1	-	1	1	-
6	-	6	6	-	6
3,176	2,304	872	3,652	2,690	962
-	-	-	-	-	-
3,176	2,304	872	3,652	2,690	962
523	438	85	651	571	80

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ⁽⁴⁾

מזה: נגזרים מגדרים

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

חוזי אשראי

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾

סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר

התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 במרץ 2020					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
950	623	327	848	525	323
100	-	100	87	-	87
2,573	2,283	290	2,885	2,375	510
-	-	-	-	-	-
656	637	19	638	638	-
1	1	-	1	1	-
20	-	20	5	-	5
4,200	3,544	656	4,377	3,539	838
-	-	-	-	-	-
4,200	3,544	656	4,377	3,539	838
1,780	1,149	631	2,139	1,541	598

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

מזה: נגזרים מגדרים

חוזי מטבע חוץ⁽⁴⁾

מזה: נגזרים מגדרים

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

חוזי אשראי

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾

סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר

התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

(2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 8 מיליוני שקלים חדשים); שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 4 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 19 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2020					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
1,465	666	799	1,112	575	537
170	-	170	60	-	60
3,573	3,115	458	2,891	2,487	404
-	-	-	-	-	-
464	458	6	541	541	-
2	2	-	2	2	-
8	-	8	6	-	6
5,512	4,241	1,271	4,552	3,605	947
-	-	-	-	-	-
5,512	4,241	1,271	4,552	3,605	947
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
5,512	4,241	1,271	4,552	3,605	947
יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
962	808	154	808	686	122

- (1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.
 (2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 9 מיליוני שקלים חדשים. שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 6 מיליוני שקלים חדשים.

ב) גידור חשבונאי

1. גידור שווי הוגן⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021	
הכנסות (הוצאות) ריבית	
	חוזי ריבית
(113)	פריטים מגודרים
109	נגזרים מגדרים

יתרה ליום 31 במרץ 2021

התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	ניירות ערך זמינים למכירה
90	1,679	

2. גידור תזרים מזומנים⁽²⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021	
הכנסות (הוצאות) ריבית	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
2	(20)

- (1) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.
 (2) משקף סכומים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור שעבורם הפרש בין השינוי בשווי הוגן וההפחתה התקופתית מוכרים ברווח (הפסד) כולל אחר.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ג) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

31 במרץ 2021						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
3,652	1,941	4	43	1,518	146	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(1,781) ⁽¹⁾	(439)	-	-	(1,342)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(214)	(70)	-	-	(144)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,657	1,432	4	43	32	146	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,008	1,271	-	219	1,251	267	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(1,073)	(331)	-	-	(742)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,935	940	-	219	509	267	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
3,592	2,372	4	262	541	413	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,176	1,146	17	56	1,845	112	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(1,781)	(439)	-	-	(1,342)	-	מכשירים פיננסיים
(729)	(206)	(4)	-	(519)	-	בטחון במזומן ששועבד
666	501	13	56	(16)	112	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 במרץ 2020						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
4,377	2,572	-	45	1,609	151	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(1,536) ⁽¹⁾	(254)	-	-	(1,282)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(183)	(60)	-	-	(123)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
2,658	2,258	-	45	204	151	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,331	1,115	-	136	979	101	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(663)	(108)	-	-	(555)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,668	1,007	-	136	424	101	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
4,326	3,265	-	181	628	252	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
4,200	1,594	78	45	2,240	243	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(1,536)	(254)	-	-	(1,282)	-	מכשירים פיננסיים
(1,003)	-	(78)	-	(925)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,661	1,340	-	45	33	243	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאור 11 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

(ג) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2020						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
4,552	1,957	31	61	2,384	119	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(2,539) ⁽¹⁾	(814)	-	-	(1,725)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסים
(1,084)	(420)	(29)	-	(635)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
929	723	2	61	24	119	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,565	1,087	-	176	1,085	217	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(1,076)	(397)	-	-	(679)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
1,489	690		176	406	217	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
2,418	1,413	2	237	430	336	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
5,512	2,902	-	87	2,436	87	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(2,539)	(814)	-	-	(1,725)	-	מכשירים פיננסים
(663)	(323)	-	-	(340)	-	בטחון במזומן ששועבד
2,310	1,765	-	87	371	87	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז.

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ברבעון הראשון של שנת 2021 הוכרו הכנסות הנובעות מקיטון בהפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 3 מיליוני שקלים (ברבעון הראשון של שנת 2020 הוכרו הוצאות הנובעות מגידול בהפסדי אשראי בסך 6 מיליוני שקלים).

(ד) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה על בסיס מאוחד

31 במרץ 2021					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
7,508	519	3,799	1,926	1,264	חוזי ריבית:
52,927	14,517	29,611	5,896	2,903	שקל - מדד
206,778	207	4,241	76,305	126,025	אחר
25,535	3	91	2,966	22,475	חוזי מטבע חוץ
26,374	-	375	4	25,995	חוזים בגין מניות
319,122	15,246	38,117	87,097	178,662	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל
31 במרץ 2020					
262,216	12,503	19,778	84,731	145,204	סך הכל
31 בדצמבר 2020					
293,100	14,552	37,163	72,278	169,107	סך הכל

ביאור 12 - מגזרי פעילות

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח.

המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור 12 לדוחות, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה". מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגזרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. בהתאם, כוללים דוח רווח והפסד, לרבעון הראשון של שנת 2021 ולרבעון הרביעי של שנת 2020, והמאזן המאוחד של הבנק, את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית				
		מזה:	סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	
343	1	1,498	9	270	1,228	הכנסות ריבית מחיצוניים
29	40	130	-	130	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
314	(39)	1,368	9	140	1,228	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
30	62	(472)	(1)	221	(693)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
344	23	896	8	361	535	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
2	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
121	16	210	44	174	36	סך עמלות והכנסות אחרות
123	16	210	44	174	36	סך הכנסות שאינן מריבית
467	39	1,106	52	535	571	סך הכנסות
16	(3)	(30)	-	(7)	(23)	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
278	9	780	20	569	211	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(24)	2	(42)	(4)	(42)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
254	11	738	16	527	211	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
197	31	398	36	15	383	רווח (הפסד) לפני מיסים
66	10	133	12	5	128	הפרשה למיסים על הרווח
131	21	265	24	10	255	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
131	21	265	24	10	255	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(16)	(2)	(16)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
130	21	249	22	(6)	255	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
29,635	307	182,609	4,519	24,414	158,195	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
29,635	307	182,609	3,101	24,414	158,195	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
29,241	212	185,343	4,512	25,609	⁽³⁾ 159,734	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
779	-	147	-	89	58	יתרת חובות פגומים
28	-	1,385	-	22	1,363	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
45,690	20,495	120,479	4,519	120,479	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
45,690	20,495	115,960	-	115,960	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
47,104	20,900	117,174	-	117,174	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
27,714	145	114,329	3,986	22,421	91,908	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
27,630	49	115,307	4,053	22,410	92,897	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
35,398	4,199	55,684	-	46,297	9,387	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
286	1	749	8	238	511	מרווח מפעילות מתן אשראי
30	19	115	-	115	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
28	3	32	-	8	24	אחר
344	23	896	8	361	535	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) מזה: יתרת הלוואות לדיור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים בסך 18,126 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
2,208	49	2,159	62	7	155	93
517	1	516	207	58	37	15
1,691	48	1,643	(145)	(51)	118	78
-	1	(1)	276	75	21	7
1,691	49	1,642	131	24	139	85
189	-	189	182	2	3	-
543	6	537	112	14	38	26
732	6	726	294	16	41	26
2,423	55	2,368	425	40	180	111
13	(2)	15	-	(19)	35	16
1,341	23	1,318	128	20	68	35
-	-	-	2	16	27	19
1,341	23	1,318	130	36	95	54
1,069	34	1,035	295	23	50	41
358	11	347	99	8	17	14
711	23	688	196	15	33	27
(12)	-	(12)	(12)	-	-	-
699	23	676	184	15	33	27
(23)	-	(23)	(6)	-	-	-
676	23	653	178	15	33	27
357,684	16,986	340,698	96,590	1,548	20,640	9,369
25	-	25	25	-	-	-
247,529	3,421	244,108	-	1,548	20,640	9,369
251,957	3,914	248,043	-	2,231	21,082	9,934
1,684	1	1,683	-	117	401	239
1,413	-	1,413	-	-	-	-
337,584	16,311	321,273	35,088	47,181	37,059	15,281
286,073	4,407	281,666	-	47,181	37,059	15,281
293,766	4,265	289,501	-	52,643	35,734	15,946
202,210	4,810	197,400	11,896	2,516	29,259	11,541
203,936	4,846	199,090	12,501	2,664	29,738	11,201
472,151	-	472,151	3,179	350,225	19,128	4,338
1,263	27	1,236	-	5	124	71
204	3	201	-	14	12	11
224	19	205	131	5	3	3
1,691	49	1,642	131	24	139	85

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזקי בית				
		מזה: סך הכל	כרטיסי אשראי	אחרים	הלוואות לדירור	
295	1	1,003	9	244	759	הכנסות ריבית מחיצוניים
26	40	104	-	104	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
269	(39)	899	9	140	759	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
29	61	(103)	(2)	197	(300)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
298	22	796	7	337	459	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
104	86	185	39	147	38	סך עמלות והכנסות אחרות
104	86	185	39	147	38	סך הכנסות שאינן מריבית
402	108	981	46	484	497	סך הכנסות
72	(1)	105	-	40	65	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
205	22	613	15	447	166	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(18)	2	(33)	(3)	(33)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
187	24	580	12	414	166	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
143	85	296	34	30	266	רווח (הפסד) לפני מיסים
49	29	102	12	10	92	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח
94	56	194	22	20	174	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
94	56	194	22	20	174	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	(12)	(1)	(12)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
93	56	182	21	8	174	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
21,441	213	157,585	3,140	21,135	136,450	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
21,441	213	157,585	3,140	21,135	136,450	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
21,608	164	159,716	3,541	21,758	137,958	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
633	-	157	-	87	70	יתרת חובות פגומים
36	-	1,573	-	27	1,546	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
27,929	14,999	91,138	3,140	91,138	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
27,929	14,999	87,998	-	87,998	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
29,644	16,015	94,443	-	94,443	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
20,659	26	98,677	3,352	19,784	78,893	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
21,069	27	99,418	3,279	19,821	79,597	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
27,942	3,272	50,541	-	40,417	10,124	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית נטו:						
256	-	648	7	214	434	מרווח מפעילות מתן אשראי
35	22	123	-	123	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
7	-	25	-	-	25	אחר
298	22	796	7	337	459	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
1,686	80	1,606	80	8	144	75
339	18	321	26	59	53	13
1,347	62	1,285	54	(51)	91	62
-	(17)	17	(107)	80	43	14
1,347	45	1,302	(53)	29	134	76
64	-	64	64	-	-	-
529	5	524	77	16	34	22
593	5	588	141	16	34	22
1,940	50	1,890	88	45	168	98
345	6	339	2	2	87	72
1,017	20	997	94	18	28	17
-	-	-	1	13	21	14
1,017	20	997	95	31	49	31
578	24	554	(9)	12	32	(5)
200	8	192	(1)	4	11	(2)
378	16	362	(8)	8	21	(3)
-	-	-	-	-	-	-
378	16	362	(8)	8	21	(3)
(21)	-	(21)	(8)	-	-	-
357	16	341	(16)	8	21	(3)
274,860	12,452	262,408	57,940	1,222	16,596	7,411
31	-	31	31	-	-	-
207,601	3,133	204,468	-	1,222	16,596	7,411
212,163	3,760	208,403	-	1,792	17,692	7,431
1,386	-	1,386	-	123	332	141
1,609	-	1,609	-	-	-	-
257,775	11,957	245,818	32,327	45,409	25,058	8,958
214,896	4,545	210,351	-	45,409	25,058	8,958
223,189	4,184	219,005	-	41,216	27,982	9,705
165,930	4,388	161,542	6,904	2,455	24,359	8,462
169,001	4,546	164,455	7,422	3,100	24,882	8,537
487,340	-	487,340	2,632	378,649	20,830	3,474
1,108	25	1,083	-	6	110	63
233	3	230	-	22	18	10
6	17	(11)	(53)	1	6	3
1,347	45	1,302	(53)	29	134	76

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פעילות בישראל						
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזקי בית				
		מזה:	אחרים	לרואות לדיור	מזה:	
		סך הכל	כרטיסי אשראי			
1,202	2	4,903	37	990	3,913	הכנסות ריבית מחיצוניים
106	161	501	-	501	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,096	(159)	4,402	37	489	3,913	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
92	238	(1,144)	(6)	840	(1,984)	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,188	79	3,258	31	1,329	1,929	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	-	2	-	8	(6)	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
440	99	720	144	574	146	סך עמלות והכנסות אחרות
440	99	722	144	582	140	סך הכנסות שאינן מריבית
1,628	178	3,980	175	1,911	2,069	סך הכנסות
321	6	409	-	130	279	הוצאות בגין הפסדי אשראי
880	64	2,542	65	1,864	678	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(77)	8	(140)	(13)	(140)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
803	72	2,402	52	1,724	678	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
504	100	1,169	123	57	1,112	רווח (הפסד) לפני מיסים
175	35	406	43	20	386	הפרשה למיסים על הרווח
329	65	763	80	37	726	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
329	65	763	80	37	726	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5)	-	(47)	(3)	(47)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
324	65	716	77	(10)	726	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
23,880	178	164,319	3,480	21,398	142,921	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
23,880	178	164,319	3,480	21,398	142,921	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
29,514	370	182,007	4,244	25,643	156,364	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
810	-	193	-	96	97	יתרת חובות פגומים
27	-	1,200	-	24	1,176	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
34,255	17,072	103,115	3,480	103,115	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
34,255	17,072	99,635	-	99,635	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
44,382	20,178	114,987	-	114,987	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
22,792	70	102,853	3,352	20,182	82,671	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
27,800	240	113,350	3,279	22,432	90,918	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
29,986	3,825	50,615	-	41,321	9,294	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:						
1,026	1	2,692	30	861	1,831	מרווח מפעילות מתן אשראי
122	76	458	-	458	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
40	2	108	1	10	98	אחר
1,188	79	3,258	31	1,329	1,929	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

סך הכל	פעילות חו"ל		מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך הכל פעילות חו"ל	סך הכל פעילות בישראל				
7,528	249	7,279	235	32	575	330
1,708	37	1,671	424	240	186	53
5,820	212	5,608	(189)	(208)	389	277
-	(18)	18	322	306	172	32
5,820	194	5,626	133	98	561	309
221	10	211	208	1	(1)	1
1,892	31	1,861	316	56	134	96
2,113	41	2,072	524	57	133	97
7,933	235	7,698	657	155	694	406
1,050	16	1,034	1	23	138	136
4,279	89	4,190	416	63	151	74
-	-	-	5	54	88	62
4,279	89	4,190	421	117	239	136
2,604	130	2,474	235	15	317	134
903	45	858	81	5	110	46
1,701	85	1,616	154	10	207	88
1	-	1	1	-	-	-
1,702	85	1,617	155	10	207	88
(92)	-	(92)	(40)	-	-	-
1,610	85	1,525	115	10	207	88
301,780	15,631	286,149	69,431	1,108	19,125	8,108
31	-	31	31	-	-	-
220,018	3,300	216,718	-	1,108	19,125	8,108
247,958	3,804	244,154	-	2,434	20,169	9,660
1,700	-	1,700	-	118	340	239
1,228	-	1,228	-	-	1	-
284,001	14,784	269,217	31,298	41,903	31,004	10,570
239,181	4,742	234,439	-	41,903	31,004	10,570
284,224	4,611	279,613	-	47,566	38,094	14,406
175,645	4,544	171,101	8,010	2,455	25,729	9,192
200,484	4,773	195,711	11,291	2,367	28,781	11,882
467,587	-	467,587	2,663	357,700	19,054	3,744
4,587	107	4,480	-	26	475	260
827	10	817	-	66	59	36
406	77	329	133	6	27	13
5,820	194	5,626	133	98	561	309

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

ב. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר המפקח על הבנקים, ראה מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים לעיל.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים זעירים (עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליון שקלים חדשים) ועסקים קטנים (עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליון שקלים חדשים וקטן מ-50 מיליון שקלים חדשים). לעתים, במסגרת צמיחת פעילות של לקוח המנוהל בחטיבה הקמעונאית, יכול הלקוח לעבור את הקריטריון האמור לעיל. ללקוחות המגזר ניתנים שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שירותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים. ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק נגישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. החל משנת 2019 לקוחות עסקיים חדשים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליון שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליון שקלים חדשים משויכים לסקטור עסקים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידיים גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מתרכז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. החל משנת 2019 עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליון שקלים חדשים משויכים לסקטור תאגידיים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בניה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנזילות ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
הכנסות ריבית נטו:						
198	1,123	(4)	243	70	(199)	1,691
250	(661)	17	42	-	342	-
448	462	13	285	70	143	1,691
הכנסות מימון שאינן מריבית						
16	-	-	-	1	172	189
181	38	18	88	20	120	543
645	500	31	373	90	435	2,423
הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי						
(10)	(23)	(4)	21	4	-	13
545	202	15	220	64	135	1,341
110	321	20	132	22	300	1,069
37	108	7	44	7	100	358
73	213	13	88	15	200	711
רווח לאחר מיסים						
-	-	-	-	-	(12)	(12)
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס רווח נקי (הפסד):						
73	213	13	88	15	188	699
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
(15)	-	-	(1)	-	(7)	(23)
58	213	13	87	15	181	676
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק						
10.3%	10.0%	-	18.9%	7.1%	-	14.9%
31,275	150,670	454	22,421	7,415	-	244,733
132,823	-	8,152	41,204	13,096	16,679	286,073
32,234	151,518	919	22,637	7,507	96,599	357,684
27,441	87,199	449	19,579	8,585	12,324	202,210

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך

מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
174	684	(7)	52	206	25	1,347
241	(283)	30	8	29	(64)	-
415	401	23	60	235	(39)	1,347
2	-	1	-	1	54	64
144	38	95	16	86	86	529
561	439	119	76	322	101	1,940
40	64	-	25	59	5	345
430	158	(3)33	39	158	(3)100	1,017
91	217	86	12	105	(4)	578
31	75	30	4	36	(1)	200
60	142	56	8	69	(3)	378
-	-	-	-	-	-	-
60	142	56	8	69	(3)	378
(12)	-	-	-	(1)	(8)	(21)
48	142	56	8	68	(11)	357
10.4%	7.7%	-	4.3%	22.6%	-	9.1%
26,523	130,348	1,089	6,091	14,644	-	205,923
97,806	-	9,162	8,412	25,425	15,519	214,896
26,904	130,696	1,523	6,139	14,741	59,561	274,860
23,105	75,883	525	6,764	13,003	7,305	165,930

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 12 - מגזרי פעילות - המשך מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד	
661	3,582	(25)	806	227	879	(310)	5,820	הכנסות ריבית נטו:
990	(1,916)	96	149	31	130	520	-	מחיצוניים
1,651	1,666	71	955	258	1,009	210	5,820	בינמגזרי
7	-	2	2	1	54	155	221	סך הכל הכנסות ריבית נטו
577	156	135	353	65	284	322	1,892	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,235	1,822	208	1,310	324	1,347	687	7,933	עמלות והכנסות אחרות
144	264	5	260	75	299	3	1,050	סך הכנסות
1,792	647	100	685	177	469	409	4,279	הוצאות בגין הפסדי אשראי
299	911	103	365	72	579	275	2,604	הוצאות תפעוליות ואחרות
104	316	36	127	25	201	94	903	רווח (הפסד) לפני מס
195	595	67	238	47	378	181	1,701	הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	1	1	רווח (הפסד) לאחר מיסים
195	595	67	238	47	378	182	1,702	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס
(47)	-	-	(5)	-	-	(40)	(92)	רווח נקי (הפסד):
148	595	67	233	47	378	142	1,610	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7.5%	7.5%	-	15.8%	6.6%	9.1%	19.9%	9.5%	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
27,237	136,308	1,000	16,922	6,493	30,123	-	218,083	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
110,221	-	11,467	30,259	10,358	63,129	13,747	239,181	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽⁴⁾
27,886	136,978	1,469	17,164	6,595	41,287	70,401	301,780	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
24,034	79,074	596	14,932	7,086	41,399	8,524	175,645	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
								יתרה ממוצעת של נכסים
								יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות, ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
1,383	942	340	2,665	2	2,667	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
45	(23)	(10)	12	1	13	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(41)	(1)	(42)	(84)	-	(84)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
23	-	24	47	-	47	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(18)	(1)	(18)	(37)	-	(37)	מחיקות חשבונאיות, נטו
3	-	4	7	-	7	רכישת בנק אגוד
1,413	918	316	2,647	3	2,650	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
206	-	23	229	-	229	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)						
865	674	273	1,812	1	1,813	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
239	65	39	343	2	345	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(83)	(8)	(35)	(126)	-	(126)	מחיקות חשבונאיות ⁽²⁾
20	-	16	36	-	36	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות ⁽²⁾
(63)	(8)	(19)	(90)	-	(90)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,041	731	293	2,065	3	2,068	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
119	-	13	132	-	132	מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלות אופי טכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת ההפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה:

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות⁽⁴⁾					
58,482	58	678	59,218	9,532	68,750
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,589	159,885	23,265	192,739	-	192,739
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,979	159,885	-	161,864	-	161,864
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
68,071	159,943⁽²⁾	23,943	251,957	9,532	261,489
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
1,061	1	29	1,091	3	1,094
שנבדקו על בסיס פרטני					
146	917	264	1,327	-	1,327
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
9	917	-	926	-	926
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
1,207	918	293	2,418	3	2,421
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)					
יתרת חוב רשומה של חובות⁽⁴⁾					
44,834	70	652	41,443	12,945	49,023
שנבדקו על בסיס פרטני					
9,022	138,126	19,459	156,414	-	156,414
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,913	138,126	-	129,966	-	129,966
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
53,856	138,196⁽²⁾	20,111	212,163	12,945	225,108
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
804	2	28	596	3	598
שנבדקו על בסיס פרטני					
118	729	252	990	-	990
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
7	729	-	655	-	655
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
922	731	280	1,933	3	1,936
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה של חובות⁽⁴⁾					
56,478	97	948	42,102	12,880	50,018
שנבדקו על בסיס פרטני					
10,731	156,484	23,220	164,299	-	164,299
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
1,951	156,484	-	137,158	-	137,158
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
67,209	156,581⁽²⁾	24,168	247,958	12,880	260,838
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽⁴⁾					
1,001	1	37	1,039	2	1,041
שנבדקו על בסיס פרטני					
174	941	279	1,394	-	1,394
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
10	941	-	951	-	951
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור ⁽³⁾					
1,175	942	316	2,433	2	2,435
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 9,625 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 7,937 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2020 - 9,690 מיליוני שקלים חדשים).

(3) כולל יתרת ההפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 8 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 9 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2020 - 10 מיליוני שקלים חדשים) ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 705 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 531 מיליוני שקלים חדשים, ליום 31 בדצמבר 2020 - 732 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

א.א. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
33	7	16,855	164	76	16,615	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
13	1	6,114	96	16	6,002	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6	-	8,496	143	20	8,333	שרותים פיננסיים
73	20	33,816	1,072	574	32,170	מסחרי - אחר
125	28	65,281	1,475	686	63,120	סך הכל מסחרי
490 ⁽⁶⁾	1,363 ⁽⁷⁾	159,694	58	1,375 ⁽⁷⁾	158,261	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
74	22	23,839	89	96	23,654	אנשים פרטיים - אחר
689	1,413	248,814	1,622	2,157	245,035	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,191	-	-	1,191	בנקים בישראל
-	-	8	-	-	8	ממשלת ישראל
689	1,413	250,013	1,622	2,157	246,234	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,891	-	-	1,891	בינוי ונדל"ן
-	-	899	61	-	838	מסחרי אחר
-	-	2,790	61	-	2,729	סך הכל מסחרי
-	-	353	-	-	353	אנשים פרטיים
-	-	3,143	61	-	3,082	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	7,790	-	-	7,790	בנקים בחוץ לארץ
-	-	543	1	-	542	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	11,476	62	-	11,414	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
689	1,413	251,957	1,683	2,157	248,117	סך הכל ציבור
-	-	8,981	-	-	8,981	סך הכל בנקים
-	-	551	1	-	550	סך הכל ממשלות
689	1,413	261,489	1,684	2,157	257,648	סך הכל

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.13.2.1.g. לדוחות הכספיים.
- מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 52 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- בהתאם להוראות הדיוח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 68 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- כולל חובות בסך של 2,214 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

א.א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף			בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
38	5	14,394	102	68	14,224	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁸⁾
13	1	4,369	51	368	3,950	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	4,717	133	10	4,574	שרותים פיננסיים
160	30	26,388	888	530	24,970	מסחרי - אחר
214	36	49,868	1,174	976	47,718	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 637	⁽⁷⁾ 1,546	137,903	70	⁽⁷⁾ 1,546	136,287	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
79	27	20,003	87	153	19,763	אנשים פרטיים - אחר
930	1,609	207,774	1,331	2,675	203,768	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	134	-	-	134	בנקים בישראל
-	-	173	-	-	173	ממשלת ישראל
930	1,609	208,081	1,331	2,675	204,075	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	2,000	-	-	2,000	בינוי ונדל"ן
-	-	1,988	55	47	1,886	מסחרי אחר
-	-	3,988	55	47	3,886	סך הכל מסחרי
-	-	401	-	-	401	אנשים פרטיים
-	-	4,389	55	47	4,287	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	11,980	-	-	11,980	בנקים בחוץ לארץ
-	-	658	-	-	658	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	17,027	55	47	16,925	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
930	1,609	212,163	1,386	2,722	208,055	סך הכל ציבור
-	-	12,114	-	-	12,114	סך הכל בנקים
-	-	831	-	-	831	סך הכל ממשלות
930	1,609	225,108	1,386	2,722	221,000	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 2.ב.13.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 83 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 71 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 2,062 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות⁽⁴⁾

א. איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						
חובות לא פגומים מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
8	4	16,451	147	81	16,223	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
7	-	5,737	85	11	5,641	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3	-	7,812	150	34	7,628	שרותים פיננסיים
66	24	34,384	1,065	607	32,712	מסחרי - אחר
84	28	64,384	1,447	733	62,204	סך הכל מסחרי
⁽⁶⁾ 434	⁽⁷⁾ 1,176	156,324	97	⁽⁷⁾ 1,188	155,039	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
61	24	24,033	96	105	23,832	אנשים פרטיים - אחר
579	1,228	244,741	1,640	2,026	241,075	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	512	-	-	512	בנקים בישראל
-	-	60	-	-	60	ממשלת ישראל
579	1,228	245,313	1,640	2,026	241,647	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
ציבור - מסחרי						
-	-	1,906	-	-	1,906	בינוי ונדל"ן
-	-	919	60	-	859	מסחרי אחר
-	-	2,825	60	-	2,765	סך הכל מסחרי
-	-	392	-	-	392	אנשים פרטיים
-	-	3,217	60	-	3,157	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	11,755	-	-	11,755	בנקים בחוץ לארץ
-	-	553	-	-	553	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	15,525	60	-	15,465	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
579	1,228	247,958	1,700	2,026	244,232	סך הכל ציבור
-	-	12,267	-	-	12,267	סך הכל בנקים
-	-	613	-	-	613	סך הכל ממשלות
579	1,228	260,838	1,700	2,026	257,112	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה ביאור 13 ב.ג. לדוחות הכספיים.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 49 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) בהתאם להוראות הדיווח לציבור, לא כולל יתרת הלוואות לדיור שעומק הפיגור בהן הוא עד חודשיים.
- (7) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 73 מיליוני שקלים חדשים עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.
- (8) כולל חובות בסך של 2,068 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

1. ב.

איכות האשראי

מצב פיגור החובות מנוטר באופן ממוכן ברמה יומית ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור וכפועל יוצא קביעת סיווג החוב מבוצעים, בין היתר, לפי מניין ימי הפיגור בפועל של כל חוב.

חובות לא מבצעים

חוב הנמדד על בסיס פרטני, מוגדר כלא מבצע (אינו צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. גם חוב שאורגן מחדש בעבר כחוב בעייתי וחזר לפגר בשנית ביחס לתנאיו החדשים, יוגדר כלא מבצע. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי החוב יוגדר כלא מבצע (נחות) לאחר 150 ימי פיגור. במועד זה מבוצעת גם מחיקה חשבונאית של החוב.

חובות נחותים

חוב במסלול פרטני מסווג כחוב נחות צובר הכנסה לאחר 60 ימי פיגור. חוב במסלול קבוצתי מסווג כנחות לאחר 90 ימי פיגור.

הלוואות לדיור

מצב הפיגור של הלוואות לדיור מנוטר על פי עומק הפיגור של ההלוואה, למעט בהלוואות ללא תשלום חודשי או רבעוני. מאפייני סיכון האשראי, לרבות סיכון ספציפי בהלוואות לדיור נכללים בדוח דירקטוריון וההנהלה במסגרת פרק סקירת הסיכונים. לפרטים בדבר הנחיות הפיקוח על הבנקים במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה ראה ביאור 3.ג.1. לעיל.

להלן יתרת החוב הרשומה לפי איכות האשראי ובחלוקה למגזרי האשראי של הבנק:

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)						איכות החובות
מגזר האשראי						
מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל	
61,535	157,778	23,483	550	8,981	252,327	חובות תקינים
4,314	732	275	-	-	5,321	חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾
686	1,375	96	0	0	2,157	חובות בעייתיים שאינם פגומים
1,536	58	89	1	-	1,684	חובות פגומים
68,071	159,943	23,943	551	8,981	261,489	סך הכל

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)						איכות החובות
מגזר האשראי						
מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל	
48,884	135,620	19,431	831	12,114	216,880	חובות תקינים ⁽²⁾
2,720	960	440	-	-	4,120	חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾⁽²⁾
1,023	1,546	153	-	-	2,722	חובות בעייתיים שאינם פגומים
1,229	70	87	-	-	1,386	חובות פגומים
53,856	138,196	20,111	831	12,114	225,108	סך הכל

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)						איכות החובות
מגזר האשראי						
מסחרי	לדיור	פרטיים	ממשלות	בנקים	סך הכל	
61,272	154,564	23,675	613	12,267	252,391	חובות תקינים בדירוג ביצוע אשראי
3,697	732	292	-	-	4,721	חובות תקינים שאינם בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾⁽²⁾
733	1,188	105	-	-	2,026	חובות בעייתיים שאינם פגומים
1,507	97	96	-	-	1,700	חובות פגומים
67,209	156,581	24,168	613	12,267	260,838	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
241	164	17	18	147	בינוי ונדל"ן - בינוי
123	96	21	8	75	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
160	143	23	8	120	שרותים פיננסיים
1,271	1,072	248	257	824	מסחרי - אחר
1,795	1,475	309	291	1,166	סך הכל מסחרי
59	58	54	1	4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
111	89	48	19	41	אנשים פרטיים - אחר
1,965	1,622	411	311	1,211	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,965	1,622	411	311	1,211	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
64	61	-	44	61	מסחרי אחר
64	61	-	44	61	סך הכל מסחרי
2	-	-	-	-	אנשים פרטיים
66	61	-	44	61	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
1	1	-	1	1	ממשלות בחוץ לארץ
67	62	-	45	62	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
2,031	1,683	411	355	1,272	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1	1	-	1	1	סך הכל ממשלות
2,032	1,684	411	356	1,273	סך הכל
מזה:					
	1,507	366	353	1,141	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	555	181	65	374	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת חובות פגומים ⁽²⁾	ייתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	ייתרת הפרשה פרטנית	ייתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
175	102	8	24	94	בינוי ונדל"ן - בינוי
70	51	14	2	37	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
144	133	5	8	128	שרותים פיננסיים
1,039	888	107	191	781	מסחרי - אחר
1,428	1,174	134	225	1,040	סך הכל מסחרי
76	70	66	2	4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
109	87	52	21	35	אנשים פרטיים - אחר
1,613	1,331	252	248	1,079	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,613	1,331	252	248	1,079	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
56	55	-	36	55	מסחרי אחר
56	55	-	36	55	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
56	55	-	36	55	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
56	55	-	36	55	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
1,669	1,386	252	284	1,134	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,669	1,386	252	284	1,134	סך הכל
מזה:					
	1,325	238	282	1,087	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	377	65	49	312	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) ייתרת חוב רשומה.

(3) ייתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. חובות⁽¹⁾
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 א. חובות פגומים והפרשה פרטנית - המשך

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים ⁽²⁾	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾⁽³⁾	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
225	147	25	18	122	בינוי ונדל"ן - בינוי
94	85	28	4	57	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
170	150	30	27	120	שרותים פיננסיים
1,273	1,065	279	224	786	מסחרי - אחר
1,762	1,447	362	273	1,085	סך הכל מסחרי
98	97	95	1	2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
114	96	59	22	37	אנשים פרטיים - אחר
1,974	1,640	516	296	1,124	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,974	1,640	516	296	1,124	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
62	60	-	43	60	מסחרי אחר
62	60	-	43	60	סך הכל מסחרי
2	-	-	-	-	אנשים פרטיים
64	60	-	43	60	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
64	60	-	43	60	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
2,038	1,700	516	339	1,184	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
2,038	1,700	516	339	1,184	סך הכל
מזה:					
	1,569	470	336	1,099	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	589	197	66	392	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איראות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית⁽⁴⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)			31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	הכנסות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	הכנסות פגומים ⁽²⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
-	-	109	1	1	156
-	-	57	-	-	91
-	-	134	-	-	147
3	4	835	5	5	1,069
3	4	1,135	6	6	1,463
סך הכל מסחרי					
-	-	63	-	-	78
1	1	87	1	1	93
4	5	1,285	7	7	1,634
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
4	5	1,285	7	7	1,634
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	1	-	-	-
-	-	46	-	-	61
-	-	47	-	-	61
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	47	-	-	61
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1
-	-	47	-	-	62
סך הכל פעילות בחוץ לארץ					
4	5	1,332	7	7	1,695
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1
4	5	1,332	7	7	1,696
סך הכל⁽⁴⁾					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין היתרה הממוצעת של החובות בפיגורים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 39 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 במרץ 2020 - 25 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
				24
	7	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
31				26
	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
26				117
	20	-	-	שרותים פיננסיים
137				232
	60	-	-	מסחרי - אחר
292				סך הכל מסחרי
486	87	-	-	399
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	33
	35	1	-	אנשים פרטיים - אחר
69				סך הכל ציבור - פעילות בישראל
555	122	1	-	432
				בנקים בישראל
-	-	-	-	ממשלת ישראל
-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
555	122	1	-	432
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
				-
				בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
555	122	1	-	סך הכל ציבור
-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	סך הכל ממשלות
555	122	1	-	סך הכל
555	122	1	-	432

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ליום 31 במרץ 2020, קיימות בבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף בסך של 3 מיליוני שקלים חדשים לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. **מידע נוסף על חובות פגומים**
 ג. **חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך**

31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
14	-	-	-	14
3	-	-	-	3
126	-	-	-	126
169	11	-	-	158
312	11	-	-	301
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
65	30	1	-	34
377	41	1	-	335
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
377	41	1	-	335
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות לווים בחוץ לארץ				
ציבור - מסחרי				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחוץ לארץ				
377	41	1	-	335
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
377	41	1	-	335
סך הכל				

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
31	6	-	-	25	בינוי ונדל"ן - בינוי
26	5	-	-	21	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
143	21	-	-	122	שרותים פיננסיים
314	64	-	-	250	מסחרי - אחר
514	96	-	-	418	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
75	34	1	-	40	אנשים פרטיים - אחר
589	130	1	-	458	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
589	130	1	-	458	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ					
ציבור - מסחרי					
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	בנקים בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	ממשלות בחוץ לארץ
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחוץ לארץ
589	130	1	-	458	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
589	130	1	-	458	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

- ב. **חובות⁽¹⁾**
 2. מידע נוסף על חובות פגומים
 ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש - המשך

ארגונים חדשים שבוצעו וכשלו ⁽²⁾			
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)		31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)	
יתרת חוב רשומה			
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
			שרותים פיננסיים
			מסחרי - אחר
			סך הכל מסחרי
			אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
			אנשים פרטיים - אחר
			סך הכל ציבור - פעילות בישראל
			בנקים בישראל
			ממשלת ישראל
			סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ			
ציבור - מסחרי			
			בינוי ונדל"ן
			מסחרי אחר
			סך הכל מסחרי
			אנשים פרטיים
			סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
			בנקים בחוץ לארץ
			ממשלות בחוץ לארץ
			סך הכל פעילות בחוץ לארץ
			סך הכל ציבור
			סך הכל בנקים
			סך הכל ממשלות
			סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
 (2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. חובות

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽⁴⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				
סיכון אשראי חוץ מאזני		יתרת הלוואות לדיור		
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	
3,576	67,046	3,251	105,971	עד 60%
3,641	33,792	724	53,680	מעל 60%
9,716	213	2	292	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
16,933	101,051	3,977	159,943	סך הכל

31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	
2,840	59,567	2,468	92,699	עד 60%
2,776	28,711	543	45,224	מעל 60%
4,922	202	1	273	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
10,538	88,480	3,012	138,196	סך הכל

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
סך הכל	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט/ בלון	סך הכל	
3,507	66,449	3,175	104,667	עד 60%
3,472	32,650	699	51,630	מעל 60%
9,573	208	2	284	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
16,552	99,307	3,876	156,581	סך הכל

(4) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. מידע בדבר מכירות ורכישות של חובות

לשלושה חודשים שהסתיימו				לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 31 במרץ 2020				ביום 31 במרץ 2021			
סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי	סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי
301	301	-	-	396	396	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-

הלוואות שנרכשו

הלוואות שנמכרו

לשנה שהסתיימה

ביום 31 בדצמבר 2020

סך הכל	אחר	לדיור	מסחרי
733	576	-	157
233	-	-	233

הלוואות שנרכשו

הלוואות שנמכרו

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם בסוף הרבעון

31 בדצמבר	31 במרץ		31 בדצמבר	31 במרץ	
2020	2020	2021	2020	2020	2021
הפרשה להפסדי אשראי			יתרה ⁽⁴⁾		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

47	28	46	20,964	17,214	20,083	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
8	4	7	11,903	11,173	11,946	- ערבויות לרוכשי דירות
54	21	56	31,334	19,679	31,680 ⁽³⁾	- התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
13	7	13	10,191	8,758	10,102	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
5	3	5	11,400	9,295	11,775	- התחייבויות להוצאת ערבויות
60	35	59	9,260	8,168	9,030	- ערבויות והתחייבויות אחרות ⁽²⁾
43	32	41	2,880	2,843	3,138	- ערבויות להבטחת אשראי
2	2	2	311	234	336	- אשראי תעודות

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) כולל התחייבות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעו"ף בסך 78 מיליוני שקלים חדשים. (ב-31 במרץ 2020 וב-31 בדצמבר 2020 סך של 75 מיליוני שקלים חדשים ו-71 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה).

(3) כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנקאי תקן 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב		צמוד מדד	לא צמוד	
91,392	-	263	714	7,808	-	82,607	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19,529	545	-	520	6,579	1,872	10,013	ניירות ערך
139	-	-	-	-	11	128	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
249,539	114	1,801	3,837	5,981	65,391	172,415	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
582	-	-	172	375	-	35	אשראי לממשלות
18	(18)	-	-	-	-	36	השקעות בחברות כלולות
1,702	1,702	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
231	231	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,643	79	62	132	1,654	147	1,569	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,635	753	33	3	196	519	2,131	נכסים אחרים
370,410	3,406	2,159	5,378	22,593	67,940	268,934	סך כל הנכסים
293,766	114	2,573	5,824	44,823	18,260	222,172	פיקדונות הציבור
4,293	-	38	89	658	-	3,508	פיקדונות מבנקים
44	-	-	-	17	2	25	פיקדונות הממשלה
33,335	-	-	-	-	26,269	7,066	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,172	78	44	159	1,505	50	1,336	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,489	1,626	24	7	141	2,972	10,719	התחייבויות אחרות
350,099	1,818	2,679	6,079	47,144	47,553	244,826	סך כל ההתחייבויות
20,311	1,588	(520)	(701)	(24,551)	20,387	24,108	הפרש
-	-	-	-	-	(2,409)	2,409	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	399	607	24,842	(786)	(25,062)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(91)	268	(338)	-	161	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	3	(100)	507	-	(410)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
20,311	1,588	(209)	74	460	17,192	1,206	סך הכל כללי
-	-	(99)	177	820	-	(898)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	211	(933)	302	-	420	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיס ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב		צמוד מדד	לא צמוד	
56,385	-	225	288	11,868	-	44,004	נכסים
8,709	137	-	234	2,710	1,060	4,568	מזומנים ופיקדונות בבנקים
36	-	-	-	-	1	35	ניירות ערך
210,230	-	1,594	3,187	6,082	57,981	141,386	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
831	-	-	194	637	-	-	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
30	(6)	-	-	-	-	36	אשראי לממשלות
1,437	1,437	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
87	87	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
4,369	-	103	117	1,925	122	2,102	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
2,617	632	40	-	118	406	1,421	נכסים בגין מכשירים נגזרים
284,731	2,287	1,962	4,020	23,340	59,570	193,552	נכסים אחרים
							סך כל הנכסים
223,189	-	2,030	3,927	34,888	14,343	168,001	התחייבויות
924	-	31	141	661	-	91	פיקדונות הציבור
69	-	-	1	21	2	45	פיקדונות מבנקים
30,237	-	-	-	-	21,908	8,329	פיקדונות הממשלה
4,181	-	113	84	1,938	22	2,024	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
8,957	277	22	6	110	1,659	6,883	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
267,557	277	2,196	4,159	37,618	37,934	185,373	התחייבויות אחרות
17,174	2,010	(234)	(139)	(14,278)	21,636	8,179	סך כל ההתחייבויות
							הפרש
-	-	-	-	-	(3,580)	3,580	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	71	136	13,743	(753)	(13,197)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	(15)	(57)	569	-	(497)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(31)	52	162	-	(183)	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(31)	52	162	-	(183)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
17,174	2,010	(209)	(8)	196	17,303	(2,118)	סך הכל כללי
-	-	1	425	1,730	-	(2,156)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	149	(841)	(2,778)	-	3,470	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	במטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב		צמוד מדד	לא צמוד	
86,570	-	265	576	11,753	1	73,975	נכסים
17,290	446	-	548	3,685	1,674	10,937	מזומנים ופיקדונות בבנקים
200	-	-	-	-	19	181	ניירות ערך
245,525	98	1,759	3,987	6,370	64,524	168,787	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
613	-	-	181	372	-	60	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
31	(5)	-	-	-	-	36	אשראי לממשלות
1,743	1,743	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
239	239	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
4,543	113	127	327	518	127	3,331	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,386	677	23	6	172	554	1,954	נכסים בגין מכשירים נגזרים
360,140	3,311	2,174	5,625	22,870	66,899	259,261	נכסים אחרים
סך כל הנכסים							
התחייבויות							
284,224	98	2,673	5,729	41,259	16,457	218,008	פיקדונות הציבור
3,779	-	18	60	1,055	-	2,646	פיקדונות מבנקים
70	-	-	-	46	2	22	פיקדונות הממשלה
33,446	-	-	-	-	26,297	7,149	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	113	112	528	803	22	3,928	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,446	1,680	52	7	115	2,718	8,874	התחייבויות אחרות
340,471	1,891	2,855	6,324	43,278	45,496	240,627	סך כל ההתחייבויות
19,669	1,420	(681)	(699)	(20,408)	21,403	18,634	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:							
-	-	-	-	-	(2,441)	2,441	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	442	508	21,385	(397)	(21,938)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(24)	267	(639)	-	396	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(2)	(72)	277	-	(203)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
19,669	1,420	(265)	4	615	18,565	(670)	סך הכל כללי
-	-	35	455	472	-	(962)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	95	(1,055)	144	-	816	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(1) להלן מידע בדבר הערכת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
					נכסים פיננסיים
91,392	14,104	61,775	15,513	91,392	מזומנים ופיקדונות בבנקים
19,587	332	4,202	15,053	19,529	ניירות ערך ⁽³⁾
139	-	-	139	139	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
252,261	240,900 ⁽⁵⁾	9,100	2,261	249,539	אשראי לציבור, נטו
582	582	-	-	582	אשראי לממשלות
18	18	-	-	18	השקעות בחברות כלולות
3,643	1,590 ⁽²⁾	1,766	287	3,643	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,530	1,525	-	5	1,531	נכסים פיננסיים אחרים
369,152	259,051	76,843	33,258	366,373⁽⁴⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
295,686	198,536	94,995	2,155	293,766	פיקדונות הציבור
4,293	4,186	107	-	4,293	פיקדונות מבנקים
48	48	-	-	44	פיקדונות הממשלה
34,638	1,812	5	32,821	33,335	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,172	1,282 ⁽²⁾	1,607	283	3,172	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
12,038	4,809	5,234	1,995	12,035	התחייבויות פיננסיות אחרות
349,875	210,673	101,948	37,254	346,645⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.

(3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.

(4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 117,675 מיליון שקלים חדשים ו- 131,384 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד' להלן.

(5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 9 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽⁴⁾		
56,383	1,887	38,167	16,329	56,385	נכסים פיננסיים
8,740	68	2,265	6,407	8,709	מזומנים ופיקדונות בבנקים
36	-	-	36	36	ניירות ערך ⁽³⁾
208,942	197,578 ⁽⁵⁾	10,410	954	210,230	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
830	830	-	-	831	אשראי לציבור, נטו
30	30	-	-	30	אשראי לממשלות
4,369	1,990 ⁽²⁾	2,069	310	4,369	השקעות בחברות כלולות
836	831	-	5	836	נכסים בגין מכשירים נגזרים
280,166	203,214	52,911	24,041	281,426⁽⁴⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
224,606	152,554	71,098	954	223,189	פיקדונות הציבור
925	608	317	-	924	פיקדונות מבנקים
72	72	-	-	69	פיקדונות הממשלה
30,079	1,735	-	28,344	30,237	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,181	1,829 ⁽²⁾	1,951	401	4,181	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,122	2,002	4,453	667	7,122	התחייבויות פיננסיות אחרות
266,985	158,800	77,819	30,366	265,722⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
 (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
 (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 74,201 מיליון שקלים חדשים ו-76,447 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד" להלן.
 (5) מזה נגזרים משוברים באשראי לציבור, נטו בסך של 8 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)				
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
נכסים פיננסיים				
86,570	11,546	53,736	21,288	86,570
				מזומנים ופיקדונות בבנקים
17,359	260	3,865	13,234	17,290
				ניירות ערך ⁽³⁾
200	-	-	200	200
				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
246,287	⁽⁵⁾ 235,639	8,076	2,572	245,525
				אשראי לציבור, נטו
613	613	-	-	613
				אשראי לממשלות
31	31	-	-	31
				השקעות בחברות כלולות
4,543	⁽²⁾ 1,755	2,417	371	4,543
				נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,377	1,364	-	13	1,377
				נכסים פיננסיים אחרים
356,980	251,208	68,094	37,678	⁽⁴⁾356,149
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
286,505	197,746	86,305	2,454	284,224
				פיקדונות הציבור
3,779	3,565	214	-	3,779
				פיקדונות מבנקים
74	74	-	-	70
				פיקדונות הממשלה
34,436	1,752	6	32,678	33,446
				איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,506	⁽²⁾ 1,652	3,479	375	5,506
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,174	3,749	4,842	1,583	10,162
				התחייבויות פיננסיות אחרות
340,474	208,538	94,846	37,090	⁽⁴⁾337,187
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 408,334 מיליון שקלים חדשים ו-122,620 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב"ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 9 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
				איגרות חוב זמינות למכירה
				איגרות חוב:
5,984	3,675	-	9,659	של ממשלת ישראל
2,941	-	-	2,941	של ממשלות זרות
135	66	-	201	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
10	197	14	221	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
4	29	-	33	מגובי נכסים (ABS)
454	213	20	687	של אחרים בישראל
257	22	22	301	של אחרים זרים
256	-	16	272	מניות שאינן למסחר
				ניירות ערך למסחר:
1,384	-	-	1,384	איגרות חוב של ממשלת ישראל
1	-	-	1	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
22	-	3	25	איגרות חוב של אחרים בישראל
27	-	-	27	איגרות חוב של אחרים זרים
17	-	-	17	מניות למסחר
				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
139	-	-	139	הסכמי מכר חוזר
2,261	-	-	2,261	אשראי בגין השאלות ללקוחות
				נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾
				חוזי ריבית:
-	28	51	79	שקל מדד
	644	153	797	אחר
114	1,094	1,119	2,327	חוזי מטבע חוץ
173	-	260	433	חוזים בגין מניות
-	-	7	7	חוזי סחורות ואחרים
5	-	-	5	נכסים פיננסיים אחרים
-	-	9	9	אחר
14,184	5,968	1,674	21,826	סך כל הנכסים
				התחייבויות
2,155	-	-	2,155	פיקדונות בגין שאילות מלקוחות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾
				חוזי ריבית:
-	42	61	103	שקל מדד
-	766	206	972	אחר
110	795	939	1,844	חוזי מטבע חוץ
173	4	69	246	חוזים בגין מניות
-	-	7	7	חוזי סחורות ואחרים
1,995	-	-	1,995	התחייבויות פיננסיות אחרות
-	-	4	4	אחר
4,433	1,607	1,286	7,326	סך כל ההתחייבויות

(4) מדידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
				נכסים
				איגרות חוב זמינות למכירה
				איגרות חוב:
1,361	2,009	-	3,370	של ממשלת ישראל
678	-	-	678	של ממשלות זרות
-	112	-	112	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
69	-	18	87	השקעות במניות שאינן למסחר
				ניירות ערך למסחר:
645	144	-	789	איגרות חוב של ממשלת ישראל
36	-	-	36	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת
954	-	-	954	הסכמי מכר חוזר
				אשראי בגין השאלות ללקוחות
				נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
				חוזי ריבית:
-	123	182	305	שקל מדד
-	334	209	543	אחר
60	1,565	1,260	2,885	חוזי מטבע חוץ
250	45	335	630	חוזים בגין מניות
-	2	4	6	חוזי סחורות ואחרים
5	-	-	5	נכסים פיננסיים אחרים
-	-	8	8	אחר
4,058	4,334	2,016	10,408	סך כל הנכסים
				התחייבויות
954	-	-	954	פיקדונות בגין שאילות מלקוחות
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
				חוזי ריבית:
-	96	11	107	שקל מדד
-	492	351	843	אחר
151	1,158	1,264	2,573	חוזי מטבע חוץ
250	185	202	637	חוזים בגין מניות
-	20	1	21	חוזי סחורות ואחרים
667	-	-	667	התחייבויות פיננסיות אחרות
-	-	19	19	אחר
2,022	1,951	1,848	5,821	סך כל ההתחייבויות

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
נכסים			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
6,506	3,292	-	9,798
451	-	-	451
174	78	-	252
9	213	5	227
4	29	-	33
438	226	19	683
267	27	-	294
194	-	16	210
מניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
1,342	-	-	1,342
2	-	-	2
17	-	3	20
27	-	-	27
20	-	-	20
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת			
הסכמי מכר חוזר			
200	-	-	200
2,572	-	-	2,572
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	89	59	148
-	802	162	964
71	1,483	1,337	2,891
300	43	189	532
-	-	8	8
13	-	-	13
-	-	9	9
12,607	6,282	1,807	20,696
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾			
חוזי ריבית:			
-	60	48	108
-	1,142	215	1,357
74	2,212	1,287	3,573
301	64	93	458
-	1	9	10
1,583	-	-	1,583
-	-	6	6
4,412	3,479	1,658	9,549
סך כל ההתחייבויות			

(4) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021		31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)			שווי הוגן	
רווחים	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
3	169	163	6	-		אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
5	256	256	-	-		השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020		31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)			שווי הוגן	
רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
(8)	59	50	9	-		אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	50	50	-	-		השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020		31 בדצמבר 2020 (מבוקר)			שווי הוגן	
רווחים (הפסדים)	סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
(6)	128	122	6	-		אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
28	216	216	-	-		השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 (בלתי מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾									
	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2021			העברות אל רמה 3 ⁽³⁾			ברוח כולל אחר בהון			שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020
	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2021	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	רווח אחר בהון	רווח אחר בהון	רווח אחר בהון	רווח אחר בהון
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
-	14	-	11	(2)	-	-	-	-	5	של מוסדות פיננסיים זרים
1	20	-	-	-	-	-	1	-	19	של אחרים בישראל
-	22	-	22	-	-	-	-	-	-	של אחרים זרים
										ניירות ערך למסחר
-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	של אחרים בישראל
-	16	-	-	-	-	-	-	-	16	של אחרים זרים
										מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
19	51	-	40	(33)	-	-	-	(15)	59	שקל מדד
157	153	-	-	-	-	-	-	(9)	162	אחר
567	1,119	-	-	(631)	-	660	-	(247)	1,337	חוזי מטבע חוץ
-	260	-	-	(59)	-	43	-	87	189	חוזים בגין מניות
1	7	-	-	(8)	-	-	-	7	8	חוזי סחורות ואחרים
-	9	-	-	-	-	-	-	-	9	אחר
745	1,674	-	73	(733)	-	703	1	(177)	1,807	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
45	61	-	24	(12)	-	5	-	(4)	48	שקל מדד
(187)	206	-	-	(7)	-	-	-	(2)	215	אחר
(478)	939	-	-	(852)	-	594	-	(90)	1,287	חוזי מטבע חוץ
-	69	-	-	(48)	-	14	-	10	93	חוזים בגין מניות
(1)	7	-	-	-	-	-	-	(2)	9	חוזי סחורות ואחרים
-	4	-	-	-	-	-	-	(2)	6	אחר
(621)	1,286	-	24	(919)	-	613	-	(90)	1,658	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגין, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות מצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020 (בלתי מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרץ 2020	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾								שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	
	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2020	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון		בדוח רווח והפסד		
						ברוח כולל	אחר בהון			
1	18	-	-	-	-	-	-	1	17	נכסים מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
										חוזי ריבית:
70	182	25	(14)	-	8	-	37	37	126	שקל מדד
237	209	-	-	-	28	-	157	157	24	אחר
826	1,260	-	-	-	768	-	7	7	485	חוזי מטבע חוץ
-	335	-	(2)	-	117	-	157	157	63	חוזים בגין מניות
1	4	-	-	-	1	-	-	-	3	חוזי סחורות ואחרים
-	8	-	-	-	-	-	-	-	8	אחר
1,135	2,016	25	(16)	-	922	-	359	359	726	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
										חוזי ריבית:
(51)	11	11	(13)	-	-	-	(1)	(1)	14	שקל מדד
374	351	-	-	-	77	-	234	234	40	אחר
1,119	1,264	-	-	-	749	-	(256)	(256)	771	חוזי מטבע חוץ
-	202	-	(2)	-	77	-	(8)	(8)	135	חוזים בגין מניות
1	1	-	-	-	1	-	(4)	(4)	4	חוזי סחורות ואחרים
-	19	-	-	-	-	-	19	19	-	אחר
1,443	1,848	11	(15)	-	904	-	(16)	(16)	964	סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - המשך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾									
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	העברות מרמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	ברוח כולל אחר בהון	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2019	
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
										של מוסדות פיננסיים זרים
										של אחרים בישראל
										ניירות ערך למסחר
										של אחרים בישראל
										מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
										אחר
										חוזי מטבע חוץ
										חוזים בגין מניות
										חוזי סחורות ואחרים
										אחר
										סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
										אחר
										חוזי מטבע חוץ
										חוזים בגין מניות
										חוזי סחורות ואחרים
										אחר
										סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מיומן שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגין, בתקופת המדווחת, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות ממצב הפוך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

שווי הוגן ליום 31 במרץ 2021	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע משוקלל	
16	ציטוט מצד נגדי לעסקה				מניות שאינן למסחר
14	היוון תזרימי מזומנים מודל NAV - שיטת	מחיר	5.60 - 101.08	59.37	ניירות ערך זמינים למכירה
6	השווי הנכסי הנקי	מחיר	36.79	36.79	איגרות חוב של אחרים בישראל
11	היוון תזרימי מזומנים	מחיר	18.56 - 88.01	56.71	איגרות חוב של אחרים זרים
3	היוון תזרימי מזומנים	מחיר	35.93 - 101.08	88.31	ניירות ערך למסחר
31	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.00% - 1.38%	0.28%	איגרות חוב של אחרים בישראל
23	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.13% - 16.87%	0.35%	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
377	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן למניה	30.26% - 49.42%	37.41%	שקל מדד
1,168	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.30% - 3.30%	1.74%	מטבע חוץ
34	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	1.15% - 3.42%	1.38%	חוזים בגין מניות
1,252	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.30% - 2.85%	1.80%	אחר
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					חוזי ריבית - שקל מדד
					אחר

שווי הוגן ליום 31 במרץ 2020	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע משוקלל	
18	ציטוט מצד נגדי לעסקה				מניות שאינן למסחר
173	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.31%) - (0.27%)	(0.30%)	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
975	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן למניה	89.34% - 90.88%	89.83%	חוזי ריבית - שקל מדד
850	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.30% - 3.30%	1.69%	חוזים בגין מניות
11	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.31%) - (0.27%)	(0.30%)	אחר
953	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.30% - 3.30%	1.71%	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					חוזי ריבית - שקל מדד
					אחר

שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע משוקלל	
16	ציטוט מצד נגדי לעסקה				מניות שאינן למסחר
14	היוון תזרימי מזומנים מודל NAV - שיטת	מחיר	5.60 - 101.08	59.42	ניירות ערך זמינים למכירה
5	השווי הנכסי הנקי	מחיר	33.87	33.87	איגרות חוב של אחרים בישראל
3	היוון תזרימי מזומנים	מחיר	39.37 - 101.08	88.36	איגרות חוב של אחרים זרים
53	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.12% - 0.30%	0.28%	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
55	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.13% - 16.87%	0.35%	שקל מדד
383	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן למניה	29.94% - 47.13%	37.41%	מטבע חוץ
1	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.13% - 0.17%	0.16%	חוזים בגין מניות
1,272	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.30% - 3.30%	1.74%	חוזי סחורות ואחרים
39	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.20% - 0.55%	0.28%	אחר
1,619	היוון תזרימי מזומנים	איכות אשראי צד נגדי	0.30% - 2.85%	1.80%	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					חוזי ריבית - שקל מדד
					אחר

ביאור 15 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. מידע בדבר אי וודאות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים

טכניקת ההערכה העיקרית של הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשה במדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים משקף את ההנחות של הבנק. הנתון הלא נצפה העיקרי ששימש במדידת השווי ההוגן של איגרות החוב הינו מחיר איגרות החוב.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כאשר הבנק בוחר בחלופת השווי ההוגן, השינויים בשווי ההוגן של השקעות באיגרות חוב מסוימות נזקפים לרווח והפסד, ואיגרות החוב מסווגות לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.

2. המורכבות שבישום חשבונאות הגידור.

3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

לימים 31 במרץ 2021 ו-31 במרץ 2020 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

ביאור 16 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף

רכישת בנק אגוד

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. בהתאם, כולל המאזן המאוחד של הבנק את מאזן בנק אגוד. לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד וקביעת שווי הנכסים וההתחייבויות, ראה ביאור 35 בדוח הכספי לשנת 2020.

להלן תוצאות הדוחות המאוחדים אילו הבנק היה רוכש את בנק אגוד ביום 1 בינואר 2018:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2020	2021	
(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
5,807	1,411	1,612	ללא בנק אגוד:
1,544	357	551	הכנסות מדוחות הבנק ⁽⁴⁾
			רווח נקי מדוח הבנק
729	110	281	בנק אגוד:
(60)	(54)	99	הכנסות מדוחות בנק אגוד ⁽⁴⁾
			רווח (הפסד) נקי מדוח בנק אגוד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2020	2021	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
6,855	1,576		הכנסות פרופורמה ⁽⁴⁾
1,772	358		רווח נקי פרופורמה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2020	2021	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
6.95	1.52		רווח למניה פרופורמה:
6.94	1.51		בסיסי
			מדולל

(4) הכנסות כוללות הכנסות ריבית נטו וכן הכנסות מימון שאינן מריבית.

להלן ההנחות בבסיס עריכת נתוני הפרופורמה:

- עסקת הרכישה בוצעה ביום 1 בינואר 2018.
- במועד הרכישה נוצרה יתרת זכות נדחית בהיקף דומה לזו שנוצרה ברכישה בפועל, ביום 30 בספטמבר 2020. יתרת הזכות הנדחית, נפרסה בדוח רווח והפסד על פני 5 שנים, החל מיום 1 בינואר 2018.
- הפחתת ההתאמות לשווי הוגן של הנכסים הבלתי מוחשיים ושל ההתחייבויות בגין עלות הרכישה, נפרסה בדוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2018.
- פעילות היהלומים של בנק אגוד נמכרה במועד העסקה, ביום 1 בינואר 2018, והשפעתה על רווחי בנק אגוד זהה לזו שנכללה ברבעון השלישי 2020 בספרי בנק אגוד.
- מכירת פעילות היהלומים גרעה מהכנסות בנק אגוד בהתאם לשיעור הפעילות שנמכרה, והוצאות בנק אגוד צומצמו בשיעור דומה.

ביאור 16 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף - המשך

החלטת מיסוי למיזוג בנק אגוד

בהמשך להשלמת רכישת 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד ביום 30 בספטמבר 2020, ולהתקשרות בין הבנק לבין בנק אגוד בהסכם למיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ביום 29 בנובמבר 2020, התקבל ביום 10 במאי 2021 אישור מרשות המיסים, במסגרת החלטת מיסוי, כי המיזוג של בנק אגוד עם ולתוך הבנק הינו פטור ממס בהתאם להוראות חלק ה'2 לפקודה. מועד המיזוג לצורכי מס נקבע ליום 31 בדצמבר 2020, והוא קובע כי יראו את כל נכסיו, זכויותיו והתחייבויותיו של בנק אגוד כמועברים לבנק החל ממועד זה, ובסופו של הליך המיזוג, יחוסל בנק אגוד כחברה עצמאית. קבלת החלטת המיסוי האמורה הינה תנאי מתלה למיזוג.

במסגרת החלטת המיסוי נקבעו מספר תנאים ומגבלות, שעיקרם:

- עלות ההשקעה של הבנק בבנק אגוד לא תוכר כהוצאה לצרכי מס.
- העלות לצרכי מס של הנכסים שיועברו לבנק, תהיה העלות כפי שהייתה בספרי בנק אגוד.
- הפסד לצרכי מס בספרי בנק אגוד, ככל שיהיה, יועבר לבנק ויוכר כהפסד לצורך מס בפריסה על פני 5 שנים.
- יתקיימו יתר התנאים הקבועים בסעיף 103 לפקודת מס הכנסה, המתייחסים ל"תקופה הנדרשת".
- ישולם מס רכישה בשיעור של 0.5% על זכויות במקרקעין שיועברו מבנק אגוד לבנק.

בנוסף, נקבעו תנאים נוספים שאינם מהותיים לבנק.

ביאור 17 - אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 7 באפריל 2021, לאחר תאריך המאזן, הבנק הנפיק למשקיעים מוסדיים, בהצעה פרטית בינלאומית, ובחיתום של גופים פיננסיים בינלאומיים, כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של מחיקה כפויה ("כתבי ההתחייבות הנדחים"), בסכום של 600 מיליון דולר. כתבי ההתחייבות הנדחים מוכרים כהון רובד 2 בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין 202.

בנק מזרחי טפחות

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

תוכן עניינים

180	ממשל תאגידי
180	הדירקטוריון וההנהלה
180	המבקרת הפנימית
180	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
180	חקיקה וחוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק
183	דירוג האשראי של הבנק
183	מגזרי פעילות
184	נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים
188	מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

ממשל תאגידי

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 קיים דירקטוריון הבנק 7 ישיבות של מליאת הדירקטוריון. כמו כן, בתקופה זו התקיימו 19 ישיבות של ועדות הדירקטוריון ו-2 השתלמויות דירקטורים.

להלן השינויים שאירעו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 ועד למועד פרסום הדוחות הכספיים:

ביום 27 בפברואר 2021 נכנסו לתוקף המינויים להלן:

- מינוי גברת אסתר גילעז-רן כחברה בוועדות ביקורת, תגמול וטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
- מינוי מר יוסף פלוס כחבר בוועדת אשראי.
- מינוי מר גלעד רבינוביץ כחבר בוועדה לניהול סיכונים.

ביום 27 בפברואר 2021 חדלה גברת סבינה בירן לכהן כדירקטורית בבנק.

חברי הנהלת הבנק ונושאי משרה בכירה

ברבעון הראשון של שנת 2021 לא חלו שינויים בחברי ההנהלה ובנושאי המשרה הבכירה של הבנק.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, היקף העסקת המבקרת הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה ואופן הגשת דין וחשבון על ממצאי המבקרת נכללו בפרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוח השנתי לשנת 2020.

כאמור בדוח לשנת 2020, במהלך שנה זו, הותאמה דרך עבודת הביקורת לתקופת הקורונה באופן שנתן מענה לסיכונים העיקריים. במהלך הרבעון הראשון של השנה צומצמו ההגבלות שהיו נהוגות בעת הקורונה, ועבודת הביקורת עודכנה בהתאם.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

עסקאות עם אנשים קשורים נעשו במהלך העסקים הרגיל, בתנאי שוק ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גורמים שאינם קשורים בבנק. ביום 22 במרץ 2021 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול, את התקשרות הבנק בפוליסה לביטוח אחריות הדירקטורים ונושאי משרה אחרים, לתקופה של 12 חודשים, שהחלה ביום 1 באפריל 2021. במסגרת פוליסת הביטוח האמורה, יבוטחו, בין היתר, המנהל הכללי ובעלי השליטה בבנק וקרוביהם. לפרטים נוספים ראה דיווח מידי מיום 22 במרץ 2021 (מספר אסמכתא: 01-041076-2021).

חקיקה והוראות פיקוח על פעילות קבוצת הבנק

חוקים ותקנות

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018

ביום 22 במרץ 2018 פורסם החוק אשר מבצע מספר תיקוני חקיקה. בין היתר, תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. התיקון לחוק עוסק במעבר לקוחות מבנק לבנק.

ביום 30 ביוני 2020, אישרה ועדת הכלכלה של הכנסת את בקשת שר האוצר לדחות בשישה חודשים את יום תחילתו של פרק ב' בחוק, והוא צפוי להיכנס לתוקף ביום 22 בספטמבר 2021, אלא אם כן המועד יידחה בשנית (שתי דחיות אפשריות של עד חצי שנה כל אחת).

על פי התיקון לחוק במקרה ומבקש לקוח (יחיד או לקוח שהוא תאגידי מסוג שקבע הנגיד בכללים), להעביר את הפעילות הפיננסית (כהגדרתה בכללים שיקבע הנגיד) לבנק אחר, יבצעו הבנק המקורי של הלקוח והבנק הקולט את הפעולות הנדרשות כדי לאפשר ללקוח להעביר את הפעילות הפיננסית לבנק הקולט באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך העברת הפעילות הפיננסית כאמור, בתוך שבעה ימי עסקים או בתוך מועד אחר שקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר.

לגבי התקופה שעד כניסתו לתוקף של החוק נקבע, כי במקרה וביקש לקוח לסגור את חשבונו בבנק, לא יבטל אותו בנק, רק בשל בקשת הסגירה, את ההטבות וההנחות שלהן היה זכאי הלקוח במסגרת ניהול חשבונו, במועד מוקדם מהמועד שנקבע לעניין זה בהסכם בין הבנק ובין הלקוח, ואם לא נקבע מועד, במשך שלושה חודשים לפחות.

ביום 17 בדצמבר 2019 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התש"ף-2019, בהם קבע נגיד בנק ישראל את סוגי החשבונות והפעילויות הפיננסיות עליהם יחול החוק.

ליישום תיקון החוק לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

Initial Margin

לאור דרישות רגולציה זרה הכלולה בחקיקת EMIR (The European Market Infrastructure Regulation), בפעילות מול צדדים נגדיים אירופאים בנגזרים שאינם נסלקים, הבנק ידרש להפקיד בטוחות אצל צד שלישי משמורן, וזאת החל מספטמבר 2021 ובהתאם לספים שנקבעו בחקיקה. מטרת החקיקה הינה לצמצם חשיפה מול צדדים נגדיים בפעילות במכשירים פיננסיים שאינם סחירים OTC (מעבר לדלפק) ולרכז את הבטוחות אצל משמורן שיפעל בהתאם להוראות הצדדים והחקיקה, לרבות במקרה של חדלות פירעון או כשל של אחד הצדדים. מועד התחולה של החקיקה נקבע בהדרגה, לפי חישובים של נפח עסקאות OTC שאינן נסלקות והפקדת הבטוחות נדרשת כאשר הפעילות מול צד נגדי מסוים עולה על ספים שנקבעו בחקיקה. הבנק לומד את החקיקה, פועל להתקשרות מול משמורן, מקים תשתית משפטית ותפעולית לצורך העברת הבטוחות כאשר ידרש לכך. ליישום החקיקה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

תקנות נתוני אשראי (תיקון מספר 1), תשפ"א-2021

ביום 6 בינואר 2021 אישרה ועדת הכלכלה של הכנסת תיקונים שונים בתקנות נתוני אשראי, תשע"ח-2017, והעיקריים שבהם: קיצור לשנה (במקום 3 שנים) של התקופה שבמהלכה התראה בגין חזרה של 5 שיקים מסיבת "אין כיסוי מספיק" תיחשב כמידע שלישי לצורך חיובי אשראי; נוסח כתב ההסכמה שבתקנות יימחק, וינוסח על ידי הממונה באופן ברור, בשפה הנוחה ללקוח; נוסף דיווח למערכת נתוני אשראי בדבר 'מתן צו מניעה לתחילת ההגבלה' (לפי סעיף 1א לחוק שיקים ללא כיסוי); ללקוח תינתן הזכות לאפשר למיפוח כוח בתמורה המייעץ לו לשמור את הנתונים שלו גם לתקופה מתמשכת, וכדי שיוכל לקבל שירותי ייעוץ איכותיים ומתמשכים.

חלק מן התיקונים ייכנסו לתוקף בתוך שישה חודשים מיום פרסום התקנות ברשומות על מנת לאפשר זמן היערכות. ליישום תיקון התקנות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון מספר 14), התש"ף-2020

ביום 18 אוגוסט 2020 פרסם החוק שייכנס לתוקף ביום 18 באוגוסט 2021.

על פי החוק חייב בנק, המתכוון להחזיר שיק המשוך על חשבון של לקוחו, מחמת העדר כיסוי מספיק, להודיע על כך ללקוח בעוד מועד, כדי לאפשר לו להפקיד כספים בחשבון בזמן ולמנוע את החזרת השיק.

הבנק נערך בימים אלו לכניסת החוק לתוקף. ליישום החקיקה לא צפויה להיות השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

הפיקוח על הבנקים

חוזרים והוראות דיווח בליבור

היערכות להפסקת השימוש בליבור

בהתאם לפרסום של הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA) ושל SEC (U.S. Securities and Exchange Commission) מחודש יולי 2017, הוחלט להפסיק את השימוש בליבור באופן הדרגתי עד סוף שנת 2021. בהמשך להחלטה זו, הוקמו צוותי עבודה שונים ברחבי העולם לצורך קביעת מדדי ריבית.

להפסקת השימוש בליבור ומעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השלכות רוחביות על הבנק כגון השלכות כלכליות, תפעוליות וחשבונאיות. הבנק החל בתהליך בחינת ההשפעה הצפויה של הפסקת פרסום הליבור, לרבות בחינה של חלופות אפשריות בכל אחד מהמטבעות המפורטים לעיל, השלכות פיננסיות שעשויות להיגרם מהמעבר לשימוש במדדי הריבית החלופיים כאמור וההיערכות הנדרשת הן בפן העסקי והן בפן ניהול הסיכונים. הבנק בוחן חלופות של שיעורי הריבית אשר עשויות להחליף את הליבור. יחד עם זאת, בשלב זה, לאור העדר הנחיות לגבי אופן יישום המעבר, לא ניתן להעריך את מידת ההשפעה של הפסקת השימוש בליבור על הבנק.

הטבלה להלן מפרטת חוזים שיש לבנק המושפעים מריבית הליבור בגין חוזים שיימשכו מעבר לשנת 2021:

ליום 31 במרץ 2021	
היקף עסקאות (במיליוני שקלים חדשים)	
7,028	אשראי לציבור (כולל משכנתאות)
97	פיקדונות הציבור
1,763	נגזרים נטו (ערך נקוב)

סיכונים עיקריים והיערכות הבנק אליהם

הפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים יוצרים לבנק סיכונים שונים, הבנק זיהה את הסיכונים, בין היתר, באמצעות מיפוי של כל החוזים והחשיפות הרלוונטיות.

בשנת 2019 החל הבנק בהיערכות לניהול והפחתת הסיכונים שזוהו והקשורים להפסקת השימוש בליבור. כחלק מהיערכות זו, הבנק הקים וועדת היגוי וצוות ייעודי שמטרתו, בין היתר, לפתח תהליכי עבודה לצורך זיהוי הסיכונים, בחינת ההשפעות של כל סיכון, וניטור של הסיכונים וההשפעות הקשורים אליהם. העדכונים הועברו להנהלה ולדירקטוריון הבנק. יצוין כי הבנק עדכן את לקוחותיו בדבר אפשרות לביטול הליבור בסוף שנת 2021.

השלכות חשבונאיות צפויות

להפסקת השימוש בליבור והמעבר למדדי ריבית חלופיים צפויות להיות השפעות חשבונאיות שונות במספר תחומים, אשר הינם, בין היתר:

- חשבונאות גידור - תידרש בחינה מחדש של תנאי הגידור החשבונאי ושל האפקטיביות שלו, ועדכון של מסמכי התייעוד, לאור המעבר למדד ריבית חלופי. צפוי כי ההשפעות העיקריות יהיו בגידורי סיכון שיעור הריבית.
- הסכמי חוב (debt modification) - הסכמי חוב שלא כוללים התייחסות ל-fallback עשויים לחייב תיקון, ובחינה האם תיקונים אלו יטופלו כגריעה של החוזים הקיימים והכרה לראשונה בחוזים החדשים, עם השפעה אפשרית על דוח רווח והפסד, או לחילופין כהמשך (continuation) של החוזים הקיימים באמצעות עדכון שיעור הריבית האפקטיבית.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהול

ליום 31 במרץ 2021

- שיעורי היוון – מעבר למדדי ריבית חלופיים עשוי להביא לשינויים בשיעורי ההיוון המשמשים כנתון (input) במודלים שונים לצורך הערכה (valuation) של נכסים והתחייבויות שונים כגון: מכשירים פיננסיים, הכירות, נגזרים, ירידות ערך לנכסים לא פיננסיים.
- מדרג השווי ההוגן – חלק ממדדי הריבית החלופיים, כדוגמת שיעור ה-SOFR (Secured Overnight Financing Rate) ושיעור ה-€STR (Euro Short-Term Rate) פורסמו לאחרונה, ועל כן לא קיים בהם שוק פעיל. על כן, צפוי כי חוזים המתחייבים למדדי הריבית החלופיים הללו יסווגו ברמה 2 או 3 במדרג השווי ההוגן.

בהקשר זה יודגש כי, בחודש אוקטובר 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון תקינה ASU 2018-16 בדבר הוספת שיעור ה-SOFR לרשימת שיעורי ריבית העוגן (benchmark) באמצעות הברית הכשירים לשימוש למטרות גידור חשבונאי. כמו כן, בחודש מרץ 2020 פרסם ה-FASB הצעה לתיקון בדבר הקלות בגין השפעות רפורמת ריבית הייחוס על הדיווח הכספי, אשר כוללת, בין היתר, הקלות הקשורות לשינויים בחוזים, לחשבונאות גידור ואיגרות חוב מוחזקות לפדיון. הבנק בוחן את השפעת ההקלות על הדוחות הכספיים.

יצוין כי החל מסוף חודש יולי 2020 מסלקת LCH (London Clearing House) החלה לעשות שימוש בעקום €STR (עקום העוגן בירור), וכן החל מחדש אוקטובר החלה לעשות שימוש גם בריביות העוגן בדולר לפי עקום SOFR.

יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ביום 24 בפברואר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368 (יישום תקן בנקאות פתוחה). החוזר מתאר את התפתחות הבנקאות הפתוחה בעולם והסטנדרטים שגובשו ומפרט את גיבוש החקיקה בישראל שהוביל את הפיקוח על הבנקים לקדם פרויקט בנקאות פתוחה ולקבוע הוראה בנושא. ההוראה כוללת הנחיות לגבי יישום התקן של בנקאות פתוחה, כללים לרמת שירות והסכמת לקוח והנחיות לגבי ארכיטקטורה ואבטחת מידע. ההוראה חלה על הבנקים וחברות כרטיסי האשראי בפעילותם בישראל ביחס לחשבונות של יחידים. ההוראה קובעת גם הנחיות לגבי ממשל תאגידי ובכלל זה מפרטת את תחומי האחריות של הדירקטוריון וההנהלה הבכירה בגיבוש מדיניות, הקצאת משאבים נאותים ופיקוח על יישום המסגרת לניהול הבנקאות הפתוחה. תחילתה של ההוראה ביום 31 בדצמבר 2020 למעט מידע אודות כרטיסי חיוב שמועד תחילתו ביום 1 ביולי 2021 ומידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך שיכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2021.

ביום 7 באפריל 2020 פרסם בנק ישראל חוזר על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה עם מועדי תחילה מעודכנים להוראה מספר 368. מועד התחולה של ההוראה עודכן ליום 31 במרץ 2021, תחילתו של מידע אודות כרטיסי חיוב עודכן ליום 10 באוקטובר 2021 ותחילתו של מידע אודות אשראי, פיקדונות וניירות ערך עודכן ליום 31 במרץ 2022.

ביום 5 באפריל 2021 פרסם בנק ישראל חוזר אשר דוחה במספר חודשים את היישום המתוכנן כדי לאפשר התייחסות נאותה לסוגיות שונות שעלו במהלך ההערכות ליישום ומתוך רצון לבסס את המערכת של הבנקאות הפתוחה. שלב 2 נדחה ליום 31 בינואר 2022 (לעומת 10 באוקטובר 2021) ושלב 3 נדחה ליום 31 במאי 2022 (לעומת 31 במרץ 2022). הדחייה תאפשר למערכת הבנקאית לייצב את השירותים במערכת על מנת שזמינות המערכת תהיה איתנה והשירותים בה יענו על דרישות השוק.

התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)

ביום 19 במרץ 2020 פרסם בנק ישראל חוזר הקובע הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 (התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה). החוזר מפרט שורה של צעדים מקלים שגובשו להוראת שעה על רקע התפתחות אירוע נגיף הקורונה והשלכותיו על הכלכלה בעולם ובישראל. ההתאמות בהוראה נועדו לאפשר לבנקים את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו. התאמות נוספות להוראה פורסמו בחוזרים מימים 31 במרץ 2020, 1 באפריל 2020, 7 באפריל 2020, 27 באפריל 2020, 5 במאי 2020, 20 במאי 2020, 1 ביוני 2020, 23 ביוני 2020, 16 בספטמבר 2020, 22 בספטמבר 2020, 15 בנובמבר 2020, 3 בדצמבר 2020, 17 בדצמבר 2020, 7 בינואר 2021 ו-22 במארס 2021. הבנק יישם חלק מההקלות המפורטות בהוראה וכן הקלות נוספות על פי החלטות עסקיות של הבנק ובכלל זה:

- השהיית הגבלה של חשבונות ובעליהם בשל שיקים שסורבו מחמת אין יסוסי מספיק החל מיום 4 במרץ 2020 (השהייה זו הסתיימה לאור הנחייה לסיום תוקף ההשהיה).
 - הנפקת כרטיסי חיוב מידי ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב ומושכים את הקצבה בסניפים (ההנפקה בוצעה במהלך חד פעמי).
 - יישום הנחיות הנוגעות לצמצום בפתחות סניפים וכן צמצום הפעילות והתנועה במרחב הציבורי (הנחיות אלו בוטלו בהדרגה בהמשך לאור ההקלות שפרסמה הממשלה).
 - הקלות במגבלות למתן אשראי להלוואות לדיור ובמועדים להנפקת מכתבי כוונות ואישורי סילוק.
 - הקלות בתחום בנקאות בתקשורת ומתן הוראות טלפונית וקדימות בתור לאזרחים ותיקים (ביום 30 בדצמבר 2020, עודכן במסגרת תיקון להוראה 426 בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי גיל הלקוחות שיקבלו קדימות בתור 70 במקום 75, גם בימי שגרה).
 - דחיית תשלומי הלוואות מסחריות והלוואות לדיור (לנוכח התמשכות אירוע נגיף הקורונה והרחבת המתווה לדחיית תשלומי הלוואות פרסם בנק ישראל חוזר ביום 30 בספטמבר 2020 המוסיף הוראת דיווח מספר C889 – "דיווח על דחיית תשלומים במצב מיוחד (חודשי)".
 - ביום 11 באוקטובר 2020 וביום 3 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים דגשים פיקוחיים לשינויים נוספים בתנאי הלוואה ובנושא המתווה הנוסף לדחיית תשלומים במסגרת אירוע נגיף הקורונה, בתחום ניהול סיכונים, דיווח לציבור, סיווג ובקרה פנימית.
- ליישום החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

דיווח על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר

ביום 29 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 366 בנושא דיווח על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר. ההוראה מחליפה את חובות דיווח החלות היום על הבנקים בנושא כשל טכנולוגי ואירועי סייבר בהוראות: 357 – בנושא ניהול טכנולוגי המידע, 367 – בנושא בנקאות בתקשורת והוראה 361 – בנושא ניהול הגנת הסייבר.

תחילתה של ההוראה והתיקונים להוראות שהיא מחליפה חודש מיום פרסומה. הבנק נערך ליישום ההוראה.

ביום 30 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל הוראת דיווח 880 – דיווח על אירועי כשל טכנולוגי ואירועי סייבר שמחליפה ומוסיפה על הוראה 848 – דיווח על אירועי סייבר. תחילת הוראת הדיווח מיום 1 בינואר 2021.

ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

מגבלות למתן הלוואות לדירור

ביום 27 בדצמבר 2020 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדירור. העדכון כולל ביטול מגבלת ריבית הפריים, כך שנותרה המגבלה שלפחות שליש מסך המשכנתא יינתן בריבית קבועה, ועד שני השלישים הנותרים יינתנו בריבית משתנה. תחילתה התיקונים להוראה לפי החוזר הינם החל מיום 17 בינואר 2021. עבור הלוואה לדירור המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה בבנק או בבנק אחר יחול התיקון החל מיום 28 בפברואר 2021.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2021 גדל היקף הפניות של לקוחות המבקשים למחזר הלוואות כפועל יוצא של עדכון הוראה זו. הבנק נערך בהתאם, לרבות בהיבטים התפעוליים במתן מענה לפניות בהיקפים גדולים. לא ניתן להעריך מה תהיה מידת ההשפעה של עדכון זה על הדוחות הכספיים.

ניהול אשראי צרכני

ביום 2 בפברואר 2021 פרסם בנק ישראל חוזר המוסיף הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311A, בנושא ניהול אשראי צרכני. ההוראה מרכזת את דרישות הפיקוח על הבנקים מהמערכת הבנקאית בפעילותה מול הלקוחות הצרכניים ובעיקר בתהליכי שיווק אשראי נאותים והוגנים ובפרט תהליכי אשראי יזום. תחילתו של התיקון 9 חודשים ממועד פרסומו באתר והסעיפים הנוגעים לשיווק אשראי צרכני 3 חודשים מיום הפרסום. הבנק נערך ליישום ההוראה שטרם נכנסה לתוקף. ליישום החוזר אין ולא צפוי להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

דירוג האשראי של הבנק

ביום 21 ביולי 2020 אישרה S&P GLOBAL RATINGS MAALOT LTD (להלן: "מעלות") את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilAAA, תחזית דירוג "יציבה". לדברי סוכנות הדירוג: "תחזית הדירוג היציבה של בנק מזרחי משקפת את הערכתנו כי במהלך 24 החודשים הקרובים הכרית ההונית של הבנק תאפשר לו לספוג את הפגיעה ברווחיות עקב השלכות התפרצות נגיף הקורונה".

שטרי ההון הנדחים (הון משני עליון) של הבנק, וכתבי ההתחייבות הנדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III, מדרגים על ידי מעלות ilAA.

ביום 9 בספטמבר 2020 הותירה חברת מדרוג בע"מ (אשר הוקמה בשיתוף עם חברת מודיס העולמית המחזיקה ב-51% מהבעלות) (להלן: "מדרוג") את דירוגי הבנק ללא שינוי. דירוג פיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק הינו Aaa.il באופק יציב. שטרי ההון הנדחים (הון משני עליון) מדרגים il.Aa2 באופק יציב.

כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון חוזי לספיגת הפסדים (CoCo) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III מדרגים על ידי מדרוג il.Aa3 באופק יציב.

ביום 30 בספטמבר 2020 אישרה חברת הדירוג Moody's Investors Services את דירוג פיקדונות הבנק לטווח ארוך ברמת A2 ואת אופק הדירוג "יציב". ביום 18 במרץ 2021 החלו חברות הדירוג Fitch Ratings (להלן: "Fitch") ו-S&P Global Ratings (להלן: "S&P") לדרג את הבנק. Fitch אישרה בדירוג ראשוני את דירוג הבנק לטווח ארוך (Long term IDR) בדירוג A, באופק יציב, ואת דירוג הבנק לטווח הקצר ברמה של F1+.

באותו מועד אישרה S&P בדירוג ראשוני את דירוג הבנק לטווח ארוך (Long term Issuer Credit Rating) בדירוג A-, אופק יציב, ואת דירוג הבנק לטווח קצר (Short term Issuer Credit Rating) בדירוג A-2.

ביום 18 במרץ 2021 דירגה S&P סדרת כתבי התחייבות נדחים הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים, הכשירים להכרה כהון רובד 2, אשר הונפקו על ידי הבנק ביום 7 באפריל 2021 בהנפקה פרטית בינלאומית, למשקיעים מוסדיים בדירוג BBB-, וכן דירוג Fitch את סדרת כתבי התחייבות האמורים בדירוג BBB(exp).

ביום 7 באפריל 2021 דירגה Fitch את כתבי ההתחייבות הללו בדרוג BBB.

ביום 22 באפריל 2021 הותירה Fitch את דירוגי הבנק ללא שינוי.

מגזרי פעילות

למידע נרחב על מגזרי הפעילות הפיקוחיים, ראה פרק ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו בדוחות הכספיים לשנת 2020.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

נספחים לתמצית הדוחות הרבעוניים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור כנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
ב-%			ב-%		
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור⁽³⁾					
3.13	1,552 ⁽⁷⁾	200,439	3.55	2,096 ⁽⁷⁾	239,048
6.40	49	3,133	5.25	44	3,420
3.18	1,601	203,572	3.58	2,140	242,468
אשראי לממשלה					
-	-	191	-	-	245
6.28	7	456	3.27	3	372
4.40	7	647	1.96	3	617
פיקדונות בבנקים					
0.38	1	1,046	0.24	1	1,663
-	-	198	-	-	173
0.32	1	1,244	0.22	1	1,836
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.21	23	43,363	0.10	18	74,571
1.19	21	7,118	0.10	3	11,704
0.35	44	50,481	0.10	21	86,275
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	47	-	-	144
-	-	-	-	-	-
-	-	47	-	-	144
איגרות חוב מוזקות לפידיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾					
1.37	27	7,926	0.96	39	16,309
2.46	4	656	1.20	2	672
1.45	31	8,582	0.97	41	16,981
איגרות חוב למסחר⁽⁵⁾					
0.99	2	811	1.53	2	527
-	-	-	-	-	-
0.99	2	811	1.53	2	527
2.57	1,686	265,384	2.56	2,208	348,848
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
		3,800			4,354
		5,447			4,232
		274,631			357,434
2.83	81	11,561	1.28	52	16,341
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

ראה הערות להלן.

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021			
שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
% -ב			% -ב			
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור						
						בישראל
0.08	6	29,495	0.22	24	43,461	לפי דרישה
0.94	289	123,717	0.95	338	143,151	לזמן קצוב
-	-	576	-	-	807	מחוץ לישראל
1.72	17	3,969	0.11	1	3,600	לפי דרישה
						לזמן קצוב
0.79	312	157,757	0.76	363	191,019	סך הכל
פיקדונות הממשלה						
						בישראל
-	-	33	-	-	53	מחוץ לישראל
						סך הכל
		33			53	
פיקדונות מבנקים						
						בישראל
0.70	2	1,140	0.09	1	4,281	מחוץ לישראל
-	-	3	-	-	-	
0.70	2	1,143	0.09	1	4,281	סך הכל
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
						בישראל
-	-	-	-	-	-	מחוץ לישראל
						סך הכל
איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים						
						בישראל
0.31	25	32,334	1.85	153	33,307	מחוץ לישראל
-	-	-	-	-	-	
0.31	25	32,334	1.85	153	33,307	סך הכל
התחייבויות אחרות						
						בישראל
-	-	414	-	-	508	מחוץ לישראל
						סך הכל
		414			508	
0.71	339	191,681	0.91	517	229,168	סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
		56,910			94,827	פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		3,866			4,421	זכאים בגין פעולות בכרטיסי אשראי
		5,089			8,931	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁸⁾
		257,546			337,347	סך כל ההתחייבויות
		17,085			20,087	סך כל האמצעים ההוניים
		274,631			357,434	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.86			1.65			פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על נכסים נושאי ריבית						
						בישראל
2.04	1,283	253,823	1.99	1,640	332,507	מחוץ לישראל
2.23	64	11,561	1.25	51	16,341	
2.05	1,347	265,384	1.95	1,691	348,848	סך הכל
1.50	17	4,548	0.09	1	4,407	סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021			
שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
ב-%			ב-%			
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.97	1,342	182,727	2.33	1,448	250,774	סך נכסים נושאי ריבית
(0.77)	(251)	131,189	(0.53)	(207)	156,962	סך התחייבויות נושאות ריבית
2.20			1.80			פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
1.09	162	59,426	3.73	624	67,784	סך נכסים נושאי ריבית
0.42	40	38,380	(2.21)	(260)	47,365	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.51			1.52			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
3.51	101	11,670	2.43	84	13,949	סך נכסים נושאי ריבית
(2.55)	(111)	17,564	(0.96)	(49)	20,434	סך התחייבויות נושאות ריבית
0.96			1.47			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
2.55	1,605	253,823	2.62	2,156	332,507	סך נכסים נושאי ריבית
(0.69)	(322)	187,133	(0.92)	(516)	224,761	סך התחייבויות נושאות ריבית
1.86			1.70			פער הריבית

ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים על הבנק ואופן ניהולו

ליום 31 במרץ 2021

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק ושל חברות מאוחדות שלו⁽¹⁾ - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021		
לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020		
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽¹⁰⁾		
שנוי נטו	מחיר	כמות
נכסים נושאי ריבית		
אשראי לציבור		
544	205	339
(5)	(9)	4
539	196	343
נכסים נושאי ריבית אחרים		
7	(19)	26
(24)	(27)	3
(17)	(46)	29
522	150	372
סך כל הכנסות הריבית		
התחייבויות נושאות ריבית		
פיקדונות הציבור		
67	2	65
(16)	(16)	-
51	(14)	65
התחייבויות נושאות ריבית אחרות		
127	110	17
-	-	-
127	110	17
178	96	82
סך כל הוצאות הריבית		

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבעי ישראלי - לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב זמינות למכירה לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020, (נוספה) נוכחה היתרה הממוצעת של (הפסדים) רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (13) מיליוני שקלים חדשים ו-10 מיליוני שקלים חדשים בהתאמה.
- (5) מהיתרה הממוצעת של איגרות חוב למסחר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 ולשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2020, (נוספה) נוכחה היתרה הממוצעת של (הפסדים) רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר בסך (2) מיליוני שקלים חדשים ובסך 16 מיליוני שקלים חדשים.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (7) עמלות בסך 142 ו-133 מיליוני שקלים חדשים נכללו בהכנסות ריבית בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו בימים 31 במרץ 2021 ו-2020, בהתאמה.
- (8) לרבות מכשירים נגזרים.
- (9) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי ריבית.
- (10) השינוי המיוחס לשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

להלן פירוט תמציתי למונחים שנכללו בדוחות הכספיים:

מונחים המתייחסים לניהול הסיכונים בבנק ולהלימות הון

	ABC
	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת נאותות ההון הכולל של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי ההון, תהליכי תכנון ההון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראת באזל וו.
	VAR - מודל המשמש לאמידת החשיפה הכוללת למגוון סיכונים שוק. ערך ה-VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש.
	PD (Probability Of Default) - ההסתברות באחוזים שלווה יכנס לכשל בתוך זמן מוגדר.
	LGD (Loss Given Default) - שיעור ההפסד מהאשראי במידה והלקוח יכנס לכשל.
ב	באזל - באזל וו / באזל ווו - מסגרת להערכת הלימות הון וניהול הסיכונים אשר פורסמה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים.
ג	גישת השווי הכלכלי - EVE - Economic Value of Equity - גישת השווי הכלכלי לניתוח ואמידת השפעת שינויים בשיעורי הריבית על שווי ההון של הנכסים, ההתחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
ה	הגישה הסטנדרטית - גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים.
	הון פיקוחי (הון כולל) - ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף והון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
י	יחס הון מזערי - היחס מייצג את דרישות שיעורי ההון הפיקוחי המזעריים שהבנק מחויב להחזיק בהתאם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 201.
כ	כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מ	מבחי מצוקה (קיצון) - כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של תאגיד בנקאי בתרחיש קיצון.
	מסמך הסיכונים - מסמך המציג בצורה תמציתית את פרופיל הסיכון של הבנק, על מנת לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו. מסמך הסיכונים מדווח ומוגש לדירקטוריון בתדירות רבעונית.
נ	נדבך 2 - הנדבך השני במסגרת העבודה של באזל וו המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. הפיקוח על הבנקים יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם. הבנק מצופה לפעול מעל יחסי ההון המזעריים אשר הוגדרו.
	נדבך 3 - הנדבך השלישי במסגרת העבודה של באזל וו אשר מטרתו לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
	נכסי סיכון - מורכבים מסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק המחושבים בשיטה הסטנדרטית כאמור בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201.
ס	סיכון CVA - Credit Valuation Adjustment - CVA הינו המרכיב בשווי הון של נגזר אשר מביא בחשבון את סיכון האשראי של הצד הנגדי בעסקה. סיכון CVA הוא הסיכון להפסד משערך לשווי שוק בגין סיכון צפוי של צד נגדי לנגזרים מעבר לדלפק (OTC). כלומר, הפסד בגין ירידה בשווי ההון של הנגזרים, בשל עלייה בסיכון האשראי של הצד הנגדי (כגון: ירידת דירוג).
	סיכון אשראי של צד נגדי - הסיכון שהצד השני לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של תזרימי המזומנים בעסקה.
ש	שיעור המימון (LTV) - היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס.

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021

מונחים המתייחסים לבנקאות ופיננסיים

א	אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
	איגרות חוב - נייר ערך המהווה התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת ריבית במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים.
ח	חבות - אשראי מאזני ואשראי חוץ מאזני כהגדרתם בהוראה 313 לניהול בנקאי תקין. חוב שהבייתו מותנת בביטחון - חוב פגום אשר פירעונו צפוי להתבצע ממימוש הביטחונות שהועמדו להבטחתו. חוב בארגון מחדש - חוב בעייתי בארגון מחדש מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חוב בהשגחה מיוחדת - חוב בהשגחה מיוחדת הוא חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות, שבגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אם החולשות לא יסופלו, עלולה להיגרם הידרדרות בסיכויים לפירעון החוב. חוב נחות - חוב נחות הוא חוב שאינו מוגן באופן מספק על ידי ביטחונות או על ידי יכולת התשלום של החייב, וקיימת אפשרות שהבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו, לרבות חוב מעל 700 אלפי שקלים חדשים שנמצא בפיגור של 60 עד 89 ימים. חוב פגום - חוב יסווג כחוב פגום כאשר תשלום הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ונמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור. חובות בעייתיים - חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.
י	יתרת חוב רשומה - יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי סכום החוב שנמחק חשבונאית.
מ	מכשיר פיננסי - חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת. משך חיים ממוצע - מח"מ - אורך החיים הממוצע של איגרת חוב. נמדד בשנים באמצעות שקלול תשלומי הקרן של האיגרת והריבית עליה לאורך חייה עד לפדיונה הסופי. משך חיים ממוצע של איגרת מבטא את רגישות המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. המח"מ מחושב כיחס בין ממוצע משוקלל של תשלומי איגרת החוב למחירה.
נ	נגזר - מכשיר פיננסי או חוזה אשר שוויו משתנה בתגובה לשינוי במחיר נכס הבסיס (מכשיר פיננסי, נכס פיזי, מדד מחירים, דירוג אשראי או נכס בסיס אחר), דורש השקעה ראשונית קטנה או מינימלית ביחס לסוגים אחרים של חוזים, וצפוי להיות מסולק במועד עתיד.
ס	סינדיקציה - מתן הלוואה על ידי קבוצת לווים במשותף.
ש	שוק פעיל - שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע באופן שוטף על תמחור הנכסים וההתחייבויות.

מונחים המתייחסים להוראות רגולטוריות

ABC	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק ה-FATCA האמריקאי קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות המוחזקים על ידי דמויות אמריקאיות (U.S Person) במוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארצות הברית).
	LCR - Liquidity coverage ratio - יחס כיסוי הנזילות - מוגדר כיחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל-30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה של חודש קדימה.

נ	C
נגזרים, 22, 25, 28, 34, 40, 44, 66, 67, 83, 93, 95, 96, 115, 121, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 138, 173, 181, 182, 188, 190	25. Cost-Income Ratio
ניירות ערך, 10, 16, 25, 29, 30, 34, 44, 47, 61, 66, 71, 75, 83, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 115, 131, 170, 171, 188, נכסי סיכון, 8, 32, 34, 189	א
ס	אשראי, 18, 19, 50, 57, 60, 91, 92 אשראי לציבור, 27, 28, 66, 67, 83, 106, 107, 108, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 181
סיכון אסטרטגי, 14, 50, 76	ד
סיכון אשראי, 7, 8, 9, 14, 24, 28, 32, 34, 48, 50, 51, 52, 53, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 83, 106, 107, 108, 129, 130, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 189	דיבינדנד, 14, 26, 32, 33, 35, 52, 115
סיכון חוצה גבולות, 14, 50, 75	ה
סיכון חוצה גבולות ואיסור הלבנת הון, 14, 50, 75	ההון העצמי, 12, 14, 26, 32, 46, 52 הון, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 25, 26, 32, 33, 34, 35, 46, 48, 49, 51, 52, 74, 75, 76, 83, 111, 112, 113, 114, 115, 174, 183, 185, 189
סיכון מוניטין, 14, 50, 76	הון עצמי, 8, 13, 14, 15, 26, 32, 33, 35, 48, 49, 115, 189
סיכון מימון, 74	הוצאות ריבית, 15, 24, 185, 187, 188
סיכון נזילות, 14, 50, 74	הכנסות ריבית, 9, 54, 73, 147, 174, 188
סיכון ציות ורגולציה, 14, 50, 75	הלבנת הון, 50, 75
סיכון ריבית, 14, 50, 72, 73	הלוואות לדיור, 9, 19, 28, 33, 36, 38, 39, 51, 57, 69, 70, 92, 94, 115, 119, 120, 131, 147, 157, 182, 183, 190
סיכון שוק, 8, 14, 32, 34, 72, 74, 189	הליכים משפטיים, 17, 75, 122
סיכון תפעולי, 14, 32, 70, 76, 189	הפרשה להפסדי אשראי, 8, 9, 11, 28, 53, 56, 59, 94, 106, 107, 108, 190
ע	י
עמלות, 22, 25, 44, 117, 118, 188, 190	יחס המינוף, 8, 13, 34, 35, 92, 114, 115
ענפי משק, 36, 38, 50, 52, 61, 62, 63, 64, 67, 131	יחס כיסוי נזילות, 74, 114
פ	כ
פיקדונות הציבור, 8, 12, 15, 31, 46, 47, 75, 83, 109, 181	כתבי התחייבות נדחים, 15, 21, 31, 33, 115, 175, 183, 189
ר	כ
רווח למניה, 85, 174	ד
ש	מגזרי פעילות, 8, 23, 24, 27, 28, 31, 36, 37, 41, 45, 131, 132, 134, 136, 138, 139, 140, 141, 183
שווי הון, 9, 22, 25, 26, 47, 66, 73, 83, 92, 93, 96, 104, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 189	מדיניות חשבונאות, 92, 93, 94
ת	מדיניות חשבונאית, 21, 76, 83, 91
תשואה, 11, 14, 15, 22, 25, 39, 46, 48, 74, 111, 188	מימון, 9, 22, 25, 31, 33, 34, 44, 50, 52, 53, 55, 57, 60, 69, 73, 74, 83, 96, 115, 170, 171, 174, 183, 189
תשואה על ההון, 11, 15, 22	

מילון ואינדקס מונחים שנכללו בדוחות הכספיים

ליום 31 במרץ 2021